Bezuinigingen laten de UNA niet Silberisch koud

Amigoe

VRIJDAG 30 MEI 1986

103E JAARGANG — NO.: 121

VANDAAG

RUPERT SILBERIE
...bezuinigen...

Nieuws in vogelvlucht

MADRID — Het hoofd van het Libische volksbureau in Madrid is donderdag uit Spanje vertrokken, aldus bronnen uit de Libische diplomatieke missie. Zijn vertrek staat los van de uitwijzing door Spanje van Libische diplomaten. De betrokken diplomaat werd door een lid van de anti-zionistische groep "de roep van Jezus Christus" ervan beschuldigd aanslagen van deze beweging op joodse en VS doelen in Madrid en Lissabon te financieren.

*****

AMSTERDAM/NEW YORK — De koers van de dollar is sterk gestegen onder invloed van de gunstige berichten over de Amerikaanse economie. Donderdag werd een officiële middenkoers vastgesteld van 2,5700 Nederlandse gulden. In Londen ging de koers vandaag verder omhoog tot 2,5950 gulden.

*****

WASHINGTON — Reagan heeft donderdag een scherpe aanval gedaan op een protectionistisch wetsontwerp op het terrein van de buitenlandse handel dat het Congres behandelt. Reagan sprak van "kamikaze-wetgeving" die 5,5 mln Amerikanen hun baan zou kunnen kosten. Hij waarschuwde de VS handelspartners agressief te reageren als de VS export wordt belemmerd.

*****

KEULEN — De kernramp in Tsjernobyl heeft naar de mening van het internationale congres van artsen ter voorkoming van een kernoorlog opnieuw aangetoond hoe moeilijk te beheersen de moderne spitstechnologie is. Het ongeluk heeft [illegible] van de waarschuwingen van de organisatie nog eens onderstreept dat medische hulp na een kernexplosie niet meer mogelijk is, zo werd gezegd.

*****

FUENGIROLA — In een hotel in de Spaanse badplaats Fuengirola is een bom ontploft vlak voor een hotel. Er werd zware schade aangericht, maar er vielen geen slachtoffers. Het is de 2de bom die ontploft in een hotel aan de Costa del Sol sinds de Baskische afscheidingsbeweging ETA aankondigde aanslagen te zullen plegen tegen de toeristische belangen van Spanje.

*****

ROME — De Italiaanse regering heeft 12 Libiërs uitgewezen die zich met "onvriendelijke activiteiten" bezighielden. Het zou niet om spionage gaan. Onder de 12 ook een aantal zakenlieden en hun familieleden. Zestien andere Libiërs die hetzelfde lot te wachten staat werden niet gevonden.

*****

BONN — Tegen de Westduitse Bondskanselier Kohl worden geen gerechtelijke stappen ondernomen wegens meineed. Het openbaar ministerie in Bonn heeft het gerechtelijk onderzoek tegen de Bondskanselier stopgezet. Het openbaar ministerie in Koblenz heeft vorig jaar een soortgelijk onderzoek tegen Kohl laten varen. Het ging om de vraag of Kohl in 1984 een parlementaire onderzoeks- commissie om de tuin had geleid toen hij verklaarde niet op de hoogte te zijn van illegale giften aan zijn partij (CDU).

*****

BERLIJN — Diplomaten van de 3 westerse geallieerde mogendheden zijn vrijgesteld van de nieuwe paspoortenregeling die de Oostduitse autoriteiten voor het diplomatieke grensverkeer tussen Oost en West Berlijn hebben afgekondigd. De grens tussen Oost en West Berlijn wordt door de geallieerden evenwel niet erkend, reden waarom zij alleen hun diplomatenkaart willen tonen en niet hun paspoort.

*****

CHANDIGARH — Sikh extremisten in Punjab hebben in de nacht van donderdag op vrijdag 2 geloofsgenoten vermoord en 5 anderen (vooral Hindus) schotwonden toegebracht. De 2 daders wisten te ontkomen.

*****

AMSTERDAM — Greenpeace gaat een actie beginnen tegen de jacht op dwergvinvissen door Noorse walvisvaarders. De Moby Dick, het nieuwe schip van de organisatie, vertrekt hiervoor naar de Noorse wateren. Noorwegen handelt met de jacht op de dwergvinvissen in strijd met een besluit van de Internationale Walviscommissie die 4 jaar geleden bepaalde dat commerciële walvisvaart vanuit kuststations moest worden gestaakt en in 1985 de dwergvinvis tot beschermde soort verklaarde, waarop niet meer gejaagd mag worden. Noorwegen legde deze beslissingen naast zich neer: op 26 mei vertrok de eerste Noorse walvisvaarder naar het jachtgebied.

*****

Verzoek aan Amerikanen tot handhaving verdrag

West Europa wil Salt II naleven

HALIFAX — De Westeuropese landen zijn in het algemeen van oordeel dat Salt II, het tweede Sovjet-Amerikaanse verdrag over beperking van de strategische bewapening, in stand moet worden gehouden. De Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken Hans van den Broek, verklaarde gisteren in Halifax, na afloop van de eerste bijeenkomst van ministers van Buitenlandse Zaken van de NAVO een beroep op zijn Amerikaanse collega George Schultz te hebben gedaan om de bepalingen van het verdrag te blijven naleven.

Nederland zou overschrijding van de VS van de in Salt II genoemde normen betreuren omdat het niet naleven van bestaande - zij het niet officieel bekrachtigde - accoorden van ongunstige invloed kan zijn op de onderhandelingen over nog te sluiten wapenbeheersings- accoorden. Minister Van den Broek zei de indruk te hebben dat de Europese NAVO-landen in het algemeen graag zouden zien dat de bepalingen van Salt II in acht genomen blijven worden.

Maar anderzijds twijfelt niemand er aan dat de Sovjetunie de bepalingen van het verdrag schendt. Nu de schendingen een "steeds pregnanter karakter krijgen" wordt het voor de Amerikaanse regering, ook tegenover het Congres in Washington, steeds moeilijker om "het verdrag boven water te houden", aldus minister Van den Broek.

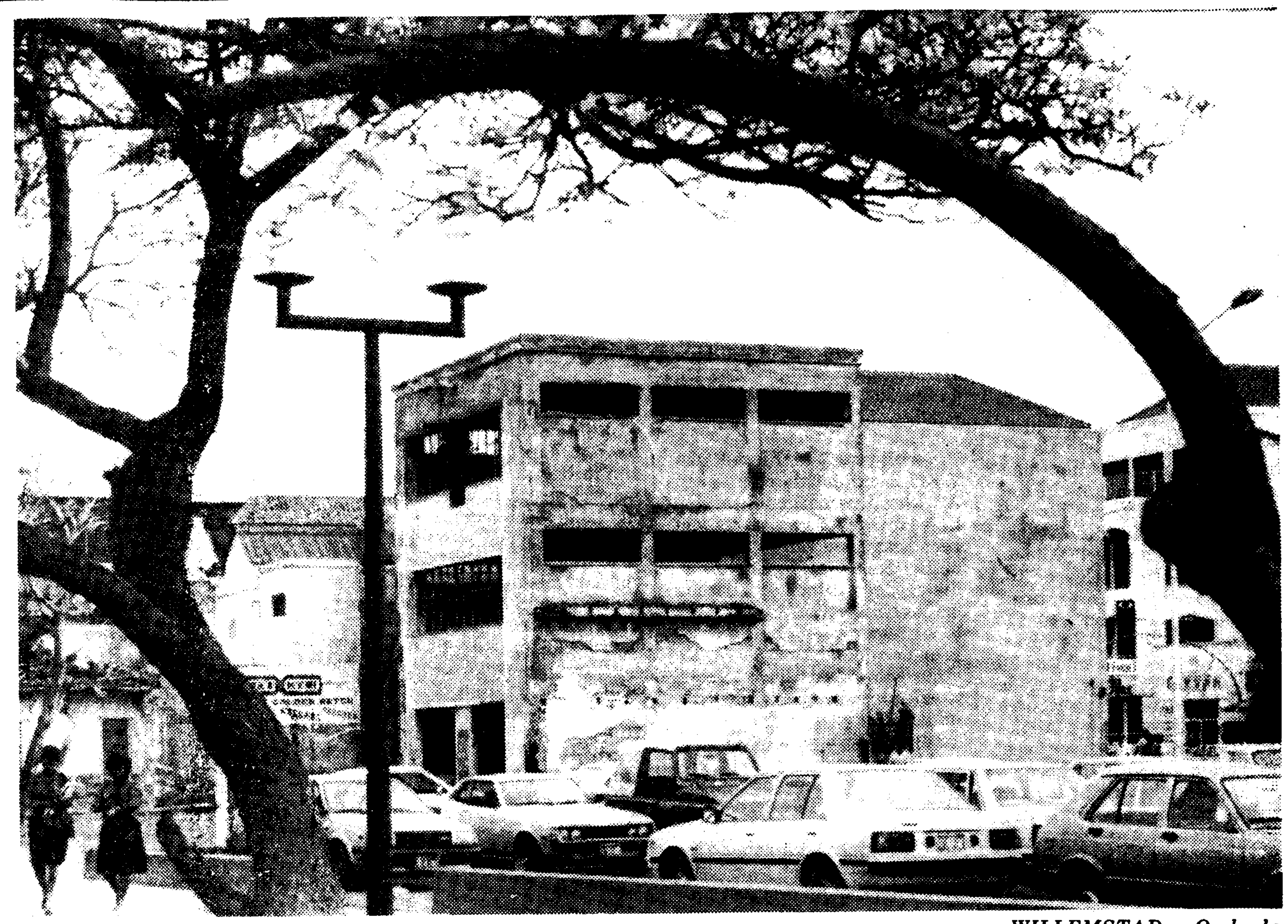
Hij toonde zich somber over de mogelijkheid dat de Sovjetunie gehoor geeft aan president Reagan's oproep een einde te maken aan de schendingen. "Er zijn geen aanwijzingen dat de Sovjetunie hierop ingaat, en dat is vrij alarmerend".

De ministers van Buitenlandse Zaken hebben ook over de chemische wapens gesproken, zonder, aldus Van den Broek, terug te komen op de discussie van de ministers van Defensie. Het Amerikaanse besluit nieuwe chemische wapens te gaan maken kan niet tegengehouden worden, maar het is volgens de minister "bemoedigend" dat de VS er bij de Sovjetunie sterk op aandringen accoord te gaan met een algeheel verbod van chemische wapens. Dat wil zeggen een verbod op het produceren, opslaan en gebruik van dit soort wapens.

In het algemeen toonden de NAVO-ministers zich volgens Van den Broek teleurgesteld over het gebrek aan vooruitgang bij het Geneefse overleg over de strategische wapens, de kernwapens voor middellange afstand en ruimtewapens.

De ministers hebben de indruk dat de Sovjetunie vooral over de kernwapens voor de middellange afstand in een hoog tempo voorstellen in de publiciteit brengt, maar dat daarvan weinig aan de onderhandelingstafel te merken is. Het is "vrij wonderlijk" dat het verdrag over kernwapens voor middellange afstand, dat Moskou deze maand heeft ingediend, teruggaat op partijleider Gorbatsjov's voorstellen van half januari, maar dat het volstrekt voorbijgaat aan de Amerikaanse tegenvoorstellen en evenemin rekening houdt met Gorbatsjovs latere voorstellen.

Op het gebied van de terrorisme- bestrijding lopen de Amerikaanse en Westeuropese denkbeelden nog steeds uiteen. Maar dit, de meningsverschillen omtrent de nieuwe chemische wapens en het feit dat de VS als enige niet het slotdocument van de bijeenkomst over menselijke contacten tussen Oost en West wilden tekenen, betekent niet dat er in W-Europa een fundamentele zorg aan het ontstaan is dat de VS zich terugtrekken uit het onderhandelings- proces tussen Oost en West, zo meende Van den Broek.

WILLEMSTAD — Ondanks het feit dat "30 mei", de dag waarop een deel van de binnenstad in vlammen opging, al weer zeventien jaar geleden is, blijft in Otrobanda, in de vorm van het voormalige Tauber- gebouw, een schrijnende herinnering aan de onlusten van die dag voortbestaan. Het door vlammen verwoeste gebouw werd pas jaren daarna, met het oog op instortings- gevaar, gedeeltelijk verwijderd. Wederopbouw van het pand bleef echter achterwege en wat vroeger de plaats was, waar niet alleen de lokale bevolking, maar ook veel Venezolaanse koop- toeristen hun textiel- waren kochten, doet nu dienst als onofficiële parkeer- plaats.

DENEMARKEN VERBIEDT HANDEL MET Z-AFRIKA

Tutu: geweld is gerechtvaardigd als sancties tegen ZA uitblijven

Bedrijfsleven ZA kritiseert regering inzake Crossroads

KAAPSTAD — Een invloedrijke hulpstichting van het Zuidafrikaanse bedrijfsleven, de Urban Foundation, heeft besloten zich terug te trekken uit de plannen voor de verbetering van de zwarte woongemeenschap Crossroads bij Kaapstad, omdat de regering zich niet aan haar afspraken houdt.

De Zuidafrikaanse bisschop Desmond Tutu acht het gebruik van geweld om de Zuidafrikaanse regering omver te werpen gerechtvaardigd, als krachtige economische sancties van de internationale gemeenschap tegen Pretoria uitblijven.

In Denemarken is een wetsvoorstel aangenomen dat de handel met Zuid Afrika met ingang van 15 juni verbiedt.

Volgens de Urban Foundation houdt de regering zich niet aan de afspraak dat verbetering van Crossroads zal gebeuren in overleg met de bewoners, zonder gedwongen verhuizing van bewoners naar elders. Het regeringsbeleid lijkt het geweld van een deel van de bewoners tegen andere bewonersgroepen van deze krottenwijk te belonen. Deze legitimatie van geweld schept een gevaarlijk precedent, zei Urban Foundation-directeur Colin Appleton gisteren in een ongewoon scherpe verklaring.

De Urban Foundation is een stichting van het Zuidafrikaanse bedrijfsleven, die zich bezighoudt met de verbetering van de woon- en leefomstandigheden in zwarte wijken. Het immense krottencomplex bij Kaapstad werd vorige week voor een groot deel met de grond gelijk gemaakt na bloedige vechtpartijen tussen bewoners onderling. Huizen van radicale bewoners, bekend als de "kameraden" werden in brand gestoken door knokploegen van de "vaders", meer gematigde bewoners die met de autoriteiten samenwerkten nadat de toezegging was verkregen dat ze in Crossroads mochten blijven. Veel verdreven bewoners zeggen dat de knokploegen steun kregen van leger en politie bij de brandstichting en bij het verjagen van de radicalere bewonersgroepen. Dominee Allen Boesak, een van de leiders van het Verenigd Democratisch Front (UDF), beweerde woensdag dat de autoriteiten de vechtpartij op touw hadden gezet om vervolgens een deel van Crossroads op te kunnen ruimen.

Appleton wilde zover niet gaan, maar vond wel dat de regering op onaanvaardbare manier munt slaat uit de situatie. De Urban Foundation had zowel met de bewoners als met de autoriteiten afspraken gemaakt over verbetering van de woonomstandigheden, waarvoor 25 miljoen rand (10 miljoen dollar) beschikbaar was.

Maar, aldus Appleton, de regering houdt zich niet aan de afspraak dat alle bewoners het recht hebben om te blijven en dat allen betrokken zouden worden bij de uitvoering van het project. De overheid wil de verdreven bewoners hervestigen in Khayalithsa, een omstreden nieuwbouw-wijk op grotere afstand van Kaapstad, waar de zwarten onder strikte controle en bewaking leven. Veel inwoners willen niet verhuizen naar Khayalithsa, zodat een grote kans bestaat op gedwongen verplaatsingen en uitbreiding van het geweld, aldus Appleton. De regering had juist stopzetting van deportatie beloofd.

Hulpverleners hebben gewaarschuwd voor gezondheidsrisico's als de sanitaire voorzieningen en de watervoorziening in de opvangcentra voor verdreven bewoners niet snel verbeteren. Veel vluchtelingen zoeken een toevlucht in kerkgebouwen of tentenkampen. In Crossroads, een illegale krotten- nederzetting woonden rond 100.000 mensen.

Bisschop Tutu zei donderdag op een bijeenkomst in het Hunter-college in Washington waar hij een eredoctoraat ontving, dat als de internationale gemeenschap blijft weigeren sancties af te kondigen, terwijl zijn volk al het mogelijke heeft geprobeerd, het volgens de theorie van de "rechtvaardige oorlog" gerechtvaardigd zal zijn het systeem met geweld omver te werpen.

In Washington deed Tutu op een bijeenkomst met Congresleden ook een emotioneel beroep op hen sancties af te kondigen tegen Zuid-Afrika. Het is kennelijk gemakkelijk voor de VS om op te roepen tot sancties tegen landen als Polen, Nicaragua en Libië, maar niet tegen het apartheidssysteem in Zuid-Afrika. "Ik zou zeggen, laten we het proberen ....misschien zal het werken", aldus Tutu.

WK-voetbal

In verband met de morgen aan te vangen wereld- kampioenschappen voetballen, waarvoor de wedstrijden in Mexico worden gespeeld, wordt in de Amigoe van vandaag bijzondere aandacht besteed aan dit sport- evenement. Vier midden- pagina's verschaffen de voetbal- liefhebbers vandaag daarom alle relevante informatie omtrent de WK.

COLOMBO — In Colombo is in een dranken- en voedselfabriek, op nog geen kilometer van het legerhoofdkwartier, een zware bom ontploft. Acht mensen werden gedood en zeker 50 gewond. De autoriteiten schrijven de aanslag toe aan Tamilstrijders. Het is de 3de bomaanslag in mei. Woensdag nog vond de politie ruim 1.000 staven dynamiet die vanuit India via Jaffna (bolwerk van Tamil-strijders) verstopt in zakken uien Colombo waren binnengesmokkeld. Nog geen half uur na de bomaanslag zijn aan de oostkust van Sri Lanka 14 soldaten gedood en 15 gewond toen hun wagen op een landmijn reed.

In Nederland

Gijzeling en bankoverval

SPIJKENISSE — Na een gijzeling in een bank-filiaal in het Nederlandse Spijkenisse zijn de daders kennelijk met de echtgenote van de bankdirecteur als gijzelaar en een flinke buit gevlucht. De Rotterdamse politie is spaarzaam met mededelingen.

Vermoedelijk zijn er twee daders in het spel. Na de gijzeling van de directeur kregen zij een grote som aan losgeld waarna men vertrok. De directeur wed vrijgelaten. Daarna is het duo gevlucht in de richting Amsterdam. Volgens zeggen zouden zij de echtgenote van de bankdirecteur hebben meegenomen. Na hun overval heben de daders zeker tweemaal van auto verwisseld. Bij de Schipholtunnel werd bv een automobilist gedwongen zijn auto af te staan. De politie heeft onder meer helicopters ingeschakeld om de auto met de daders en de gijzelaar te kunnen achterhalen.

Kort na hun vlucht uit Spijkenisse had men al een aanrijding veroorzaakt in Rotterdam toen men door rood licht reed. Een voorbijganger werd toen door hen in hun wagen gesleurd maar die zou later zijn vrijgelaten. Er wordt gesproken over mannen met een Belgisch accent.

Er is een beleidsteam geformeerd. In opdracht van de hoofdcommissaris van politie en de hoofdofficier van justitie in Rotterdamn worden er geen mededelingen gedaan tot de zaak rond is.

Later op de dag is door de politie bevestigd dat de overvallers de echtgenote van de bankdirecteur in hun macht hebben. Haar man is filiaalhouder van de Verenigde Spaarbank. De politiehelicopter heeft de daders lang kunnen volgen. Toen men op 130 meter boven de auto vloog bij het Prins Clausviaduct bij Den Haag hebben de inzittenden van de auto op het toestel geschoten. De auto's welke men op zijn vlucht gebruikt hebben dit met elkaar gemeen dat zij een open dak hebben. Het gaat overigens om drie daders. Omdat zij de vrouw in hun macht hebben is de politie uiterst terughoudend met zijn mededelingen.

Op St Maarten

Voetganger dodelijk aangereden

PHILIPSBURG — Op de A.T. Illdigeroad op Sint Maarten is gisteren de voetganger D. Barbosa (32) door een personenwagen, bestuurd door een politieman buiten dienst in burger, aangereden. Het slachtoffer overleed ter plaatse.

Het slachtoffer was afkomstig uit Costa Rica en behoorde tot de bemanning van het cruiseschip «Holiday», dat twee dagen tevoren Sint Maarten had aangedaan en zonder het slachtoffer en een mede- bemanningslid was vertrokken. Zij bleven op Sint Maarten achter.

Het slachtoffer werd bij het oversteken van de rijbaan aangereden. Toen hij zich midden op de weg bevond, probeerde hij een plas op de weg — het is regenachtig weer op Sint Maarten — te ontwijken. Vermoedelijk zag hij daardoor de personenwagen niet aankomen, waarvan de bestuurder de aanrijding niet kon voorkomen. Naar de juiste toedracht wordt een onderzoek ingesteld.

Oppositie verovert 24 van 27 zetels

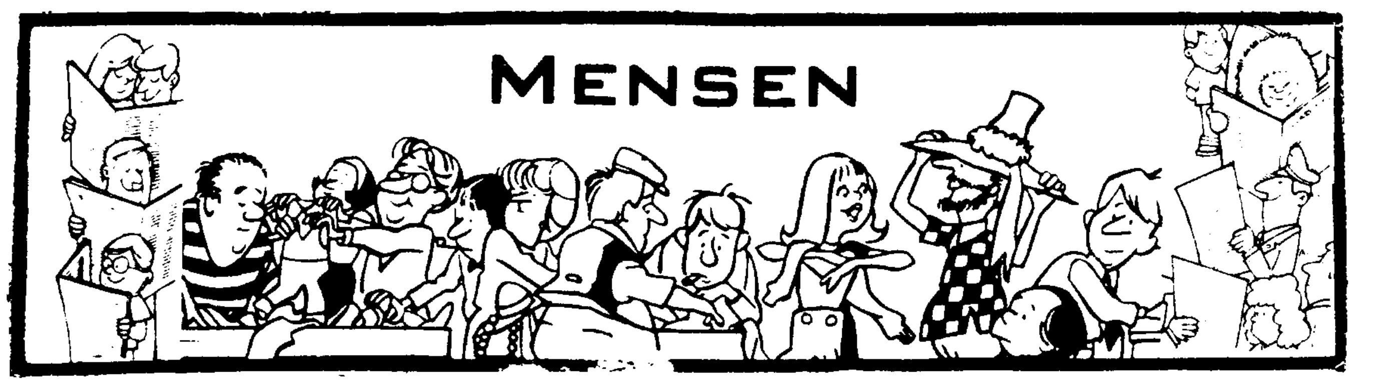
Grote verkiezingszege Barrow op Barbados

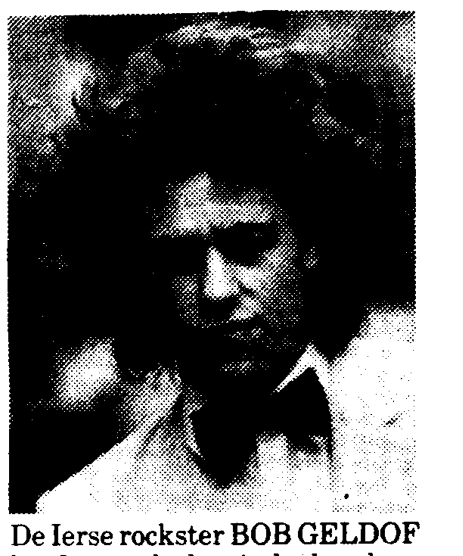
BRIDGETOWN — Oud-premier Errol Barrow heeft op Barbados een grandioze comeback gemaakt door de woensdag gehouden parlementsverkiezingen overtuigend te winnen. Van de 27 zetels veroverde zijn Democratische Arbeiderspartij DLP er 24. Hij veegde daarmee premier Bernard St John van tafel. Deze nam in 1985 de premierstaak over van Tom Adams na diens dood.

Barrow die nu 66 jaar is was de eerste premier van Barbados en wel van 1961 tot 1976. Hij was premier toen het meest oostelijk gelegen Westindische eiland onafhankelijk werd van Engeland. Na zijn beediging heeft Barrow meegedeeld dat hij in zijn eigen huis blijft wonen. De demissionaire ministers moeten hun dienstauto's voor maandag inleveren. De overwinning heeft hij behaald, aldus waarnemers, omdat hij een aantrekkelijk belastingplan lanceerde tijdens de campagne dat er op neerkomt dat men meer geld op zak houdt.

Demissonair premier St John van de Barbados Arbeiderspartij had pas in september verkiezingen hoeven uit te schrijven. Hij vervroegde ze echter omdat hij dacht op deze manier de campagne van de oppositie te kunnen bekorten. Dit idee heeft als een boemerang gewerkt.

Barbados telt 250.000 inwoners. Het 250 vierkante kilometer grote eiland stond ruim drie eeuwen onder Brits bestuur en maakt deel uit van het Britse Gemenebest. Barbados wordt beschouwd het meest stabiele en democratische eiland in het oostelijk deel van de Cariben te zijn.

De Ierse rockster BOB GELDOF heeft een slechte indruk gekregen van de afgevaardigden aan de zitting van de VN gewijd aan de armoede in Afrika. Hij was persoonlijk de mening toegedaan dat het Sovjet- antwoord op alles wat tot dusver is gedaan, bespottelijk, cynisch en een lachtertje is. Verder vond hij het antwoord van George Shultz, waar hij het vrije ondernemersschap als antwoord op alle Afrikaanse problemen aanprees, even simplistisch als idioot. Ingaand op de manier waarop de kritieke economische toestand in Afrika door de VN wordt besproken, zei Geldof, "Als ze hier nu eens volwassen worden, maar eenmaal in hun leven en er serieus over zouden praten". "Wie denken deze mensen dat ze vertegenwoordigen. Ze vertegenwoordigen zeker niet de 30 miljoen mensen die zondag de straat opgingen (om te rennen voor sport aid). Hoewel Afrika het slachtoffer is waarvoor veel mensen in actie zijn, hebben de Afrikaanse afgevaardigden zelf weinig gedaan waarvoor ze krediet verdienen, zei de rockzanger nog.

*****

De Russische TENOR Polozov heeft politiek asiel aangevraagd in de VS. Polozov is in Japan om deel te nemen aan een internationaal opera- concours. Hij werd eerder deze week tot winnaar uitgeroepen. De 36- jarige zanger is afkomstig uit de Oekraïne. Hij meldde zich in Tokio bij een politiebureau toen hij eigenlijk naar de prijsuitreiking hoorde te gaan. Hij is voorlopig onder de hoede gesteld van de Japanse politie in afwachting van de afhandeling van zijn asielverzoek. Een Russische CELLIST is in Finland spoorloos verdwenen. Aangenomen wordt dat hij naar het westen is gevlucht. Volgens ingewijden is hij naar Zweden gevlucht waar hij politiek asiel heeft aangevraagd. De cellist had een werkcontract van drie jaar dat binnenkort afliep. Zijn vrouw die haar man vergezelde, is onlangs naar de SU teruggekeerd.

In een Oekraïnse krant is een artikel afgedrukt over een slachtpartij onder Oekraënse boeren in WO II, waaraan NEDERLANDSE FASCISTEN en nazi's hebben meegedaan. Nederlanders uit het "Westland"-regiment, dat deel uitmaakte van de vijfde tankdivisie "Viking" bevonden zich samen met de Duitse troepen die in 1941 de Sovjetunie aanvielen. Uit buitgemaakte documenten blijkt dat verscheidene leden van de "Viking"- divisie die dag op "jodenjacht" gingen. Op deze dag werd een Duitse commandant dood geschoten, waarop een strafexpeditie werd ondernomen. Bij het bloedbad dat de Nederlandse fascisten aanrichtten, werden 22 mensen gedood onder wie vrouwen, kinderen en bejaarden. De Nederlanders en Duitsers staken 70 huizen en een kerk in brand. Tot nu toe lijken de Nederlandse gerechtelijke autoriteiten geen haast te hebben om de fascistische misdadigers te straffen.

*****

Twee Nieuwzeelandse VROUWEN zijn door de rechter in Auckland veroordeeld tot een half jaar gevangenisstraf wegens het gooien van eieren naar de Britse Koningin Elizabeth, die eerder dit jaar een bezoek bracht aan Nieuw- Zeeland. Het is de hoogste straf, die de rechter voor deze daad kon geven. De vrouwen was bedreiging ten laste gelegd. De rechter zei de maximum straf te hebben opgelegd omdat de vrouwen geen spijt hadden getoond en "zich in feite boven de wet verheven voelden". De advocaat van de verdachten zei dat het gooien van eieren een anti- monarchistisch gebaar was en niet moet worden beschouwd als een persoonlijke aanval op de Koningin. De vrouwen lieten weten in beroep te gaan tegen het vonnis. Het tweetal bestookte de vorstin met eieren toen zij een rondrit maakte door Auckland in een open wagen. Een projectiel raakte zijn doel: Een ei spatte uiteen op de roze mantel van Elizabeth. Het bezoek van de vorstin aan Nieuw- Zeeland ging overigens gepaard met meer incidenten. Een Maori gaf uiting aan zijn minachting voor de koningin door haar zijn ontblote billen te tonen.

*****

Een inwoonster van een dorp in de omgeving van Zwolle heeft tijdens de behandeling van een KORT GEDING de naam en de vermoedelijke verblijfplaats van de vader van haar zoon prijsgegeven. Dit kort geding, het eerste op dit gebied in Nederland, was door de 40- jarige zoon tegen zijn moeder aangespannen omdat hij al jaren in contact probeert te komen met zijn natuurlijke vader die in 1945 als een van de overzeese bevrijders in Almelo was gelegerd. Omdat de zoon niet beschikte over de juiste schrijfwijze van zijn vaders naam en ook andere gevens ontbraken, spande hij ten einde raad een kort geding aan tegen zijn moeder die deze gegevens weigerde te verstrekken. Hierin eiste hij naam, legernummer en het laatst bekende correspondentie- adres van zijn natuurlijke vader op straffe van een dwangsom van honderd gulden per dag. Tijdens de behandeling van het kort geding zei de moeder niet over het legernummer te beschikken maar noemde wel naam en vermoedelijke verblijfplaats van de toentertijd in Almelo gelegerde oorlogsveteraan. In verband hiermee zag de zoon af van het vragen van een vonnis.

*****

België heeft in het afgelopen jaar het LAAGSTE GEBOORTECIJFER uit zijn geschiedenis genoteerd: 11,6 per duizend. In 1985 zijn in België 114.140 kinderen geboren en ook dit absolute cijfer ligt laag. Slechts in 1940 beleefde België een jaar waarin er ook zo weinig kinderen werden geboren. Dit unicum werd toen toegeschreven aan het feit dat er in 1939 veel mannen gemobiliseerd werden wegens de oorlogsdreiging. Ongeveer 15 procent van de in België geboren kinderen zijn vreemdelingen. De zuigelingen- sterfte heeft vorig jaar ook een laagterecord bereikt van 9,9 per duizend. Verder is het aantal mensen dat overleed gedaald. Vorig jaar overleden er 110.653 mensen, 1700 minder dan een jaar eerder. Het sterftecijfer is op 11,2 per duizend gekomen.

Een Moskouse PIANOLERAAR is tot drie jaar gevangenis veroordeeld wegens handel in pornografische video- films. De man stond terecht met een paar van zijn klanten, die zich eveneens in de handel met porno- videofilms hadden gestort. Onder de klanten van de ondernemende pianist bevond zich een hoge functionaris van het Ministerie van Cultuur. Bij de Sovjetautoriteiten is er een toenemende verontrusting over de opmars van de illegale videofilms. Een inwoner van Leningrad die met zijn video- apparatuur van Japanse makelij van huis tot huis ging voor het vertonen van pornofilms kreeg drieëneen half jaar gevangenisstraf. Ook verkocht hij cassettes tegen prijzen van 800 tot 1400 gulden. Terwijl de video- industrie nog in de kinderschoenen staat, is in de SU al een levendige zwarte handel in westerse videofilms opgebloeid.

*****

Mama Modelo Korsou verkiezing

WILLEMSTAD— "Komishon Organisador Club Dept Sta Rosa" organiseert op 31 mei een "Mama Modelo korsou" verkiezing, hetgeen plaatsvindt in Club dept Sta Rosa om acht uur's avonds. De deelneemsters zullen verschillende kledingstukken showen waarna de jury tot een uitspraak komt. Het geheel wordt omlijst door tipico- muziek, Mariachi en het optreden van een folkloristische dansgroep.

*****

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
31 mei 1986 vanaf 08.00 uur t/m juni 1986 om 07.00 uur.
Dokter Rauchbaar, Spreekkamer: Landhuis Rust en Vrede, Sta. Rosaweg 34, tel.: 76199; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 76199 b.g.g. 625822/625614.
1 juni 1986 vanaf 07.00 uur t/m 2 juni 1986 om 07.00 uur
Dokter Lutchman, Spreekkamer: Montaña Rey, tel.: 674821; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 674880 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
30 mei 1986 vanaf 17.00 uur t/m 2 juni 1986 om 07.00 uur
Dokter Soliana-Tjin; Spreekkamer: Schottegatweg Oost 34, tel.: 70635; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 70635 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo, mevr. Soliana-Tjin, mevr. Croes, Heerenveen, Nivillac, King, mevr. Rosales-Concession en mevr. Pablo)

DERDE DISTRICT BANDA ABAO
30 mei 1986 vanaf 17.00 uur t/m 2 juni 1986 om 07.00 uur.
Dokter Spong, Spreekkamers:
Barber, tel.: 671658; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur;
Tera Cora, Kaya Porfido, tel.: 648572; spreekuren: 11.15-12.00/18.15-19.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641658/648572/87004 b.g.g. 625822/645614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque, en Spong).

*****

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

*****

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zuster Rotteveel, tel.: 673442, pageboy 027-360 en zuster Hoyer, tel.: 671959, pageboy 027-360.

*****

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00/14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

*****

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

*****

BOTICA'S (**nachtdienst**)
Otrobanda: Otrabanda, tel.: 625633.
Punda: Wilhelmina, tel.: 612380.

*****

VERLOF BEGRAFENIS
31 mei: H.R.Andrade, Vesuviusstraat 15.
1 juni: R.A. de Windt, Uteweg 53.

UNION MUHE ANTIYANO: 20.00 uur seminar over vrouw, gezondheid en sexualiteit - Landhuis Zeelandia.

APOLONIA BOUTIQUE: 24.00 uur modeshow - Naicks Place.

THE BARRET YOUTH MOVEMENT: 20.00 uur Songfestival Gospel - Curaçao Caribbean Hotel.

*****

ZATERDAG
DIVERSEN
INSTITUTO LIGUISTICO ANTIYANO: 09.00-16.00 uur workshop literair proza (in kader van het Jaar van Papiamentu) - Landhuis Brakkeput.

COROMOTOKERK: 18.30 uur H.Mis t.g.v. parochiefeest.

THE BARRET YOUTH MOVEMENT: 20.30 uur concert «The Gospel Singers» - Cine-Rio.

*****

ZONDAG
DIVERSEN
AKADEMIA DI ARTE KORSOU: 11.00 uur opening tentoonstelling van foto's die zijn gemaakt door de cursisten.

SANATORIUM: 09.00 uur «open house».

HOTEL LAS PALMAS: 10.00 uur vlooienmarkt met optreden van Las Palmas Steelband - around the pool.

INSTITUTO LINGUISTICO ANTIYANO: 09.00-15.30 uur workshop literair porza - Landhuis Brakkeput.

*****

OPENBARE BILBIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein 13): openingstijden maandagmiddag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; woensdag van 10.00-12.00/14.00-20.00 uur; donderdagmiddag van 14.00-18.00 uur en zaterdagmorgen van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is elke dag open vanaf 09.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandagmiddag van 14.00-17.00 uur; dinsdag- en vrijdagmiddag van 14.00-19.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Consiënciesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.
Elke maandag ná 16.00 uur: activiteiten voor kinderen.

BIBLIOTHEEK MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mevr. Dankmeyer, tel.: 34263 op te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur - Fokkerweg 7.

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
20.00 uur *Almacita di Desolato* (alle leeft.); 24.00 uur *The affair of Janice* (18 jr.).

*****

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 12.00-14.00 Take two; 16.30 Terrahawks; 17.00 AGHUSA; 17.30 Ajedres na plaka chiki; 17.45 CNN International hour; 18.45 Informe deportivo; 19.00 Tempo pa Dios; 19.06 Herrie; 19.30 EVD; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Aktividat; 20.40 The A-team; 21.30 Duck Factory; 22.00 Show di Job; 23.00 CNN Moneyline; 23.30 CNN Sports tonight; 24.00 Sluiting.

ZATERDAG: 16.30 Telefiesta; 17.30 Speciaal programma; 18.30 Studiosport; 19.30 Moderne sterrenkunde; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Carrousel; 21.00 Estreno; 23.30 CNN Sports tonight; 24.00 Sluiting.

ST. EILIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: (**bezoekuren**) 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

DR. DAVID R. CAPRILESKLINIEK: (**bezoekuren**) opname afd. Mannen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; opname afd. Vrouwen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; overige afdelingen van 09.00-12.00/14.00-16.00/17.00-19.00 uur.

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

KAS DI ARTE KORSOU (Local Art Gallery), Schrijnwerkerstraat 14, zijweg Breedestraat, Otrobanda, tel.: 624516: open van maandag t/m zaterdag van 09.00-18.00 uur.

CURAÇAO ONDERWATERPARK: duiktrips voor lokale duikers in het weekeinde. Voor informatie tel.: 624242/624705.

CURAÇAO SEAQUARUIUM (Bapor Kibrá): openingstijden maandag t/m zondag van 10.00-22.00 uur.

SOKUDI: elke vrijdag mogelijkheid om informatie te verkrijgen en bloedsuikergehalte te bepalen - nieuw gebouw Kraankliniek Rio Canario.

STICHTING KINDERBESCHERMING CURAÇAO: iedere dinsdag- en donderdagochtend van 09.00-11.00 uur spreekuur, Scharlooweg 54, tel.: 616515.

SENTRO PASTORAL KATOLIKO (Scheveningenstraat z/n)
centrum: openingstijden: maandag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/15.00-18.00 uur; dinsdag en donderdag van 10.00-12.00/15.00-18.30 uur.
bibliotheek: maandag van 10.00-12.00 uur; dinsdag en donderdag van 15.00-18.30 uur; vrijdag van 15.00-18.00 uur.

*****

LOSSE NUMMERS van de Amigoe zijn verkrijgbaar bij:
Drugstore Curaçao Plaza Hotel
Drugstore Holiday Beach Hotel
Drugstore Concorde Hotel
Boekhandel Eddine, Hotel Las Palmas
Bookshop Hato
Kappel, Winston Churchillweg
Toko La Palma, Schonegevelstraat 68
Celia, Postkantoor
Nene, Berg Altena
Faulborn, Berg Altena
Boekhandel Van Dorp in Punda, Otrobanda en Promenade
Boekhandel Mensing, Punda
Boekhandel Eddine
Boekhandel Salas (Fokkerweg)
Mensing's Caminada
Novo's Book and Giftshop
Saliña Snack, Saliña
Samsom, Saliña
Moron, Saliña
Sousa, Cas Coraweg
Toko Mangusá, Cas Coraweg
Centrum Supermarket, Mahaai
Ritz Centrum, Mahaai
Cerrito Supermarket, Schottegatweg Oost
Jean Louis Liquor Store, Gosieweg
Zuikertuintje
Bloempot Book and Toyshop
El Chico, Caracasbaaiweg
Shon Nana, Breedestraat
La Bonanza (O)
Nos Tienda, Hospitaal
Shon Ma Center, Welgelegen
Boekhandel Sta. Maria, Winston Churchillweg
La Estrella, Winston Churchillweg
Kort, Schottegatweg West/Rio Canario
Eddy's, Colebra Berde

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
Namens Antillean News Holding NV:
I.M.Ph. de Maayer-Hollander.
Hoofdredactie:
Laureen Ravelli-Schenk (adj.)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Paul de Windt, Marlys Douglas- Claassen, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.

Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór elf uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Abonnement en advertenties:
Popular Agencies,
SMTC Building, Illidge Road 38,
Tel.: 22737.
Losse nummers: Papergarden, Food Centre, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel, Papertrip Julianaluchthaven en Boekhandel Van Dorp/Eddine.

SABA:
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente: mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911).

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf).

MIAMI:
medewerker: David Serphos, 1420 South Bay- shore Drive 503, Miami Florida 33131.

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 50 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NA*f*.80,15 per maand (luchtpost) of NA*f*.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en de Gebroeders Weromstuit

door Marten Toonder

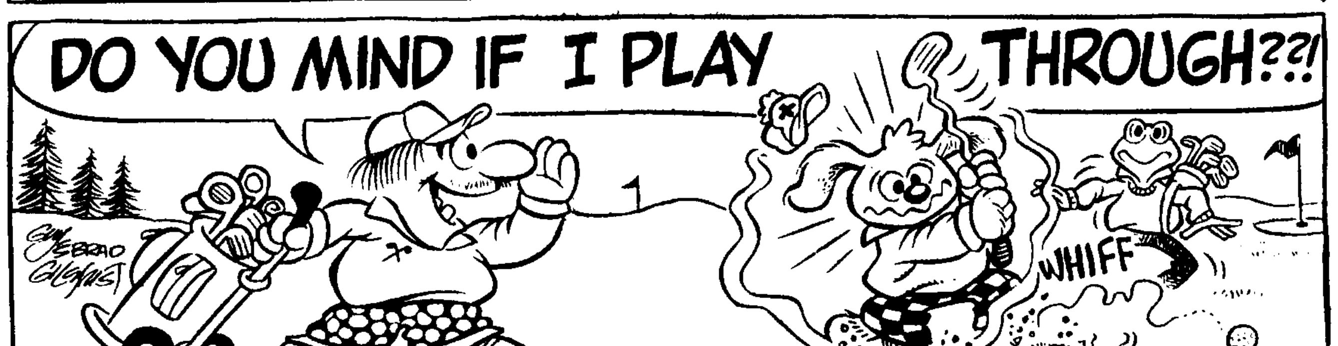
1675 — Heer Ollie en Tom Poes liepen het armoedige straatje uit om de parkeerplaats van de Oude Schicht te gaan opzoeken.
"Zo zie je, jonge vriend!" sprak heer Bommel. "Op zo'n verkoping kan men de aardigste dingen krijgen".

"Hm", zei Tom Poes, "duizend florijnen voor zo'n lelijk, oud boek!"
"Bah!" zei heer Ollie. "Lelijk en oud spelen geen rol. Dit is het dagboek van een piraat, denk je eens in!" Op dat moment werd hij aan zijn mouw getrokken door de donkere figuur, die op de verkoping naast hem had gezeten.
"Houd dat boek toch niet!" riep deze. "Het zal u niets dan ellende brengen! Luister toch naar iemand, die al de slechtheid der wereld geproefd en verworpen heeft!"
"Wie ben je eigenlijk?" vroeg heer Ollie misnoegd. "Waarom val je me steeds lastig?"
"Ik ben de voorzitter van de Vereniging tot Opheffing van de Laaggezonkenen", legde de ander uit, "ik ben secretaris van de Niet-Rookbeweging, de uitvinder van het gebroken geweertje en ik bestrijd het Cola-misbruik! Ik tracht op mijn bescheiden wijze het onrecht te bestrijden. Mijn naam is Weromstuit".
"Aangenaam", zei heer Bommel koeltjes. Hij stapte in de Oude Schicht en gaf gas. "Het boek is en blijft van mij!" riep hij, terwijl hij wegreed. "Zit je goed, jonge vriend?"
Tom Poes knikte afwezig en mompelde: "Weromstuit? Dat is toch de naam van de piraat die het boek geschreven heeft?"

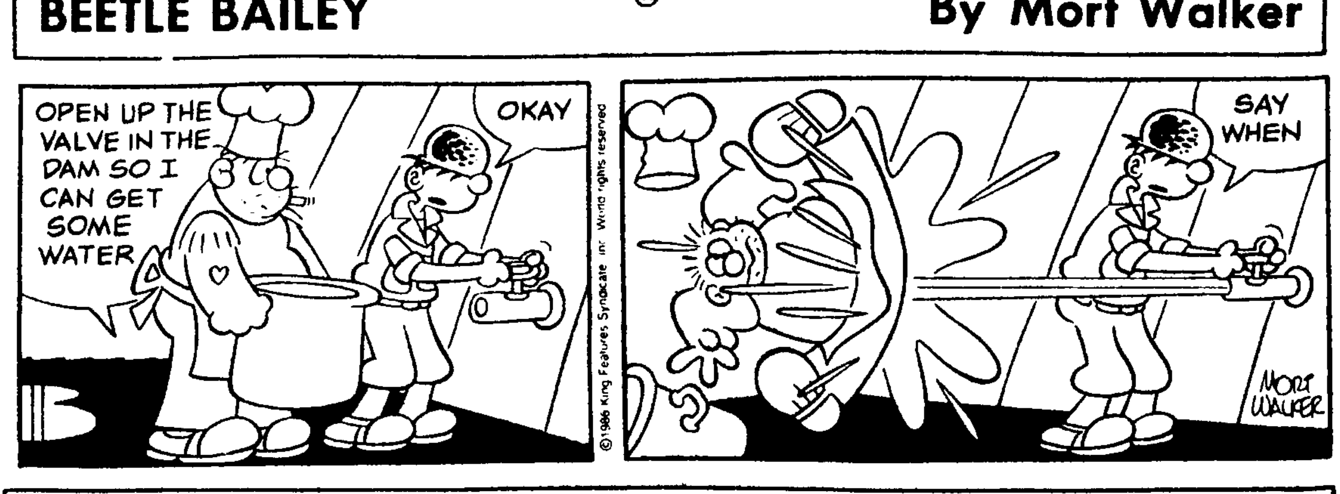
HENRY ® By Dick Hodgins

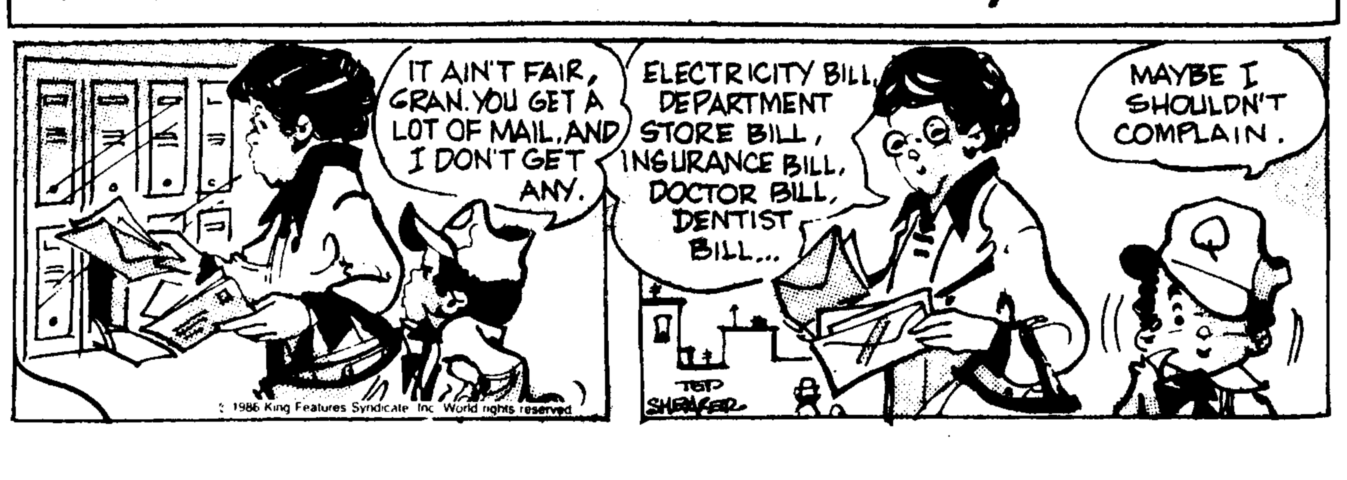

Jim Henson's™ MUPPETS

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

QUINCY ® By Ted Shearer

Bezuinigingen

WILLEMSTAD — Het merendeel van de Antilliaanse Statenleden reisde deze week af naar Sint Maarten, voor een vergadering van de Centrale Commissie aldaar. De vergadering begon gisterenmorgen inderdaad om kwart over tien, maar toen bleek dat het juridisch advies over een aantal te behandelen onderwerpen laat was binnengekomen, en naar verluid zelfs met de hand geschreven was. Om die reden werd de vergadering al na twintig minuten geschorst. Een aantal Statenleden, waaronder voorzitter Onofre Bikker, keerden niet diezelfde dag terug, maar besloten in Philipsburg te overnachten. Zij deden dat, uiteraard niet in de meest goedkope hotels.

Wanneer de groep vandaag terugkeert, zal men voor twintig minuten vergaderen naar schatting 50.000 gulden hebben opgemaakt aan hotels, huurauto's en passages. Zoals gebruikelijk bij dit soort reizen komt alles voor rekening van de Antilliaanse regering, en dus van de belastingbetaler. Onderwerpen van de mislukte vergadering: de begroting, de off- shore sector (waaruit de inkomsten naar verwachting drastisch gaan afnemen) en het wetsontwerp voor vervroegd pensioen van overheidswerknemers, notabene een bezuinigingsmaatregel...

WILLEMSTAD— Minister-president Don Martina heeft kapitein Lt ter zee D.T. Notten en Lt ter zee F. Zwart ontvangen. Kapitein Notten is commandant van het stationsschip Hr Ms Van Nes en Lt Zwart is commandant van Hr Ms Woerden, het nieuwe ondersteunings- vaartuig voor het Caribisch gebied. Op de foto de minister- president met links van hem Notten en rechts Zwart.

Inbreker op heterdaad betrapt

WILLEMSTAD— De politie wist een dief in een toko te Berg Altena op heterdaad te betrappen. De dief had zich toegang tot de toko verschaft door een gat in de muur te kappen. Bij zijn aanhouding bekende hij samen met een andere het gat te hebben gemaakt en te hebben gestolen.

NEDERLAND LAAT TRIPARTIET VERZOEK NOG ONBEANTWOORD

Antillen reserveren St Maarten-route voor ALM

Poging tot herstel van luchtverbinding strandt

WILLEMSTAD — De Antilliaanse regering zal Aruba niet direct op Sint Maarten laten vliegen, omdat die route voor de ALM gereserveerd wordt ter compensatie van het verlies op de Aruba markt. Hoewel de Ministerraad vanmorgen nog een antwoord moest formuleren op het Arubaanse verzoek om opheldering over de Sint Maarten- route, blijkt dit voor de Antillen inderdaad niet bespreekbaar. Hiermee lijkt de poging om, in afwachting van een definitieve oplossing, de luchtverbinding tussen beide landen te herstellen gestrand. Intussen is van Nederland nog niets vernomen over het aangevraagde tripartiet overleg.

Zoals de Amigoe gisteren berichtte vroeg de Arubaanse premier Henny Eman zijn Antilliaanse collega Don Martina per telex of het uitvoeren van directe vluchten naar en via Sint Maarten door Aruba inderdaad niet bespreekbaar was. Dit zou door de Antilliaanse delegatie onder leiding van ministers Leo Chance en Jopie Abraham gezegd zijn tijdens het overleg met de Arubaanse delegatie in de nacht van dinsdag op woensdag. Eman wilde hierover duidelijkheid voordat hij een tegenvoorstel indiende op het Antilliaanse aanbod om de luchtverbinding op basis van de situatie per 31 maart te herstellen, voor maximaal 6 maanden, ten einde in die periode via het tripartiet overleg en andere besprekingen tussen Willemstad en Oranjestad een definitieve oplossing voor het conflict te zoeken. Minister Chance bevestigde vanmorgen dat over een datum voor het tripartiet overleg nog niets bekend is.

Hoewel de Ministerraad de Arubaanse telex vanmorgen nog moest beantwoorden, werd het Antilliaanse standpunt door de Regerings Voorlichtings Dienst reeds bekendgemaakt. De "open sky policy" van Aruba verplicht de Antilliaanse regering ertoe voorzieningen te treffen om de bijdrage van de ALM aan de Antilliaanse economie te consolideren. Om het verkeer tussen de Antilliaanse eilanden op aannemelijk peil te blijven waarborgen is het nodig dit verliesgevende verkeer aan te vullen met een aantal routes ter compensatie van het verlies op de Aruba markt. Sint Maarten is de meest aangewezen luchthaven om het deel van de Arubaanse markt dat de ALM moest prijsgeven te vervangen. De Antilliaanse delegatie, aldus het RVD- bericht, was bereid Aruba zowel Curaçao als Bonaire toe te staan, tegen slechts de Arubaanse luchthaven voor de Antillen. Willemstad acht dit een zeer tegemoetkomende houding.

Ten aanzien van verklaringen van de Arubaanse premier en minister Benny Nisbet wenst de Antilliaanse regering ook het een en ander recht te zetten. De bereidheid van de Antillen om tot een spoedige oplossing van het conflict te komen blijkt uit de telex aan de Arubaanse regering waarin wordt voorgesteld de vluchten te hervatten in afwachting van een definitieve oplossing. Het conflict laat verder de bevoegdheid van beide landen om met derden luchtvaart- onderhandelingen te voeren dan wel overeenkomsten af te sluiten onverlet. De Antillen hebben verder de ALM vluchten naar Aruba niet doen staken, maar werden hiertoe gedwongen omdat er per 1 mei geen luchtvaartrelatie tussen beide landen bestond en het doorgaan met de vluchten een inbreuk op de Arubaanse autonomie zou zijn geweest. Verder snijdt de stelling als zou het cabotage standpunt niet rijmen met het innen van zegelbelasting tussen de Antillen en Aruba geen hout. De zegelbelasting heeft niets te doen met het karakter van de vlucht, hetzij cabotage of internationaal, en ook op de route Curaçao- Amsterdam die Aruba wel als cabotage aanvaard wordt zegelbelasting in rekening gebracht.

De regering geeft verder een uitgebreide uiteenzetting van de onderhandelingen die tot nu toe gevoerd werden over een routetabel, waarbij het meningsverschil over de route Sint Maarten naar boven kwam. Het eerste, in Sint Maarten gedane, voorstel van de Antillen behelsde de volgende routes: Vier keer per week Curaçao via Aruba naar Miami en terug, twee keer per week Curaçao via Aruba naar New York en terug en drie keer per week Curaçao via Aruba naar Caracas en terug. Deze vluchten zouden alle worden uitgevoerd met een capaciteit van 150 passagiers per vliegtuig. Daarnaast wilden de Antillen op de intereilandelijke routes Curaçao- Aruba en terug, en Curaçao- Bonaire- Aruba en terug een capaciteit van 2.100 zitplaatsen per week. De Arubaanse routetabel werd pas tijdens de besprekingen in de nacht van dinsdag op woensdag ingediend.

Het behelsde 30 vluchten per week van Aruba naar punten in de Antillen, met 180 stoelen per vlucht. Daarnaast drie keer per week Aruba-Curaçao-Caracas en terug, met 180 stoelen per vlucht. Verder zeven keer per week van Aruba via twee tussenliggende punten in het Caribisch gebied naar Sint Maarten, door naar twee punten in de Verenigde Staten en/of een punt in Canada, en de hele route terug. Ook hiervoor werd een capaciteit van 180 stoelen per vlucht opgegeven. Tenslotte wilde Aruba ook Oduber Aviation en Lee Air 75 keer per week als taxi- operators laten fungeren, met 20 stoelen per vlucht. Dit voorstel kwam neer op 7.500 stoelen per week tussen Aruba en de Antillen, ofwel 780.000 per jaar in beide richtingen. Samen met het Antilliaanse aanbod van 218.400 per jaar in beide richtingen zou dit uitkomen op een aanbod van 998.400 stoelen per jaar tussen de Antillen en Aruba.

Dit is volgens statistische gegevens volstrekt irreëel. Aruba zou volgens het Arubaans voorstel 78 procent van het aangeboden vervoer krijgen, en de Antillen slechts 22 procent. De Antilliaanse delegatie vroeg opheldering over dit excessieve Arubaanse aanbod, en een specificatie van niet met name genoemde tussen- en verder gelegen punten. Naar aanleiding van de opmerkingen van Antilliaanse zijde legde Aruba een uur later een herziene routetabel op tafel. Daarin werd voor de route Aruba- Curaçao- Bonaire "zonder verkeersrechten tussen Curaçao en Bonaire" 2.500 stoelen per week gevraagd. Verder zes keer per week de vlucht Aruba- Sint Maarten- Atlanta- Toronto, met volledige verkeersrechten tussen alle punten en een capaciteit van 180 stoelen per vlucht. Dit zou betekenen dat Aruba zes keer per week rechtstreeks op Sint Maarten, zes keer rechtstreeks van Sint Maarten op Toronto en zes keer rechtstreeks van Sint Maarten op Atlanta zou kunnen vliegen.

Met de 55 vluchten per week van de taxi- operators komt dit neer op 3.600 stoelen per week tegen het Antilliaanse voorstel van 2.100 per week. De Antilliaanse delegatie is nog steeds voorstander van regulatie van het stoelenaanbod, en stelde op haar beurt het volgende vliegschema voor: Vier keer per week Curaçao via Aruba naar Miami en terug en drie keer per week Curaçao via Aruba naar Caracas, in beide gevallen met 150 stoelen per vlucht. Verder opnieuw 2.100 stoelen per week op de routes Curaçao- Aruba en Curaçao- Bonaire- Aruba. Bij de schorsing wegens het late uur nodigde minister Chance zijn collega Nisbet uit om de luchtvaartbesprekingen later op die dag voort te zetten. De Arubaanse minister verklaarde echter dat de delegatie naar Aruba terug zou keren, en zou zijn Antilliaanse collega laten weten wanneer men terug zou zijn om de onderhandelingen voort te zetten.

Dekaan Silberie bij buluitreiking:

Universiteit wordt ten onrechte behandeld als overheidsdienst

WILLEMSTAD — "Het getuigt van weinig visie bij onze bestuurders wanneer de enige universiteit van onze gemeenschap gezien wordt als niets anders dan een van de vele overheids- afdelingen waarop recht toe, recht aan bezuinigd moet worden zonder de belangrijke rol van dit instituut als hoogste mechanisme van onderzoek en vorming van human capital, zijnde een van de weinige natuurlijke bronnen waarover wij beschikken en die centraal zal moeten staan bij elke ontwikkelings- strategie."

Deze kritische woorden werden gistermiddag uitgesproken door de aftredend dekaan van Faculteit der Sociale en Economische Wetenschappen van de UNA, Rupert Silberie, die ter gelegenheid van de voorjaars- buluitreiking aan een negental studenten het woord voerde.

Silberie uitte gistermiddag vrij felle kritiek op de overheid: alhoewel de omgeving waarin de faculteit haar activiteiten moeten ontplooien betere perspectieven vertoont dan verleden jaar, bestaan er zijns inziens ook nu nog bedreigingen die slechts door tijdige en correcte maatregelen geweerd kunnen worden. "De steeds verslechterende economische situatie, die zich uit in een steeds groter wordende werkloosheid zonder de creatie van tastbare nieuwe arbeidsplaatsen, blijkt nog steeds een probleem te zijn waartegen onze gemeenschap niet opgewassen is." Hoopgevend noemde Silberie echter dat zowel het bedrijfsleven als het vakbondswezen bereid schijnen te zijn om een grotere verantwoordelijkheid op zich te nemen teneinde de economie nieuw leven in te blazen.

"Een te groot inefficient overheids- apparaat, dat in de toekomst minder inkomsten zal gaan ontvangen van olie- en offshore- belastingen, vormt een ander probleem dat wij blijkbaar niet aankunnen, waarbij de onduidelijkheid ten aanzien van onze relaties met Aruba de zaak alleen maar erger maken." Daarnaast noemde Silberie de problematiek die de UNA parten speelt omdat de overheid deze instelling, zijns inziens ten onrechte, als een van de vele overheids- afdelingen waarop recht toe, recht aan bezuinigd wordt. Dat hierbij voorbij wordt gegaan aan de belangrijke functie die de UNA als enige universiteit in onze gemeenschap vervult, is voor Silberie onaanvaardbaar. "Wij zijn dan ook van mening dat de UNA recht heeft op meer aandacht en meer ondersteuning van onze bestuurders, vooral in deze tijd waarin een liberaal beurzen- beleid in Nederland het bestaan van dit instituut bedreigt."

Ook op het functioneren van de UNA zelf, had Silberie enige kritiek terwijl hij echter ook de vele positieve ontwikkelingen van het afgelopen jaar aanhaalde. Het bestuurlijk gebied noemde hij in deze "de zwakste schakel van de drie hoofdfuncties van de faculteit". Het secretariaat is weliswaar kwantitatief en kwalitatief na veel inspanningen uitgebreid, maar behoeft kwalitatief nog steeds de nodige ondersteuning. "Als er echter één punt bestaat waarvoor de universiteit zich moet schamen, dan is dit zeker het ontbreken van een studie- begeleider bij de UNA om studenten een optimale begeleiding te geven en docenten van deze oneigenlijke taak te ontlasten", aldus Silberie die stelde dat het met name de Sociaal Economische Faculteit is die hiervan de last ondervindt omdat dit de grootste en snelst groeiende faculteit is.

Ir Roy Evers, die volgend jaar de functie van dekaan van de Faculteit der Sociale en Economische Wetenschappen zal gaan vervullen, gaf gistermiddag op zeer aangename wijze inhoud aan zijn taak als ceremoniemeester. Voor elk der studenten had hij een persoonlijk woord, terwijl de aanwezigen werden ingelicht over de eindscriptie met de belangrijkste conclusies. Het waren de studenten Marion Agunbero, Susan O' Connor, Randolph Curiel, Wilhelm Isings, Deborah Flemming, Ronald Krauss, Henk Redmond, Judith Spencer en Peter Leenen die gistermiddag hun handtekening konden plaatsen onder hun bul en daarmee hun studie aan de Sociaal Economische Faculteit afsloten.

Nieuwe economische situatie behoeft nieuw beleid

KvK organiseert forum over markt-bescherming

WILLEMSTAD — De Kamer van Koophandel (KvK) organiseert volgende week een forum- avond over het onderwerp "markt- bescherming". De Kamer besloot hiertoe naar aanleiding van de recente ontwikkeling op het gebied van de import- regulerende maatregelen op de Nederlandse Antillen en Aruba.

Naar door de KvK in een persbericht werd aangevoerd, kwamen in het verleden de standpunten van de Kontakt-Kommissie Bedrijfsleven Nederlandse Antillen, de Sociaal Economische Raad (SER) en het departement van Handel, Industrie en Werkgelegenheid (HIW), het voormalige departement van Economische Zaken, nagenoeg overeen. Met markt- bescherming van een lokaal product, door middel van een economische heffing werd accoord gegaan, indien aan bepaalde voorwaarden werd voldaan, lichtte de Kamer toe. De import- regulerende maatregel die echter na de devaluatie van de Venezolaanse bolivar werd afgekondigd, werd evenwel met ingang van 1 januari van dit jaar op Curaçao met drie maanden verlengd, terwijl op Aruba deze maatregel opgeheven werd.

Omdat als gevolg van deze ontwikkeling de Arubaanse markt dreigt weg te vallen, wordt de roep om markt- bescherming op Curaçao sterker, aldus de Kamer van Koophandel, die er in het bericht tevens op wijst dat de Antilliaanse regering inmiddels tegen- maatregelen nam ten aanzien van de Antilliaanse afzet- markt voor Arubaanse batterijen en sigaretten. De Kamer is er echter van haar kant voorstander van om de Arubaanse regering voor te stellen de opheffing van de import- regulerende maatregel in her- overweging te nemen en tegelijkertijd bij de Antilliaanse regering aan te dringen op het terug draaien van de besluiten met betrekking tot de opheffing van de bescherming van Arubaanse producten.

De Kamer constateerde evenwel anderzijds, dat er over de afbouw van de economische heffingen vanaf 1986 meer consensus schijnt te bestaan. Ook in het zogenaamde FEM- rapport waarnaar in de Samenwerkingsregeling tussen de Nederlandse Antillen en Aruba wordt verwezen, aldus de Kamer van Koophandel, werden immers afbouwschema's voor de bescherming van Antilliaanse en Arubaanse producten opgenomen. Aangezien echter de nieuwe situatie om een nieuw beleid inzake markt- bescherming vraagt, besloot de KvK ten behoeve van het Curaçaose bedrijfs- leven een forum over dit onderwerp te organiseren. Daarin zal onder andere worden ingegaan op de voor- en nadelen van protectie en herevaluatie van de vorm van markt- bescherming, zoals bijvoorbeeld de mogelijkheid van economische heffing of contingentering, aan de orde komen en zal er worden gesproken over de voorwaarden waaronder bescherming mag worden verleend.

Het forum zal op donderdag 5 juni in het auditorium van de Kamer worden gehouden en zal duren van acht uur tot tien uur 's-avonds. Sprekers op die avond zijn UNA- docent Peter Verton, ASINA- voorzitter Rodney Lucia, Bohavena- voorzitter Dijkhoffz, Vigleg- voorzitter Rob Willems, voorzitter van de Toeristen Sub- commissie van de Curaçao Action Group Richard Hart en minister van HIW drs Marco de Castro. De discussies zullen plaatsvinden onder leiding van dr Verton.

WILLEMSTAD — Op Curaçao overleed vandaag oud- voorzitter van de Kamer van Koophandel en tevens oud- voorzitter van de Vereniging Bedrijfsleven Curaçao (VBC), Hubert Salas jr. Wijlen de heer Salas stond in de gemeenschap vooral bekend om zijn jarenlange inzet en toewijding in belang van de economische en industriële ontwikkeling van het eiland.

Van kerkelijke zijde

Stil en luidruchtig protest in Paraguay

ASUNCION — Bijna de helft van alle priesters en zusters in Paraguay zal deelnemen aan een betoging in de hoofdstad Asuncion van Paraguay waarmee men adhesie betuigt met «degenen die lijden in ons land». Er nemen er zevenhonderd aan de demonstratie deel. Er zijn er ongeveer vijftienhonderd werkzaam in heel Paraguay.

Namens de Federatie van religieuzen van Paraguay deelde Ignacio Cocorza als woordvoerder dit mee. Het wordt een stille tocht waaraan alleen en uitsluitend religieuzen deelnemen. Deze begint bij de kerk van Maria van Altijddurende Bijstand en eindigt bij de San Roque- kerk. De tocht is ... een kilometer ... gehouden «... en de dialoog als ... verzoening». Het is ... van steun ... de katholieke kerk van Paraguay om op te roepen tot een dialoog tussen alle Paraguayanen. De partij van president generaal Alfredo Stroessner moet niets van deze dialoog hebben.

Het Leken-team van de bisschoppen- conferentie van Paraguay heeft gevraagd op zaterdag 31 mei in alle kerken van het land de klokken te luiden. ... zaterdag ... juni. Het is een ... en ... dit idee voelen is gevraagd het klokkengelui te ondersteunen met het slaan op pannen en potten.

Oppositie is iets dat Stroessner niet kan luchten. Dit bleek weer eens toen bij een inval in het huis van een oppositieleider veertig leden van de verboden Autentiek Radikaal- Liberale partij zijn aangehouden. Op vijf bestuursleden na zijn zij later weer in vrijheid gesteld.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama, Piet Soda Fountain en Supermercado Pueblo.

NOORD: Lee Take Away, Noord 82.

TANKI LEENDERT: Kalalu, Tanki Leendert 265.

SANTA CRUZ: Rowigini's, Santa Cruz 48.

SAN NICOLAS: Nicolas Store, Zeppenveldtstraat 27.

Voorts: Giftshop Holiday Inn, Giftshop Dr. Horacio Oduber hospitaal, Giftshop Manchebo Beach Hotel.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 027-774 en 027-845.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank..
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15 uur *Out of Africa* (14 jr.); 24.00 uur *How funny can sex be* (18 jr.).
II: 20.45 uur *Red Heat* (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 + 24.00 uur *Nightmares* (18 jr.).

*****

BOTICA'S **(nachtdienst)**
Pabao brug: Sta. Cruz, tel.: 28028.
Pariba brug: San Lucas, tel.: 45119.

*****

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter A.Croes, Paradijswijk 23, tel.: 34482.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter O.L.Ponsé, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 / 18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden en van 20.30-21.30 uur Franse literatuur; dinsdag van 20.00-21.00 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano, lokaal 61/62.

HUBENTUT NA MARCHA DI NOORD: 20.00 uur informatie-avond over Emanipatie van de vrouw - Centro di Barrio Noord.

SPORT
ARUBA TAEKWONDO: 19.00 uur taekwondoshow - Club Estrella.

BASEBALL **(AA-klasse)**: 20.00 uur Marlboro vs Brazil - Lago Sportpark.

*****

ZATERDAG
COMISION 65: 15.00-24.00 uur Festi-Feria 65 - Tivoli-terrein.

SPORT
ZWEMVERENIGING «ARUBA MARLINS» **(donderdag)**: 18.00-19.00 uur training - Palmbeach Hotel.
zaterdag): 14.00-16.00 uur zwemlessen (voor dipl. A, B, C, D, E en F) - zwembad POVA.

ZWEMCLUB «BARRACUDA» **(training)**: 16.00-17.00 uur Americana Hotel.
VOETBAL
(junior division)
16.00 uur Nacional vs RCS - Nacionalterrein.
(2e divisie)
16.00 uur Britania vs Riverplate - NSC.

BASEBALL **(A-klasse)**: 13.00 uur Thriller vs Rockets - Lago Sportpark; 14.00 uur Marlboro Mario's vs Visser Trading - Elias Mansur Ballpark; 14.00 uur Aruba Video Centre vs Amstel - AVC-terrein.

INDIAN WATERSLIDE: 10.00-18.00 uur open voor publiek - bij «Indian Rock».

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruis- gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat / Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetío, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

BIBLIOTECA NACIONAL **(openingstijden)**
LEES- EN KRANTENZAAL: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
UITLENING AFDELING: maandag, woensdag en vrijdag 09.00-11.55 / 13.30-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 13.30-17.30 uur (s morgens gesloten).

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00 / 13.30-17.00 uur; woensdagochtend gesloten, in de middaguren geopend van 12.30-19.00 uur, om 13.30 uur uitlenen van boeken; van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/13.00-17.00 uur studiezaal open voor publiek

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA **(openingstijden)**: dinsdag van 16.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

*****

CODESAN- toerismeplannen voor San Nicolas:

Jachthaven met pier, natuurpark, restauraties

SAN NICOLAS — Op het gebied van toerisme- en recreatie- ontwikkeling voor San Nicolas verdeelt de commissie CODESAN in zijn rapport San Nicolas in vier delen: het centrum, de noordkant, Seroe Colorado en het Nationale Jamanota- park.

Het centrum zal moeten worden uitgebreid tot aan de zeekant van het Lago- terrein met de mogelijkheden een jachthaven en een pier aan te leggen, alsmede een haven waar ook cruiseschepen kunnen afmeren, alsmede veerponten en jachten. Historische punten moeten opgezet worden en goed onderhouden worden. Er zullen planten en rustplaatsen moeten komen om het geheel aantrekkelijker te maken. Bestaande gebouwen en winkels in het centrum van San Nicolas moeten vernieuwd worden en ook goed onderhouden. Verder moet de eerste Bank op Aruba gerestaureerd worden. Voorts moet er in het centrum een plein komen met een Toeristenkantoor, een busstation en een taxicentrale en andere contacten. Op de Promenade moeten met meer regelmaat culturele activiteiten plaatsvinden.

Wat betreft de Village wil de commissie dat deze zijn historisch en cultureel aspect behoudt aangezien dit de enige plaats van Aruba is waar nog iets van het Caribisch Engels is terug te vinden. Hierbij wordt aangehaald dat de Sint Maartenstraat de eerste geasfalteerde straat op Aruba was en dat in de Village het Arubaanse carnaval werd geboren.

Aan de noordkant van San Nicolas wil men de stranden en grotten in goede staat brengen zodat deze weer aantrekkelijk voor bezoekers zijn en de nodige ontspanning kunnen bieden. Gedacht wordt aan de mogelijkheid van heropening van de grootste grot van Aruba en de Antillen ten noorden van de Babybeach. Grapefield zou weer in originele staat moeten worden teruggebracht, weer met druifplanten beplant en herbouwd als een kampeerplaats. Hier kunnen vooral de verschillende watersporten gepromoveerd worden, terwijl onderzocht moet worden of mogelijk het De Vuyst- vliegveld weer open kan gaan voor het landen van sport- en kleinere vliegtuigen. Zeker mag niet vergeten worden de uitbreiding van de Golfcourse en ook dient het project voor restauratie van Kustbatterij uitgevoerd te worden.

De commissie is in zijn rapport de mening toegedaan dat Seroe Colorado — de voormalige Lago Colonny — omgebouwd dient te worden in een toeristisch/historisch resort speciaal voor buitenlandse gepensioneerden. Voorts noemt de commissie nog als mogelijke attracties: het inrichten van een Lago- museum, de fosfaat- mijnen herbouwen, en een goede verbinding tussen Seroe Colorado en het centrum van San Nicolas. Voorts worden plannen naar voren gebracht om rond de Jamanotaberg een park op te zetten met allerlei toeristische en ontspannings- aspecten.

ORANJESTAD — Ten kantore van de Amigoe had gistermorgen de uitreiking plaats van de derde prijs van Amigoe Scorebord — een drie-in-een National stereoset beschikbaar gesteld door Unicon. De gelukkige winnaar was frère Kaspar van Kessel die van Peppy Comenencia in bijzijn van Felix Lambers van Unicon en Ethleen Landsmark, chef van de Advertentie- afdeling van de Amigoe, zijn prijs in ontvangst kon nemen.

Voor ontwikkeling van San Nicolas

Regering met Codesan aan tafel voor opstelling van werkplan

ORANJESTAD — De Arubaanse regering zal op 3 juni met de Commissie voor Ontwikkeling van San Nicolas, CODESAN, bijeenkomen om op basis van het samengestelde rapport van de CODESAN en expert tot een volledig werkplan te komen dat zowel op korte als lange termijn uitgevoerd moet worden voor de ontwikkeling van de ex- -Oliestad San Nicolas.

Het rapport recomendacionnan CODESAN dat samengesteld werd op verzoek van de minister- president mr. Eman omvat een verzameling van de ideeën en aanbevelingen voor de herleving van San Nicolas van de vier sub- groepen van CODESAN die te verdelen zijn: a. sociaal/ culturele zaken/ onderwijs en sport, b. toerisme en recreatie, c. handel/ industrie en openbare diensten en d. infrastructuur en woningen.

Tijdens een persconferentie gehouden in de Don Bosco Club, maakte de pers kennis met de leden van CODESAN te weten: voorzitter ir. Louis Brown, (project-manager van het project Renovatie Village en Esso Heights), secretaris Kelvin Augustin (sociaal werker San Nicolas van Osticeba) en de leden Tico Arends (voorzitter San Nicolas Business Association, SNBA), Leon Connor, Pablo Croes van SNBA, Bill Geerman (voorzitter Sunrise Side Foundation, SSF), Gaby Illidge (vicevoorzitter SSF en Earon Matthey (architect directeur Plan D2 Aruba)

Hieruit blijkt dat alle CODESAN- leden personen van diverse organisaties zijn die zeer actief zijn op diverse terreinen in de gemeenschap en goede vertegenwoordigers zijn van San Nicolas. Doel van de CODESAN is om een positieve verandering te brengen in zowel mentaliteit als de houding van de bevolking van San Nicolas door interesse te tonen en de inwoners te stimuleren om actief bij te dragen en vertrouwen te hebben in de overheid en CODESAN.

De voornaamste conclusies van het rapport dat reeds overhandigd werd aan de regering zijn: ten eerste het definitieve besluit nemen omtrent de ontmanteling van Lago. Het kan gaan om een gedeeltelijk ontmanteling of volledig, want zonder een vast standpunt over deze kwestie kan men niet met de ontwikkelings- plannen voor San Nicolas komen. Verdere conclusies zijn; 2. Op korte termijn met de toeristische ontwikkeling beginnen te Sero Colorado en omgeving; 3. Er moet een integraal plan voor San Nicolas- ontwikkeling komen, bevattend het gebruik van de Lago terreinen die beschikbaar zijn; 4. Het scheppen van wetten en aansporingen om industrieën te vestigen op de terreinen van Lago; 5. Het oprichten van een fonds voor informatie over het vestiging van kleinere bedrijven, winkels enz. In San Nicolas; 6. Een betere levensstandaard scheppen zodat er een evenwicht kan ontstaan tussen de economische culturele en educatieve ontwikkeling te San Nicolas; 7. De overheidsdiensten verbeteren en uit breiden evenals een publieke infrastructuur van San Nicolas en; 8. Een structuur opbouwen met de nodige mogelijkheden zodat de ontwikkeling op een optimale wijze kan geschieden.

ORANJESTAD — Deze week heeft voorzitter Glenn Carvalhal, namens bestuur en leden van Aruba Kiwanisclub, een donatie gedaan aan het Kiwanis Senior Division Little League baseballteam. De cheque werd namens het team in ontvangst genomen door speler Ernando Murray. De donatie was mogelijk vanwege de opbrengst van fundraising- activiteiten. Op dit moment wordt als fundraising een Kiwanis- loterij gehouden met als hoofdprijzen twee auto's. Morgen zullen de Kiwanis- leden de hele dag in de Nassaustraat loten van deze loterij verkopen.

Whiteford groep voor overleg op Aruba

ORANJESTAD — De Arubaanse regering zal vanmiddag een gespek hebben met de Whiteford- groep, die mogelijk nog geïnteresseerd zou zijn in het openhouden van het Lago- bedrijf. Zoals bekend is deze groep steeds een der gegadigden geweest, doch men had wel plannen doch geen geld.

Zoals bekend loopt aanstaande maandag de periode van zes weken af, die in acht zouden worden genomen voordat definitief over ontmanteling zou worden gesproken. Deze zes weken werden in acht genomen omdat een groep van de handel alsnog trachtte de Whiteford- groep naar voren te schuiven als mogelijk gegadigden. Indien deze besprekingen vandaag (weer) niets uithalen, wordt verwacht dat spoedig met Exxon de onderhandelingen beginnen over de definitieve ontmanteling.

Taekwondo- show

SANTA CRUZ — Het Aruba Taekwondo Centre organiseert vanavond een taekwondo- show in Club Estrella te Santa Cruz. De leerlingen van deze karateschool zullen hun talenten tonen in onder andere het stuk slaan van cementblokken en zelfverdediging. De show begint om zeven uur.

Ontwikkelingsplan- symposium op 6 juni

ORANJESTAD — Het voor 6 juni aangekondigde symposium over de presentatie van het Nationale Ontwikkelingsplan 1986-1990, dat door experts van de Verenigde Naties opgesteld werd voor de regering, zal niet meer op deze dag worden gehouden. Het symposium heeft nu als nieuwe datum gekregen: maandag 16 juni om negen uur 's morgens in de Bonaire / Curaçao room van het Americana Aruba Hotel. Reden voor deze datumverschuiving is het feit dat minister dr. Berlinski van Economische Zaken/Toerisme die dag in het buitenland zal zijn ter bijwoning van een conferentie van het Caribbean Tourism and Research Centre (CTRC).

Sembra awe pa cosecha mañan

Vrucht van ARUBA- idee officieel gepresenteerd

SPECIFIEKE INFORMATIE over Aruba is er in het algemeen moeilijk te krijgen, omdat de meeste studies die tot nu toe verschenen zijn, Aruba niet noemen of nauwelijks behandelen. Bovendien zijn de schaarse studies vaak door niet- Arubanen geschreven. Dit algemene gebrek aan materiaal en de gebrekkige informatie over Aruba onder de Arubaanse studenten in Nederland hebben de in Groningen gevestigde groep ARUBA doen besluiten het boek «Sembra awe pa cosechá mañan» uit te geven.

SEMBRA AWE PA COSECHA MAÑAN

Zo bracht Ika Werleman woensdagavond de redenen van het ontstaan van het boek naar voren, toen ze twee exemplaren ervan aanbood aan de directrice van de bibliotheek, Alica van Romondt. Joyce Pereira, die de presentatie- avond die ter gelegenheid van het nieuwe boek — het eerste op dit gebied geschreven door Arubanen in het Papiamento — leidde, gaf allereerst in het kort de ontstaans- geschiedenis van de Groningse groep ARUBA (Arubianonan Uní na Bienestar di Aruba) weer.

De groep ontstond in april 1985 en bestond aanvankelijk uit zeven personen. Reden voor de oprichting waren de sluiting van de Lago en de status aparte per 1 januari 1986; het doel was de Arubanen in Nederland meer te betrekken bij de ontwikkelingen op hun geboorte- eiland. Een aantal persberichten was het resultaat van de activiteiten en een workshop in november 1985. Door dit workshop kwam zoveel materiaal binnen van zo goede kwaliteit dat men besloot er een boek van te maken.

Ika Werleman, ex-lid van de groep, wees in haar korte inleiding ook nog op het vervreemdende effect van ons onderwijs- systeem op Aruba zelf, een vervreemding die nog versterkt wordt door de studie in het buitenland. Ons politieke systeem heeft ervoor gezorgd dat democratische inspraak- structuren ontbreken en dat men vaak zelfs bang is om zijn mening te geven. Terwijl informatie in de tijd van economische crisis waarin we nu verkeren extra belangrijk is; in die informatie wil deze uitgave voorzien als kritische analyse van de situatie waar Aruba momenteel in verkeert.

Vervolgens zetten vier forumleden- auteurs onder het motto "Opties voor de toekomst" in het kort de strekking van hun artikel uiteen. René Herdé sprak over onderwijs als instrument voor ontwikkeling. Terwijl in de koloniale tijd het onderwijs bewust gebruikt werd als systeem, denk aan de katechisatie in het Papiamento bijvoorbeeld, ontbreekt een dergelijk systeem in onze tijd. Ons onderwijs is niet gebaseerd op onze behoeften en de karakteristieken van onze maatschappij; het zou in de vorm waarin we het nu kennen wel eens eerder storend dan ontwikkelend kunnen werken met zijn op de middenklasse gerichte beleid. Herdé pleitte voor een grotere participatie en een bewuster besteden van het begrotings- geld.

Lydia Emerencia toonde aan dat vrouwen in het arbeidsproces tot 1981, het jaar van de laatste volkstelling, achtergebleven zijn in vergelijking met de mannen. Na de laatste ontwikkeling zal de situatie waarschijnlijk nog wel veel slechter zijn. Terwijl onze ontwikkeling voor een groot deel afhankelijk is van de vrouw, is zij geen gelijke partner in het arbeidsproces. Ze werkt op lagere niveaus, het percentage werklozen is groter, vrouwen verdienen relatief minder en nemen een marginale en zwakke posities in het arbeidsproces in. Lydia Emerencia pleitte voor planning door allereerst de vrouwen zelf, door hun organisaties, door de regering en door de vakbonden.

Ex-gedeputeerde Daniel Leo en Tico Dabian pleitten voor een grotere aandacht voor de mogelijkheden die de landbouw biedt. Bijna al ons voedsel moet worden ingevoerd, terwijl we een deel ervan zelf kunnen produceren voor onszelf en de toeristen, bijvoorbeeld diverse groenten. Ons traditionele onderwijs- systeem heeft ons altijd geleerd dat landbouw onmogelijk is, maar moderne ontwikkelingen bewijzen dat we wel wat kunnen bereiken als we gemotiveerd zijn om het te doen. Het zou economisch ook heel wat kunnen opleveren als we deviezen kunnen besparen.

Na deze korte uiteenzettingen was er een geanimeerde discussie tussen het goed opgekomen publiek en de forumleden, waarna er gelegenheid was het nieuwe boek te bekijken en te kopen. Gouverneur F.B Tromp en minister- president Henny Eman hadden felicitatie- telegrammen en berichten van verhindering gestuurd.

**Sembra awe pa cosechá mañan,
un colleccion di articulonan na Papiamento tocante Aruba cu ta trata independecia politico, economia, e posicion di hende muher y enseñanza,
uitgegeven door Grupo ARUBA, Groningen 1985, 137 bladzijden, is vanaf vandaag in de boekhandel te koop voor vijftien gulden.**

25 Jaar Amnesty International

Kitson Branche, 48, zit al bijna 14 jaar in de dodencel in Trinidad en Tobago na in 1972 ter dood te zijn veroordeeld wegens moord op een taxichauffeur. Hij heeft altijd ontkend en er zijn nieuwe aanwijzingen waardoor sterk aan zijn schuld getwijfeld moet worden.

Kitson werd ruim een jaar na de moord gearresteerd omdat hij de laatste persoon was die in de taxi van het slachtoffer gezien werd voor de moord. Hoewel een Britse patholoog, die sectie verrichtte, er sterk aan twijfelt dat het slachtoffer inderdaad gewurgd is en geen natuurlijke dood is gestorven, werd elk beroep op de rechtbank terzijde gelegd. Advocaten in Londen en Trinidad zijn overtuigd van zijn onschuld, maar betwijfelen of hij ooit vrij zal komen omdat hij noch zijn familie over geld beschikken om zich goede rechtshulp aan te schaffen. Hij lijdt aan hoge bloeddruk en kan slecht zien. Hij heeft in gevangenschap bijna al zijn haar en tanden verloren.

De doodstraf is in meer dan 100 landen van kracht over de hele wereld. Omdat Amnesty International alle wrede, onmenselijke of vernederende behandeling van gevangenen bestrijdt, is zij ook tegen de doodstraf, zijnde de uiterste consequentie van wreedheid. Afgrijzen en morele woede die wordt opgewekt door wrede en gewelddadige misdaden en het lijden van de slachtoffers daarvan, is geen rechtvaardiging voor het nemen van een leven door de staat. De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens geeft ieder mens het recht op leven. Bovendien... door het doden van een mens kun je toch niet aantonen dat het doden van mensen verkeerd is!

Amnesty International pleit voor afschaffing van de doodstraf. Dat is haar vierde eis.

Lezing Emancipatie van man en vrouw

NOORD — Hubentut na Marcha di Nort organiseert vanavond een lezing over "Emancipatie van de vrouw en... de man" De lezing begint om acht uur in Centro di Barrio di Noord en wordt gegeven door mevrouw Lucia Kelly, sociaal werkster van de Osticeba.

Paso fino-wedstrijd

NOORD — In Rancho El Paso worden zondag de Arubaanse kampioenschappen Paso Fino gehouden door de paardensportvereniging OCA. De wedstrijden zullen geleid worden door de Colombiaanse rechter Agustín Forrero, terwijl La Diferente voor pittige muziek zal zorgen. In verband met deze wedstrijden houdt de heer Forrero morgenavond om acht uur een lezing in Rancho El Paso. De wedstrijden op zondag beginnen om één uur.

Do Camoes-loop

ORANJESTAD — Aanstaande zondag organiseert Club Social / Cultural Portugues voor de tweede keer een tien km hardloop- wedstrijd. Inzet van deze wedstrijd is de «Copa Luís do Camoes». De start is om half zeven 's avonds op de Eagle Beach en de finish is bij de Portugese club te Primavera. Er zijn prijzen beschikbaar voor de eerste drie in alle categorieën en voor het team met de beste prestatie.

Marlboro dient Richmond harde 6-0 klap toe

ORANJESTAD — In de Arubaanse baseball- competitie kreeg Richmond een 6-0 klap van koploper Marlboro te incasseren.

Deze shut-out- zege voor Marlboro kwam op naam van pitcher Francisco Gomez die zijn tweede overwinning behaalde zonder verlies. Waldrin Buckley was de verliezer voor Richmond en heeft nu 1 gewonnen en 3 verloren partijen. Marlboro maakte 6 runs, 8 hits, 0 error, en Richmond 0 run, 8 hits, 2 errors. De beste batters van de wedstrijden waren van Marlboro's kant: Freddy Rafini en Lyle Rombley met 3 hits in 4 beurten.

De baseball- competitie wordt vrijdagavond voortgezet met de wedstrijd Marlboro - Brazil Lucor in het Lago Sportpark en zondagmiddag, eveneens in dat sportpark, met Coca Cola Rangers - Richmond.

WEEKEND

EL ENTABLAO
Indjuweg 47 (Dominguito, laatste zijweg van Schubappelweg) Tel.: 614855
CHILEENS GOURMET RESTAURANT
Onze specials zijn: Coctel de Abalones, Mariscos al Vapor.
U bent van harte welkom vanaf 6.30 uur.
GEOPEND: Donderdag vrijdag, zaterdag en zondag.

you're welcome at the........
BELLEVUE
HOTEL-BAR-RESTAURANT
Baai Macolaweg - Parera (Pasan Grahan)
Het restaurant bij uitstek voor een **krioyo** maaltijd zoals: mulá, guiambo, sòpi yuana, funchi-tafel, etc. etc.
GEOPEND elke dag van 12-2 en van 7-10
Zondag **GESLOTEN**
Ons tel.nr. 54291 of 54294
Tot ziens in Bellevue op Parera

THE QUEEN OF TABLE WATERS
Apollinaris
Voor bestellingen, Tel.: 88222 88333

RONDEKLIP VIDEOTHEEK
Tel.: 75415
Free Membership
WEEKEND SPECIAL
Voor elke 6 films die U haalt, ontvangt U een lot om mee te dingen om
***f*. 320,-**
te winnen.
Trekking iedere week.
Zondag (Sto. Domingo)
Indien geen winnaar wordt de prijs weer vermeerderd met
f. 40,-

no meal is complete without a good wine

Fort Nassau
Enjoy the Magnificent Panorama of Curacao from Fort Nassau International Menu.
Serving only Prime American Meats.
Fort Nassau RESTAURANT
Reservations:
Tel. 613450

Pas gerenoveerd
Restaurant
La Bistroëlle
een zeer fijne keuken
Openingstijden
voor lunch: 12.00 - 2.00 uur
voor diner: 7.00 - 11.00 uur
Tel.: 70408 79842 (tijdens kantooruren)

Verjaardagsfeestje?
naar
McDonald's
Wij zorgen voor alles.
Voor inlichtingen en afspraken
McDonald's
Tel.: 75080/75081

BG
no meal is complete without a good wine

RODEO RANCH
SALOON-STEAK HOUSE
JES AIN NON BETTER
Open now also for LUNCH
from Monday till Friday
Open 7 days a week
Saloon 5.00 p.m. till
Dining 6.30 p.m. till
Tel. 70501 - 70502 after 4.00 p.m.
Schout bij nacht van Staverenweg 6.

TRUPIAL INN
Groot Davelaar
Tel.: 78200
Fri.: 6 - 8 p.m. Happy Hour with Juny Julliet and Mariachi Fortuna. 7 - 1 a.m. music by Fresh Water with Rudy Emerenciana.
Sat.: 6 - 8 p.m. Happy Hour with Juny Julliet.
Sun.: 6 - 8 p.m. Happy Hour. 7 - 12 a.m. dancing with Explosivos & D.J. Mac In Tosh & Explosion. Entrance *f*.5,- p.p. (proper dress required)

JAVA RESTAURANT
De Rouvilleweg - Tel. 625740
Gespecialiseerd in uitgebreide
INDONESISCHE RIJSTTAFEL
GEOPEND dagelijks voor diner van 7-11 voor lunch alleen in weekends
'S Maandags GESLOTEN.
Java Restaurant in Hotel Stellaris Otrabanda.

DENISE'S VIDEOTHEEK
Mahaai
Tel.: 75270
nú ook
MINOLTA COPY CENTER

no meal is complete without a good wine

RYSTTAFEL INDONESIA RESTAURANT
Mercuriusstraat 13-15
Tel.: 612606 - 612999

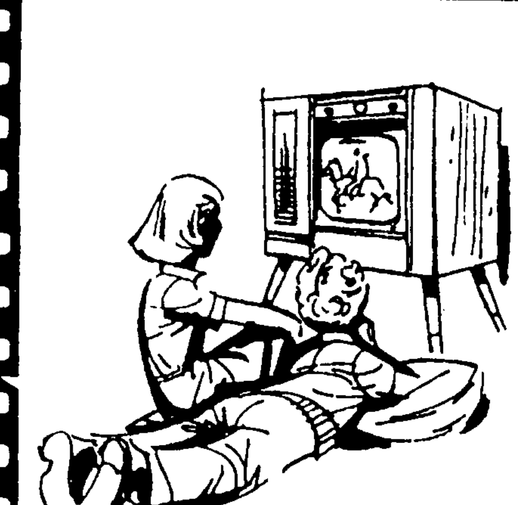

.....,,en als ik hier op Curaçao in Rijsttafel Indonesia zit te genieten van de gaven uit mijn geboorteland, dan zijn mijn gedachten ,,tempoe doeloe".
Anneke Grönloh.

WILLEMSTAD ROOM PRESENTS LOCAL AND INTERNATIONAL FAMOUS SINGER
LIBIA
SHOWTIME AT 10.00 P.M.
SATURDAY 10.00 PM AND 12.00 MIDNIGHT 2 SHOWS
MONDAY CLOSED
CURACAO CARIBBEAN HOTEL CASINO

Topkwaliteit is altijd ietsje duurder
Moët & Chandon
Gun U zelf het beste
Distributeur:
Licores Maduro

VIDEO CLUB
Herst 31

WAT'S VIDEO CENTER
Rooseveltweg 300
3 BETALEN
4 halen
NEW RELEASES
* Invasion U.S.A. - Action
* Commando - Action
* Rush - Action
* Re-Animation - Horror
* Year of the Dragon - Drama
* Real Genius - Comedy
* Whizzard of Ahhh's - X-rated
* Ringmasters - Wrestling.

Uw adres voor ruime keuze en kwaliteitsfilms.
See our specials!
Discounts - 30% - 50%

't OOSTERS HUISJE
Juliana van Stolberglaan 7
Tel.: 73165
SPECIAALZAAK VOOR RIJSTTAFEL ARTIKELEN
heeft o.a.:
santen, gebakken uitjes, div. boemboeblokken, enz.
A.s. zaterdag vanaf 12.00 uur
NASI RAMES
(Kleine Rijsttafel)

Koetshuis
Schout bij Nacht Doormanweg 37
Voor een borreltje in een gezellige sfeer.
Iedere dag **GEOPEND** vanaf 5.00 n.m.
Wij verwachten U.
Zondag **GESLOTEN.**

ROSE GARDEN Bar Restaurant
Oude Caracasbaaiweg 56 - Tel.: 614574
EEN SFEERVOL RESTAURANT MET CHINESE GERECHTEN
en een gezellige bar.
Open van 11.00 v.m. - 11.00 n.m.
U bent van harte welkom.

De Fles
SCHOTTEGATWEG WEST 367
TELEFOON 84576
U kunt genieten van Uw favoriete drank en- of eten in een gezellige sfeer.
Restaurant **GEOPEND** van 6.00 n.m.- 4.00 v.m.
Nú ook
DISCOTHEQUE DE FLES
GEOPEND van 8.30 n.m.-4.00 uur v.m.
's Maandags **GESLOTEN.**

your friendly guide...

Golden Drive In
presenteert
vrijdag, zaterdag en zondag alléén om 8 uur.
Entree *f*. 5,- p.p.
Alle leeftijden.

KWKWKWKWKWKWKWK

MEXICO 86

Om zelf bij te houden:

De wedstrijden van dag tot dag

Het programma voor de eindronde van het WK met de wedstrijden in chronologische volgorde. Achter de wedstrijden is gelegenheid gecreëerd om de uitslagen te vermelden.

Datum	wedstrijd		uitslagen
31 mei	Bulgarije	Italië	-
1 juni	Spanje	Brazilië	-
	Canada	Frankrijk	-
2 juni	Argentinië	Zuid-Korea	-
	Sovjet Unie	Hongarije	-
	Marokko	Polen	-
3 juni	België	Mexico	-
	Algerije	Noord-Ierland	-
	Portugal	Engeland	-
4 juni	Paraguay	Irak	-
	Uruguay	West-Duitsland	-
	Schotland	Denemarken	-
5 juni	Italië	Argentinië	-
	Frankrijk	Sovjet Unie	-
	Zuid-korea	Bulgarije	-
6 juni	Hongarije	Canada	-
	Brazilië	Algerije	-
	Engeland	Marokko	-
7 juni	Mexico	Paraguay	-
	Noord-Ierland	Spanje	-
	Polen	Portugal	-
8 juni	Irak	België	-
	West-Duitsland	Schotland	-
	Denemarken	Uruguay	-
9 juni	Hongarije	Frankrijk	-
	Sovjet Unie	Canada	-
10 juni	Argentinië	Bulgarije	-
	Zuid-Korea	Italië	-
11 juni	Irak	Mexico	-
	Paraguay	België	-
	Portugal	Marokko	-
	Engeland	Polen	-
12 juni	Noord-Ierland	Brazilië	-
	Algerije	Spanje	-
13 juni	Denemarken	West-Duitsland	-
	Schotland	Uruguay	-
15 juni	Achtste finales Winnaar groep B	Derde A/C/D	
	Winnaar groep C	Derde A/B/F	
16 juni	Achtste finales Winnaar groep D	Derde B/E/F	
	Winnaar groep A	Derde C/D/E	
17 juni	Achtste finales Tweede groep A	Tweede groep C	
	Winnaar groep F	Tweede groep C	
18 juni	Achtste finales Tweede groep F	Tweede groep B	
	Winnaar groep E	Tweede groep D	
21 juni	Kwart finales Winnaar 3	Winnaar 5	
	Winnaar 6	Winnaar 1	
22 juni	Kwart finales Winnaar 4	Winnaar 7	
	Winnaar 8	Winnaar 2	
25 juni	Halve finales Winnaar W	Winnaar X	
	Winnaar Y	Winnaar Z	
28 juni	Om de derde plaats Verliezer W-X	Verliezer Y-Z	
29 juni	Finale Winnaar W-X	Winnaar Y-Z	

[illegible]: leider met 116 interlands

DEN HAAG — In de oefencampagne van het Noordierse elftal is de 41-jarige doelman Pat Jennings record international geworden met 116 landenwedstrijden. De loopbaan van Jennings is nog niet afgelopen. Van de anderen, die de honderd bereikten, wel, met uitzondering van de Schot Kenny Dalglish.

De lijst van record-internationals is:

1. Pat Jennings [illegible]
2. Bjorn Nordqvist (Zwe) 115
3. Dino Zoff (Ita) 112
4. Bobby Moore (Eng) 108
5. Bobby Charlton (Eng) 106
6. Billy Wright (Eng) 105
7. Torbjorn Svensson (Noo) 104
   Grzegorz Lato (Pol) 104
9. Franz Beckenbauer (WDl) 103
10. Kazimierz Deyna (Pol) 102
    Joachim Streich (ODl) 102
12. Joszef Boszik (Hon), Hans-[illegible] (ODl), Kenny Dalglish (Sch) 100

Het programma dat elke groep moet afwerken

Het programma van elk van de zes groepen is als volgt. De tijden die bij de wedstrijden vermeld staan zijn de werkelijke aanvangstijden in Antilliaanse tijd.

Groep A:
31 mei, 14.00 uur, Mexico Stad (Azteken): Bulgarije - Italië.
2 juni, 14.00 uur, Mexico Stad (Olympia): Argentinië - Zuid-Korea.
5 juni, 14.00 uur, Puebla: Italië - Argentinië.
5 juni, 18.00 uur, Mexico Stad (Olympia): Zuid-Korea - Bulgarije.
10 juni, 14.00 uur, Puebla: Zuid-Korea - Italië.
10 juni, 14.00 uur, Mexico Stad (Olympia): Argentinië - Bulgarije.

Groep B:
3 juni, 14.00 uur, Mexico Stad (Azteken): België - Mexico.
4 juni, 14.00 uur, Toluca: Paraguay - Irak.
7 juni, 14.00 uur, Mexico Stad (Azteken): Mexico - Paraguay.
8 juni, 14.00 uur, Toluca: Irak - België.
11 juni, 14.00 uur, Mexico Stad (Azteken): Irak - Mexico.
11 juni, 14.00 uur, Toluca: Paraguay - België.

Groep C:
1 juni, 18.00 uur, Leon: Canada - Frankrijk.
2 juni, 14.00 uur, Irapuato: Sovjet Unie - Hongarije.
5 juni, 14.00 uur, Leon: Frankrijk - Sovjet Unie.
6 juni, 14.00 uur, Irapuato: Hongarije - Canada.
9 juni, 14.00 uur, Leon: Hongarije - Frankrijk.
9 juni, 14.00 uur, Irapuato: Sovjet Unie - Canada.

Groep D:
1 juni, 14.00 uur, Guadalajara (Jalisco): Spanje Brazilië.
3 juni, 14.00 uur, Guadalajara (3 maart): Algerije - Noord-Ierland.
6 juni, 14.00 uur, Guadalajara (Jalisco): Brazilië - Algerije.
7 juni, 14.00 uur, Guadalajara (3 maart): Noord-Ierland - Spanje.
12 juni, 14.00 uur, Guadalajara (Jalisco): Noord-Ierland - Brazilië.
12 juni, 14.00 uur, Guadalajara (Technologico): Algerije - Spanje.

Groep E:
4 juni, 20.00 uur, Queretaro: Uruguay - West-Duitsland.
4 juni, 18.00 uur, Mexico Stad (Neza): Schotland - Denemarken.
8 juni, 14.00 uur, Queretaro: West-Duitsland - Schotland.
8 juni, 18.00 uur, Mexico Stad (Neza): Denemarken - Uruguay.
13 juni, 14.00 uur, Queretaro: Denemarken - West-Duitsland.
13 juni, 14.00 uur, Mexico Stad (Neza): Schotland - Uruguay.

Groep F:
2 juni, 18.00 uur, Monterrey (Universitario): Marokko - Polen.
3 juni, 18.00 uur, Monterrey (Technologico): Portugal - Engeland.
6 juni, 18.00 uur, Monterrey (Technologico): Engeland - Marokko.
7 juni, 18.00 uur, Monterrey (Universitario): Polen - Portugal.
11 juni, 18.00 uur, Guadalajara (3 maart): Portugal - Marokko.
11 juni, 18.00 uur, Monterrey (Universitario): Engeland - Polen.

De groeps-indeling:

Groep A:	Groep D:
Argentinië	Algerije
Bulgarije	Brazilië
Italië	Noord-Ierland
Zuid-Korea	Spanje
Groep B:	**Groep E:**
België	Denemarken
Irak	Schotland
Mexico	Uruguay
Paraguay	West-Duitsland
Groep C:	**Groep F:**
Canada	Engeland
Frankrijk	Marokko
Hongarije	Polen
Sovjet Unie	Portugal

TWEEDE RONDE (Afvalsysteem).
15 juni, 14.00 uur, Mexico Stad (Azteken): Winnaar groep B - Derde A/C/D. (1).
15 juni, 18.00 uur, Leon: Winnaar C - Derde A/B/F. (2).
16 juni, 14.00 uur, Guadalajara (Jalisco): Winnaar D - Derde B/E/F. (3).
16 juni, 18.00 uur, Puebla: Winnaar A - Derde C/D/E. (4).
17 juni, 14.00 uur, Mexico Stad (Olympia): Tweede A - Tweede C. (5).
17 juni, 18.00 uur, Monterrey (Universitario): Winnaar F - Tweede E. (6).
18 juni: 14.00 uur, Mexico Stad (Azteken): Tweede F - Tweede B. (7).
18 juni, 18.00 uur, Queretaro: Winnaar E - Tweede D. (8).

KWART-FINALES:
21 juni, 14.00 uur, Guadalajara (Jalisco): Winnaar 3 - Winnaar 5. (W).
21 juni, Monterrey (Universitario): Winnaar 6 - Winnaar 1. (X).
22 juni, 14.00 uur, Mexico Stad (Azteken): Winnaar 4 - Winnaar 7. (Y).
22 juni, 18.00 uur, Puebla: Winnaar 8 - Winnaar 2. (Z).

HALVE FINALES:
25 juni, 14.00 uur, Guadalajara (Jalisco): Winnaar W - Winnaar X. (AA).
25 juni, 18.00 uur, Mexico Stad (Azteken): Winnaar Y - Winnaar Z. (BB).

OM DE DERDE PLAATS:
28 juni, 14.00 uur, Puebla: Verliezer AA - Verliezer BB.

FINALE:
29 juni, 14.00 uur, Mexico Stad (Azteken): Winnaar AA - Winnaar BB.

Hoe bepaalt men de beste drie en tegen wie gaan ze spelen

De eerste zesendertig wedstrijden van het toernooi dienen slechts om acht van de vierentwintig ploegen te elimineren. Na de wedstrijden in de zes groepen zijn dat de nummers laatst en de slechtste twee nummers drie.

In Mexico zullen de vier ploegen, die als derde het beste gepresteerd hebben (punten, doelsaldo, gemaakte doelpunten) verder gaan naar de achtste finales, waar zij zonder uitzondering groepswinnaars zullen treffen.

Voor deze Mexicaanse nieuwigheid heeft de Fifa een uiterst ingewikkeld schema opgezet, dat grote overeenkomst vertoont met een ingewikkelde rebus. Het gegeven is dat de groepswinnaars uit de poules A, B, C en D spelen tegen de ploegen die als derde geëindigd zijn.

Er zijn vijftien combinaties mogelijk voor de derde landen en zij zullen, afhankelijk van welke variatie uit de bus komt, als volgt tegenover vier groepswinnaars worden geplaatst:

beste nummers drie				tegen	A1	B1	C1	D1
A	B	C	D		C 3	D 3	A 3	B 3
A	B	C	E		C 3	A 3	B 3	E 3
A	B	C	F		C 3	A 3	B 3	F 3
A	B	D	E		D 3	A 3	B 3	E 3
A	B	D	F		D 3	A 3	B 3	F 3
A	B	E	F		E 3	A 3	B 3	F 3
A	C	D	E		C 3	D 3	A 3	E 3
A	C	D	F		C 3	D 3	A 3	F 3
A	C	E	F		C 3	A 3	F 3	E 3
A	D	E	F		D 3	A 3	F 3	E 3
B	C	D	E		C 3	D 3	B 3	E 3
B	C	D	F		C 3	D 3	B 3	F 3
B	C	E	F		E 3	C 3	B 3	F 3
B	D	E	F		E 3	D 3	B 3	F 3
C	D	E	F		C 3	D 3	F 3	E 3

Welke duels komen hoe laat op de tv

TeleCuraçao zal van de 52 te verspelen duels om het wereldkampioenschap voetbal 44 duels uitzenden. Het schema van uitzendingen van TeleCuraçao ziet er als volgt uit (de nummers en letters vermeld vanaf 15 juni komen overeen met die in het speelschema-overzicht per groep, elders vermeld in deze krant):

Zaterdag 31 mei:
13.00 uur: openingsceremonie.
14.00 uur: Bulgarije - Italië.

Zondag 1 juni:
13.45 uur: Spanje - Brazilië.
17.15 uur: Canada - Frankrijk.

Maandag 2 juni:
13.45 uur: Argentinië - Zuid-Korea.
23.00 uur: Sovjet Unie - Hongarije.

Dinsdag 3 juni:
13.45 uur: België - Mexico.
17.15 uur: Portugal - Engeland.

Woensdag 4 juni:
13.45 uur: Uruguay - West-Duitsland.
17.15 uur: Schotland - Denemarken.

Donderdag 5 juni:
13.45 uur: Italië - Argentinië.
23.00 uur: Frankrijk - Sovjet Unie.

Vrijdag 6 juni:
13.45 uur: Brazilië - Algerije.
17.15 uur: Engeland - Marokko.

Zaterdag 7 juni:
13.45 uur: Mexico - Paraguay.
17.15 uur: Polen - Portugal.
23.00 uur: Noord-Ierland - Spanje.

Zondag 8 juni:
13.45 uur: West-Duitsland - Schotland.
17.15 uur: Denemarken - Uruguay.

Maandag 9 juni:
13.45 uur: Hongarije -

Frankrijk.
23.00 uur: Sovjet Unie - Canada.

Dinsdag 10 juni:
13.45 uur: Argentinië - Bulgarije.
23.00 uur: Zuid-Korea - Italië.

Woensdag 11 juni:
13.45 uur: Irak - Mexico.
17.15 uur: Engeland - Polen.

Donderdag 12 juni:
13.45 uur: Noord-Ierland - Brazilië.
17.15 uur: Algerije - Spanje.

Vrijdag 13 juni:
13.45 uur: Schotland - Uruguay.
23.00 uur: Denemarken - West-Duitsland.

Zondag 15 juni:
13.45 uur: Winnaar B - Derde A/C/D.
17.15 uur: Winnaar C - Derde A/B/F.

Maandag 16 juni:
13.45 uur: Winnaar D - Derde B/E/F.
17.15 uur: Winnaar A - Derde C/D/E.

Dinsdag 17 juni:
13.45 uur: Tweede A - Tweede C.
17.15 uur: Winnaar F - Tweede E.

Woensdag 18 juni:
13.45 uur: Tweede F - Tweede B.
17.15 uur: Winnaar E - Tweede D.

Zaterdag 21 juni:
13.45 uur: Winnaar 3 - Winnaar 5.
17.15 uur: Winnaar 6 - Winnaar 1.

Zondag 22 juni:
13.45 uur: Winnaar 4 - Winnaar 7.
17.15 uur: Winnaar 8 - Winnaar 2.

Woensdag 25 juni:
13.45 uur: Winnaar W - Winnaar X.
17.15 uur: Winnaar Y - Winnaar Z.

Zaterdag 28 juni:
13.45 uur: strijd om de derde plaats.

Zondag 29 juni:
13.45 uur: finale.
15.00 uur: Sluitings-ceremonie.

Zes scheidsrechters waren in 1982 in Spanje ook al actief

DEN HAAG — Zes van de scheidsrechters die in Mexico fluiten, waren vier jaar geleden ook in Spanje aanwezig. Dat zestal bestaat uit Alex Ponnet (Bel), Bogdan Dotsjev (Bul), Vojtech Christov (Tsj), Erik Frederiksson (Zwe), Romulo Mendez Molina (Gua) en David S. Socha (Vst). Alan Snoddy (NIe) is met zijn 31 jaar de jongste van de groep, David S. Socha (52) is ruim de oudste.

Europa levert achttien arbiters, waarbij vermoedelijk nog een negentiende komt als vervanger van de Schot Brian McGinlay, die zich heeft moeten terugtrekken. Zuid-Amerika draagt zes scheidsrechters bij, Midden- en Noord-Amerika vier, Azië en Afrika ieder drie en Australië één.

De scheidsrechters die in actie zullen komen zijn:

Luigi Agnolin (Ita) - leeftijd 43 jaar - beroep: leraar - talen: Italiaans, Engels, Frans, Spaans.
Romualdo Arppi Filho (Bra) - 47 - makelaar - Portugees, Spaans.
Christopher Bambridge (Aus) - 39 - hoofdambtenaar - Engels.
Valeri Boetenko (Sov) - 44 - leraar - Russisch, Engels.
Horst Brummeier (Oos) - 40 - zakenman - Duits, Engels.
Vojtech Christov (Tsj) - 41 - landbouwkundige - Slowaaks, Duits, Russisch, Spaans.
George Courtney (Eng) - 45 - leraar - Engels, Frans.
André Daina (Zwi) - 45 - scheikundig ingenieur - Frans, Italiaans, Duits, Engels.
Jesus Diaz Palacio (Col) - 31 - zakenman - Spaans.
Bogdan Dotsjev (Bul) - 49 - ambtenaar - Bulgaars, Duits.
Carlos Esposito (Arg) - 44 - zakenman - Spaans.
Erik Frederiksson (Zwe) - 48 - ambtenaar - Zweeds, Engels.
Gabriël Gonzales Roa (Par) - 44 - leraar - Spaans, Guarani, Engels.
Ioan Igna (Roe) - 45 - leraar - Roemeens, Frans.
Jan Keizer - 45 - sportambtenaar - Nederlands, Engels.
Siegfried Kirschen (ODl) - 42 - leraar - Duits, Engels.
Antonio Marquez Ramirez (Mex) - 50 - rechter - Spaans, Engels.
Jose Martinez Bazan (Uru) - 41 - zakenman - Spaans, Engels.
Romulo Mendez Molina (Gua) - 47 - leraar - Spaans, Engels.
Ali Ben Naceur (Tun) - 42 - computerdeskundige - Arabisch, Frans.
Lajos Nemeth (Hon) - 41 - sportambtenaar - Hongaars, Duits.
Zoran Petrovic (Joe) - 34 - ingenieur - Servisch, Engels.
Edwin Picon-Ackong (Mau) - 45 - leraar - Frans, Engels.
Alex Ponnet (Bel) - 47 - drukker - Frans, Nederlands, Duits, Engels.
Joel Quiniou (Fra) - 35 - administrateur - Frans, Engels, Duits.
Volker Roth (WDl) - 44 - ondernemer - Duits, Engels, Frans.
Victoriano Sanchez Arminio (Spa) - 43 - vertegenwoordiger - Spaans.
Fallaj Al-Shanar (SAR) - 38 - hoofdambtenaar - Arabisch, Engels.
Jamal Al-Sharif (Syr) - 31 - zakenman - Arabisch, Engels.
Hernan Silva (Chi) - 37 - ingenieur - Spaans, Engels.
Alan Snoddy (Nie) - 31 - bankbediende - Engels, Frans.
David S. Socha (Vst) - 52 - restaurateur - Engels, Spaans, Grieks.
Shizuo Takada (Jap) - 38 - ondernemer - Japans, Engels.
Idrissa Traore (Mal) - 38 - accountant - Bambara, Frans, Engels.
Berny Ulloa Morera (CRi) - 35 - ondernemer - Spaans.

De scheidsrechters zullen ook optreden als grensrechters. Het voorstel om vaste trio's aan te wijzen voor de wedstrijden, is niet aanvaard.

Naast Antonio Marquez Ramirez staan de zes andere Mexicaanse Fifa-scheidsrechters als reserve genoteerd. Die zes zijn:
Edgardo Codesal Mendez - 34 - arts - Spaans, Engels.
Joaquin Urrea Reyes - 43 - zakenman - Spaans, Engels.
Arturo Brizio Carter - 30 - rechter - Spaans, Engels.
Marco Dorantes Garcia - 40 - zakenman - Spaans, Engels, Duits.
Jorge Lenaza Sansone - 43 - zakenman - Spaans, Italiaans.
[illegible] - ambtenaar - Spaans, Engels.

Nederland op de 16e plaats:

Brazilië voert de "eeuwige" ranglijst aan

DEN HAAG — In het dertiende toernooi om het WK voetbal debuteren drie landen in de eindronde: Denemarken, Canada en Irak. Van de 21 andere deelnemers was Brazilië er de twaalf voorgaande keren bij, Portugal (met Eusebio brons in 1966 in Engeland), Algerije, Marokko en Zuid-Korea slechts eenmaal.

De 'eeuwige' ranglijst van de 21 oude bekenden ziet er als volgt uit:

1.	Brazilië	(12)	57	37	10	10	84	134-62
2.	W-Duitsland	(10)	54	31	11	12	75	122-75
3.	Italië	(10)	43	24	9	10	57	74-46
4.	Argentinië	(8)	34	16	5	13	37	65-50
5.	Engeland	(7)	29	13	8	8	34	40-28
6.	Uruguay	(7)	29	14	5	10	33	57-39
7.	Hongarije	(8)	29	14	3	12	31	85-48
8.	Sovjet Unie	(5)	24	12	5	7	29	37-25
9.	Polen	(4)	21	12	[illegible]	[illegible]	28	38-22
12.	Frankrijk	(8)	27	11	3	13	25	59-50
14.	Spanje	(5)	23	8	5	10	21	26-30
19.	Schotland	(5)	14	3	5	6	11	20-29
21.	Portugal	(1)	6	5	[illegible]	1	10	17- 8
22.	N-Ierland	(2)	10	3	4	3	[illegible]	11-17
23.	Mexico	[illegible]	24	3	4	17	10	21-62
24.	België	(3)	14	3	[illegible]	9	8	15-30
26.	Paraguay	(3)	7	2	2	3	6	12-19
30.	Algerije	(1)	3	2	0	1	[illegible]	5- 5
31.	Bulgarije	(4)	12	0	4	8	[illegible]	9-29
40.	Marokko	(1)	3	0	1	2	1	2- 6
47.	Zuid-Korea	(1)	2	0	0	2	0	0-16

[illegible]

16.	Nederland	(4)	16	8	3	5	19	32-19

KWKWKWKWKWKWKWK

MEXICO86

Lobbyen, kruiwagens en intriges:

Hoe Tele Santana weer bondscoach van het Braziliaans elftal werd

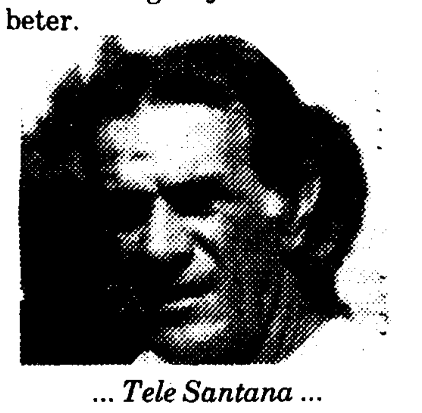
DEN HAAG — De intriges rond de terugkeer van Tele Santana als bondscoach van Brazilie zouden bepaald niet misstaan in Amerikaanse feuilletons als Dallas en Dynasty. Maanden werd er gelobby-ed in de Braziliaanse voetbalbond, met namen gegoocheld, kandidaten naar voren en terug geschoven.

De naam van de nieuwe trainer van het nationale elftal hing nauw samen met de keuze van de nieuwe bondsvoorzitter. Voor die functie waren twee kandidaten, de 61-jarige Medrado Dias, publiekelijk gesteund door de machtige Fifa-baas Joao Havelange en de 55-jarige in Libanon geboren Nabi Ali Chedid. Dias wilde Mario Zagallo als bondscoach, Chedid had sterke voorkeur voor Rubens Minelli, clubtrainer bij Corinthians Sao Paulo. De twee kandidaten voor het hoogste ambt in de voetbalfederatie lagen voortdurend met elkaar overhoop. Zo erg, dat het voor de televisie zelfs tot een ordinair handgemeen kwam.

In Brazilië wordt de voorzitter gekozen door 26 stemgerechtigden uit evenzovele voetbalprovincies. Na het tellen van de aanhangers leek de stemming uit te draaien op een onbeslist. In dat geval zou statutair de oudste kandidaat als winnaar uit de bus komen. De tandem Dias-Zagallo dus, die zich op grond van die peilingen al ruim voor de stemming vrij zeker voelde van de overwinning. Tot ergernis van de gehaaide Chedid, die prompt met een alternatief kwam. Hij schoof de zwaar zieke, aan kanker lijdende Otavio Pinto Guimaraes naar voren. Guimaraes mocht nog maar kort te leven hebben volgens de doktoren. Hij was wel 63, twee jaar ouder dan Dias. Voor het oog van de televisiecamera's eindigde de stemming inderdaad in een patstelling (13-13), waarna Guimaraes op basis van zijn leeftijd in het bezit werd gesteld van de voorzitterhamer. Zijn eerste daad was de benoeming van Chedid tot vice-voorzitter.

Achter de coulissen leed Chedid ook een nederlaag. Zijn stroman Minelli werd door zijn mede-bestuurders niet aanvaard als bondscoach. Dat was het werk van Marcia Wraga, eens een machtige voorzitter van Flamengo uit Rio de Janeiro tegenwoordig nog invloedrijker als politicus. Wraga had voorkeur voor Tele Santana, liet diens naam regelmatig vallen op bijeenkomsten en prees voortdurend diens capaciteiten.

Santana zelf hield zich schuil op de achtergrond. Hij had na het WK in Spanje 1982 gekozen voor de oliedollars in Saoedi-Arabie, maar kon geen weerstand bieden aan de kriebel van een tweede eindtoernooi. Voor de buitenwacht toonde hij geen interesse voor de job. Jawel, hij had zijn baan in Saoedi-Arabie op stel en sprong opgegeven (insiders zeggen dat de Braziliaanse bond een formidabele afkoopsom heeft moeten betalen), maar dat was omdat hij in Mexico voor het commerciële tv-stadion O Globo als verslaggever zou gaan werken. De ingewijden wisten wel beter.

... Tele Santana ...

Santana (55) hengelde achter de schermen vaak op indiscrete wijze naar het baantje en stond klaar om in het diepe te springen.

Uiteindelijk bogen Chedid en Guimaraes voor de lobby van Wraga en Santana was terug op de post die hij vier jaar eerder verlaten had. In de maanden daarvoor had hij het Braziliaanse elftal kort onder zijn hoede gehad. Als interim-trainer voor de ontslagen Evaristo Macedo, inmiddels onderdak bij Irak, loodste hij het nationale team door de kwalificaties.

Santana weet dat hij kritisch gevolgd wordt. Zijn eerste woorden na zijn indiensttreding waren: "Ik hoop dat we niet alleen, zoals in Spanje, de beste ploeg zullen zijn, maar dit keer ook de winnaar". Hij verliet zijn geboorteplaats Belo Horizonte en betrok een comfortabele flat aan de Copacabana in Rio de Janeiro. Zijn eerste taak was de beoordeling van de jongere lichting en het motiveren van de dertigers. "Godzijdank ligt Mexico hoog. Dat biedt mij de kans oudere spelers in te zetten. In Mexico gaat het niet om de conditie, maar om de ervaring en spelvaardigheid."

Santana startte de voorbereidingen met het aanhalen van de discipline. Eder en Sidney moesten als voorbeeld gelden en werden om disciplinaire redenen uit de selectie verwijderd. Renato en Leandro werden berispt na een overvloedig in alcohol gedompeld uitstapje. Beide spelers zouden desondanks Toluca, het verblijfoord van de Brazilianen in Mexico, niet halen. De populaire Renato werd eveneens verwijderd, Leandro bleef uit vrije wil thuis. Volgens Santana om persoonlijke redenen, volgens de speler omdat Santana hem niet als centrale verdediger wilde opstellen, maar wilde handhaven als rechtsachter, net zoals in Spanje. En daarvoor meende Leandro vier jaar later de conditie niet te hebben.

De generatiekloof in de Braziliaanse selectie is tevens een bron van voortdurende zorg voor Santana. De ouderen rekenen op een basisplaats, de jongeren staan te trappelen om de oudjes te wippen. Socrates, Falcao zijn 32, in Italië miljonair geworden en maken een uitgebluste indruk. Zico tobt met een knie en zijn spelen is dubieus. Santana stelde: "Als Zico niet honderd procent fit is, gaat hij naar huis. Ik heb geen spelers nodig, die misschien kunnen voetballen." Even twijfelachtig is de aanwijziging van Cerezo van AS Roma.

De jongeren missen de ervaring voor een toernooi van dit kaliber. Muller en Casagrande zijn talenten, spelen met de typische Braziliaanse hartstocht, maar zijn gemakkelijk uit hun evenwicht te brengen. Santana, op 26 juli 1931 in Itabirito geboren, wikt, weegt, twijfelt en houdt de 129 miljoen landgenoten wakker met gemeenplaatsen. "Als de knie van Zico het houdt, zijn we sterker". Of "als we in de eerste wedstrijd tegen Spanje in vorm zijn, halen we zeker de tweede ronde". Of "wij hebben geleerd van Spanje. We spelen nu taktischer, vallen niet meer blindelings aan."

Was de topscorer van het afgelopen seizoen

Borghi: de nieuwe hoop in de Argentijnse aanvalslinie

DEN HAAG — Claudio Borghi is het nieuwe wonderkind van het Argentijnse voetbal. De 21-jarige profvoetballer, onlangs door AC Milan voor vier jaar gecontracteerd, treedt in de overtuiging van de Zuidamerikaanse kenners in de voetsporen van Diego Maradona. De geschiedenis van Borghi is als de droom van alle donkerharige en begeesterde jongens, die met namaak-ballen op de stoffige terreinen van de Zuidamerikaanse metropolen hun idolen trachten na te doen.

Claudio Borghi is de negende en jongste zoon van een gezin uit Buenos Aires, dat zich bedelend door het dagelijks leven sleepte. Toen Claudio negen jaar was, stierf zijn vader. Hij moest op die leeftijd al de straat op, om te werken, of te bedelen, om wat geld thuis te brengen in elk geval. Claudio schopte net zo fanatiek tegen een blikje als zijn acht broers, dromend van een loopbaan als voetballer, als een Pele, als verlossing uit de armoede in elk geval.

Op 13-jarige leeftijd kreeg hij een kans van Argentinos Juniors, de kampioen van 1985. Bij die club rees toen de ster van de vijf jaar oudere Diego Maradona. Op het moment dat de tweebenige international met zijn hele clan naar Europa ging om daar voor een fenomenaal bedrag te voetballen, had nog steeds niemand in de gaten dat zijn opvolger al in de club- geledingen was opgenomen. Uit het negende elftal knokte Borghi zich in het eerste van de juniors. Daar speelde hij in een klein rolletje op het middenveld. Zijn kans kwam toen midvoor Pasculli naar Italië werd verkocht (naar Lecce) en diens vervanger als te oud werd beschouwd. Borghi werd met zijn typisch Zuidamerikaanse speelstijl, in Europa vaak als balverliefd gekenschetst, snel tot de nieuwe lieveling van het Argentijnse voetbal.

Borghi draagt nummer negen op de rug en beëindigde het Argentijnse voetbal- seizoen als topscorer van zijn club. Hij trok de aandacht van de internationale voetbal- wereld na zijn optreden in Tokio met Argeninos Juniors, in de wereldbeker- wedstrijd tegen Juventus. Het Mexicaanse America bood hem 500.000 dollar (1,25 miljoen Ned. gulden) voor een jaarcontract. Bij Juniors verdiende hij niet meer dan 2500 gulden in de maand. De nieuwe ster, die nog slechts een handvol interland- wedstrijden speelde, kwam tenslotte in een beslissend contact met AC Milan. De Milanese club, al in het bezit van twee buitenlanders Wilkins en Hateley, «stalde» de Argentijn in afwachting van een verruiming van de inbreng van buitenlanders bij het gepromoveerde Ascoli.

De Argentijnse fans hopen voor de eindronde van Mexico op de kracht van de aanvalslijn. Met Borghi, Maradona en Valdano, de spits van Real Madrid, moet dat trio tot de sterkste frontlijnen van het wereld- kampioenschap in Mexico worden gerekend. Voor Cesar Luis Menotti, de grootste kenner van het Argentijnse voetbal en de coach achter de wereldtitel van 1978, hoort Borghi tot de beste vijftien spelers van de wereld. Borghi gaat naar Italië, vertelde hij, „omdat daar de beste spelers ter wereld spelen en ik daar graag bij hoor".

Borghi is ondanks zijn grote belofte op voetbal- en financieel gebied bescheiden gebleven. Hij ging het afgelopen seizoen nog met de bus naar de training. Hij is trots op het huis, dat hij voor zijn moeder bij elkaar gespaard heeft. Zijn persoonlijkheid is gevormd door het geloof van de Mormonen, die hij ontmoette toen hij op het kerkplein met een bal trapte. Voor Borghi is alcohol een werktuig van de duivel.

Engeland

DEN HAAG — Peter Shilton en Gary Lineker zijn geboren in Leicester en hun loopbaan begonnen bij City, toonbeeld van de Engelse profclub. Een generatie scheidt het tweetal. De man die doelpunten moet voorkomen (Shilton), begon zijn internationale carriere kort na het toernooi van 1970 in Mexico, de topscorer huilde als negen-jarige voor de TV toen Duitsland in Leon de Engelsen in de kwart-finales uitschakelde. Veertien jaar geleden zag Lineker zijn huidige kamergenoot bij Trips van het Engelse elftal voor het eerst in het doel staan bij Leicester City.

Shilton, die alles heeft meegemaakt, is een brok zelfvertrouwen, Lineker een brokje dynamiet, dat een lont behoeft om te ontploffen. Voor dit seizoen nam Everton hem over van Leicester City en voor de tweede keer was hij de productiefste Engelsman in de hoogste klasse van de league. "Ik ben gewoon beter gaan spelen bij Everton, omdat ik betere voetballers om mij heen heb".

Shilton heeft nooit anderen nodig gehad om beter te presteren. Hij leerde bij Leicester van zijn voorganger Gordon Banks en bouwde zijn prestatielijst op bij Stoke City en Nottingham Forest, voor hij in 1982 bij Southampton kwam. Vrijwel zeker zijn laatste club. "The Saints" hebben hem een contract gegeven tot zijn veertigste verjaardag, hij kan dus nog bijna vier jaar vooruit. "Ik zie niet in waarom het dan zou moeten ophouden. Ik geloof dat ik altijd het uiterste heb gedaan om in conditie te blijven en ik doe het nog steeds".

Dat fanatieke van Shilton heeft Lineker in iets mindere mate. Hij heeft bijvoorbeeld lang getwijfeld tussen cricket en voetbal, maar daarna vol overtuiging de zware leerschool van de jonge professional doorlopen. Toch duurde het tot 1984 voor de echte doorbraak kwam. In zijn eerste jaren bij de club stak hij nog geregeld een hand toe op de plaatselijke markt, waar zijn vader een fruitstal heeft. "Tegenwoordig laat ik mijn gezicht daar nog wel eens zien, omdat het goed is voor het bedrijf. Niet om te werken, want mijn werk is doelpunten maken".

Engeland heeft een succes hard nodig

Robson en Robson: de twee waar Engeland zijn hoop geheel op heeft gevestigd

DEN HAAG — Robson and Robson. Engeland rekent erop voor Mexico. Manager Bobby (52) en aanvoerder Bryan (29) moeten de kar trekken van de voetbalnatie die bij wereld- kampioenschappen buiten eigen land er nooit in is geslaagd de reputatie waar te maken.

Spanje 1982, voor de Engelsen een toernooi zonder nederlaag, werd een flop door gelijke spelen zonder doelpunten in de tweede ronde tegen West-Duitsland en Spanje. Engeland kon niet scoren, ondanks de droomstart in het toernooi, dat in Bilbao begon met een doelpunt tegen Frankrijk na 27 seconden van Bryan Robson, de snelste treffer ooit gemaakt in een wedstrijd uit de eindronde van een wereld- kampioenschap.

Na dat doelpunt stokte de productie. Drie keer raak tegen Frankrijk, twee tegen Tjechoslowakije, één keer tegen Koeweit en de dubbele nul in de tweede ronde. Engeland scoort moeilijk tegen ploegen, die niet Brits voetballen en juist op de hoogvlakte van Mexico of in het brand- warme Monterrey lijkt Engels voetbal een onmogelijkheid.

Het is niet het enige probleem van Robson de coach, die zijn ploeg in de voorronde voor Mexico plotseling ongekend produktief zag zijn, 21 treffers slechts twee tegen in acht wedstrijden. Een misleidend totaal voor de aanval. Dertien van de treffers ontstonden tegen Turkije, zes tegen Finland, maar slechts een tegen zowel Noord-Ierland als Roemenië in twee duels.

Zijn grootste zorg is Robson. Bryan, de aanvoerder is de enige uitschieter binnen zijn ploeg van zeer degelijk geschoolde vakmensen, die stuk voor stuk in elk elftal een plaats zouden kunnen veroveren, maar samen vastlopen in hun beperkingen. Bryan Robson kan er meer van maken, op de middenvelder leunt het hele elftal, als de aanvoerder een enkelblessure heeft, is het team kreupel en hinkt de hele natie. Een Engelse krant, de Mirror, schreef ooit: "Als Bryan Robson er niet bij is, kunnen de andere spelers niet eens de vertrekhal vinden van Heatrow-Airport".

De mogelijkheid bestaat dat Bryan Robson er niet bij is op de momenten dat hij het meest nodig zal zijn. Van jongsaf is zijn loopbaan getekend door blessures, kleine en vooral grote. Voor hij naar Manchester United kwam, had hij twee keer een been gebroken. Als aanvoerder leidde hij zijn ploeg naar bekerwinst in 1983 en 1985.

Dit jaar was Manchesters United onstuitbaar op weg naar de titel tot de blessures van Robson weer kwamen. Dijbeen in oktober, enkel en vervolgens schouder uit de kom, een kwaal die zich als eerder had gemanifesteerd. Drie maanden speelde het orkest zonder dirigent. Het klonk niet en toen hij na een afwezigheid van drie maanden terugkwam, voetbalde hij tachtig minuten in de bekerstrijd tegen Sunderland voor de scheidsrechter hem wegens herhaald zware overtredingen wegstuurde.

Robson kan Robson niet missen, Bryan blijft het hart van de ploeg, van het middenveld dat in Mexico, net als in Spanje, er nauwelijks anders kan uitzien dan: Ray Wilkins, Bryan Robson en Glenn Hoddle, samen goed voor zo'n 160 landenwedstrijden.

De manager, vader van drie zoons die rugby spelen en geen voetbal, weet dat zijn ploeg voor dat machtige middenveld een spits van uitzonderlijke klasse mist. "Spelen Engelse clubs tegen continentale verenigingen, dan winnen wij er acht van de tien, maar bij een wereld- kampioenschap gaat het ook juist om die andere twee. Wij kunnen wereldkampioen worden, maar ook dit jaar dragen wij weer de last mee van de voorbereiding, de league is de nationale ploeg onvoldoende tegemoet gekomen. Trainingsstages zijn een praktische onmogelijkheid".

En meer dan ooit heeft het Engelse voetbal in 1986 een aansprekend succes nodig. Want ook op het voetbaleiland gaat het slecht. De toeschouwers- aantallen in de league daalden met tien procent. Het verlies aan inkomsten door het ontbreken in de Europese bekertoernooien, het geharrewar om het tv-contract en de dalende sponsorgelden wordt geraamd op bijna honderd miljoen gulden.

Argentinie

DEN HAAG — Argentinië is in de moderne voetbaltijd een vaste gast bij de eindronde van toernooien om de wereldbeker. Tussen 1958 en '86 miste de Argentijnse ploeg slechts één eindronde, die van 1970, in Mexico. Acht jaar later, toen het belangrijkste voetbaltoernooi weer terug was aan de Amerikaanse kant van de Atlantische Oceaan, werd Argentinië wereldkampioen. In eigen land kwamen de keihard spelende blauwwitten vooral met de steun van het fanatieke publiek erg ver. Het gelouterde Nederlands elftal van aanvoerder Ruud Krol haalde in de finale zelfs een verlening, maar in de extra tijd speelde de aanvalsmachine onder leiding van Kempes Oranje kle[illegible]renblind 3—1.

In 1974, in West-Duitsland, waren de Argentijnen nog afgedroogd door de Nederlandse ploeg, toen nog met grootmeester Cruijff en generaal Michels aan het roer. De Argentijnse voetbalploeg beleefde zijn eerste grote succes in 1930, toen het de finale haalde, maar genoegen moest nemen met de tweede plaats.

De Argentijnse voetbalbond heeft 500.000 leden. De bond werd opgericht in 1893. De belangrijkste spelers voetbalden in het buitenland, met name in Europa. Bondscoach Carlos Bilardo is de opvolger van de befaamde Cesar Menotti, die in Europa niet opgewassen bleek tegen de stress van een topclub als Barcelona.

Argentinië plaatste zich — voor de tiende keer — voor de eindronde van Mexico door in groep I van de zone Zuid-Amerika Peru, Colombia en Venezuela voor te blijven. De resultaten van de kwalificatie- wedstrijden zijn: Venezuela — Argentinië 2—3, Colombia — Argentinië 1—3, Argentinië — Venezuela 3—0, Argentinië — Colombia 1—0, Peru — Argentinië 1—0, Argentinië — Peru 2—2.

... het Braziliaans elftal ...

Brazilie

Den Haag — Het Braziliaanse elftal gaat in Mexico op herhaling. In 1970 werden de Brazilianen in het Azteken- stadion in Mexico-stad voor de derde keer, na 1958 en '62, wereldkampioen. In de finale vernederde de Braziliaanse elf met sterren als Pele, Jairzinho, Rivelino, Tostao en Gerson Italie met 4-1.

De schande van Engeland 1966 werd daarmee uitgewist. In Engeland werd het na twee opeenvolgende wereldtitels in de eerste ronde uitgeschakeld. Voor de eerste en enige keer. In Mexico volgde de revanche. Zestien jaar later behoort Brazilie weer tot de favorieten in Mexico. Bij de Engelse bookmakers staat het zelfs nummer een.

Coach Santana twijfelt echter aan de Braziliaanse kansen. Hij is op zoek naar de juiste mengeling tussen jong en oud. Nam veel oudgedienden in de ploeg op en vlocht er veelbelovende jongelingen tussen. De prestaties in de oefenwedstrijden waren rampzalig. De Europese toernee werd een mislukking, met nederlagen tegen West-Duitsland en Hongarije. Gelukkig voor Santana werd er daarna gewonnen van de DDR, anders was de schopstoel in zijn geval in werking gesteld.

In Brazilie leven ruim 129 miljoen voetbalkenners. Daarvan zijn er meer dan een half miljoen aangesloten bij de in 1914 opgerichte voetbalbond. Van dat contingent hebben 15.000 leden zich ingeschreven als beroepsvoetballer. Sinds het eerste eindtoernooi om het wereld- kampioenschap, in 1930, was Brazilie van de partij. In Mexico loopt het dertiende toernooi van stapel en gaan de Brazilianen op jacht naar de vierde wereldtitel.

De prestaties van Brazilie in de voorafgaande twaalf eindtoernooien zijn:

1930 Uruguay — tweede in eerste ronde
1934 Italie — achtste finales verlies tegen Spanje
1938 Frankrijk — derde plaats
1950 Brazilie — tweede in tweede ronde
1954 Zwitserland — kwart-finales verlies tegen Hongarije
1958 Zweden — wereld kampioen, finale Zweden
1962 Chili — wereldkampioen, finale Tsjechoslowakije
1966 Engeland — derde in eerste ronde
1970 Mexico — wereldkampioen, finale Italie
1974 West-Duitsland — vierde, na onder andere verlies tegen Nederland
1978 Argentinie — derde
1982 Spanje — tweede in tweede ronde

Uitslagen kwalificatie- wedstrijden voor 1986: Bolivia - Brazilie 0-2, Paraguay - Brazilie 0-2, Brazilie - Bolivia 1-1, Brazilie - Paraguay 1-1.

KWKWKWKWKWKWKWK

Rugnummers en spelers per land

MEXICO STAD — De selectie van 22 spelers van de 24 landen, zoals die officieel zijn opgegeven aan de Fifa, voor het toernooi om het WK voetbal zijn:
(tussen haakjes de rugnummers zoals die voor het gehele toernooi gelden, de landen zijn per groep ingedeeld).

Groep A: Italië, Argentinië, Bulgarije, Zuid-Korea.

Italië

Giovanni Galli (1), Giuseppe Bergomi (2), Antonio Cabrini (3), Fulvio Collovati (4), Sebastiano Nela (5), Gaetano Scircea (6), Roberto Tricella (7), Pietro Vierchowood (8), Carlo Anccelotti (9), Salvatore Bagni (10), Giuseppe Baresi (11), Franco Tancredi (12), Fernando de Napoli (13), Antonio di Gennaro (14), Marco Tardelli (15), Bruno Conti (16), Gianluca Vialli (17), Alessandro Altobelli (18), Giuseppe Galderesi (19), Paolo Rossi

... Paolo Rossi ...

(20), Aldo Serena (21), Walter Zenga (22).
Trainer: Enzo Bearzot.

Argentinië

Omar Almiron (1), Daniel Batista (2), Ricardo Bochini (3), Claudio Borghi (4), Jose Luis Brown (5), Daniel Passarella (6), Jorge Burruchaga (7), Nestor Clausen (8), Jose Luis Ciciuffo (9), Diego

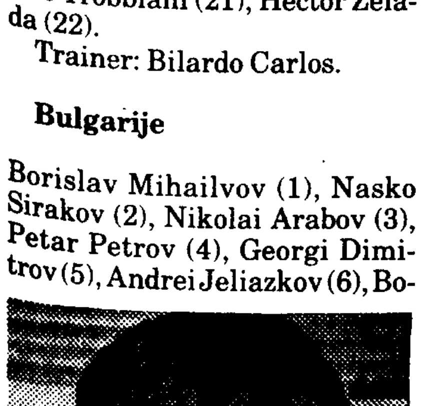

... Diego Maradona ...

Maradona (10), Jorge Valdano (11), Hector Enrique (12), Oscar Garre (13), Ricardo Giusti (14), Alberto Islas (15), Julio Olarticoecha (16), Pedro Pasculi (17), Nery Pumpido (18), Oscar Ruggeri (19), Carlos Tapia (20), Marcelo Trobbiani (21), Hector Zelada (22).
Trainer: Bilardo Carlos.

Bulgarije

Borislav Mihailvov (1), Nasko Sirakov (2), Nikolai Arabov (3), Petar Petrov (4), Georgi Dimitrov (5), Andrei Jeliazkov (6), Bo-

... Andrei Jeliaskov ...

jidar Iskrenov (7), Anjo Sadkov (8), Stoitcho Mladenov (9), Jivko Gospodinov (10), Plamen Getov (11), Radoslav Zdravkov (12), Alexander Markov (13), Plamen Markov (14), Georgi Jordanov (15), Vasil Dragolov (16), Hristo Kolev (17), Bojtcho Velitchkov (18), Atanas Pashev (19), Kostadin Kostadinov (20), Ilja Dijakov (21), Ilja Valov (22).
Trainer: Ivan Vutsov.

Zuid-Korea

Byung-Duk Cho (1), Kyung-Hoon Park (2), Jong-Soo Chung (3), Kwang-Rae Cho (4), Yong-Hwan Jung (5), Tae-Ho Lee (6), Kim Yong Boo (7), Jung-Jong Wan (8), Soon-Ho Choi (9), Chang-Sun Park (10), Bum-Kun Cha (11), Pyung-Suk Nim (12), Soo-Jin No (13), Min-Kook Cho (14), Byung-Ok Yoo (15), Joo-Sung Kim (16), Jung-Moo Huh (17), Sam-Soo Kim (18), Byung-Joo Byun (19), Yong-Se Kim (20), Yun-Kyo Oh (21), Deuk-Soo Kang (22).
Trainer: Jung Nam Kim.

Groep B: Mexico, België, Paraguay en Irak.

Mexico

Pablo Larios (1), Mario Guzman (2), Fernando Quirarte (3), Armando Manzo (4), Javier Cruz (5), Carlos de los Cobos (6), Miguel España (7), Alejandro Dominquez (8), Hugo Sanchez (9), Tomas Boy (10), Carlos Hermosillo (11), Ignacio Rodriquez (12), Javier Aguirre (13), Felix Cruz (14), Luis Flores (15), Carlos Muñoz (16), Raul Servin (17), Rafael Amador (18), Javier Hernandez (19), Olaf Heredia (20), Cristobal Ortega (21), Manuel Negrette (22).
Trainer: Bora Milutinovic.

België

Jean-Marie Pfaff (1), Eric Gerets (2), Franky van der Elst (3), Michel de Wolf (4), Michel Renquin (5), Frank Vercauteren (6), René Vandereycken (7), Enzo Scifo (8), Erwin Vandenbergh (9), Philippe Desmet (10), Jan Ceulemans

...Jan Ceulemans...

(11), Jacques Munaron (12), Georges Grun (13), Leo Clysters (14), Leo van der Elst (15), Nico Claesen (16), Raymond Mommens (17), Daniël Veyt (18), Hugo Broos (19), Gilbert Bodart (20), Stephane de Mol (21), Patrick Vervoort (22).
Trainer: Guy Thys.

Paraguay

Roberto Fernandez (1), Juan Torales (2), Cesar Zabala (3), Wladimiro Schettina (4), Rogelio Delgado (5), Jorge Nuñez (6), Buenaventura Ferreira (7), Julio Romero (8), Roberto Cabanas (9), Adolfino Canete (10), Alfredo Mendoza (11), Jorge Bataglia (12), Virginio Caceres (13), Luis Caballero (14), Eufemio Cabral (15), Jorge Guasch (16), Francisco Alcaraz (17), Evaristo Isasi (18), Rolando Chilavert (19), Ramon Hicks (20), Faustino Alonso (21), Julian Coronel (22).
Trainer: Cayetano Re.

Irak

Raad Salman (1), Maad Majeed (2), Khalil Allawe (3), Nadhum Salim (4), Samir Mahmoud (5), Ali Shihab (6), Haris Hassan (7), Ahmed Amaiesh (8), Kerim Minshid (9), Hussain Mohammed (10), Abdul Aufi (11), Jamal Hamza (12), Karim Allawi (13), Basil Hanna (14), Natik Abidoun (15), Shaker Hamza (16), Ainid Tweresh (17), Ismael Sharif (18), Basim Kassim (19), Abdul Fattah Jasim (20), Ahmed Mohammed (21), Ghanim Al-Roubai (22).
trainer: Evaristo.

Groep C: Frankrijk, Canada, Sovjet Unie en Hongarije.

Frankrijk

Joel Bats (1), Manuel Amaros (2), William Ayache (3), Patrick Battiston (4), Michel Bidard (5), Mixime Bossis (6), Yvon le Roux (7), Thierry Tusseau (8), Luis Fernandez (9), Michel Platini (10), Jean Marc Ferreri (11), Alain Giresse (12), Bernard Genghini (13), Jean Tigana (14), Philippe Vercruysse (15), Bruno Bellone (16), Jean-Pierre Papin (17), Dominique Rocheteau (18), Yannick Stopyra (19), Daniél Xuereb (20), Philippe Bergerod (21), Albert Rust (22).
Trainer: Henri Michel.

Canada

Tino Lettieri (1), Italo Lenarduzzi (2), Bruce Wilson (3), Randy Ragan (4), Terence Moore (5), Ian Bridge (6), Carl Valentine (7), Gerard Gray (8), Branko Segota (9), Igor Vrablic (10), Michael Sweeney (11), Randy Samuel (12), George Pakos (13), Dale Mitchell (14), Paul James (15), Gregory Ion (16), David Norman (17), James Lowery (18), Pasquale Deluca (19), Colin Miller (20), Sven Habermann (21), Keneth Dolan (22).
Trainer: Tony Waiters.

Sovjet Unie

Rinat Dassajev (1), Vladimir Bessonov (2), Alexander Tsjivadse (3), Gennadi Morrossov (4), Anatoli Demjanenko (5), Alexander Boebnov (6), Ivan Jaremtsjoek (7), Pavel Jakovenko (8), Alexander Zamarov (9), Oleg Koes-

... Oleg Blochin ...

netsov (10), oleg Blochin (11), Andrei Bal (12), Genadi Litovsjenko (13), Sergei Rodionov (14), Nikolai Larionov (15), Viktor Tsjanov (16), Vadim Jevtoesjenko (17), Oleg Protasov (18), Igor Belanov (19), Sergei Alejnikov (20), Vassili Rats (21), Sergei Krakovski (22).
Trainer: Valeri Lobanovski.

Hongarije

Peter Disztl (1), Sandor Sallai (2), Antal Roth (3), Jozsef Varga (4), Jozsef Kardos (5), Imre Garaba (6), Jozsef Kiprich (7), Antal Nagy (8), Laszlo Dajka (9), Lajos Detari (10), Marton Esterhazy (11), Joszef Csuhay (12), Laszlo Disztl (13), Zoltan Peter (14), Peter Hannich (15), Jozsef Nagy (16), Gyorgy Burcsa (17), Jozsef Szendrei (18), Gyorgy Bognar (19), Kalman Kovacs (20), Gyula Hajszan (21), Jozsef Andrusch (22).
Trainer: Gyorgi Mezey.

Groep D: Brazilië, Spanje, Algerije, Noord-Ierland.

Brazilië

Carlos (1), Edson (2), Oscar (3), Edinho (4), Falcao (5), Junior (6), Muller (7), Casagrande (8), Careca (9), Zico (10), Edivaldo (11),

... Zico ...

Paulo Victor (12), Josimar (13), Julio Cesar (14), Alemao (15), Galvao (16), Branco (17), Socrates (18), Elzo (19), Silas (20), Valdo (21), Leao (22).
Trainer: Tele Santana.

Spanje

Andoni Zubizaretta (1), Tomas (2), Jose Antonio Camacho (3), Antonio Maceda (4), Victor (5), Rafael Gordillo (6), Juan Antonio Señor (7), Andoni Goicoechea (8), Emilio Butragueno (9), Francisco Carasco (10), Julio Alberto (11), Quique Setien (12), Francisco Urruticoechea (13), Ricardo Gallego (14), Chendo (15), Hipolito Rincon (16), Francisco (17), Ramon Caldere (18), Julio Salinas (19), Eloy (20), Michel (21), Juan Carlos Ablanedo (22).
Trainer: Miguel Muñoz.

Algerije

Naceridine Drid (1), Mahmoud Guendouz (2), Fathi Chebal (3), Korichi Nouredine (4), Abdellah Medjadi (5), Mohamed Kaci Said (6), Assad Salah (7), Maroc Karim (8), Djamel Menad (9), Lakhdar Belloumi (10), Majder Rabah (11), Tedj Bensouala (12), Harkouk Rachid (13), Djamel Zidane (14), Abdelhamid Sadmi (15), Fawzi Mansouri (16), Faouzi Benkhalidi (17), Abdelhamid Benmabrouk (18), Mohamed Chaib (19), Magharia Fodil (20), El Hardi Larbi (21), Mourad Amara (22).
Trainer: Rabah Saadane.

Noord-Ierland

Pat Jennings (1), Jimmy Nicholl (2), Malachy Donaghy (3), John O'Neill (4), Alan McDonald (5), Dave McCreery (6), Steve Penney (7), Sam McIllroy (8), Jimmy Quinn (9), Norman Whiteside (10), Ian Stewart (11), Limmy Platt (12), Phil Hughes (13), Gerry Armstrong (14), Nigel Worthington (15), Paul Ramsey (16), Colin Clarke (17), John McLelland (18), Billy Hamilton (19), Bernard McNally (20), Dave Campbell (21), Mark Caughey (22).
Trainer: Billy Bingham.

Groep E: West-Duitsland, Uruguay, Schotland, Denemarken

West-Duitsland

Harald Schumacher (1), Hans-Peter Briegel (2), Andreas Brehme (3), Karl-Heinz Forster (4), Matthias Herget (5), Norbert Eder (6), Pierre Littbarski (7), Lothar Mattheus (8), Rudi Voller (9), Felix Magath (10), Karl-Heinz Rummenigge (11), Uli Stein (12), Karl Algower (13), Thomas Berthold (14), Klaus Augenthaler (15), Olaf Thon (16), Ditmar Jakobs (17), Uwe Rahn (18), Klaus Allofs (19), Dieter Hoeness (20), Wolfgang Rolff (21), Eike Immel (22).
Trainer: Franz Beckenbauer.

Uruguay

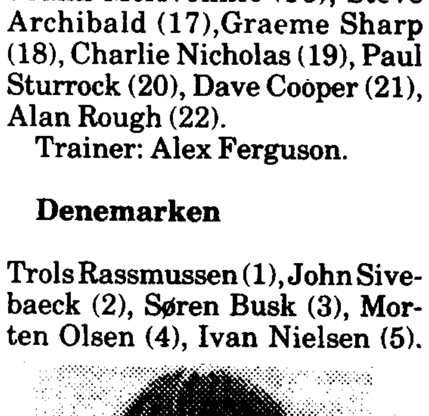
Rodolfo Rodriquez (1), Nelson Gutierrez (2), Eduardo Acevedo (3), Viktor Diogo (4), Miguel Bossio (5), Jose Gatista (6), Antonio Alzamendi (7), Jorge Barrios (8), Jorge Da Silva (9), Enzo Francescoli (10), Sergio Santin (11), Fernando Alvez (12), Cesar Vega (13), Alfonso Pereyra (14), Eliseo Rivera (15), Mario Saralegui (16), Jose Zalazar (17), Ruben Paz (18), Venancio Ramos (19), Carlos Aguilera (20), Wilmar Cabrera (21), Celso Otero (22).
Trainer: Omar Borres.

Schotland

Jim Leighton (1), Richard Gough (2), Maurice Malpas (3), Graeme Souness (4), Alex McLeish (5), Bill Miller (6), Gordon Strachan (7), Roy Aitken (8), Eammonn Bannon (9), James Bett (10), Paul McStay (11), Andy Gram (12), Steve Nicol (13), Dave Narey (14), Arthur Albiston (15), Frank McAvennie (16), Steve Archibald (17), Graeme Sharp (18), Charlie Nicholas (19), Paul Sturrock (20), Dave Cooper (21), Alan Rough (22).
Trainer: Alex Ferguson.

Denemarken

Trols Rassmussen (1), John Sivebaeck (2), Søren Busk (3), Morten Olsen (4), Ivan Nielsen (5).

..Ivan Nielsen...

Søren Lerby (6), Jan Mølby (7), Jesper Olsen (8), Klaus Berggreen (9), Preben Elkjaer-Larsen (10), Michael Laudrup (11), Jens Jørn Bertelsen (12), Per Friman (13), Alan Simonson (14), Frank Arnesen (15), Ole Quist (16), Kent Nielsen (17), Flemming Christensen (18), John Eriksen (19), Jan Bartram (20), Henril Andersen (21), Lars Hogh (22).
Trainer: Sepp Piontek.

Groep F: Polen, Marokko, Portugal, Engeland

Polen

Jozef Mlynarczyk (1), Kazimierz Przybys (2), Wladyslaw Zmuda (3), Marek Ostrowski (4), Raman Wocicki (5), Waldemar Matysik (6), Ryszard Tarasiewicz (7), Jan Urban (8), Jan Karas (9), Stefan Majewski (10), Wlodzimierz Smolarek (11), Jacek Kazimierski (12), Ryszard Komornicki (13), Dariusz Kubicki (14), Andrzej Buncol (15), Andrzej Palasz (16), Andrzej Zgutczynski (17), Krzystof Pawlak (18), Jozef Wandzik (19), Zbigniew Boniek (20), Dariusz Dziekanowski (21), Jan Furtok (22).
Trainer: Antoni Piechniczek.

Marokko

Ezaki Badou (1), Khalifa Labid (2), Abdelmajide Lamris (3), Mostafa El Biyaz (4), Noureddine Bouyahiaoui (5), Abdelmajid Dolmy (6), Mustapha El Hadoui (7), Abdelaziz Bouderbala (8), Abdelkarim Merry (9), Mohammed Timoumi (10), Mustapha Merry (11), Salahdine Hmied (12), Abdelfettah Rhiati (13), Lahcen Ouadani (14), Monsif El Haddaoui (15), Azzedine Amanallah (16), Abderrazak Khairi (17), Mohammed Sahil (18), Fadel Jilal (19), Abdellah Bidar (20), Abdelaziz Soulaimani (21), Abdelfattah Mouddani (22).
Trainer: Jose Faria.

Portugal

Manuel Bento (1), Joao Pionto (2), Antonio Gomes (3), Jose Ribeiro (4), Alvaro Magalhaes (5), Manuel Carlos (6), Jaime Pacheco (7), Frederico Rosa (8), Fernando Gomez (9), Paulo Futre (10), Fernando Barbosa (11), Manuel Martins da Silva (12), Antonio Morato (13), Jaime Magalhaes (14), Antonio Jesus Oliveira (15), Jose Prudencio (16), Manuel Diamantino (17), Luis Sobrinho (18), Jose Aguas (19), Augusto Inacio (20), Antonio Andre (21), Vitor Damas (22).
Trainer: Jose Torrez.

Engeland

Peter Shilton (1), Gary Stevens (2), Kenny Samson (3), Glenn Hoddle (4), Alvin Martin (5), Terry Butcher (6), Bryan Robson (7), Ray Wilkins (8), Mark Hateley (9), Gary Lineker (10), Chris

...Gary Lineker...

Waddle (11), Viv Anderson (12), Chris Woods (13), Terry Fenwick (14), Gary A. Stevens (15), Peter Reid (16), Steven Trevor (17), Steve Hodge (18), John Barnes (19), Peter Beardsley (20), Kerry Dixon (21), Gary Bailey (22).
Trainer: Bobby Robson.

Gemiddeld 60.773 per duel:

Brazilië 1950 trok het meeste aantal toeschouwers

DEN HAAG — Het "Spaanse" WK-toernooi van vier jaar geleden heeft, met afstand, de meeste toeschouwers getrokken in de ruim vijftig-jarige geschiedenis van het evenement.

De score van Spanje is echter geflatteerd, in 1982 kwamen voor het eerst 24 ploegen uit in de eindronde en dat had tot gevolg dat het aantal wedstrijden met ruim eenderde groeide in vergelijking met de voorgaande twee toernooien.

Het eerste kampioenschap na de oorlog, dat van 1950 in Brazilië, haalde ruim het hoogste gemiddelde, 60.773 kijkers per wedstrijd. In doorsnee ruim 8000 meer dan twintig jaar later, toen voor de eerste keer in Mexico werd gespeeld.

De publieke belangstelling bij de vorige twaalf toernooien ontwikkelde zich als volgt (jaar, organiserend land, totaal aantal toeschouwers, aantal wedstrijden, gemiddelde per duel):

1930	Uruguay	434.500	18	24.139
1934	Uruguay	395.000	17	23.235
1928	Frankrijk	483.000	18	26.833
1950	Brazilië	1.337.000	22	60.773
1954	Zwitserland	943.000	26	36.269
1958	Zweden	868.000	35	24.800
1962	Chili	776.000	32	24.250
1966	Engeland	1.614.677	32	50.459
1970	Mexico	1.673.975	32	46.685
1974	West-Duitsland	1.774.022	38	46.685
1978	Argeninië	1.610.215	38	42.374
1982	Spanje	1.856.277	52	35.698

De wk - topscorers:

Just Fontaine: in 1 WK het meest

DEN HAAG — Het record over één wereldkampioenschap qua gescoorde doelpunten staat op naam van een Fransman. Op het WK in 1958 scoorde Just Fontaine dertien voltreffers.

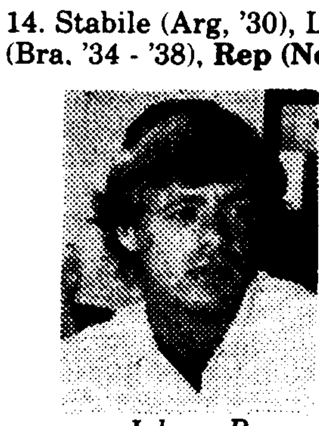
Op het laatst gehouden kampioenschap in Spanje was Paolo Rossi (Ita) de topscorer met zes doelpunten. De enige Nederlander die op de lijst wordt genoemd is Johnny Rep. Hij scoorde zowel in West-Duitsland als in Argentinië. De standen van respectievelijk Spanje en de totaalstand van alle WK-wedstrijden zijn als volgt:

Topscorers Spanje 1982:

1. Rossi (Ita) 6
2. Rummenigge (WDl) 5
3. Zico (Bra) en Boniek (Pol) 4
5. Armstrong (NIe), Giresse (Fra), Kiss (Hon), Falcao (Bra) 3

De beste schutters uit de geschiedenis:

1. Müller (WDl,'70 - '74) 14
2. Fontaine (Fra, '58) 13
3. Pele (Bra, '58 - '70) 12
4. Kocsis (Hon, '54) 11
5. Rahn (WDl, '54 - '58), Cubillas (Per, '70 - '78), Lato (Pol, '74 - '82) 10
8. Ademir (Bra, '50), Vava (Bra, '58 - '62), Seeler (WDl, '58 - '70), Eusebio (Por, '66), Jairzinho (Bra, '70 - '74), Rossi (Ita, '78 - '82) 9
14. Stabile (Arg, '30), Leonidas (Bra. '34 - '38), **Rep (Ned, '74 - '78)**, Rummenigge (WDl, '78 - '82) 8

...Johnny Rep...

De wereldkampioenen en de nummers twee en drie tot nu toe

DEN HAAG — Vijftien landen zijn in de prijzen gevallen bij de wereldkampioenschappen sinds 1930. Brazilië (drie keer goud, een keer zilver, twee keer brons) en West-Duitsland (twee keer goud, zilver en brons) het meest. Italië was trouwens net als Brazilië drie keer wereldkampioen. Opvallend is ook dat bij acht van de twaalf toernooien het organiserende land bij de drie besten is terecht gekomen.

De erelijst van twaalf toernooien ziet er als volgt uit:

		Kampioen	Tweede	Derde
1930	Uruguay	Uruguay	Argentiniè	geen
1934	Italië	Italië	Tsj-Slowakije	Duitsland
1938	Frankrijk	Italië	Hongarije	Brazilië
1950	Brazilië	Uruguay	Brazilië	Zweden
1954	Zwitserland	West-Duitsland	Hongarije	Oostenrijk
1958	Zweden	Brazilië	Zweden	Frankrijk
1962	Chili	Brazilië	Tsj-Slowakije	Chili
1966	Engeland	Engeland	West-Duitsland	Portugal
1970	Mexico	Brazilië	Italië	W-Duitsland
1974	West-Duitsland	West-Duitsland	Nederland	Polen
1978	Argentinië	Argentinië	Nederland	Brazilië
1982	Spanje	Italië	West-Duitsland	Polen

Mexico-WK '86-Snippers

TLAXCALA — Spanje heeft in Tlaxcala een oefenwedstrijd tegen Toluca met 4-0 gewonnen. Bij de rust leidden de Spanjaarden reeds met 2-0. De Spaanse doelpunten kwamen op naam van Francisco (2), Marceda en Carrasco. Op 1 juni speelt Spanje zijn eerste wedstrijd tegen Brazilië. Eveneens in Tlaxcala verloor Frankrijk een oefenwedstrijd tegen het Mexicaanse UNAM met 2-0. De doelpunten vielen in beide helften.

O-O-O-O-O

KWKWKWKWKWKWK MEXICO86

Beckenbauer: niemand is onvervangbaar

Toni Schumacher: kan bijna alles houden maar zeker niet zijn mond

DEN HAAG — De nacht na de laatste oefenwedstrijd tegen Nederland, heeft Franz Beckenbauer weinig geslapen. Een aantal van zijn internationals slecht. De volgende morgen, nog voor het ontbijt, klopte de coach op vier kamerdeuren en stapte binnen bij Guido Buchwald, Wolfgang Funkel, Heinz Grundel en Frank Mill. De afvallers.

Beckenbauer noemde het de zwaarste beslissing uit zijn loopbaan, vier dagen voor het vertrek naar Mexico, de groep van 26 tot 22 spelers terug te brengen. Hij heeft het besluit niet alleen genomen. Tot in de kleine uren is er overleg geweest met de veldtrainers Horst Koppel en Berti Vogts. Grundel of Rahn was een van de moeilijkste vragen. Beiden en Augenthaler laten vallen, leek een oplossing. Beckenbauer was niet tevreden over de man die op de moeilijkste plaats in het elftal speelt, de libero-positie, waar hij altijd vergeleken wordt met 'Der Kaiser'. Maar Matthias Herget had het ook niet zo best gedaan. Daarom bleef die extra verdediger in de groep.

Ieder van de 26, die was opgeroepen voor de trainingsstages in Malente en Kaiserau, voor de wedstrijden tegen Joegoslavië en Nederland, wist dat er slechts 22 plaatsen te vergeven waren. De coach wilde een spanningsveld scheppen om ieder aan het eind van een lang en zwaar seizoen, dat nog uitliep voor de Keulenaren Schumacher, Littbarski en Allofs en voor der de doelman Eike Immel, scherp houden in de afsluitende oefenperiode.

Dat verlangen is niet door iedereen in dank afgenomen. Een groep met slechts een handvol zekeren (Schumacher, Briegel, Brehme, Matthaus, Voller en Rummenigge) is al gemotiveerd genoeg om zich te bewijzen. De zenuwen behoeven niet extra geprikkeld.

De stemming tijdens de voorbereidingsperiode steeg ook niet opmerkelijk toen de officiële uitmonstering werd uitgereikt. Voor 26 spelers was er van alles, maar voor slechts 22 was er een koffer om het in te pakken. De overblijvende vier kregen hun spullen in een kartonnen doos. Een staaltje van Duitse fijn gevoeligheid. Alsof er op het laatste moment, ondanks de opmerkelijke recettes van de wedstrijden in Bochum en Dortmund en na de bedragen die al geïnvesteerd waren, plotseling bezuinigd moest worden.

De groep heeft gemord en Toni Schumacher, de scherpste tong van de selectie, heeft het ook uitgedragen. Schumacher kan als doelman bijna alles houden, maar zeker niet zijn mond. Hij was bovendien geprikkeld dat hij voor de wedstrijd tegen Nederland gepasseerd was voor Uli Stein. De man uit Keulen wil iedere wedstrijd voor Duitsland spelen, zeker tot het Europese kampioenschap in 1988, dat in de Bondsrepubliek plaats vindt.

Schumacher had al eerder trainers en coaches tot onderwerp van zijn kritiek gemaakt. Weissweiler, Heddergott, Michels, Derwall hebben een scherp oordeel van de doelman over zich heen gekregen. Hennes Lohr, zijn oude maatje, echter niet en de laatste Keulse trainer Georg Kessler kent hij pas kort. De doelman spaart anderen niet, hij heeft het zichzelf ook nooit gedaan. Hij heeft een slechte knie, maar heeft de operatie nog niet aangedurfd. Hij heeft zijn portie op dat punt al gehad: meniscus, gescheurde kruisbanden, vingers en neus gebroken plus de gebruikelijke vleeswonden, waar geen doelman van het type van de 32-jarige aan ontkomt.

... *Franz Beckenbauer* ...

Beckenbauer was de laatste in het rijtje. De voorbereiding zou niet goed zijn geweest. Zo'n opmerking in kleine kring is tot daar aan toe, maar Schumacher heeft de gewoonte zijn gedachte ver uit te dragen. Het viel bij Beckenbauer verkeerd. "Ik nodig spelers uit voor Mexico en ik werk op mijn manier, niemand behoeft die uitnodiging te aanvaarden. Maar wanneer het wel gedaan wordt, heeft men zich te schikken naar de werkwijze.

Kritiek mag, maar dan wel van man-tot-man en binnen vier muren. Dat heb ik Schumacher verteld. Zijn antwoord was dat hij graag meeging en dat hij in het vervolg opmerkingen deponeert op de plaats waar die horen. Voor mij is de zaak daarmee afgedaan. Toni was onze eerste doelman en hij is dat nog steeds. Daar verandert niets aan en dat weet hij. Maar ik heb hem ook gezegd dat niemand onvervangbaar is. Ik geloof dat wij elkaar begrepen hebben."

Bulgarije

DEN HAAG — Het Bulgaarse elftal is het topje van ongeveer 120.000 georganiseerde voetballers. De nationale ploeg heeft sinds 1974 ontbroken bij de eindronde van toernooien om het wereldkampioenschap. Daarvoor waren de Bulgaren «vaste», zij het weinig opvallende, klanten. In '62, '66, '70 en '74 behoorden de Bulgaren bij de laatste zestien.

Voor het Mexicaanse toernooi kwalificeerden de zeer gedisciplineerd, maar vaak ook weinig aantrekkelijk spelende Bulgaren zich uit de sterkste Europese groep met evenveel punten als en een iets slechter doelsaldo dan Frankrijk. Oost-Duitsland, Joegoslavië en Luxemburg werden uitgeschakeld.

De 46-jarige coach Iwan Voetzov heeft echt aanvallend voetbal niet hoog in zijn vaandel staan. Begin september is dat ook in Heerenveen gebleken waar de toeschouwers in het Abe Lenstra-stadion zagen dat interlandvoetbal tussen Nederland en Bulgarije helemaal niet aantrekkelijker behoeft te zijn als kijkspel dan de nationale eerste divisie. Voetzov laat zijn ploeg gewoonlijk een wat terughoudende variant spelen van het 4-4-2-systeem.

In de voorronde van het wereldkampioenschap werden de volgende uitslagen behaald: Joegoslavië — Bulgarije 0—0, Frankrijk — Bulgarije 1—0, Bulgarije — Luxemburg 4—0, Bulgarije — Oost-Duitsland 1—0, Bulgarije — Frankrijk 2—0, Bulgarije — Joegoslavië 2—1, Luxemburg — Bulgarije 1—3, Oost-Duitsland — Bulgarije 2—1.

Steden en stadions

DEN HAAG — De 52 wedstrijden uit de eindronde van het toernooi om het WK voetbal van 1986 worden gespeeld in acht steden en twaalf stadions, die gezamenlijk capaciteit bieden aan 570.000 toeschouwers.

Bijna een-derde deel van de wedstrijden vindt plaats in Mexico Stad, met het Azteken-stadion (negen duels, waarbij de openingswedstrijd Italië - Bulgarije en de finale) als het centrale punt.

De lokaties zijn:

Mexico Stad, 17.812.250 inwoners, hoogte 2238 meter, gemiddelde temperatuur in juni 24,8 graden, neerslag 348,6 mm.
* Azteken-stadion: 110.574 plaatsen, negen duels.
* Olympisch stadion: 72.212 plaatsen, vier duels.
* Neza '86 stadion: 34.546 plaatsen, drie duels, gelegen in de voorstad Nezahualcoyotl met 2.724.700 inwoners op 16 kilometer van het centrum van de hoofdstad.

Toluca, 517.900 inwoners, 2651 meter, 18,2 graden, 320,1 mm, 64 km van Mexico Stad.
* Stadion Toluca, 32.612 plaatsen, drie duels.

Leon, 1.232.000 inwoners, 1804 meter, 29,6 graden, 215,1 mm, 238 km van Mexico Stad.
* Stadion Leon, 30.531 plaatsen, vier duels.

Irapuato, 327.300 inwoners, 1725 meter, 23,7 graden, 135,2 mm, 195 km van Mexico Stad.
* Stadion Irapuato, 31.336 plaatsen, drie duels.

Guadalajara, 3.602.700 inwoners, 1547 meter, 28,7 graden, 291,8 mm, 356 km van Mexico Stad.
* Stadion Jalisco, 66.193 plaatsen, zes duels.
* Stadion 3 maart, 30.015 plaatsen, drie duels.

Queretaro, 410.390 inwoners, 1816 meter, 28,1 graden, 297,0 mm, 211 km van Mexico Stad.
* Stadion La Corregidora, 38.576 plaatsen, vier duels.

Monterrey, 2.967.900 inwoners, 522 meter, 33,1 graden, 222,5 mm, 949 km van Mexico Stad.
* Stadion Universitario, 42.780 plaatsen, vijf duels.
* Stadion Technologico, 33.805 plaatsen, drie duels.

Puebla, 1.407.900 inwoners, 2144 meter, 24,1 graden, 280,6 mm, 127 km van Mexico Stad.
* Stadion Cuauhtemoc, 46.416 plaatsen, vijf duels.

Paolo Rossi: scherpe neus voor doelpunten

Bearzot: geen oude schoenen weggooien als de nieuwe niet even lekker zitten

DEN HAAG — Paolo Rossi heeft in Spanje de doelpunten gemaakt. Dino Zoff, Antonio Cabrini, Gaetano Scirea, Claudio Gentile, Fulvio Collovati, Giuseppe Begoni en Marco Tardelli hielden de verdediging gesloten, maar de stoïcijnse coach Enzo Bearzot heeft de wereldkampioenen geschapen. Berzot heeft van de eerste tot de laatste dag het vertrouwen in zijn basisspelers behouden. Zeker, toen het niet zo goed ging met het elftal dat in Galicië de eerste ronde overleefde met drie gelijke spelen en dank zij twee doelpunten in die wedstrijden, een, beslissende, treffer meer dan Kameroen. De coach twijfelde niet aan Paolo Rossi, die topscorer van het toernooi werd, maar in de eerste drie wedstrijden droog stond. Die de twee jaar voor het Spaanse kampioenschap geschorst was wegens zijn aandeel in het omkopingsschandaal.

Die zekerheid van handelen bepaalde ook voor 1986 de werkwijze van de 58-jarige Noorditaliaan, hoewel er alle aanleiding was meer nieuwe spelers te zoeken dan vervangers voor Zoff, Gentile, Oriali, Causio en Graziani. Na de titel van Spanje is het namelijk niet goed gegaan met het nationale elftal. Bearzot weerstond de druk die op hem werd uitgeoefend, met als opvallendste besluit Roberto Pruzzo buiten de groep te houden.

Pruzzo, van Roma, is de produktiefste Italiaanse spits van de laatste jaren, goed voor 140 doelpunten in elf seizoenen. Maar Pruzzo behoort niet tot de lievelingen van Bearzot. Pas als Rossi volledig uit vorm is, Altobelli en Galderisi geen deuk meer in een pakje boter kunnen schoppen, komt Pruzzo in aanmerking. Het gebeurde een handvol keren dat de Romeinse spits het helblauwe shirt van Italië mocht dragen, maar Pruzzo scoorde niet. Bearzot houdt niet van bonkige aanvallers, zoals Gerd Muller ooit was.

Bearzot speelt in principe met slechts twee spitsen, een handige snelle dribbelaar en een speler met een scherpe neus voor doelpunten. Rossi heeft op de belangrijkste momenten Bearzot bewezen die neus te bezitten.

In de verdediging van het elftal bestaat ook zo'n Pruzzo-Rossi situatie. Achter de compromis-loze voorstopper Pietro Vierchowod heeft Gaetano Scirea, bijna 33, een vaste plaats. Roberto Tricella van Verona is niet alleen zes jaar jonger, hij is ook veel beweeglijker en als voetballer zeker niet minder. Bearzot liet Tricella vijf keer opdraven, maar koos voor Scirea, die de ervaring van twee wereldkampioenschappen meedraagt en nog nimmer door de mand is gevallen.

Bearzot gooit geen oude schoenen, die goed lopen, weg zo lang hij van de nieuwe niet de zekerheid heeft, dat die tenminste even gemakkelijk zitten. Hij koopt echter zelden nieuwe. Ervaring is het sleutelwoord voor de coach, die op een punt binnen zijn groep de routine mist. Het aantal spelmakers vermindert aan de top van de Italiaanse competitie. Die taak is bij veel van de vooraanstaande verenigingen in handen gelegd van buitenlanders.

Sinds jaren roepen de Tifosi vol trots uit dat de Liga A wekelijks een soort mini-WK is met sterren als Maradona en Passarella, Briegel en Rummenigge, Laudrup en Elkjaer-Larsen, Platini en Boniek, Souness en Brady, Hateley en Wilkins, Junior, Cerezo en Zico.

Italië heeft het geld voor die sterren. Nergens is de publieke belangstelling zo groot, pompt het maecenaat zoveel geld in het topvoetbal, brengt de reclame langs de velden zo veel op, is de televisie bereid bergen geld op tafel te leggen voor uitzendingen. De Italiaanse bondscoach behoeft ook voor zijn selectie niet over de grenzen te kijken. Alle kandidaten spelen in de eigen competitie, want nergens, zelfs niet in Spanje, kan zo veel worden verdiend.

De invloed van die buitenlandse visitekaartjes van de rijke clubs kan echter ook een negatief gevolg hebben. Het is onmeetbaar hoe zeer de aanwezigheid van wereldsterren de groei van eigen spelers heeft belemmerd. Mexico kan op dat punt een inzicht geven. Het resultaat van het wereld- kampioenschap zal zonder twijfel invloed hebben op de politiek van de bond.

Speelt Italië op een vergelijkbaar niveau als in Spanje, dan zal de deur voor buitenlandse sterren open staan. Gaat Italië onderuit dan zal er op zijn hoogst een heel klein kiertje open blijven. Een uitglijer als bij het Europese kampioenschap in eigen land (1978, finale West-Duitsland — België) moet over vier jaar, bij het tweede wereldkampioenschap in Italië voorkomen worden.

In Spanje was Bruno Conti de motor van het Italiaanse elftal en Bearzot zou het voor Mexico vrijwel zeker graag zo gelaten hebben. Maar Conti, al 31, werd het afgelopen seizoen geplaagd door blessures en haalde lang niet zijn gebruikelijke niveau. Voor herstel kwam hij naar Amsterdam en Richard Smith kreeg het linkerbeen, met de kwetsbare achillespees, weer op orde. Conti bewees dat in de laatste oefenwedstrijd, die de Italianen in Napels met 2—0 van China wonnen, een andersoortige tegenstander dan in Mexico mag worden verwacht, dat wel, maar de 50.000 toeschouwers waren enthousiast en de pijp smaakte Bearzot een stuk beter.

De terugkeer van Conti voorkomt waarschijnlijk een noodgreep van de coach. Bearzot had zich — en het elftal — er namelijk al op ingesteld dat er anders gespeeld zou worden dan in Spanje, met een vaste patronen- bouwer op het middenveld. Antonio di Gennaro was de uitverkorene voor een spelsysteem dat in de competitie vrijwel alle topploegen hanteren. Juist die keuze tekent de beperking binnen het Italiaanse voetbal, want meestal is de taak die Di Gennaro bij Verona vervult, gegund aan een buitenlander. De centrale middenvelder met de dragende taak binnen de ploeg van de titelverdediger is geen ster, die razendsnel omhoog is geschoten, maar een voetballer van bijna 28 jaar, die slechts elf keer in het A-elftal heeft gestaan.

Zuid-Korea

DEN HAAG — De loting van 15 december heeft bepaald dat voetbaldwerg Zuid-Korea in Mexico-Stad en Puebla het lot van Italië, Argentinië en Bulgarije gaat meebepalen. Het zal goeddeels aan het optreden van de Aziaten liggen hoe de stemming straks in Rome en Buenos Aires zal zijn. Volksvertier of volkskoproer. Choi, Cha, Park en Huh, die jaren een speciale plaats innamen in de harten van de supporters van PSV, kunnen voor beide zorg dragen.

Voetbal kan in het land dat in 1988 de Olympische Spelen organiseert, slechts op een korte traditie bogen. De nationale federatie werd in 1928 gesticht; het aantal voetballers is slechts 2500. Sinds drie jaar bestaat de mogelijkheid in Zuid-Korea zelfs geld met voetbal te verdienen. Er zijn zes clubs, die uitkomen in de competitie van het betaald voetbal. De belangstelling, die zij trekken, is enorm.

Het is de tweede keer, dat Zuid-Korea zich voor de eindronden kwalificeert. Twee en dertig jaar geleden — vlak na de wapenstilstand, die een einde maakte aan de Koreaanse oorlog — waren de Zuidelijken er in Zwitserland bij. De vertegenwoordigers van het oorlogsmoede land werden weggespeeld door Hongarije (0—9) en Turkije (0—7). In 1966 maakte aartsvijand Noord-Korea zijn entree in de eindronden. De zege met 1—0 op Italië zorgde ervoor dat de Azzuri met het schaamrood op de kaken naar huis afreisden.

De kans dat Zuid-Korea die stunt herhaalt, is blijkens de resultaten in de oefencampagne zeer wel aanwezig. Zuid-Korea verloor met 0—1 van Hongarije, met 1—2 van Mexico, maar won uitgerekend met 2—1 van Italië, dat het op 10 juni in Puebla weer ontmoet.

De uitslagen in de voorronden zijn: Nepal — Zuid-Korea 0—2, Maleisië — Zuid-Korea 1—0, Zuid-Korea — Nepal 4—0, Zuid-Korea — Maleisië 2—0, Zuid-Korea — Indonesië 2—0, Indonesië — Zuid-Korea 1—4, Japan — Zuid-Korea 1—2, Zuid-Korea — Japan 1—0.

Frankrijk

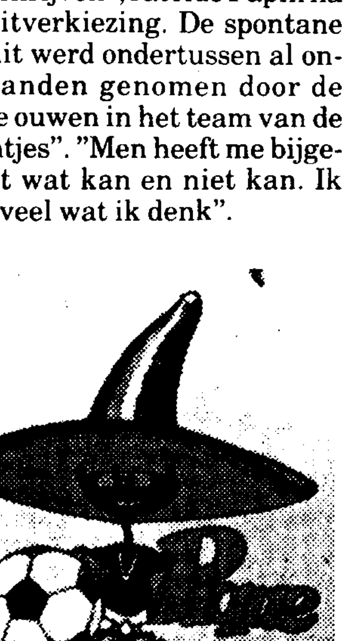
Jean-Pierre Papin: eindelijk erkenning

DEN HAAG — Jean-Pierre Papin was de gelukkigste Franse voetballer bij het vernemen van de keuze van Henri Michel voor de wereldtitelstrijd in Mexico. Niet uit vreugde om de kleine 300.000 gulden, waar hij als geselecteerde recht op heeft, maar om de erkenning als voetballer.

Anderhalf jaar geleden speelde de 22-jarige Normandiër nog in de derde- divisieclub Vichy. Hij verhuisde naar Valenciennes, maar geen Franse club had in de gaten dat Papin, met zijn op Ian Rush lijkende spelstijl, een unieke aanvaller was. Zeker in Frankrijk, waar men een koninkrijk voor een goede spits over heeft. De scouts van club Brugge haalden Papin naar Vlaanderen, waar hij herinneringen oproep aan Raoul Lambert, de vroegere aanvalsheld van het Olympia- stadion.

Pas na de Belgische waardering begon Frankrijk zich te interesseren in Jean-Pierre Papin. Hij werd in jong Frankrijk (onder 21) gekozen en maakte doelpunt na doelpunt. Dit voorjaar debuteerde de 1.77 lange en 67 kilo wegende spits in de A-ploeg tegen Noord-Ierland en kreeg een uitstekend rapport van bondscoach Michel, die in hem de oplossing voor de traditionele problemen in de Franse aanval ziet. Intussen trokken Monaco en Lille aan de aanvaller voor het volgend seizoen. Bij Brugge heeft hij echter nog een tweejarig contract. Voor Olympique Marseille geen bezwaar hem vrij te kopen.

"Het is net een sprookje. Ik kan op deze leeftijd al mijn memoires gaan schrijven. Dit gevoel is niet te beschrijven", ratelde Papin na zijn uitverkiezing. De spontane flap-uit werd ondertussen al onder handen genomen door de gouwe ouwen in het team van de "haantjes". "Men heeft me bijgebracht wat ik kan en niet kan. Ik zeg teveel wat ik denk".

Keeper Jennings: still going strong

Noord-Ierland had oudste en jongste speler van de WK '82

DEN HAAG — Pat Jennings is met zijn ploeggenoot Norman Whiteside wereldkampioenschapsrecordhouder. Whiteside was vier jaar geleden in Spanje de jongste speler (17 jaar en 42 dagen), die ooit in een eindtoernooi om het WK uitkwam, Jennings, in Mexico 41, wordt de oudste.

Pat Jennings is net als de Braziliaanse aanvoerder Socrates doctor, Socrates is behalve beroepsvoetballer kinderarts, Jennings is alleen maar doelverdediger, maar de Ulster-universiteit in Belfast benoemde hem tot Doctor Honoris Causa wegens zijn verdiensten voor de voetbalsport.

Jennings was al international voor Norman Whiteside geboren werd en onderstreept daarmee de stelling van coach Bingham dat het beste voetbalelftal bestaat uit rijke ervaring en jong talent Bingham zelf speelde bijna zestig wedstrijden voor Noord-Ierland, stond in de vijf wedstrijden uit het Zweedse kampioenschap als rechtsbuiten in het veld en werd door de bond teruggeroepen als opvolger van Danny Blanchflower.

Jennings is ook absoluut recordhouder met 116 gespeelde interlandingstrijden, een totaal dat in Mexico zonder twijfel nog tenminste drie hoger zal worden.

De doelverdediger, die ooit Gaelic voetbal speelde, debuteerde voor Noord-Ierland in 1964 en in 44 van de landenwedstrijden, die in 22 jaar volgden, werd hij niet gepasseerd. Hij is een instituut in het Britse voetbal. Zijn loopbaan begon in Engeland in de derde divisie bij het toen nog onbetekenende clubje watford, lang dus voor Elton John zijn opbouw van een voetbalvereniging begon. Hij verhuisde daarna in de buurt, eerst Tottenham hotspur en vervolgens arsenal.

Een degelijke, typisch Britse doelman, met een uitzonderlijk ouderwetse uittrap en een ongekend gevoel voor de goede positie. Meer dan duizend wedstrijden speelden de oudste actieve noordierse international in de league en ook dat is een record.

Vorig seizoen leek er een einde te komen aan de loopbaan van Jennings. Arsenal bood hem niet opnieuw een contract aan en geen van de andere clubs had emplooi voor hem. Maar zelf wilde hij nog niet stoppen. Hij vond zijn werk nog niet voltooid, zeker niet omdat zijn land hem nog nodig had voor de kwalificatiewedstrijden voor het wereldkampioenschap. Hij hield zich in conditie door te trainen bij zijn vorige vereniging Tottenham Hotspur, maar spelen deed hij feitelijk alleen voor het nationale elftal.

Zelfs dat bracht hem geen nieuw werk. Tot everton plotseling een keepersprobleem kreeg. De vaste doelman Nevilie Southall raakte ernstig geblesseerd in de wedstrijd van Wales tegen Ierland en in Liverpool herinnerde men zich plotseling dat Jennings nog steeds top-fit was. Het levende hem een contract op als stand-in voor noodgevallen. Everton deed echter geen beroep op zijn ervaring voor de bekerfinale tegen stadgenoot Liverpool.

... *Pat Jennings* ...

Major League Baseball

Softbal en domino in Montana ballpark

FACULTEIT DER SOCIALE EN ECONOMISCHE WETENSCHAPPEN

VRIJSTELLENDE TENTAMENS

Hierbij wordt bekendgemaakt dat aan geslaagden van de HAVO en de VWO die toegelaten zijn tot de studies Bedrijfskunde en Bestuurskunde de mogelijkheid geboden wordt om deel te nemen aan vrijstellende tentamens in de vakken Toegepaste Wiskunde I, Beginselen van de Economie I en Inleiding tot de Administratie I, mits zij voldoen aan onderstaande eisen.

Toegelaten worden tot het vrijstellende tentamen:

1. **Toegepaste Wiskunde I**
   - Geslaagden van de HAVO met tenminste een 7 voor het vak Wiskunde
   - Geslaagden van de VWO met het vak Wiskunde I in het pakket.
2. **Beginselen van de Economie I**
   - Geslaagden van de HAVO met tenminste een 7 voor het vak Economie
   - Geslaagden van de VWO met het vak Economische Wetenschappen I in het pakket.
3. **Inleiding tot de Administratie I**
   - Geslaagden van de HAVO met tenminste een 7 voor het vak Handelswetenschappen en Recht
   - Geslaagden van de VWO met het vak Economische Wetenschappen II in het pakket.

De vrijstellende tentamens worden op 14 en 15 augustus 1986 schriftelijk afgenomen op Curaçao.

Inschrijvingen dienen te geschieden in de week 16 - 20 juni 1986 bij de Administratie van de Universiteit te Curacao of Aruba

R.E. Silberie, M.A.
Decaan Faculteit der Sociale- en Economische Wetenschappen.

Universidat Nashonal di Antia

KODELA

UNA Universidat Nashonal di Antia

KODELA en UNIVERSITEIT VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Nodigen U uit voor een seminair over midden en hoogspanningskabels welke gehouden zal worden op 5 en 6 juni 1986.

Spreker:

Ir. J. Cieremans
Vice president N.K.F.

Onderwerp

5 juni: **XLPE middenspanningskabels,** isolatie materialen, vulcanisatie processen, levensduur en statistiek, invloed van water, kabel konstrukties, garnituren, toepassing en praktijk.

6 juni: **XLPE hoogspanningskabels,** stand van ontwikkeling, processen garnituren vergelijk oliedruk/XLPE

Plaats: Universiteit van de Nederlandse Antillen. Aula.

Tijd: 08.15 uur tot ca. 17.00 uur.

Inschrijfgeld: NAf.15,- per persoon, a kontant te betalen op 5 juni om 08.00 uur.

Inschrijven: Telefonisch 623310 Toestel 347 - Mej. Grace Seferina, uiterlijk op vrijdag 30 mei 1986.

(Voor koffie/thee en lunch wordt gezorgd.)

Het Bestuur van de

STICHTING BON FUTURO

roept sollicitanten op voor de funktie van:

DIREKTEUR of DIREKTRICE

voor Huize St. Jozef, te Sta. Rosa.

Vereisten:
- Hogere Beroeps Opleiding of een gelijkwaardige opleiding;
- M.O.A. Pedagogiek met praktijk.
- Leiding gevende kwaliteiten moeten essentieel zijn.
- Leeftijd minimaal 35 jaar.
- Rooms katholieke godsdienst belijdend.
- Aan de selektieprocedure is een psychologische test verbonden.

Sollicitaties voor 15 juni 1986 te richten aan:
Secretariaat Stichting Bon Futuro,
Julianaplein 35, Willemstad, Curaçao.

Hiermee delen wij U mede dat de

PRAKTIJK PSYCHOLOGIE & PSYCHOTHERAPIE

gevestigd te Kaya Kiwa 1, per 31 mei 1986

IS OPGEHEVEN WEGENS VERTREK

Wij danken U voor het in ons gestelde vertrouwen.

Michael Penso, psychotherapeut — Annalien Haverkamp, psychologe

OPENBARE VERKOOP

Op woensdag 9 juli 1986 des voormiddags om 10 uur zal ten overstaan van ondergenoemde notaris of diens waarnemer, in het openbaar worden verkocht krachtens rechterlijk bevel:

A. het tot 14 december 2044 lopend recht van erfpacht op een perceel grond, groot 605m2, gelegen in het tweede distrikt van Curaçao, bekend als Blok E kavel nummer 54 van het verkavelingsplan "Seroe Mahoema Oost", nader omschreven in meetbrief nummer 484 van 7 december 1982, met het daarop gebouwde plaatselijk bekend als **Kaya Araña 99.**

B. het tot 24 oktober 2034 lopend recht van erfpacht op een perceel grond, groot 605m2, gelegen in het tweede distrikt van Curaçao, bekend als Blok N kavel nummer 26 van het verkavelingsplan "Oost Jongbloed", nader omschreven in meetbrief nummer 165 van 19 juli 1968, met het daarop gebouwde plaatselijk bekend als **Rondeklipweg 45.**

De veilingvoorwaarden zijn gedeponeerd ter Griffie, alhier en liggen voorts ter inzage ten kantore van ondergenoemde notaris. Deze voorwaarden houden ondermeer in dat van iedere bieder geëist kan worden één of andere vorm van zekerheid te stellen, tenminste gelijk aan het bedrag van zijn bieding vermeerderd met de veilingkosten.

Notaris mr. M. van der Plank
Schottegatweg Oost 191
Tel.: 616833.

De Curator in het faillissement van

CURAPLAST N.V.

maakt hierdoor het volgende bekend:

Voor geïnteresseerden in de voortzetting van het door Curaplast N.V. uitgeoefende bedrijf alsook voor anderen bestaat thans de gelegenheid een bod uit te brengen op het totale machinepark plus de gehele inventaris van voornoemde N.V.

Voorwaarden:
- Offertes in N.A. guldens of U.S. dollars uiterlijk donderdag 5 juni te 17.00 uur in gesloten enveloppe ten kantore van de curator
- Offertes moeten gelden voor totale machinepark plus inventaris.

Bezichtigingsmogelijkheid: maandag 2 juni 16.00 - 17.30 Industriepark Brievengat loods 7-II-5

Verdere inlichtingen te bekomen bij de curator

De Curator
Mr. drs. R.E. Blaauw
Zielinski & Halley
Pietermaai 23
Tel.: 612222 - 611728.

WILLEMSTAD — Het zal voor dr Mac Kibbelaar (hoofd van de GGD) ongetwijfeld een vreemde ervaring zijn geweest dat hij gisteravond, in tegenstelling tot de meeste congressen en vergaderingen, als enige man aan de tafel van genodigden zat. "Muhe, Salu, Sexualidat" is het thema van het UMA-congres dat gisteravond officieel geopend werd.

Op de foto vlnr: Mac Kibbelaar, minister Linda Badejo van Onderwijs, Gladys Do Rego van de UMA, gedeputeerde Lucille Wout, Sonia Cuales en key note speaker dr Luz Helena Sanchez.

Het weer

WEERSVERWACHTING GELDIG tot morgenmiddag 12 uur. Half bewolkt, tijdelijk zwaar bewolkt met enkele plaatselijke buien, mogelijk een kleine kans op onweer. Zwakke tot matige oostelijke wind, voornamelijk uit de richtingen tussen oost en zuid. OVERZICHT: Onder een invloed van een storing in de hogere luchtlagen wordt aanhoudend vochtige en onstabiele lucht aangevoerd, waardoor ook in de komende 24 uur vrijveel bewolking en een plaatselijke bui op de Benedenwindse Eilanden kunnen voorkomen.

Bewindsvrouwen bij opening UMA-congres:

Taboe-onderwerp wordt bespreekbaar gemaakt

WILLEMSTAD — Onder grote belangstelling van voornamelijk vrouwen, werd gisteravond het congres "Vrouw, Gezondheid en Sexualiteit" officieel geopend. Het was gedeputeerde Lucille Wout die gisteravond een luid applaus ontketende met haar toezegging dat de overheid voor zover dat mogelijk is, zal helpen de eventuele resoluties van het congres, om te zetten in daden.

Behalve afgevaardigden van de Union Muhe Antiano (UMA) die het congres organiseert, waren gisteravond verschillende buitenlandse gasten aanwezig, terwijl de landelijke en eilandelijke overheid door minister Linda Badejo van Onderwijs en gedeputeerde Lucille Wout van Financien en Volksgezondheid. Key note speaker gisteravond was dr Luz Helena Sanchez uit Colombia die inging op de relatie tussen sexualiteit, gezondheid en het geestelijk welzijn van de vrouw.

De UMA, die bij de organisatie van het congres steun heeft gekregen van de GGD, het Bureau Buitenlandse Betrekkingen en de United Nations Commission for Latin America and the Caribbean, heeft een naar Antilliaanse maatstaven een "taboe"-onderwerp gekozen voor haar congres. Een onderwerp echter, zo werd gisteravond ook door de twee bewindsvrouwen benadrukt, dat het verdient om meer aandacht te krijgen. "Als vrouw zijn wij opgevoed met de wetenschap dat emotionele onderwerpen, sexuele problemen en wensen, niet bespreekbaar zijn", aldus gedeputeerde Lucille Wout die hoopte dat daar door dit congres verandering in gebracht zal worden en dat de deelneemsters hun ervaringen zullen uitdragen aan de vrouwen in hun dagelijkse omgeving.

Minister Badejo benadrukte in dit kader het belang van sexuele voorlichting op de scholen waarbij zij benadrukte dat het niet alleen de meisjes maar ook de jongens moeten zijn die sexueel onderricht worden. En daarin, aldus Badejo, ligt ook een taak voor de moeders.

De minister stelde dat vrouwen ook in 1986 nog steeds gezien worden als een sex-object, gecreëerd voor het plezier van de mannen. Zeker in de macho-samenleving als op de Antillen, is dat het geval, zo bracht Linda Badejo naar voren. Verheugd toonde zij zich dan ook over het feit dat steeds meer vrouwen "de slaapkamer verlaten voor een vergaderzaal en het aanrecht inruilen voor het bestuursrecht". De minister benadrukte gisteravond het belang dat vrouwen meer betrokken moeten worden in de gezondheidszorg en de beslissingen die daarover genomen worden. "Kort gezegd ons land moet meer vrouwen opleiden tot arts", aldus Linda Badejo. "We moeten ons land niet langer later gebruiken als proefkonijn voor nieuwe medicijnen of als dumping voor medicamenten die elders verboden zijn", zo stelde zij met klem.

Bezorgd toonde de bewindsvrouwe zich eveneens over de tiener-moeders en de toenemende gevallen van verkrachting in ons land, hetgeen een "regelrechte aanslag is op het vrouwzijn". In dit kader merkte de minister van Onderwijs overigens op dat, gezien het feit dat het mannen zijn die vrouwen verkrachten, de mannen eigenlijk bij dergelijke congressen als gisteravond werd geopend, betrokken zouden moeten worden.

Lucille Wout stelde gisteravond hoge verwachtingen te hebben van het congres dat eindelijk een onderwerp als sexualiteit bespreekbaar tracht te maken. Zij zegde dan ook namens het Bestuurs College toe dat van overheidswege alle steun, voor zover mogelijk, zal worden verleend aan het concretiseren van de resoluties die ongetwijfeld aan het einde van het congres geformuleerd zullen worden.

Vandaag, zaterdag en zondag zullen de deelneemsters op de UNA bijeen komen om aan de hand van verschillende voordrachten over het thema te discussieren. Zaterdagavond is er van acht tot tien uur tevens een "open house" en expositie op de universiteit.

CLUA vergadering groot succes

WILLEMSTAD— De Curaçao Life Underwriters Association (CLUA) heeft onlangs een vergadering belegd, waarop de mogelijkheid werd bekeken voor het oprichten van een lokale levensverzekerings-maatschappij. Op de vergadering waren meer dan honderd vertegenwoordigers van verzekeringsbureaux en bemiddelaars aanwezig.

Tamarijnkerk naar Fortkerk

WILLEMSTAD— De Tamarijnkerk is op 1 juni gesloten, maar de Fortkerk is geopend voor een ochtenddienst om half tien. Het nieuwe beleid van de centrale kerkraad der verenigde Protestantse gemeente is, dat er op de eerste zondag van de maand kerk wordt gehouden in de monumentale Fortkerk. Onder verantwoordelijkheid van de Tamarijnkerkeraad zal daar dan dienst zijn. Na de dienst bestaat er de gelegenheid tot het drinken van een kopje koffie. Tijdens de kerkdienst is er ook kinderoppas en zal er ook zondagsschool worden gehouden. Voorganger is ds Cor Schaap en organist is J. Koolhaas. 's Avonds is er wel dienst in de Tamarijnkerk om half acht in de vorm van een vesper.

WILLEMSTAD— In de afgelopen 24 uur vonden er 14 aanrijdingen plaats, waarbij 2 gewonden vielen en een schade van 17.150 gulden genoteerd werd.

Vrachtwagen rijdt in op jongen

WILLEMSTAD— Een vrachtwagen-chauffeur probeerde met zijn auto in te rijden op een 18-jarige jongen. Doordat hij opzij wist te springen, voorkwam de jongen dat hij onder het voertuig te recht kwam. De vrachtauto kwam tegen een muur tot stilstand. Toen de bestuurder zag dat de jongen ongedeerd was gebleven, stapte hij uit en rende hem met een kapmes achterna. Het kenteken van de vrachtauto is bekend. De politie spoort de chauffeur op.

Vrouw door buurvrouw met mes gestoken

WILLEMSTAD— Een meningsverschil tussen twee vrouwen is uitgelopen op een steekpartij, waarvan een van de dames een steekwond opliep aan haar rug, waarvoor ze zich onder behandeling moest stellen van een dokter. De dader werd door de politie voor nader onderzoek overgebracht naar het politiebureau.

Beroving met geweld op klaarlichte dag

WILLEMSTAD— Een man die op klaarlichte dag door de Breedestraat Otrobanda liep, kreeg plotseling door een onbekende man een mes op zijn keel gezet. Onderwijl nam hij een biljet van 50 gulden uit de broekzak van de man. Voordat de dader met het geld ervan doorging, ontstond er echter een worsteling, waarbij de beroofde man door het mes verwond werd aan zijn hals. De dader verdween hierna met het geld.

Bij treffen leger en guerrilla in Colombia 15 doden

BOGOTA — Bij een treffen tussen een guerrillagroep en een legereenheid bij een school in het Colombiaanse plaatsje Sabaletas zijn vijftien doden gevallen, van wie twee kinderen, zes burgers en zeven soldaten. Het is het eerste ernstige treffen sedert de zondag gehouden presidentsverkiezingen in Colombia. Het aantal doden zou nog hoger zijn want dorpelingen hadden het over twaalf gedode guerrillastrijders. Deze confrontatie was een gevolg van de achtervolging door het leger van een eenheid van het zogenaamde America-bataljon waarvan buitenlandse guerrillastrijders deel uit maken. Een mortier welke volgens het leger door de guerrilla was afgevuurd kwam op de school terecht waar veel burgers hun heenkomen hadden gezocht in verband met de vijandelijkheden. In het dorp wonen zo'n duizend mensen en het ligt driehonderd kilometer ten zuidwesten van Bogota.

WILLEMSTAD — In de John Horris Sprockel huishoudschool te Barber, werd gisteren een modeshow gehouden. Daarin werd kinder- kleding getoond, die werd vervaardigd door een groep jonge vrouwen van Banda Abao. De groep volgde een aantal maanden een door de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg, in samenwerking met het eilandgebied Curaçao opgezette cursus in het maken van kinder- en eigen kleding. Het doel daarvan was de vrouwen, die nog geen werk hebben, door een gerichte opleiding te helpen zelfstandig in hun eigen onderhoud te voorzien. Op zondag 1 juni zal van tien uur 's morgens tot twee uur 's-middags, in de John Horris Sprockel school de verkoop plaatsvinden van de gemaakte kleding en van andere textiel-artikelen.

SAN JOSE — Costa Rica heeft 160 voormalige anti-Sandinistische guerrillastrijders vrijgelaten. Het gaat om medestanders van Eden Pastora, die voorlopig nog wel in arrest blijft in Costa Rica in afwachting van de beslissing over zijn verzoek voor politiek asiel. De vroegere leider van de ARDE-contra's gaf zich ruim twee weken geleden over aan de Costaricaanse autoriteiten. Hangende het verzoek voor politiek asiel werd het hele gezelschap in verzekerde bewaring genomen. Op humanitaire gronden zijn zij nu vrijgelaten, maar zij moesten wel beloven niet terug te keren naar Nicaragua, aldus het officiele communique. Eden Pastora staakte de strijd toen hij door een aantal medecommandanten aan de kant werd gezet. Hij heeft indertijd grote bekendheid gekregen als Comandante Zero in het verzet tegen het Somoza-bewind in Nicaragua.

Zakenvaria

VASP/BRAZILIAN AIRLINES, die sinds 1984 tussen de Antillen en Brazilië vliegt landde onlangs met de nieuwe Boeing 737-300 op Hato. Het nieuwe vliegtuig kan 132 passagiers bevatten. Daarnaast vervoert de nieuwe aanwinst ook vracht.

Nicaraguaans verzet bereikt akkoord

Macht Somoza-leider in UNO stuk beperkt

MIAMI — De leiders van de anti- Sandinistische guerrillabeweging hebben besloten de twee gematigde leden van het bestuur meer bevoegdheden te verlenen, terwijl tegelijkertijd de bevoegdheden van een oud- officier van de Nationale garde van dictator Somoza werden ingeperkt. Zo probeert men de beweging een beter aanzien te geven, wat vooral gebeurde onder zware Amerikaanse druk.

Aan het akkoord ging een periode van drie weken van overleg vooraf achter gesloten deuren waaraan deelnamen de Union Nicaraguense de oposicion (UNO) en de Fuerza Democratica Nicaraguense (FDN) welke deel uitmaakt van UNO. De vergaande hervormingen betekenen een grote overwinning voor de democratie binnen de UNO, zo stelde Robert Leiken vast van de Carnegie-groep voor de internationale vrede welke zijn zetel heeft in Washington. De drie belangrijkste verzetsleiders hebben gezegd dat zij tijdens hun conclaaf veel meningsverschillen hebben bijgelegd. Het resultaat van de overeenkomst is dat de guerrillatroepen meer onder controle van burgers zijn komen te staan.

Het resultaat van het overleg door de drie verzetsleiders was dat de «burgers» Alfonso Robelo en Arturo Cruz meer gezag krijgen en dat Adolfo Calero, chef van de vijftienduizend man tellende FDN, een stapje terug moet doen. Arturo Cruz was de presidentskandidaat indertijd voor een verbond van vakbewegingen, politieke partijen en een werkgeversorganisatie. Robelo was een leider van de ARDE- guerrillabeweging, die zich al eerder distantieerde van de bekende guerrillaleider Eden Pastora die aan ARDE zijn gezicht gaf. Calero heeft indertijd gediend als officier in het leger van de gehate dictator Somoza. Voor veel Nicaraguanen maakt zijn prominente aanwezigheid in de FDN het onmogelijk er hun steun aan te geven.

De hervormingen houden onder meer in het instellen van een financiele controlecommissie en een speciale inspecteur voor gevechtsoperaties. Afgestapt wordt van de gedragsregel dat men bij consensus het beheer voerde over de guerrillamacht wat in feite aan Calero vetomacht gaf. Normaliter wordt voortaan beslist bij meerderheid van stemmen. In een aantal gevallen echter blijft consensus nodig zoals benoeming van militaire commandanten en financiele zaken, maar over een zaak als ontslag of disciplinaire maatregelen tegen militaire leiders kan bij meerderheid van stemmen worden beslist. De gematigde leiders krijgen zo meer controle over voormalige officieren van de gehate Nationale garde van Somoza, die de kern uitmaken van de FDN.

Ook besloot men de Mensenrechten- commissie van de UNO uit te breiden met drie niet- Nicaraguaanse leden; de contra's zijn vaak beschuldigd van gruwelijke schendingen van de mensenrechten. Er komt verder een «raadgevend bureau» van burgers zodat de verzetsbeweging wat democratischer wordt. Een commissie van buitenstaanders zal de financien bekijken. In het Amerikaanse congres is geklaagd over het gebruik van Amerikaans geld door verzetsleiders ten eigen bate. Er komt een burgerlijke inspecteur die in de gevechtszones namens de leiding optreedt. Er komt tenslotte ook een militaire commissie welke de oorlog tegen de Sandinisten gaat coordineren.

In Washington toonde men zich voldaan over het resultaat van de UNO- conferentie.

Personalia

In Studio Club zal vanavond de talentvolle zangeres RUTH SAMSON haar rentree in de lokale show- business maken. De zangeres, die met name in de zeventiger jaren op Curaçao veel van zich liet horen en die eind vorig jaar in het zangfestival "Bos i Kansion" de tweede plaats behaalde, brengt zowel vanavond als morgen- avond een zeer gevarieerd repertoire ten gehore. Zij zal in de Studio Club muzikale begeleiding krijgen van het orkest van Errol "El Toro" Colina.

LAGOS — In de Nigeriaanse studentenwereld zijn onlusten uitgebroken. De autoriteiten sloten de universiteit van Lagos, waarmee het aantal universiteiten dat de afgelopen dagen de deuren moest sluten op 9 is gekomen. De onlusten braken eerder uit in Zaria waar studenten protesteerden tegen disciplinaire maatregelen tegen 2 studentenleiders. Bij de onlusten daar kwamen 4 studenten om.

Managua

Ondertekening verdrag als defensiemacht blijft bestaan

MADRID — Nicaragua is bereid tot ondertekening van het Contadora- vredesverdrag als dit de demilitarisering van Midden Amerika aan de orde stelt. De enige eis is dat ieder Middenamerikaans land recht heeft op behoud van zijn defensiemacht. Zo verklaarde vice- president Sergio Ramirez Mercado van Nicaragua tegenover het Spaanse dagblad El Pais. Hij is op rondreis in West Europa.

Managua zet zijn handtekening, ook al brengt dit het risico van een Amerikaanse invasie met zich mee, zo verzekerde Ramirez. Met de andere Middenamerikaanse landen wil Nicaragua best een verdrag aangaan maar dan moet de demilitarisering daarin wel worden vastgelegd. Daaronder vallen een verbod op buitenlandse militaire bases, op militaire adviseurs en op «offensieve wapens» in dit gebied. Managua wil wel vasthouden aan het behoud van wat men zijn defensiemacht noemt. Wij moeten ons kunnen verdedigen tegen buitenlandse agressie, zei Ramirez.

De Nicaraguaanse vice- president maakt geen melding van beperking van de legermacht, een kwestie welke wel door de Contadora- landen en de andere vier Middenamerikaanse landen ter sprake is gebracht. Nicaragua heeft namelijk het grootste leger van heel Midden Amerika.

Volgens Ramirez zullen de Verenidge Staten het verbod op buitenlandse bases en militaire oefeningen niet aanvaarden omdat dit tegen hun belangen indruist. Toen Washington in de gaten kreeg dat er grote kans bestond op een unanieme ondertekening van het Contadora- verdrag kwam Buitenlandse zaken met een document op de proppen waarin staat dat de VS niets anders overblijft dan een invasie, aldus Ramirez. Hij doelt daarbij kennelijk op een memorandum van Defensie, waarvan Buitenlandse zaken onmiddellijk vaststelde, dat het niet de officiele opvatting van de Amerikaanse regering weergeeft. Volgens het Pentagon- document zal Nicaragua het Contadora-verdrag aan zijn laarzen lappen en zullen de VS over drie jaar honderdduizend man naar Midden Amerika moeten sturen om de Sandinisten binnen hun grenzen te houden.

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS
tot 10 woorden
F. 5,50
Elk woord meer
f. 0,25
UITSLUITEND A CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

1 ZITKAMERSTEL; 1 eetkamerstel; 1 éénpersoons- slaapkamerset. Voor nadere inlichtingen tel. 79120.

HOBIE-14 met trailer, nieuw zeil en trampoline, f.1.900,-. Abrahamsz G-63, tel.: 672819.

WEGENS VERTREK: Philips Freezer, 270 ltr., 1 jr. oud, f.550,-; wasmachine GE heavy duty, 3 jr. oud, f.600,-; 2-pits stoof met 2 kleine gasbommen f.150,-; 2 pers.- bed, 2.10x1.60 f.175,-; jongens- fiets voor leeftijd ±7 jaar, 1 jr. oud, f.125,-; 2 stoelen à f.100,-; 1 meisjes- buro f.35,-; 1 Canon P14 Super 8 filmcamera f.250,-; 1 Seiko Quartz divers watch f.150,-. Julianalaan 5, tel.: 73527.

WEGENS OVERCOMPLEET: kinder- ledikant; wandelwagen en porchset. Tel.: 673119.

WEGENS VERTREK: motorfiets Yamaha XT 125, zo goed als nieuw, bj. 1983, f.1.200,-. Kaya Alderliste 2, tel.: 81192.

WEGENS VERTREK: 2 kasten (hang / legkast) uit grootmoeders- tijd f.350,- en f.500,-; geluids- apparatuur f.500,-; 2 speakers à f.50,- p.st.; hometrainer (tunturi ergometer) f.450,-;; 2 strandstoelen à f.15,-. Tel.: 671211.

PORCH SALE: Honda MT50; antiek lits- jumeaux + kast f.1.900,-; meubilair; bedden; plafond- fans; duikset f.150,-; sunfish + trailer f.400,-; windsurfer f.150,-; vergroter f.150,-; planten; freezer f.250,-; naaimachine f.100,-; spoelbak etc. Mahumaweg 17, tel.: 81268.

PER BEGIN juli: diverse meubilair: bankstel; eethoek; wandmeubel; tweepersoons- bed met ombouw; open (boeken)kasten; kinder- ledikant; buggy etc.; Peugeot 305 GLS, 1981; Pentax fotocamera ME Super met telezoom- objectief; complete duikset; Dufour surfplank, compleet, en meer. R. Janse, Ledaweg A-6, tel.: 77702.

PORCH SALE zaterdag 2-5 uur: div. huish. artikelen; racefiets; bureau; bedden; surfplank met 3 zeilen; kindertuig. Kaya Kokolishi 95. Tel.: 70817.

TOYOTA STARLET Stationwagon 1982, excellent condition. Tel.: 671700 9 am-8 pm.

PERSONENAUTO LADA, 2 jaar oud, prijs f.4.000,-. West Groot St. Joris 77A, tel.: 672837.

MEUBELS; computerset; filmprojector; video- camera; Atari; fietsen; leesboeken; spelletjes; tennis- rackets; scateboard; rollerskates; blaas- piano; autostofzuiger; duikspullen; sier- artikelen; muskietennet; matrassen; bed; huisartikelen; fans; schoolbord; typemachine etc. Kaya Drs. Oy Sprock 51, tel.: 75012.

WEGENS VERTREK: Lada Niva 1980 f.3.500,-; Kenwood keuken- machine (220V) + div. hulpstukken f.150,-; massief eiken linnenkast met grote geslepen passpiegel f.1.500,-; exclusieve eettafel van massief kurk (6 pers.) f.600,-; 6 tonetstoelen café- model met armleuning f.100,- per stuk; 2 tweezitters (leer) f.150,- per stuk; naaimachine Kayser (220V) f.160,- etc., etc. Jan Sofat 204.

PEUGEOT 504 f.1.500,-. Tel.: 75765.

SPIK- SPLINTERNIEUWE baby- draagzak f.60,- en Osterizer blender f.90,- (beide nimmer gebruikt). Tel.: 671106.

WEGENS VERTREK: i.g.st. verkerende stereo- installatie bestaande uit 1 Thorens TD 160 draaitafel met Shure- element f.150,-, 1 Pioneer SA 6300 versterker (2x30 Watt) f.125,-, 1 Pioneer TA 150 tuner f.75,- en 2 Bowers & Wilkins boxen à 35 Watt f.250,- of alles in één koop voor f.475,-; 1 Alpha Waikiki surfplank met toebehoren en Thüle- imperiaal (3 jr.), f.350,-; 1 National airco, 9.000 BTU, 3½ jr., f.350,-; tropen- gordijnen en diverse Curver- boxen. Te bevragen zaterdag 31 mei a.s.: Ala Blancaweg 67, Damacor.

YAMAHA VERSTERKER 100 Watt + Magnat boxen 130 Watt, samen f.500,-; 2 antieke eiken stoelen samen f.200,-; crossfiets + onderdelen f.75,-; boekenrekken f.50,- en f.125,-; surf- imperial f.50,-; apart Afrikaans schilderij f.300,-; kinderburo f.25,-. Tel.: 77007.

EETKAMERSET, 6 pers. f.880,-; salonkast (groot) f.800,-; 2 tieners- bureau's à f.90,-; koelkast f.500,-; 1 persoons- bed + matras f.150,- en div. artikelen. Bramendiweg 179, tel.: 612356.

TRAILER (NIEUW) speciaal voor Sunfish, compleet met verlichting f.630,-; audio stereo Akai, cassette- recorder, in uitstekende staat f.200,-. Van Staverenweg 2, tel.: 75589.

1 DAMESFIETS MERK Raleigh- Colette, z.g.an., prijs NAf.325,-. Inl. Suffisantweg 22.

SIERADEN (FANTASIE, zilver); kralen; houtsnijwerk; boeken (romans, rechten, economie, consumer reports); tuin- verlichting; baby- spullen (grenen bed, jumper, parasol enz.); speelgoed (Fisher price); rekenmachine; koperen bel enz. Alles zeer voordelig. Porche sale: vrijdag 5-7 uur, zaterdag 11-4 uur: Kaya Oy Sprock 55, tel.: 75647.

ZITKAMERSET; houten porchset + bar + 4 krukken; 2 tienerkamer- sets; tv + kastje; radio + speakers + cassette- recorder + platenspeler; wasmachine; boeken; planten. Kaya Kiwa 3 (Schelpwijk).

PORCH SALE: bankstel; boeken; kinder- speelgoed etc. Zaterdag 31 mei vanaf 10 uur: Kaya Kokolishi 49.

STOVE; wasmachine; ijskast; 2 pers.- slaapk.- ameublement; keramiek- oven; antieke glazen kast; huis met zwembad f.175.000,-. Boy Ecuryweg 12 zaterdag 10 am-3 pm.

BABYWIEG f.45,-; babystoel f.60,-; air- compressor f.200,-; draaiende winkel- uitstalrek f.285,-; Hohner accordion f.285,-; eerste dag enveloppen + postzegels. Lyraweg 39, tel.: 615579.

DUIKSET COMPLEET met harpoen, goed onderhouden, vaste prijs f.750,-. Tel.: 674166.

PORCH SALE zaterdag 31 mei van 9 tot 5 waaronder eettafel + 4 stoelen f.150,-; 2 zitsbank f.250,-; div. stoelen; koelkast 250 lt. f.450,-; kl. koelkast f.75,-; 4-pits gasstel f.150,-; stalen buro + stoel f.100,-; Bosch vol. autom. wasmachine f.600,-; tweedeurs hang / legkast f.200,-; houten tuinbank f.125,-; houten porcheset f.400,-; surfplank Mistral compl. f.500,-; auto Suzuki GX 100, i.z.g.s., f.2.500,- en diverse andere dingen. Beurs 83, tel.: 671647.

22" KAJUIT- ZEILJACHT f.8.000,-; 4-pits gas- fornuis f.600,-; 4-delig bankstel f.350,-; 23,5 cufft. GE ijskast + icemaker, z.g.a.n., f.2.500,-; Printer Gemini 15 Parallel I/F f.500,-;. Tel.: 89709.

MAZDA 323, bjr. '85, in goed onderhouden staat, financiering mogelijk. Tel.: 77021/78024.

MASSIEF EIKEN zitkamerset. Koopje! Tel.: 80752.

WEGENS OVERCOMPLEET: een diepvriezer, inhoud 650 liter; een driedeurs- kast (hang / legkast), nieuw. Seru Grandi kavel 12 (Bandariba), tl.: 672067 na kantooruren.

K-TV Z.G.A.N. (37 cm); katoenen vloerkleed 1.70x2.40m; porch set Herlach; 2 persoonsbed + matras; 2 boekenkasten; ijskast (Philips); aut. wasmachine (GE); stoof (Indesit); schemerlampen; bureaulampen; Ten Cate Hunter surfplank; Mistral surfplank EPOXY zeilen; Spaanse gitaar (Yamaha); Renault R5 GTL + airco, bwjr. 1983; VW Kever, bwjr. 1981; airco, 12.000 BTU, z.g.a.n.; plafondfan; staande fan; diverse planten; lage witte hoektafel. Alles verkeert in zeer goede staat. Yatobacoweg 22, tel.: 626638.

2 PERS. BED compleet f.200,-; 1 klerenkast f.50,-; 2 stalen krukken f.50,-; 2 speakerboxen f.200,-; 1 rifle 4.5 f.60,-. Sta. Rosaweg 53, na 5.00 uur: tel.: 70509.

EEN ANTIEKE grote mahoniehouten hang- en legkast met laden; een mahonie- houten bed (ruim 100 jaar). Alles i.z.g.s. Serieuze kopers kunnen bezichtigen na tel. afspraak. Tel.: 70736.

PORCH SALE zaterdag 31 mei van 10.00 tot 19.00 uur; planten en speelgoed v.a. f.1,-; sierblokken à f.2,-; kleine meubelen; schragen- tafel 1.50x80 f.100,-; boekenplanken en rekjes v.a. f.10,-; antieke servieskast f.1.500,-; huishoudelijke artikelen; lampen v.a. f.5,-; tapijt 1.70x2.40 f.250,- (onderwater-)film- camera f.150,-. Abrahamsz Kaya-H 67, tel.: 674320.

BUICK SKYLARK 1981, kmstand 21.000 km, power- steering/brake, airco f.8.900,-. Niet tussen 13.30-16.00 uur. Marsweg 16, Cerrito, tel.: 75042.

FR.M. ARION DOET een deel boeken weg. Zaterdag 10-1 uur: Vesuviusstraat 1.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

SCHOMMELSET IN goede staat. Tel.: 673633.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

LUXE WONING op 1200 m² grond, 3 slaapk., 2 badk., complete keuken + stoof. Tel.: 83116.

VOLLEDIG EXCLUSIEF ingerichte appartementen in rustige omgeving, ook voor vakantiegangers, voor één of twee personen, inclusief airco, water, etc. Inlichtingen: 't Valkennest, tel.: 82259.

GEMEUBILEERDE 1 PERSOONS flat te Rooi Catoochi, incl. water, gas, electriciteit. Tel.: 78772/623798.

GEMEUBILEERD VAKANTIEHUISJE te Janthiel- Oost, nog vrij, juni/juli, voor echtpaar, f.500,-, inclusief. Tel.: 673040.

VAKANTIE- APPARTEMENT voor max. 2 pers., van 8 juni t/m 18 juli en na 17 aug. Tel.: 616932 na 14.00.

HUIS AAN het Spaanse Water, eigen strand of pier, 13/7-7/8 '86 of gedeelte van deze tijd. Tel.: 671048.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

WIJ ZOEKEN een 2 à 3 kamerwoning, rustige buurt, tot/met f.600,-. Tel.: 78351.

HUIS TE huur gevraagd door arts, liefst omgeving hospitaal. Tel.: 79329.

PERSONEEL AANGEBODEN CURACAO

WEGENS VERMINDERDE werkzaamheden wordt nieuwe betrekking gezocht voor dienstmeisje, 5 dg. / wk. Zeer goede referenties, betrouwbaar. Inf.: 673104.

PER 1 JULI zoeken wij voor ons betrouwbare dienstmeisje een nieuwe betrekking voor ±20 uur p/week. 't Liefst omgeving Esperanza, Goede Hoop of Santa Maria. Tel.: 70952.

DIVERSEN CURACAO

OPPASHUIS GEVRAAGD voor echtpaar met 2 volwassen kinderen, van 14 december 1986 t/m 4 januari 1987. Tel.: 616922 / 671138 (na 5 uur).

GEZOCHT OPPASHUIS in de periode 13 juni t/m 10 juli vanwege overkomst familie, bestaande uit 4 personen. Reacties tel.: 673892.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

WARDROBE; two Samsonite suitcases; barbellset 25 discs, three bar- chairs (for patio). Tel.: 21293.

HUIS TE Pos Chiquito. Tel.: 47643 tussen 5-7 uur.

TE KOOP AANGEBODEN: video camara Sony tel.: 23273 na 5.30 pm.

DINING TABLE; chairs and buffet; beautiful light fixtures; new baby carseat; window blinds; Konica camera system with normal, wide angle and telephoto lenses. Call 31909 before 10 am. or between 6-8 pm.

HONDA QUINTET '83, full equip., $4450 US; Volkswagen '76, convertible $1350. For more information call 22090.

GARAGE SALE o.a. tafel; stoelen; bedden; imperiaal; KLM-kennel; klein-goed; planten; lampen; tv. 31 Mei 9-12 uur: Maria Christinastraat 6.

UITVERKOOP: 10 ROLLEN prikkeldraad, t.e.a.b. Tel.: 21293.

1 PERS. BED + nachtkastje f.75,-; rechth. salontafel (eiken) f.75,-; stevige z.g.a.n. wandelwagen f.75,-. Balashi 24A, tel.: 28742.

ZEER MOOI goed onderhouden lederen bankstel f.1.500,-; ronde massief eiken salontafel f.750,-; bijpassende eiken hoektafel f.250,-. Alles samen f.2.350,-. Tel.: 48843.

AQUARIA MET pompen; surfplank F2 Strato met trailer; plante- bakken, groot en klein; kruiwagen; filekasten; bureau's; juicer; baby- zwemvest tot 20 kg. Tanki Flip 1-F, tel.: 25484.

LADA NIVA Jeep 1981, tegen ieder aannemelijk bod. Tel.: 27345.

HET KATTEN-HOK
zit vol leuke gezonde poezen.
Wie komt er één halen uit het dierenasiel op Parera?

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

RUIM WOONHUIS per 1 juni a.s. in rustige woonbuurt in het centrum van Oranjestad, gemeubileerd of ongemeubileerd, 3 slaapkamers, 2 badkamers, zeer ruime keuken met veel kastruimte, grote porch. Huurprijs nader overeen te komen, afhankelijk van de lengte van de huurtermijn. Contact: tel.: 24197/24796/27100.

TE HUUR AANGEBODEN: 4 slaapkamerwoning in rustige buurt Tel.: 46553 na 5.00 uur.

TE HUUR
gemeubileerd/
gedeeltelijk
gemeubileerd
HOEKHUIS
zit- eetkamer 55m², 3 slaapkamers (één met eigen ingang), bergruimte, terras, meidenkamer, garage, rustige buurt.
Tel.: 73465

TE HUUR
(evtl. TE KOOP)
GEVRAAGD
2 of 3 slaapkamers
WONING
Aanbiedingen:
Tel. 79074-78750

GEVRAAGD:
PERSONEEL
voor vakantie-periode
Inlichtingen:
Tel. 78351

Houdt U van Uw privacy?
Houdt U van tuinieren?
GEMEUBILEERD HUIS
TE HUUR of TE KOOP
in landelijke omgeving. Deepwell en pomp aanwezig. Omgeving Julianadorp, f. 1200.-, 2 maanden borg per 1 september.
Brieven onder letter E, aan het bureau van dit blad, Curaçao.

- SPOED -
Wegens Vertrek
TE KOOP
ALGEHELE INBOEDEL
z.g.a.n.
zaterdag van 8 u. v.m. tot 6 u. n.m.
Rondeweg 23 - Julianadorp

250 gulden BELONING
voor degene die onze
4 maanden oude
ROTTWEILERPUP
"Bronco"
vindt, of aanwijzingen kan geven over zijn verblijfplaats.
Hij heeft een schofthoogte van ca. 30 cm., is zwart met bruin en heeft aan de achterpoten een vijfde teen (Hubertusklauw).
Verdwenen in omgeving Schelpwijk-Brievengat.
Bellen naar
L. Schenk,
Tel.: 672000 of 76018

STICHTING KINDER-BESCHERMING CURAÇAO
ZOEKT
TWEE PLEEG-GEZINNEN
voor jongen van 8 jaar en jongen van 13 jaar.
Tel.: 672067-70460

TE KOOP of TE HUUR
WONING cq BEDRIJFSPAND
Geschikt als doktersprak-tijk/Atelier.
Omgeving Groot Davelaar.
Brieven onder no. 23 aan het bureau van dit blad, Curaçao.

TE KOOP AANGEBODEN
HUIS
Sta. Rosaweg, 250m² bebouwd, ook geschikt als zakenpand/kantoor.
FORD FAIRMONT STATIONWAGON
Tel.: 671002

KOOPJE;
wegens overkompleet
4 sterren Bosch
staande
VRIESKAST
Prijs: f.375,-.
In goede staat.
Pallasstraat 6 - Tel. 615636

BONAIRE AGENDA

[PO]LITIE: 8000
[BR]ANDWEER: 8222
[TA]XICENTRALE: 8845
[HO]SPITAAL: 8900

[LAN]DFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00

[OP]ENBARE BIBLIOTHEEK
[(Ope]ningstijden voor het publiek)
[Maa]ndag en donderdag van 14.00-18.00
[...] dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00 / [..]0-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00

[(Ope]ningstijden voor lezers)
[...]sdag van 14.00-19.00 uur.

[POS]TSLUITING: maandag t/m vrijdag [aan]getekende stukken 15.45 uur; gewone [stuk]ken 16.30 uur.

[SER]VICE CLUBS
[Kiwa]nis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel [Bona]ire.
[...]: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
[Rou]nd Table: elke tweede maandag - [...]centrum Terra Corra.
[...]y: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

[BES]TUURSKANTOOR EN BEVOLKING: [..]-12.00/14.00-15.30 uur loketten geo[pend].

[BEE]KBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging [...]n gelieve contact op te nemen met de [...] Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

[KER]KDIENSTEN
[St.] Bernarduskerk Kralendijk: [dage]lijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00
[...]motokerk Antriol: [dage]lijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00
[...]vicuskerk Rincon: [dage]lijks, ook zondag, 19.30 uur.

[BER]ICHTENBEZORGING doorgeven [aan] mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya [...]e 4.

Bedacht komt met ensembles

Doel activeren concerten

KRALENDIJK — Nu de door de muziekpedagoog Rudy Bedacht opgerichte muziekschool het eerste lustrum heeft gevierd, betekende dat opnieuw een uitdaging voor de musicus een volgende bijdrage te leveren door het activeren van concerten. Het eerste concert zal worden gegeven door een gitaarblokfluit ensemble onder leiding van Bedacht zelf.

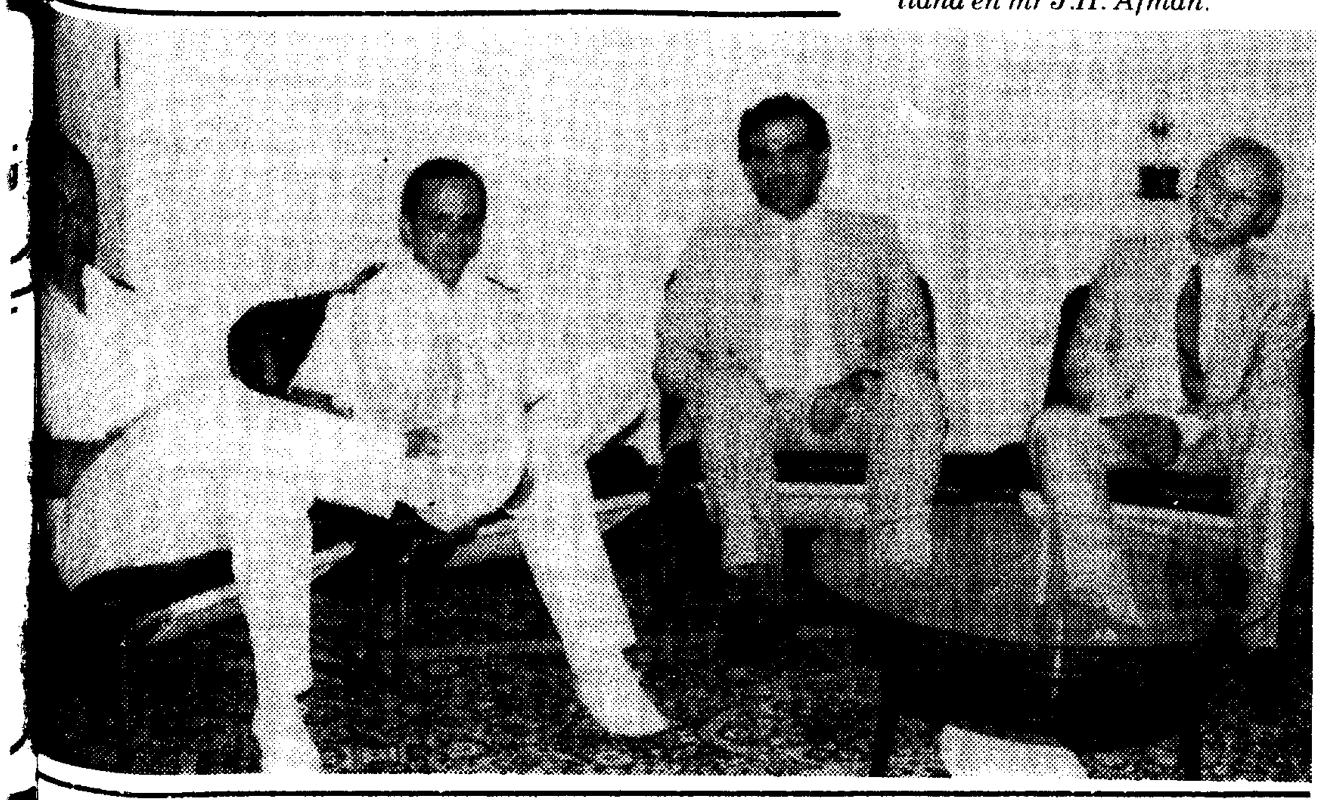
Het eerste doel is om het muziekleven op Bonaire te stimuleren aldus Bedacht, om bovendien de resultaten van het muziekonderwijs, waar de muziekpedagoog nu ruim vijf jaar mee bezig is, voor een bredere laag van de bevolking toegankelijk te maken. De eerste openbare presentatie van de twee groepen die de CCB muziekdocent heeft samengesteld — het gitaar en blokfluit- ensemble en ook een gitaartrio — zal op zondag 22 juni plaatsvinden. Dat gebeurt in jeugdhuis Jong Bonaire van zes tot acht uur 's avonds. Het gitaar blokfluit ensemble, aldus Rudy Bedacht, is een sextet en is samengesteld uit Rudy Bedacht, Ludovicus Nicolaas, Carlos Bregitha, Meralda de Palm, Arvid Nicolaas en Edward Sedney. Beide laatst genoemden bespelen de blokfluit. Het gitaartrio dat eveneens zal optreden bestaat uit Meralda de Palm, Ludovico Nicolaas en uiteraard Rudy Bedacht.

Op het repertoire staan klassieke en populaire composities, aldus Bedacht en behalve genoemde musici zullen ook andere groeperingen en solisten hun medewerking verlenen. Dit zal het begin worden van een concern- traditie, aldus Rudy Bedacht. Daaraan bestaat na een onderzoek zoals dat door Bedacht is gedaan. kennelijk behoefte. Van deze concerten zal een wervende kracht uitgaan, aldus de muziekpedagoog, waardoor het passieve muziektalent gestimuleerd zal worden en zich mogelijk aan de actieve muziekstudie gaan wijden.

Dan zal tevens de muziekschool die begin van dit jaar het eerste lustrum vierde ook meer geintegreerd kunnen worden in het culturele leven van Bonaire is de mening van Bedacht. De concerten zijn gratis.

KRALENDIJK — Het gitaartrio Bedacht zal voor de eerste maal een concert geven van klassieke en lichtklassieke muziek. Daarmee wil het trio een bijdrage leveren aan het culturele leven van Bonaire. Het initiatief werd genomen door muziekdocent Rudy Bedacht (geheel rechts). Beide andere leden van het trio zijn Ludo Nicolaas en Meralda de Palm.

KRALENDIJK — Afgelopen woensdag bracht de scheidende adjudant van de gouverneur van de Antillen majoor T.A. Breedveld een afscheidsbezoek aan gezaghebber mr George Soliana. De heer Breedveld werd vergezeld door mr J.H. Afman waarnemend hoofd van het kabinet van de gouverneur. Tevens werd aan gezaghebber Soliana de opvolger van majoor Breedveld voorgesteld, majoor Peter Verhuisdonk. Bij de foto: vlnr de onlangs bevorderde majoor Verhulsdonk, majoor Breedveld, gezaghebber Soliana en mr J.H. Afman.

Spantenbier Sanddollar

KRALENDIJK — Bij de tweede fase van het condominium hotel Sanddollar is wederom het hoogste punt bereikt. De eerste zes bungalows zijn reeds enige tijd in gebruik en rond februari maart werd met de tweede fase gestart van een project, dat ten noorden van Bonaire Beach hotel (BBH) een groot gedeelte van de kuststrook gaat innemen. Het bouwbedrijf Bejolha n.v. bouwt het tweede gedeelte en zal op 3 juni getracteerd worden op het traditionele spantenbier. Het project is naar Bonaire gebracht door de familie Weisberger, terwijl als projectleider is aangesteld Marcel Busmann.

Hollandse nieuwe op Bonaire

KRALENDIJK — Vrijdagmiddag zal de eerste Hollandse Niewe op de Antillen geconsumeerd kunnen worden bij Bonaire Beach Hotel (BBH). De afgelopen maand heeft food and beverage- manager Dick Breukink de haring tijdens zijn happy hour reeds geintroduceerd in afwachting van de (duurdere) nieuwe haring die enkele dagen geleden Nederland bereikte. Importeur van dit Hollandse zeebanket is Jan van Tilburg van Fifico die desgevraagd mededeelde, dat er slechts vijftig haringen van Nederland via de KLM naar Bonaire zijn overgevlogen. Verkrijgbaar bij BBH tussen vijf en zeven uur.

Vergadering voor 2 juni uitgeschreven

Begroting komt in raad

KRALENDIJK — Maandag 2 juni zal er een openbare raadsvergadering worden gehouden in de raadszaal van Kralendijk. De vergadering begint om twee uur en zal worden voorgezeten door gezaghebber mr Soliana.

Behalve de ingekomen stukken en de notulen van 4 november 1980 en 24 juni 1980 worden de ontwerp eilands- verordeningen aangeboden die betrekking hebben op de voorlopige vaststelling van de begroting voor het jaar 1987 en de wijziging van de begroting van dit jaar.

Ook zal de brief van het BC behandeld worden waarin voorstellen worden gedaan over algemene maatregelen die de regeling grondwaarden domein Bonaire zullen vervangen.

Ter regeling van de instelling, taak, de organisatie en het beheer van de Bewakingsdienst (Servicio Central di Vigilansia) zal ook een ontwerp eilands- verordening worden ingediend. Tenslotte wordt de brief van het BC van 15 mei 1986 die het ontwerp van een wapenschild voor Bonaire betreft, aan de orde gebracht.

VS- onderminister:

Niet naar Brazilië voor dreigementen

SAO PAOLO — Onder- minister John Whitehead van de Verenigde Staten heeft bij aankomst in Brazilie verklaard dat hij voor overleg over handelskwesties was gekomen en niet met dreigementen op zak of met eisen aan het adres van de Braziliaanse regering. Al sinds enige tijd doen geruchten de ronde dat de VS van plan zijn handels- maatregelen te treffen tegen Brazilie als antwoord op de Braziliaanse protectie van zijn kleine computersindustrie als gevolg waarvan Amerikaanse computers het land niet binnen mogen komen. De geruchten over Amerikaanse tegen- maatregelen heeft de nodige politieke deining veroorzaakt, waarbij steeds weer het «Amerikaanse imperialisme» wordt aangevallen. Whitehead maakte duidelijk dat hij was gekomen om te luisteren, te begrijpen en om te overleggen waarbij het doel is dat er goede handelsrelaties bestaan waarin het hele gamma van wederzijdse belangen tot zijn recht komt.

[Bu]enos Aires gaat uit economische souvereiniteit

[T]aiwanese visserij en Engeland [b]ekritiseren Argentinië na aanval

[T]AIPEI — De Taiwanese [viss]erij heeft schadevergoe[din]g geeist van Argentinie [wege]ns de aanval door een [Arg]entijns patrouilleschip op [...] of meer Taiwanese vis[sers]schepen welke in de om[gev]ing van de Malvinas- ei[lan]den aan het vissen waren. [Oo]k Brittannie heeft inmid[del]s Argentinie beschuldigd [va]n een [«on]gerechtvaardigde en ex[ces]sieve» actie tegen Taiwa[nes]e schepen. Buenos Aires [zei] het incident te betreuren, [maa]r de verantwoordelijk[heid] daarvoor ligt bij Enge[lan]d. Bij deze actie viel één do[de], er zou nog één beman[nin]gslid worden vermist en [...] raakten er drie opvaren[den] van een der Taiwanese [sch]epen gewond.

[D]e directeur van het ministe[rie v]an Visserij van Taiwan, Hu [...]h- Chih, heeft tijdens een [pers]conferentie in de havenstad [Kao]hsiung Argentinie ver[antw]oordelijk gesteld voor alle [scha]de aan de vissersschepen en [kon]digde aan dat Taiwan een eis [tot] schadevergoeding zal instel[len]. De vissersboot Chiann der 3 [bev]ond zich in internationale [wat]eren en wordt daarom be[sche]rmd door de internationale [mar]itieme wetgeving. Tijdens [d]elfde persconferentie ver[kla]arde Tsai Ting- Pang als [voo]rzitter van de Organisatie [van] Taiwanese visserijbedrijven [dat h]et schip zich op 262 kilome[ter] bevond buiten de kust van [Arg]entinie toen de aanval werd [ond]ernomen.

[D]e woordvoerder van het mi[nist]erie van Visserijzaken van [Tai]wan Cheyen Chiu liet weten [dat] de regering «zich zeer [bezo]rgd» maakt over de aanval. [Hij] wilde zich verder nog onthou[den] van andere uitspraken in af[wac]hting van informatie van het [Tai]wanese handelsbureau in [Bue]nos Aires. Taiwan en Argen[tini]e onderhouden officieel geen [rela]ties met elkaar maar onder[hou]den wel commerciele ban[den]. Taiwan verbrak de diplo[mat]ieke relaties met Argentinie [bij h]et begin van het bewind van [pres]ident van generaal Juan Pe[ron] in 1973, toen Buenos Aires [best]oot banden aan te gaan met [Pek]ing.

[In] Londen heeft men donder[dag] Buenos Aires beschuldigd [van] ongerechtvaardigd en over[dre]ven optreden door het Argen[tijn]se oorlogsschip ten opzichte [van] de Taiwanese schepen. Buitenlandse zaken in Londen merkte op dat Argentinie zijn souvereiniteitsrechten met brute kracht wil verwezenlijken. Volgens Londen kiest Buenos Aires voor kanonneerboten- politiek. Ook herinnerde men er aan dat men eerder deze week Argentinie had gewaarschuwd zich te onthouden van acties in het zuidwesten van het Atlantisch gebied, omdat dit slechts de spanningen kan doen oplopen. Dit in verband met het «agressieve optreden van Argentinie» tegen visserijschepen in dit gebied. Deze boodschap was via Zwitserland verzonden aan Argentinie. Tussen Londen en Buenos Aires bestaan geen diplomatieke relaties sedert de Malvinas- oorlog van 1982. Zwitserland neemt de Britse belangen waar. Volgens waarnemers is dit het ernstigste diplomatieke incident sinds de Malvinas- oorlog tussen beide landen.

Volgens Argentinie hebben de Taiwanese visserijschepen de tweehonderd mijls- grens (320 kilometer) geschonden. Op de tweehonderd mijlszone doet Argentinie economische rechten gelden, waaronder ook het vissen behoort. Ook liet Buenos Aires lakoniek weten dat het Taiwanese schip de orders niet had opgevolgd van het Argentijnse schip en dat daarom tot actie was overgegaan binnen de tweehonderd mijlszone. De dode die er viel was overleden aan een hartaanval, aldus Argentinie. Daar zegt men het incident te betreuren. Maar het was wel zo dat de Argentijnse oorlogsbodem de Taiwanese schepen verraste toen men in Argentijnse wateren aan het vissen was. Argentinie legt de schuld voor het gebeuren bij Engeland. Dit incident is het gevolg van het afkondigen door Engeland van de beschermde zone van 240 km rond de Falklandeilanden. Als die er niet was geweest had het incident zich niet voorgedaan, zo meent Argentinie. Overigens heeft Londen deze beschermde zone niet tot zijn territoriaal gebied verklaard. Daarmee zou het Argentinie en heel Latijns Amerika provoceren. In dit visrijke Falkland- gebied wordt door niet minder dan vijftien landen gevist waaronder ook de Sovjet Unie. Engeland zou het liefste zien dat er internationale afspraken over dit visserijgebied zouden worden gemaakt. Nog dezer dagen herhaalde Londen dat men stappen steunt van de Voedsel- en landbouw- organisatie van de Verenigde Naties voor een gezamenlijke benadering van het conserveren en beheren van de visgronden in het zuidwestelijk deel van de Atlantische Oceaan.

Engeland erkent deze economische tweehonderd mijlszone van Argentinie niet. Het bevissen van het zuidwestelijk deel der Atlantische Oceaan is een internationaal probleem en vereist dan ook een internationale oplossing op basis van samenwerking, zo meent men in Londen. De woordvoerder van de Britse Labourparty welke in de oppositie is, George Foulkes, drong er op aan dat Engeland zo snel mogelijk tot een oplossing moet zien te komen met Argentinie om «het plunderen van de visserijwateren rond de Malvinas- eilanden te stoppen. Als er geen maatregelen worden genomen gaan er zich meer incidenten voordoen, zo meent Labour.

Volgens Taiwan hebben Taipeh en Londen begin dit jaar een akkoord gesloten waarbij het aan 63 Taiwanese vissersschepen wordt toegestaan tussen 1 maart en 25 mei te opereren binnen de zogenaamde veiligheidszone van 240 kilometer welke door Londen werd uitgeroepen. De Chiann der 3 welke na de aanval in brand raakte en zonk was binnen dit gebied aan het vissen geweest voordat het zich naar internationale wateren begaf, aldus Taiwan. Het schip mat 777,23 ton.

Wereldbank zegt Colombia krediet toe wijziging beleid

BOGOTA — De nieuwe Colombiaanse regering onder president Virgilio Barco krijgt 426 miljoen dollar aan leningen als men zijn economisch beleid aanpast ten gunste van het particuliere bedrijfsleven. Zo heeft men bij de Wereldbank in Washington laten weten. Wanneer deze kredieten doorgaan komt het totale bedrag dat de Wereldbank in de afgelopen 36 jaar aan Colombia heeft geleend uit op 5,57 miljard dollar. Daarvan is ongeveer één miljard dollar afgelost. De Wereldbank welke 149 landen omvat is de belangrijkste bron van leningen voor arme landen om hun welzijnspeil te verbeteren.

» stockmarket « NEWS

NEW YORK 10.15 A.M.

BritishP.	1,4795	JanYen.	5,729
GermanM.	43,24	CanD.	72,50
Gold	344,00	Silver	5,24

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Baxter Labs.	21 - 1/8	Hutton	38 3/4 - 1/4
Borg.Warn.	28 1/8 - 1/2	IBM	153 + 1 5/8
Burroughs	59 + 3/8	ITT	49 1/8 + 3/4
Campbell Rl.	15 + 1/4	Lone St.Ind.	34 1/4 - 1/8
Chrysler	39 - 1/8	McDonalds	103 3/4 - 2 5/8
CocaCola	116 1/4 + 3	NCR	55 3/4 + 7/8
Contr.Data	25 3/4 - 1/8	Pepsico	97 3/4 unch
Delta Airl.	45 3/8 - 1/4	Ramada Inns	9 1/4 - 1/8
Diebold	43 1/8 - 1/2	Safeway	43 3/8 + 1
Digital Eq.	90 1/8 + 1/8	Seagram	60 1/2 + 5/8
Dupont	83 1/8 + 1	Teledyne	347 1/2 + 5 1/4
East.Kodak	60 1/8 + 7/8	Texas Instr.	139 + 4 3/8
Firestone	23 7/8 + 1/8	Textron	59 - 5/8
Gen.El.	81 + 1/4	Union Pac.	54 + 1/2
Genl.Dyn.	78 1/8 unch	Unocal.	21 5/8 - 1/8
Genl.Motors	80 - 1/2	Varian Ass.	27 1/4 + 1/2
Hewlett P.	46 7/8 + 3/4	Warner Lamb.	59 - 1/2
Hilt.Hotels	73 3/4 + 1/4	Williams Cos	23 3/4 + 1/8

DOW JONES

Industrials	1882,35 + 4,07
Transportation	809,74 - 1,10

AMERICAN STOCK EXCHANGE

Computer & Technology	122,88 + 1,39
Precious Metals	62,46 + 0,69

REUTER.

CLOSING MARKET COMMENT MAY 29,1986
Stock prices finished mixed today in moderately active trading with the Dow ahead approximately 4.07 points at 1882.35. The utility index gained today but the transports lagged. Bond prices were sharply lower today, but the market still managed to mount a rally in late trading. IBM continued strong today along with Cray Research. Teledyne, Texas Instruments, Lilly (Eli), and Rubbermaid also gained solidly. Coleco, Cummins Engine, and McDonald's all surrendered ground. ITT and RJR, Nabisco were higher in active turnover. Today's performance was relatively good, especially in the face of a sharply lower bond market. Secondary measures were steady on the sersion, this bull is certainly giving ground grudgingly.
E.F.HUTTON RESEARCH.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 30 MEI 1986 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.275	1.295	1.315
PND STERLING	2.58	2.635	2.695
NED GLD	68.15	68.87	69.67
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	92.81	93.53	94.33
FR FRANCS	23.00	24.10	24.80
DUITSE MARK	76.74	77.46	78.26
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.81	1.11	1.17

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 30 MEI 1986 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	99.06
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 86/90	106.65
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	105.56
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1988	100.54
10.25 %	OBLIGATIELENINGEN 1986 PER 1990	100.15

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 10.21%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

Golden Drive In
presenteert vandaag om 8.00 uur

PREMIERE AMSTERDAM - DEN HAAG - UTRECHT

aanstekelijke film vol emoties, mooi Caraibisch sprookje - volkskrant

Entree *f.* 5,- p.p.
Alle leeftijden.

GEOPEND

ELGA MINI SHOPPE
HERST 31
(naast video club herst)
Open: 5 - 8 pm

ELGA

VLOOIENMARKT

zaterdag 31 mei
van 10 uur tot 4 uur
op het terrein van
TRUDY'S SHOPPES
Sta. Rosaweg 64

met artikelen van o.a.:
„La Bienvenue"
„Popular Agencies"
„Trudy's Shoppes"

Ongelooflijke prijzen. Profiteer!
Coffee on the house!

Ban Pùnda
"KURASON DI NOS PAIS"

naar:
OPTICA *Sylvia*

voor een
NIEUW MONTUUR
of een
MODERNE ZONNEBRIL
Zaterdag de hele dag GEOPEND!

Voor
NATUUR-PRODUKTEN
afkomstig van BIJEN moet U zijn bij
D. de WOLFF, Heraweg 2 tel. 78851 of
Botica Santa Rosa BLOEMPOT centrum

Verse zuivere HONING.
Stuifmeel pollen.
Stuifmeel met zink.
Propolis tabletten, creme, lotion en tinctuur
Spierenbalsum
Koninginnengelei
Aloë vera puur.
Boeken over BIJEN en hun produktie.

GAITO GARAGE SALE!
ALLES MOET WEG!

Huis- en kantoor meubels, dish washer, gasfornuis, bedden, schilderijen, antiek, huis- en keuken artikelen, boeken, grammofoon platen, planten, nieuwe- en 2e handse kleding en nog veel meer! Ook: Windsurfers- en onderdelen, marine onderdelen, Boston Whaler & trailer. Snacks te koop en limonade gratis! Mis deze grandioze garage sale niet!

Zaterdag 31 Mei en Zondag 1 Juni van 10am tot 6pm.
Gaitoweg 2, hoek Schottegatweg Oost,
t.o. Mensing's Caminada. Tel. 79741.

Esun mas efectivo

CENTRALE HANDELMAATSCHAPPIJ N.V.
Schottegatweg Oost 199 *Tel. 615247 - 616466*

KOOPHANDEL KAMER VAN NIJVERHEID CURACAO

DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID CURACAO treedt gaarne in kontakt met kandidaten (m/vr) voor de funktie:

HOOFD HANDELSINFORMATIE

Tot het werkterrein van deze nieuwe afdeling behoren o.m. de handelsbemiddeling en -voorlichting.
Hiertoe worden handelsprofielen van lokale importeurs, exporteurs en fabrikanten samengesteld en gepubliceerd in een Curacao Trade Information Guide, alsmede een bibliotheek en een landendokumentatie opgezet.
Het Hoofd Handelsinformatie wordt belast met de opzet van deze afdeling, de opvang en begeleiding van handelsmissies, de zorg voor de automatisering van de informatie, alsmede met de bevordering van het kleinbedrijf op Curacao d.m.v. de Raad van Mentoren Kleinbedrijf.
De funktie vereist een duidelijke belangstelling voor het bedrijfsleven en de internationale handel, goede kontaktuele eigenschappen en een afgeronde Hogere Beroepsopleiding (UNA/ HEAO).

Met de hand geschreven sollicitaties, voorzien van volledige gegevens en motief om te solliciteren, worden met belangstelling tegemoet gezien door de Sekretaris van de Kamer, P.O. Box 10 Curacao, vóór 15 juni 1986.

UITVERKOOP BIJ PASO A PASO
Sta. Rosaweg 194
50% KORTING
op **kinder-, dames- en herenschoenen** en ook **kinderkleding.**

TE KOOP
Perfekt onderhouden
WOONHUIS
Dam(weg) 1, Julianadorp
Groene tuin met deepwell en dripsystem op ± 1000m² eigendomsgrond. Koopprijs Afls.125.000.- k.k.
Tel.: 82578.

Spectacular Savings

Stop Look!

ONZE ONGEEVENAARDE JAARLIJKSE UITVERKOOP

is heden begonnen en duurt t/m **DONDERDAG 12 JUNI.**
Profiteer van onze **DRASTISCH VERLAAGDE PRIJZEN!**

ONZE DAMESAFDELING:

* Damesjaponnen vanuit Europa .... *f*.39.90 - *f*.49.90 - *f*.59.90
* Damesjaponnen vanuit Amerika .... *f*.29.90 - *f*.39.90 - *f*.49.90
* Italiaanse sweaters vanaf *f*.39.90
* Blouses vanuit Europa .... *f*.19.90 - *f*.29.90 - *f*.39.90 - *f*.49.90
* Damespantalons .... *f*.29.90 - *f*.39.90
* Geborduurde Chinese Blouses vanaf *f*.12.90
* Gehaakte Sweaters *f*.19.90
* Geborduurde Chinese pyama's .... *f*. 7.90
* Lingerie vanaf *f*.12.90
* Damessandalen vanaf .... *f*.9.90 en *f*.19.90
* Damesschoenen .... *f*.49.00 en *f*.69.00
* Tassen vanaf *f*.29.00

BIG DISCOUNTS SAVE MORE

ONZE HERENAFDELING:

* Herenpantalons .... *f*.19.90 - *f*.29.90
* Overhemden met lange mouwen *f*.14.90 - *f*.29.90
* Sportieve hemden *f*.29.90
* Shorts vanaf .... *f*. 9.90
* Zijden dassen *f*.19.00
* Polyester dassen *f*.7.50

AFDELING SIERADEN:
Zowel **gouden, zilveren,** als **fantasie sieraden** nú met **40%** en **50% KORTINGEN**

GEBORDUURDE TAFELLAKENS
Alle maten nú met **40%** en **50% KORTING**
* Lopers - **50% KORTING**
* Geborduurde kussenslopen 3 paar voor *f*.18.00

Geborduurde lakens *f*.49.90
Geborduurde babylakens *f*.9.90
Cannon Twin Sheet
3 pieces sets *f*.32.50
Cannon Full Sheet
4 pieces sets *f*.35.00

ONZE KINDERAFDELING:

* Sweaters Nortons .... *f*. 9.90
* Sweaters La Coste *f*.14.90
* Chinees geborduurde blousen .... *f*. 5.00
* Chinees geborduurde pyama's .... *f*. 5.00

SPORTARTIKELEN

* Kedsen *f*.19.90 - *f*.29.90 - *f*.39.90
* Sportbroeken *f*.10.90
* Jackets .... *f*. 9.90
* Damessportbroeken *f*. 9.90

Kom en Profiteer nú!!

AFDELING PORSELEIN
Grote sortering Capodimonte porseleinen
nú met **60% KORTING**

OP CURACAO EN ARUBA
CURACAO: Breedestraat 29
ARUBA: Nassaustraat

new amsterdam store
Altijd kwaliteit, service en redelijke prijzen!

Mexico is groter dan zijn problemen

Orde en rust, geforceerd image aan vooravond voetbalfeest

„MEXICO IS GROTER dan zijn problemen". President Miguel de la Madrid van Mexico heeft het gezegd. Eigenlijk zegt hij het dagelijks. Telkens met andere woorden, maar altijd met dezelfde intentie, altijd met dezelfde echo waaruit tot in de uithoeken van het land moet worden afgeleid dat Mexico niet klein is te krijgen. Ondanks de gedaalde olieprijzen. Ondanks een buitenlandse schuld van honderd miljard dollar, afzetproblemen voor de nationale industrie, teruglopende export, inflatie van meer dan 450% over de afgelopen vier jaar. Ondanks het feit dat de prijzen voor melk, eieren en brood weer stegen. Problemen genoeg derhalve, ook al is Mexico groter.

De andere kant van het WK-land

DE PROBLEMEN van Mexico worden even weggemoffeld voor het oog van de buitenlander. Morgen begint daar het WK Voetbal en het imago dat het land nu het beste kan gebruiken is dat van orde en rust. Maar de verslaggever Henk Boom van de Haagsche Courant ervaart een andere werkelijkheid.

Groot genoeg in elk geval om opnieuw als gastheer te kunnen fungeren voor 'El Mundial', de wereld- kampioenschappen voetbal. Om de problemen even te vergeten, heet het. Alsof er geen aardbeving is geweest, alsof de geur van een verse voetbal de stank van corruptie en kapitaalvlucht heeft verdreven.

SPANDOEK

„Heiligste Maagd van Guadelupe, koningin van Mexico, redt ons vaderland en geef ons vertrouwen". Dat heeft de president niet gezegd, ook al zal hij soortgelijke woorden de laatste maanden menig keer in stilte hebben gepreveld alvorens naar bed te gaan. Die tekst is te vinden op een spandoek in het door natuurgeweld getroffen centrum van Mexico-Stad. Die woorden sluiten ook meer aan bij de werkelijkheid waarin ik Mexico arriveer: alsof ik na twee jaren en één 'sismo' met een fatale kracht van 8,3 op de Schaal van Richter, terugkeer in de hoofdstad waar ik enkele jaren woonde en ik sindsdien haat en liefde koester.

Het is vrijdag. Alsof ik nooit ben weg geweest, vind ik mijn weg temidden van smog, lawaai, verkeers- opstoppingen, 18 miljoen overlevenden, drie miljoen auto's, tienduizend autobussen, 80.000 taxi's, 250.000 vrachtwagens, drie miljoen honden, honderd miljoen ratten, 130.000 fabrieken en drie voetbalstadions die voldoen aan de eisen van de FIFA.

Op straat gaat het leven door zoals vroeger: koolmonoxyde- dampen en crisissferen belemmeren het uitzicht op een betere toekomst. Dagelijks zeven miljoen mensen in de metro. In het Alameda- park in het centrum vrijen paartjes of hun leven er van afhangt. En misschien is dat ook wel zo in een stad waar een mensenleven meer of minder amper telt.

GLOEDVOL BETOOG

Het is vrijdag. De grote revolutionaire leider (de president) heeft in een gloedvol betoog laten weten dat hij zich gesterkt voelt in de wetenschap dat het volk geduld aan trots weet te paren en achter hem staat in de strijd tegen crisis en verval. Zelden is de wens zo zeer de vader van de gedachte geweest in het land waar de moeder bijna heilig is verklaard. Het meisje naast mij in de bus is zich die ochtend niet bewust van het gevaar dat Mexico bedreigt. Haar crisis speelt zich af op bladzijde 86 van het boek 'De sexuele partner, deel I'. Het boek ligt opengeslagen op haar schoot. Zelf is zij in slaap gevallen.

Met vrienden ga ik mee naar een rancho, ruim 130 kilometer noordoostelijk van Mexico- Stad. Een prachtige kans om de smog enkele uren te ontvluchten. Onderweg snel even een paar kranten doornemen. Twee dagbladen publiceren een statistiek van de luchtvervuiling. Gisteren waren vooral de noordoostelijke contreien gevuld met koolmonoxyde: 166 op de Schaal van Smog en dat valt onder het hoofdstuk 'slecht'. Voor het centrum mag 67 worden ingevuld alsmede zwavel- dioxyde en dat heet 'redelijk'. Gemiddeld betekent een dag in Mexico-Stad het diep inhaleren van vijftig sigaretten. Hoe je dan nog kunt voetballen, is mij een raadsel.

ONDERVOEDING

Berichten uit de samenleving van een Derde Wereld: jaarlijks sterven in Mexico 90.000 kinderen als gevolg van ondervoeding, elf miljoen (van de 78 miljoen) Mexicanen hebben geen toegang tot medische service; 4,5 miljoen inwoners kunnen lezen noch schrijven.

Op de rancho Tecane Capa lijkt het alsof de Derde Wereld nog onderweg is. In de restanten van wat ooit een koloniale hacienda moet zijn geweest van een grootgrondbezitter wonen nu enkele families in weinig benijdenswaardige omstandigheden. Verstoken van elke vorm van minimale luxe leven ze van een mager loon dat de vader des huizes als "tlachiquera" binnenhaalt.

Miguel is zo'n 'tlachiquera', een loonarbeider die dagelijks twee keer honderden maguey- cactussen afloopt om er een kom vol 'aguamiel' uit te zuigen. Dat vocht wordt opgevangen in een trechtervormige kalebas. Als die vol is met zo'n twaalf liter wordt het overgegoten in het vat aan weerszijden van de meegenomen ezel. Van het vocht wordt pulquer gemaakt, een slijkerig wit alcoholrijk brouwsel dat vooral in de Mexicaanse cantina's wordt genuttigd als een bijna perfect middel om de ellende van alle dag in te ruilen voor een roes van enkele uren.

Als ik met Miguel meeloop het veld in, vol met metershoge cactussen en vergezeld door zijn zoontje, twee ezels en de stilte, vertelt hij in korte zinnen over zijn leven, dat hij soms wel dagen maakt dat hij 1300 tot 1400 pesos maakt, een dagsalaris dat nog onder het minimumloon ligt van 1650 pesos (amper acht gulden). Vijfdaagse werkweek? Miguel kijkt me haast verontwaardigd aan. „No hombre, wij werken altijd zeven dagen per week van de vroege ochtend tot de late avond. Anders is de patron niet tevreden."

Voetballen? De WK? Ach nee, daarvan weet Miguel niets. En bovendien, geld en tijd om naar de stad te gaan heeft hij niet. Met zeven gulden per dag moet je tenslotte heel wat overuren maken tussen de cactussen wil je een kaartje van vijftig dollar kunnen kopen.

ZONDAG

Mexico-Stad op zondag. In de wijk Tlatelolco spelen de kinderen zoals ze vóór de 19e september 1985 ook speelden. Alleen het decor is veranderd. Geen levendige wijk met fraaie flatwoningen voor de middenstand, maar verlaten etages, die achteloos op elkaar lijken te zijn gestapeld met muren waarin de scheuren even groot zijn als de zorgen van de vroegere bewoners. Duizenden mensen moesten hun huizen verlaten, honderden mensen kwamen om het leven. Zeven maanden later leidt dr Guauhtemoc Abarca mij rond langs een versteend inferno. Natuurgeweld in optima forma was het.

Wat bleef is de angst in optima forma. Angst voor nieuwe aardschokken. Dr Abarca: „Het is met geen pen te beschrijven welke schade de aardbeving aan de psyche van de mensen heeft toegebracht. Er hoeft maar iets te gebeuren of er is al paniek. De meesten hebben hier oog in oog met de dood gestaan. Familieleden en buren zijn omgekomen. En als alles dan weer begint te trillen, denk je onmiddellijk dat het dit keer jouw beurt is."

Met knikkende knieën laat ik me in een geïmproviseerde lift naar de 12e verdieping van een van de beschadigde en vrijwel verlaten gebouwen brengen. Onderweg ook veel scheuren in het beton; op sommige verdiepingen zijn zelfs complete gaten in de muren gevallen.

Vanaf de 12e etage kijk ik neer op Tlatelolco: een wijk met tientallen wonden. Ik haal pas opgelucht smog als ik weer beneden ben en de aarde onder mijn voeten voel. Prettig ook dat die aarde vandaag niet beeft.

MAANDAG

Ik ren van hort naar her in een stad zo groot als de provincie Utrecht, zie steeds weer andere delen van een stad waar de gevolgen van de aardbeving op dramatische wijze zichtbaar zijn, laat me door een collega vertellen dat de Mexicanen geen idee hebben hoe ernstig de situatie eigenlijk is waarin land en volk zich in sociaal- economisch opzicht bevinden en eindig die dag in het kantoor van oppositie- leider Heberto Castillo. De WK een feest voor het volk? „Dat moet een wrange grap zijn", vertelt Castillo mij. „Hoe kan een volk nou feest vieren als het omringd is door ellende. Het enige feest dat wij hebben is het volksfeest. Voetbal kan dramatisch zijn, maar mist het mystieke van het volksfeest. Juist in dat mystieke element vinden wij de kracht om te overleven.

DINSDAG

Alles loopt mis vandaag. Mensen die ik wil spreken zijn er niet. Metro-treinen rijden niet waar ze behoren te rijden. Bussen zijn overvol. Taxi- chauffeurs vragen belachelijke prijzen. Als ik ten einde raad besluit deze dag in gepaste eenvoud in het huis van mijn vrienden door te brengen, ontwikkelt zich onderweg het onvermijdelijke gesprek met de taxi- chauffeur met wie ik tot redelijke overeenstemming ben gekomen over de prijs van de rit. Ik vertel hem over mijn bewondering voor het volk van Mexico — zijn volk — dat het hoofd trots overeind weet te houden ondanks alle rampen en tegenspoed. In zijn bevlekte spiegel kijkt hij me lang en ernstig aan in een poging zijn geweten op het mijne af te stemmen. En dan: „Asi es — zo is het, caballero. Wij vormen een nobel volk." En triest kijkend rijdt hij verder.

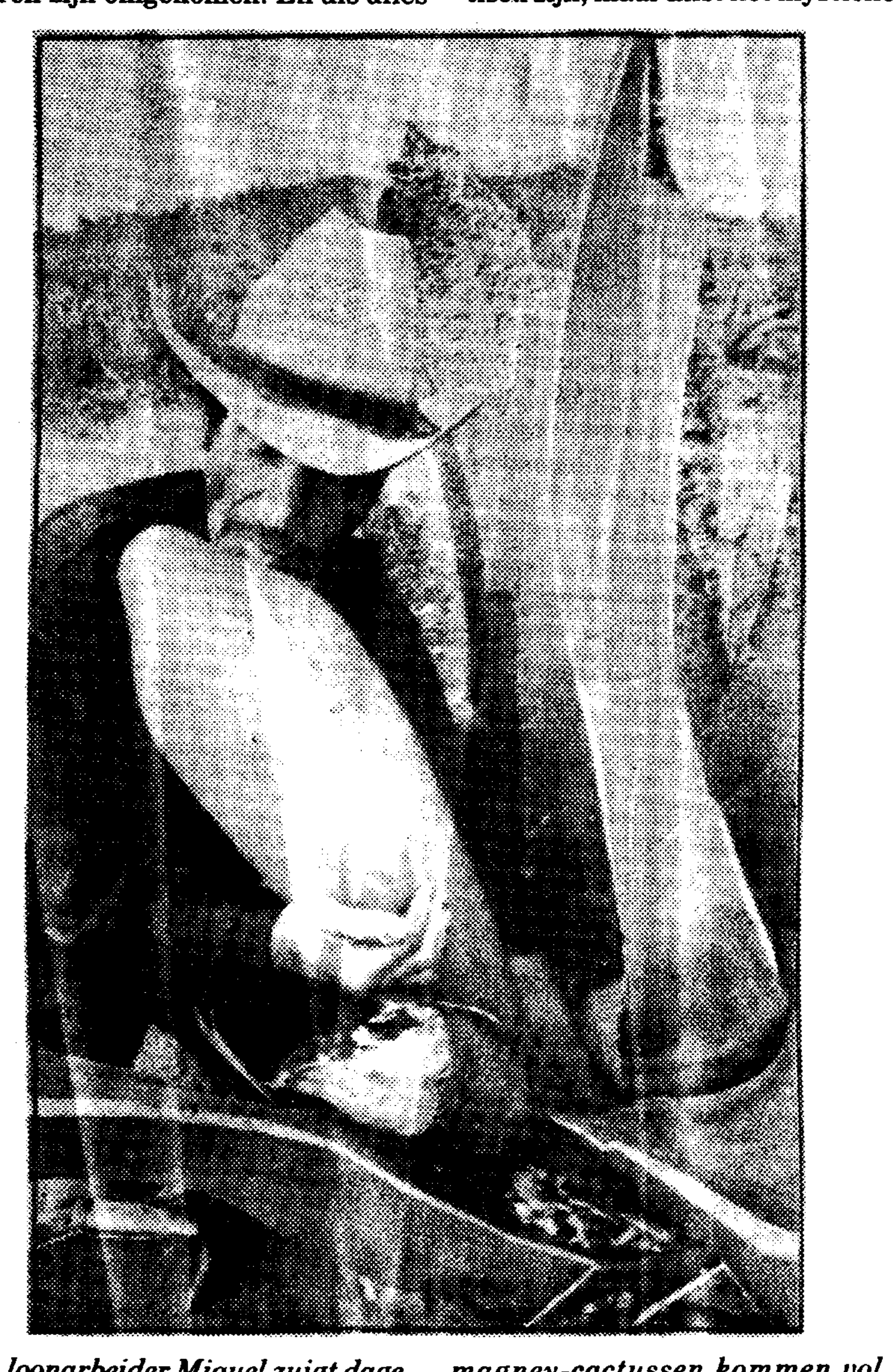
WOENSDAG

's Ochtends om zes uur word ik wakker gebeld door een collega van de centrale redactie. Of ik nog leef, is de vraag, terwijl ik gapend constateer dat de Mexicaanse vogeltjes net met fluiten zijn begonnen.

„Weet je dan niet wat er is gebeurd, een aardbeving man! Wel 7,0 op de Schaal van Richter."

Ik gaap nog eens, klop tegen de haak van de telefoon, constateer dat die werkt, zie ook dat alle muren overeind staan en beloof dat ik een ondezoek zal instellen. Radio aan en... verdomd, drie aardschokken. Niets van gemerkt. Dwars door alles heen geslapen. Desalniettemin, paniek alom, zo wordt mij later duidelijk in een poging tot reconstructie. Mijn gastheer meldt dat het verschrikkelijk was. De muren hadden gekraakt, de lampen hadden heen en weer gezwaaid en hij had werkelijk gedacht dat de 19e september zich zou herhalen.

In de loop van de dag wordt mij duidelijk dat er weliswaar geen slachtoffers zijn gevallen, maar dat de paniek in sommige wijken hysterische vormen had aangenomen. Hotelgasten waren geëvacueerd en duizenden mensen brachten de nacht op de straat door uit angst voor nieuwe aardschokken. Ook in Tlatelolco, waar ruiten braken en gebouwen kreunden. Heel de stad spreekt die dag over de nieuwe aardschokken. Iedereen weet ook het verschil aan te geven met de fatale aardbeving van vorig jaar. Toen schoof de aarde in tegengestelde richting. Nu golfde de aarde in dezelfde richting.

...loonarbeider Miquel zuigt dagelijks uit honderden vruchten van magney-cactussen kommen vol 'aquamiel'...

...duizenden Mexicanen stroomden op 1 mei bijeen op het Plein van de Grondwet. Vanaf het balkon van zijn paleis wuifde president Miguel de la Madrid af en toe naar de mensen...

De realiteit van alledag vind ik in het dagblad La Jornada: een foto, waarop in Nederland nog een taboe rust. Er ligt een vrouw op straat. De foto is van bovenaf genomen. De benen van de vrouw hebben een onnatuurlijke kromming. Naast het lichaam liggen een tas en een schoen. Bij haar hoofd is een donkere vlek te zien op het trottoir. Kennelijk bloed. Het onderschrift vermeldt alleen maar dat de onbekende vrouw naar beneden is gesprongen. Zelfmoord. „Omdat ze geen werk had en niet meer kon opboksen tegen de zorgen van alledag", aldus het foto- onderschrift.

In de avonduren geef ik mij over aan een oranje- genot ter gelegenheid van de verjaardag van 'La Reina Madre', de koninging- moeder, zoals het dagblad Excelsior paginagroot meldt over 'onze Juliana'. Jammer alleen van die foto van die molen. Die komt duidelijk uit La Mancha en dan gaat het om Spanje. Nou ja, weten die Mexicanen veel. En trouwens, zingt de Nederlandse kolonie die avond niet luid over de Spaanse koning als ambassadeur Kasteel het Wilhelmus inzet tijdens de receptie in de universiteitsclub?

Diezelfde avond krijgt het vaderlande sentiment de overhand. Na de eend in (oranje) sinaasappel- saus is het tijd voor 'Roosje, mijn Roosje', 'Sjakie' en andere Nederlandse deunen. Daverend applaus voor Connie van den Bosch. De in Mexico- Stad levende Nederlanders kunnen er weer een jaartje tegenaan.

DONDERDAG

Dag van de Arbeid. In de ochtenduren worstel ik mij tussen duizenden politie- agenten, honderden 'stillen' en anderhalf miljoen leden van de officiële vakbonden heen om het Plein van de Grondwet te bereiken, het plein waaraan het presidentiële paleis ligt. Op het middelste balcon tref ik president De la Madrid aan. Hij ziet mij niet, maar ik hem wel. Terwijl de president af en toe een wuivend gebaar maakt, trekt het volk langs haar leider.

Veel kritische noten hebben de leden van de door de regering gecontroleerde vakbonden niet op hun zang. Van hogerhand is bevolen dat het volk solidariteit moet betuigen met haar president, zodat die later weer kan zeggen dat hij zich gesterkt voelt door zoveel aanhankelijkheid; zodat vriend en vijand kan geloven dat orde en rust heersen in het door problemen gekwelde Mexico. Aldus geschiedt.

Elders in de stad zorgen 20.000 politie- agenten er voor dat de leden van de onafhankelijke vakbonden niet kunnen doordringen tot het officiële defilé. Met traangas- granaten, waterkanonnen, politiehonden en knuppels worden al te opstandige jongeren verspreid. Geweld, gevoed door onvrede, wordt beantwoord met grof geweld, waarvoor ook journalisten niet veilig zijn. Twee fotografen worden gearresteerd. Vanuit hoge gebouwen loeren telescoopgeweren, telelenzen en politieverrekijkers op de problemen van het land.

Als ik aan het eind van de dag het stof van de arbeid en het traangas van de politie wil wegwerken met een pilsje moet ik knarsetandend constateren dat er geen bier wordt verkocht die dag. Nationale feestdag en dus geen druppel alcohol in de aanbieding.

VRIJDAG

Niets weerhoudt mij van een bezoek aan het internationale perscentrum, waar straks vijfduizend journalisten hun respectieve vaderland op de hoogte mogen houden van het WK- wel- en- wee. Zelden zag ik zo'n pracht en praal bij elkaar verzameld in een perscentrum. Ook al valt héél Mexico in duigen, vanuit dit gebouw kunnen alleen maar jubeltonen worden verspreid. Zo'n prachtig gebouw, zoveel kleurrijke kunst, zoveel zoemende computers en dat allemaal ten gerieve van de pers. Wie hier één wanklank durft te produceren over Mexico, moet toch wel door God en vaderland zijn verlaten.

Of dat allemaal niet wat schrijnend is, zo'n miljarden dollars verslindend evenement en de nood waarin het land verkeert...? Nee, zegt Octavio Fernandez, de perschef van het gebeuren, dat moet ik heel anders zien. De problemen die Mexico heeft, dat is de verantwoordelijkheid van de regering. De WK is een aangelegenheid van het zakenleven waaraan geen peso belastinggeld wordt uitgegeven. Er is dan ook geen enkele reden voor een kritische houding. „Als u iets over voetbal wilt weten, bent u hier goed. Voor alle andere zaken moet ik u helaas verwijzen naar regerings- woordvoerders", aldus de perschef en daarmee is voor hem de kous af.

Dat is dus het verschil met '78 in Argentinië. Toen moesten de generaals het imago van het land oppoetsen. Nu verzorgt het zakenleven die taak. En wat de regering doet, dat is haar zaak.

ZONDAG

Tijd om Mexico-Stad weer te verlaten, dit keer voor een bezoek aan vrienden in Puebla, de stad van de engelen; 120 kilometer zuidoostelijk van de hoofdstad.

Onderweg vallen me twee dingen op: een van de gigantische grote terreinen waar het huisvuil van Mexico-Stad wordt gedumpt, is nu afgeschermd met een fraai ogende wal. Geen enkele buitenlandse bezoeker kan meer zien hoe honderden Mexicanen dagelijks tussen het afval van de grote stad naar hun middelen van bestaan zoeken. In de krant lees ik dat er geen enkel misverstand moet zijn over het feit dat een begin is gemaakt met het verwijderen van bedelaars uit het centrum van de stad. „Dat heeft niets met de WK te maken. Wij willen deze mensen alleen maar in de gelegenheid stellen om deel te nemen aan een sociale omscholing", zo luidt het officiële commentaar. En hoor ik in de bergen niet het jankende hoongelach van de goden?

De problemen van Mexico worden even weggemoffeld voor het oog van de buitenlander. Waar mogelijk moet het land beantwoorden aan het imago dat Mexico nu het beste kan gebruiken: orde en rust.

En trouwens, wie had het over problemen? Mexico is immers toch groter....

KARIKARI

917 — Tegen de mot kun je ook een paar bloemen van de karawara bij de kleren leggen.

918 — Shi Lila van Anchi Kanga Saja heeft er een week over gedaan om al haar bedrog, afpersingen en brua- praktijken schreeuwend te bekennen, voordat zij ging sterven.

919 — In Noordkant bevindt zich een grot waarin een bron ontspringt en ook weer in de grot wegstroomt.

920 — "Veel mensen gaan niet naar een montamentu uit angst dat die geesten hen achterna zullen komen en het hun dan lastig zullen gaan maken".

921 — De teksten van de honderden oude liedjes moet je niet puriteins bekijken; men goochelt met woorden, maar is voor iedereen overduidelijk. En daar gaat het toch om.

922 — "Een hond is een uitblinker in het ruiken; hij ruikt van hier tot Bonaire. Je raakt hem in de mondi nooit kwijt, hij ruikt jouw spoor".

923 — "Vroeger plantte je maïs, maalde het, gaf wat aan de buren en verkocht wat voor tien plak per kan".

924 — "Mijn vader had als jongen twee maanden achtereen hoofdpijn vanwege zonnesteek; geen dokter hielp. Toen liep hij naar Barber en daar is hij door Ma Ja Felipa genezen".

925 — Op Slachtbaai van Bonaire werd het vee geslacht voor het garnizoen en de landsslaven van Curaçao.

926 — Ter hoogte van Daniël ligt Husu; volgens de dokumenten Dusu, wat betekent: na een tweeling geboren, thans deu genoemd, op Bonaire wel dusu.

927 — "Eens werden vissers vroeg in de morgen opgeschrikt door een krab; ze sloegen het beest met een houwer. De volgende dag was Shi Clara ziek, ze was toegetakeld".

928 — Om maagzuur of gassen te verwijderen doe je as van houtskool in wat water, laat dat zinken en drinkt het water op.

929 — "Met twee blikken deksels, een chapi, een wiri, een papajafluit en een kalbas in blik vorm je een orkest, dat speelt tot aan de morgen toe."

930 — Een vrouw zingt: "Ik heb mijn geliefde een zoon gevraagd om zeker te zijn van mijn begrafenis."

931 — Arme mensen maakten vroeger zelf stijfsel voor de was; ze lieten het slijm uit een schijf kadushicactus lopen in water en dat was stijfsel.

Papilon kinderpagina

Pinkie en Moene in de stad

-door Nel Basilio-

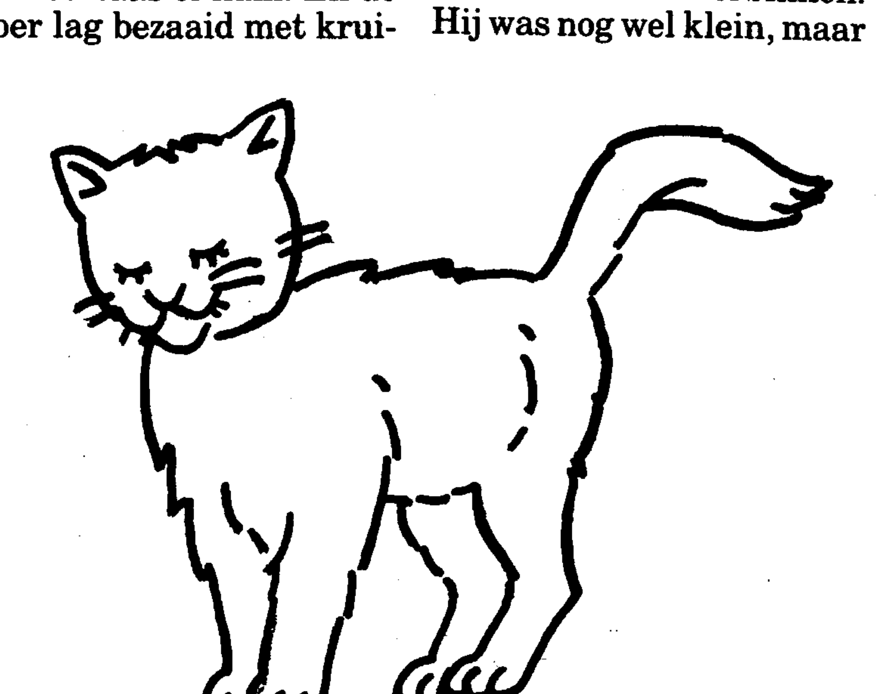
PINKIE EN MOENE MUIS zouden samen met Neef Muis een nachtje naar de stad gaan.

"Zorg, dat jullie niet verdwalen", zei Poetsje bezorgd. "En Moene, kijk goed uit voor de katten. Ik heb gehoord, dat er een heleboel in de stad wonen".

"Maak je maar niet bezorgd, Poetsje", lachte Neef Muis. "Ik woon mijn hele leven al in de stad en geen enkele kat heeft me te pakken kunnen krijgen. Ik pas heus wel goed op ze".

En zo kwamen ze een uurtje later met hun drieën in Otrobanda aan, waar Neef Muis onder de vloer van een kleine toko woonde. Het leek er wel luilekkerland! De toko verkocht ook broodjes met kaas of ham. En de vloer lag bezaaid met kruimeltjes brood en stukjes kaas of ham. "Mmm mmm mmm", smulden Moene Muis en Pinkie. "Mmm mmm", mompelde Neef Muis. "Eet maar rustig, want vorige week is de kat dood gegaan".

Ai, ze konden er maar niet genoeg van krijgen. Pinkie ontdekte een halve plak kaas achter een kartonnen doos. En Moene zag zelfs een heel broodje ham uit de vuilnisbak steken. Ai, wat zag dat er lekker uit. Hij klauterde op een paar blikjes, die er naast stonden en sprong toen tegen de krant op, die uit de vuilnisbak hing. De krant begon te scheuren! Maar net, toen Moene samen met een stuk krant naar beneden dreigde te vallen, kon hij zich over de rand van de vuilnisbak naar binnen werken.

"Ik hoor wat!" schrok Pinkie. "Er komt iemand aan!"

"Maar de kat is dood", fluisterde Neef Muis. Hij had het nog niet gezegd, of door de deur van het magazijn stapte een kat de winkel binnen. Hij was nog wel klein, maar het was toch een kat. "Help, ze hebben een nieuwe!" piepte Neef Muis. "Lopen!" En met een vaartje verdween hij door het gaatje in de vloer in zijn holletje.

"Moene, waar is Moene!" Pinkie schoot links en rechts onder de toonbank door en gluurde achter dozen en flessen. Maar nergens zag of hoorde hij Moene. "Oh oh", huilde hij. Dat gekraak en gekrabbel, dat hij gehoord had, dat kon niets anders betekenen dat de kat Moene te pakken had gekregen. En omdat hij bang was, dat de kat hem ook voor een muisje aan zou zien, kroop hij tenslotte ook door het gaatje in de vloer.

Daar zaten het kaboutertjongetje en het muisje toen. Ze huilden tranen met tuiten, omdat hun vriendje door de kat opgegeten was. En Pinkie wilde geen minuut langer in die gevaarlijke stad blijven. "Ik ga naar huis", snikte hij. "Oh, wat zullen de broertjes en zusjes van Moene wel zeggen. En mama Poetsje had nog zó gezegd, dat we uit moesten kijken voor katten".

"Je kunt niet weg", zuchtte Neef Muis. "De kat zit hier vlak bij het gaatje zijn poten te wassen. We moeten wachten, tot hij weg gaat".

En hoe was het intussen met Moene gegaan? Moene had helemaal niets van de kat en de vlucht van zijn twee vriendjes gemerkt. Hij smulde van zijn broodje ham, tot zijn buikje kogelrond was. Maar toen! Onder het eten was het broodje steeds verder de vuilnisbak in gezakt. En Moene kon niet meer bij de rand komen. Hij sprong wel tien keer omhoog en viel tien keer weer net zo naar beneden. "Hé jullie daar!" piepte hij. "Pinkie, Neef Muis, help me eruit!" Maar niemand antwoordde.

"Ze zijn weg", zei Moene verbaasd. "Ze zijn me gewoon vergeten. En die durven zich mijn vrienden te noemen!" Oh, wacht even, daar hoorde hij gekrabbel aan de buitenkant van de vuilnisbak. "Gelukkig", zuchtte hij. Maar ai, wat schrok hij, toen er opeens een kattekop over de rand van de vuilnisbak keek. "Help!" piepte hij. "Help!" En hij verstopte zich onder de rest van het broodje.

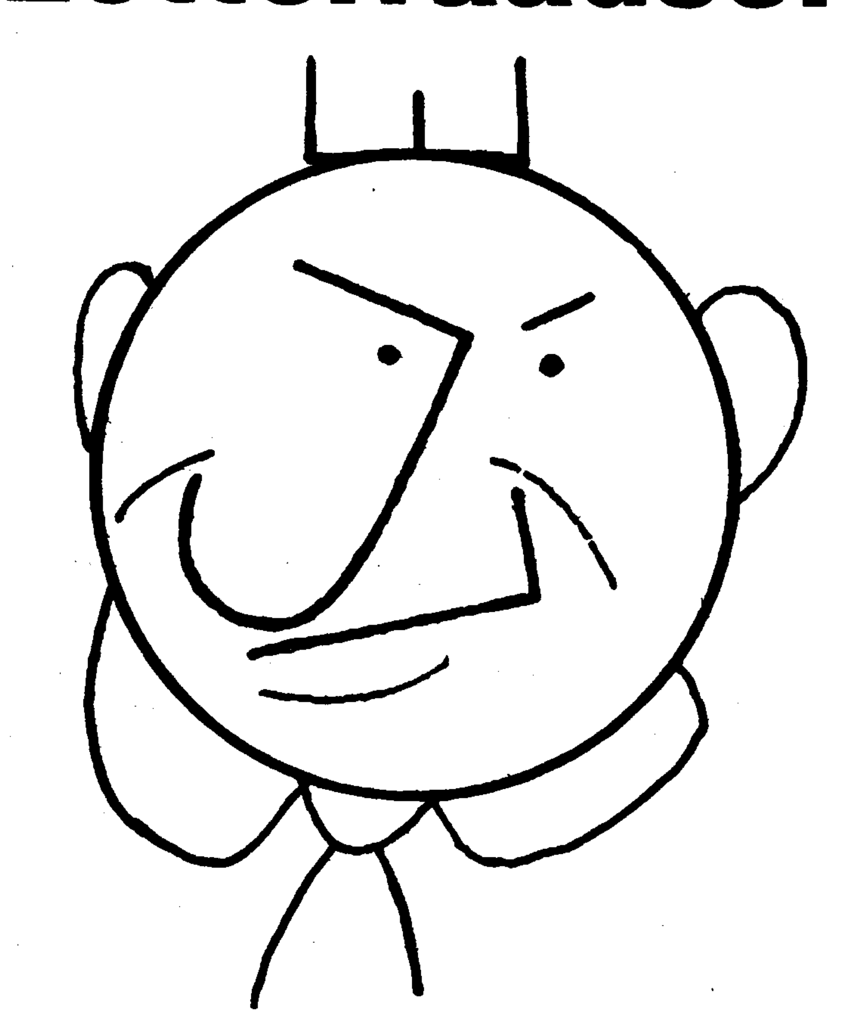
"Kun je er niet meer uit?" vroeg de kat vriendelijk. Moene knipperde verbaasd met zijn ogen. Hoorde hij het wel goed? "Weet je wat", miauwde de kat. "Ik laat mijn staart naar beneden hangen. Dan kun je je eraan vast houden. En dan trek ik je er uit".

Zo gezegd, zo gedaan en even later stonden de kat en het muisje naast elkaar op de grond. "Waarom heb je me eigenlijk geholpen?" vroeg Moene nieuwsgierig en helemaal niet bang meer. "Wel, ik voelde me een beetje alleen", zei de kat verlegen. "Ik ben nog maar klein, zie je wel? En nog maar net weg bij mijn broertjes en zusjes. Ik verveel me, nu ik niet meer met ze kan spelen. De mensen hebben gezegd, dat ik muizen moet vangen, maar ik weet niet eens, hoe een muis eruit ziet. Hé, ben jij soms een muis?"

"Eh nee", jokte Moene gauw. "Ik ben een konijntje. Maar nu moet ik gauw naar huis, hoor. Bedankt voor je hulp en tot ziens". En snel verdween hij door het gaatje in de vloer.

"Help!" piepte Neef Muis, toen Moene in de haast bijna boven op hem viel. "Help, de kat!" "Nee, het is Moene!" juichte Pinkie. Ja, en dat er toen feest was in het muizenholletje, dat hoef ik jullie niet te vertellen, he?

Letterraadsel

HOEVEEL LETTERS ZIE je in deze tekening? Noem ze op. Zie voor de oplossing pag. 11.

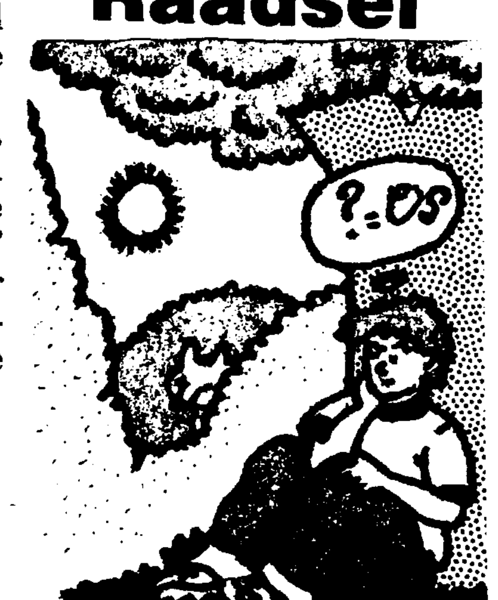
Mopje

Meneer Tervuren heeft trek in een glas bier. Hij verlaat zijn kantoor, hangt een bordje op: "De heer Tervuren is binnen 20 minuten terug" en gaat naar het café in de buurt. Na een tijdje staat hij op en gaat terug naar zijn kantoor. "He, Tervuren is er niet", leest hij op de deur. En hij loop weer terug naar het café.

"Heb je Tervuren niet gezien?" vraagt hij aan de man achter de bar.

"Tervuren?" zegt deze. "Maar dat bent u toch zelf?" Tervuren: "Dat is waar ook. Dan moet ik wel opschieten, want er stond net iemand voor mijn deur...."

Raadsel

JEROEN ZIT IN de tuin en wil een gedichtje maken op een vos. Daarvoor heeft hij 5 woorden nodig die eindigen op «OS». Kan jij hem helpen? Als je het echt niet weet, mag je op pagina 11 kijken.

Ain't gonna play in the sun

AL SINDS JAAR en dag staat Zuid-Afrika vanwege het daar gevoerde apartheidsbeleid in de publieke belangstelling. Scherpe buitenlandse kritiek en steeds feller wordend binnenlands verzet lijken de apartheid nauwelijks te deren en meer effectieve maatregelen, zoals een economische boycot, komen moeilijk van de grond. Ook binnen de muziekwereld lijkt een duidelijke stellingname tegen de apartheid te ontbreken, al zijn er uitzonderingen. In dit artikel zullen pop, politiek en Zuid-Afrika nader worden bekeken.

Het afgelopen jaar wordt in muzikaal opzicht bestempeld als het "jaar van de Aids". Nadat Engelse popmuzikanten zich hadden verzameld om geld voor Etiopië bijeen te zingen met *«Do they know it's Christmas»* ontstond een snel om zich heen grijpende rage met als hoogtepunt het «Live Aid-concert» (een gigantisch simultaan popconcert aan beide zijden van de Atlantische Oceaan). Aansluitend hierop verenigde Little Steven, alias Steve van Zandt, een aantal artiesten die eendrachtig beloofden nóóit en te nimmer meer te zullen optreden in Sun City.

Steve van Zandt is met dit project een van de weinigen die expliciet stelling durft te nemen tegen de apartheid. Welke rol speelt nu dit in een Zuidafrikaans thuisland opgetrokken in «Las Vegas Paradijs»? Sun City is een enorm pretcomplex, gebouwd door de miljonair Sol Kerner. Het bezit, naast sport- en muziek- faciliteiten, de grootste hotelaccommodatie van het zuidelijke halfrond, ligt ongeveer anderhalf uur rijden van Johannesburg en is gelegen in het thuisland Botswana. Hoewel er officieel geen apartheidsregels worden gehanteerd lijken zwarten langs economische weg gediscrimineerd te worden. De toegangs- prijzen zijn zo hoog dat ze uitsluitend betaalbaar zijn voor gefortuneerde blanken.

Sun City wordt door het apartheids- regime keer op keer gebruikt als argument hoe geïntegreerd de Zuidafrikaanse samenleving wel is. Het thuisland is nimmer door de Verenigde Naties als aparte natie erkend en is daardoor aantrekkelijk voor buitenlandse sterren.

«An Afrikaner's paradise in a black man's nightmare»

Ian Kerkhof, cultuur- specialist bij de Anti- Apartheidsbeweging Nederland: "Het blijft apartheid van de kapitalistische onderdrukking, het is een onderdeel van de apartheids- strategie. De regering wist dat de boycot heel sterk zou zijn, dus dachten ze. "Laten we een onafhankelijke staat maken, dan komen de buitenlandse artiesten tenminste naar een onafhankelijk land (...). De thuislanden zijn niet erkend door de VN, nog niet eens door de Wereld Post Unie. Dus als je een brief vanuit Botswana naar Engeland sturen wilt, moet je Zuidafrikaanse zegels kopen. Nee, als een artiest het argument gebruik van "ik ben in een onafhankelijk land geweest", dan is dat beslist niet waar".

Ook het Centre against Apartheid van de VN kent Sun City een sleutelrol toe in de pogingen van het regime om prominente artiesten de boycot te laten negeren. Overigens zijn niet al die prominente artiesten even enthousiast over die locatie. Eddy Amo, lid van de Britse band «The Real Thing», omschreef Sun City als *'An Afrikaner's paradise in a black man's nightmare'*.

Van Zandt over zijn Sun City elpee- project: "Het is een gebaar van solidariteit met de zwarte Zuidafrikaners, maar buiten dat heeft het een veel bredere betekenis. Er worden vele miljoen dollars uit gegeven om mensen wijs te maken dat Sun City in een onafhankelijk land ligt. Er zijn artiesten die die propaganda slikken en niet beseffen wat ze eigenlijk doen wanneer ze daar spelen. Goed, sommigen weten het wel en zwichten eenvoudigweg voor het geld. Maar er waren misverstanden omtrent Sun City en die zijn nu de wereld uit. Van nu af aan kan niemand meer naar Sun City gaan en na afloop volhouden dat ze het niet wisten. Verder zal deze plaat meer mensen bewust maken van het probleem. MTV draait de video vijf keer per dag; daar moeten mensen door geraakt worden.

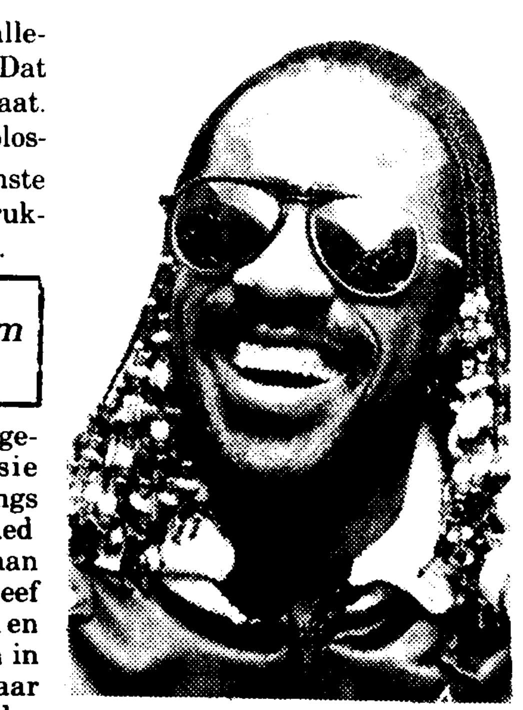

STEVE VAN ZANDT
...we zijn allemaal betrokken bij die oorlog daar...

Ik heb deze plaat beslist niet in een vlaag van grenzeloze naïviteit gemaakt. Alleen vanuit dat bewustzijn zullen mensen actiever worden in het onder druk zetten van het zakenleven en de regering. We zijn allemaal betrokken bij die oorlog daar en we staan niet aan de goede kant. We doen allemaal zaken met Zuid-Afrika. Dat is waar het bij deze platen om gaat. Ze zullen het probleem niet oplossen, maar ze kunnen er tenminste voor zorgen dat we die onderdrukking niet meer ondersteunen".

«The Bell of Freedom still rings»

Een andere artiest die geen geheim van zijn politieke visie maakt, is Stevie Wonder. Onlangs schonk hij zijn Oscar voor het lied *«I just called to say Ilove you»* aan Nelson Mandela. Dit gebaar bleef uiteraard niet zonder gevolgen en momenteel worden zijn platen in Zuid-Afrika geboycot. Een paar maanden geleden nam Wonder nog duidelijker stelling door de Assemblee van de VN toe te zingen met zijn nieuwe single *«The Bell of Freedom still rings»*. Tegelijkertijd introduceerde hij zijn volgende single *«Apartheid wrong wrong»*.

STEVIE WONDER
...geboycot...

Vormen Steve van Zandt en Stevie Wonder een nieuwe lichting binnen het gezelschap der musici of zijn het incidentele gevallen? Als we de zwarte lijst van de Verenigde Naties moeten geloven, moeten we het ergste vrezen. Deze lijst, die sinds oktober 1983 jaarlijks door het Special Committee against Apartheid van de VN wordt vrijgegeven, heeft als doel de culturele boycot zoals die in 1981 door de VN werd aangenomen te effectueren. In de praktijk blijkt deze lijst een nuttig wapen in strijd tegen de apartheid daar de artiest min of meer gedwongen wordt een standpunt te bepalen.

De volgende Amerikaanse artiesten staan genoteerd: America, Beach Boys, Bellamy Brothers, Glen Campbell, Chicago, Rita Coolidge, Janis Ian, Barry Manilow, Dolly Parton, Linda Ronstadt, Kenny Rogers, Neil Sedaka, Frank Sinatra en Village People om een paar bekende namen te noemen. Bij de Engelse artiesten komt Rod Stewart de twijfelachtige eer toe bovenaan de lijst te prijken: tot driemaal toe liet hij zijn gezicht zien in Sun City. Ook Queen lijkt weinig problemen te hebben met een optreden in Zuid-Afrika. Terwijl *«I Want to Break Free»* bovenaan de Zuidafrikaanse hitparade stond en het album *Works* drie keer goud haalde, gaven ze een vijftiental shows in Sun City. Andere Engelse artiesten: David Essex, Leo Sayer, Cliff Richards, Bonnie Tyler, Rick Waleman en Kim Wilde. Spanje is vertegenwoordigd met Julio Iglesias, Australië met Andy Gibb, Olivia Newton-John en Helen Reddy, Duitsland met Boney M en Griekenland met Nana Moskouri.

Overigens is de VN- lijst niet compleet. Niet vermeld staan promotie- bezoeken en het geven van handtekeningen en interviews, zodat Bryan Ferry en Duran Duran bijvoorbeeld niet genoemd worden. Bovendien loopt de zwarte lijst pas vanaf januari 1981. Zo vind je niets over de concerten die Tina Turner in september 1980 in Zuid-Afrika gaf. In een interview verklaarde ze destijds: *I am an entertainer and not a politican. I always leave the troubles of the countries I visit to solve them.*

De Zuidafrikaanse media laten geen enkele kans onbenut om te prijken met Sun City en de komst van deze sterren. Immers, ze bieden met hun aanwezigheid, concerten en tournees een propaganda- middel ter rechtvaardiging van het apartheids- systeem. Ondanks de culturele boycot komen toch al die grote namen. Deze gedachte wordt ook verwoord in het VN- rapport: "Ze worden gebruikt voor propaganda- doeleinden, als bewijs voor een internationale acceptatie van het apartheidssysteem en de zogenaamde hervormingen binnen dat systeem".

Ain't gonna play in Sun City? De toekomst zal het leren.

Bronnen: Haagse Post, Muziekblad Oor, Amigoe, NRC, Popencyclopedie.

Pop Pagina

door Peter Paap

Tico Croes den ''Sembra awe pa cosecha mañan'':

Aruba mester establece un politica exterior eficiente

Dia prome di juni lo sali riba mercado e buki titula "Sembra awe pa cosecha mañan", cual buki a wordo dedica na pueblo Arubiano. Sembra awe pa cosesha mañan ta contene un coleccion di articulonan skirbi na papiamento, cu ta sali for di man di siete autor arubiano y dos hulandes. E articulonan ta trata e situacion arubiano ariba diferente tereno manera enseñanza, independencia politico, posicion di hende muher, economia y e actitud di politiconan hulandes pa cu status aparte y independencia di Aruba.

Publicacion di e buki ta den man di grupo di trabou Aruba (Arubianonan uni pa bienestar di Aruba), un grupo di arubiano biba na Groningen Hulanda. Motibonan pa yega na tal publicacion tabata varios entre otro scarsesad di informashon tocante nos pais y documentonan cu ta trata nos pais skirbi dor di arubianonan mes. Grupo Aruba ta di opinion cu informacion tocante nos propio pais ta importante pa formacion di opinionnan, creacion di un propio identidad y participacion berdadero den comunidad. Nos intencion ta pa sembra awe pa cosecha mañan stimula un desaroyo den cual nos mesun hendenan lo bai haci estudio y skirbi tocante Aruba. Asina pueblo arubiano por siña conoce su propio situacion y nos por crea nos propio expertonan.

Prome cu sembra awe pa cosecha mañan sali riba mercado, un di e siete articulonan lo wordo presenta den prensa. Ta trata di e articulo "posibilidadnan y obstaculonan di independencia politico pa paisnan chikito bou di condicion di inseguridad: e caso di Aruba" skirbi dor di sr. Robertico Croes (Tico), coordinador di asuntonan di relacionnan exterior di gobierno di Aruba. Aki ta sigui algun fragmento di e ultimo parti di e articulo menciona.

ARUBA Y SU FUTURO

Basicamente durante e fase di Status Aparte Aruba lo por pasa den e mesun situacion cu e 'politica exterior' Antilliano a experencia, den e sinti cu e lo mester bai dicidi riba ki tipo di orientacion e lo sigui: un orientacion tradicion dirigi, inter alia riba Merca; un orientacion riba Caribe Insular; uno riba esun Latino Americano; of uno riba un combinacion di nan tres. Tin un tendencia grandi pa considera un orientacion tradicion como suficiente, debi cu e orientacion aki basicamente por contribui pa Aruba logra su metanan di hisa e calidad di e nivel di bida. E mesun argumento ta sigi bisa cu Aruba por isola su mes di tal manera cu e lo por keda un 'low-risk area' pa asina logra genera interes di inversionistanan estranhero. E suposicion implicito di e creencia aki ta cu Aruba no lo mester di region pa e por sostene su strategia di desaroyo. Un creencia asina tin algun peliger, sinembargo. Historia di Caribe ta mustra nos cu lo ta hopi dificil pa keda un 'low-risk area' den un 'high-risk area'. 'Spill-over effects' a tuma lugar casi semper na unda a existi condicion di emergencia socio-economico serio. Por ehempel, durante final di e decada di sesenta, Caribe a conoce manifestacionnan social violento cu a plama bin te na Còrsow na 1969.

E lesnan di historia regional ta indica cu frustracion social por genera *un bruimento di inseguridad cu na su turno por ocaciona un actitud* cuateloso entre inversionistanan estranhero cu e tendencia di stroba cualkier beneficionan di inter alia acceso na e mercado Mericano. Ta pesey un orientacion regional ta necesario. Banda di e aspecto di seguridad, ta bin aserca cu un orientacion regional ta ensancha e capacidad di negosacion cu paisnan mas poderoso.

ARUBA: UN MODELO DEN CARIBE

Den e buskeda di un orientacion regional, Aruba lo mester tene cuenta cu e diferencia grandi cu ta existi den e percepcion di mundo entre Caribe Insular y Latino America. E caso di Malvinas ta ilustra bon cla e punto aki. E rol di Aruba den region, anto lo bai wordo determina pa gran parti pa e manera con nos lidernan lo bai defini e obstaculonan y oportunidad cu e ambiente regional y internacional ta ofrece. Un posibel rol pa Aruba lo por ta di un modelo cu ta representa ehemplarmente un bon maneho politico y economico di e crisis actual.

E atraccion di Aruba por crea e deseo serca otronan di imitacion, inspiracion y adaptacion di manehonan similar. E rol aki tin implicacionnan importante pa Aruba su seguridad, pasobra asina Aruba por contribui na baha e tension regional y na kita e imagen di 'high-risk' di Caribe. Di biaha tambe Aruba lo cumpli cu e rekisitonan minimal cu un pais viabel ta demanda, esta seguridad y orden interno.

E bentahanan di un rol asina ta obvio pa e interes nacional di Aruba. Banda di esaki, e aspekto legal di no ta un pais independiente, lo limita Aruba su participacion den organisacionnan internacional y e intensidad di lasonan politico cu otro paisnan. Di tur manera pa e tumadornan di decision di Aruba lo mester ta cla cu e actitud di Aruba lo ta contingente: loke otro haci Aruba lo ta depende parcialmente di kico Aruba ta haci. Den e lus aki Aruba ta e defensor di mas grandi y esun mas importante di su integridad teritorial. Un bon maneho politico y economico di e crisis lo mantene stabilidad interno cu na su turno lo evita influencianan estranhero no desea y lo fortifica e coherencia domestico. Aruba lo mester buta bon cla cu e lo no tolera e uzo di su teritorio pa menasa cualkier di su bisiñanan.

CANTIDAD Y CALIDAD DI PODER DISPONIBEL

E flexibilidad cu ainda lo bai existi durante e fase di Status Aparte lo cambia radicalmente na momento cu Aruba asumi independencia. Debi na e condicion structural cu e tamaño di Aruba ta impone, Aruba su posibilidad*nan pa bai leu no lo ta hopi grandi. Si Aruba mester bira inde*pendiente awe, e lo ta e pais mas chikito den Caribe qua area, e di dos mas chikito qua poblacion despues di St. Kitts-Nevis, y e lo mustra algun caracteristicanan social similar cu esnan di Caribe, manera desempleo halto.

Den e pregunta con grandi e autonomia di un Aruba soberano por ta tin un suposicion implicitud cu Aruba tin posibilidadnan di maniobra den un mundo di anarquia. No mester ta asina cu condicionnan externo so lo determina nos actitud. Manera nos a indica caba, e nocion di poder relacional a crea senarionan nobo den cua un conflicto entre dos estado no ta depende asina tanto di e cantidad y calidad di poder disponibel, sino riba e intensidad di e issue en cuestion. Pa uno e por ta algo marginal, mientras pe e otro estado e por ta algo di bida of morto. Ta pesey tambe nos por observa cu maske Merca tin mas poder cu Antillas, e conflicto tocante issue di off-shore a wordo soluciona favorabel pa Antillas; favorabel den e sinti cu Merca no a logra su obhetivo principal di elimina Antillas como un sorto di tax-haven.

MERCA COMO UN PARAMETER

Den e scohemento di alternativa y strategianan, e presencia Mericano den nos region ta masha relevante. Den e calculacion Merca semper mester wordo mira como un parameter y no como un variabel. Esey kier men cu nos mester comprende cua ta e condicionnan cu ta haci Merca un obstaculo y/o oportunidad pa nos interesnan. Ta asina cu Merca tradicionalmente a mira Caribe como un area strategico pa su seguridad di poco inversion y costo, pa asina por cumpli cu otro compromisonan global. (Ronfeldt, 1983). Un siclo di largo plazo indiferencia y panico a caracterisa Merca su relacion cu Caribe. E posicion Mericano pa e region a combina negligencia pa su realidadnan socio-economico cu un sensibilidad skerpi pa cualkier re*to potencial pa e hegemonia Mericano.*

Den lus di loke a wordo bisa, un di e aspectonan importante di un bon politica exterior lo bai ta con pa atrae na un manera continuo e atencion Mericano di tal manera cu e por sostene e interesnan nacional di Aruba. E experiencia di Caribe ta indica cu e tarea aki no lo ta nada facil. Sinembargo e balor strategico di e region y e hecho cu Merca su politica Caribense ta dirigi pa evita instabilidad y promove predictibilidad den e region, ta brinda e posibilidad pa ta constantemente riba e agenda Mericano.

NOS PAIS, BISIÑA VENEZUELA

Un otro actor cu ta importante pa tene na cuenta den e formulacion den un politica exterior ta Venezuela. Venezuela ta un pais bisiña rico cu por brinda oportunidadnan cu por wordo probecha pa sostene un desaroyo balanza. Mester mira Venezuela como un di e actornan cu ta competi, banda di Cuba y Mexico, pa ensancha su influencia den e region di caribe. Den e sinti aki Venezuela por ta un oportunidad pa suavisa y/o neutralisa e influencianan di otro paisnan.

Den e esfuerzonan aki nos mester tene bon na bista e interesnan politico, militar y economico Venezolano den Caribe. Ta bon pa enfatisa cu un analisis di panico basa riba speculacionnan di anexion no ta contribui pa comprende e politica exterior Venezolano den su dimencion real. Claro ta cu tur pais ta purba di influencia otro den funcion di su interes nacional. Pero di purba di influencia pa controla y hasta pa anexa ta hopi leu. Aunke Venezuela ta posee capacidadnan militar multiple limitacionnan den su politica Caribense durante e ultimo 15 añanan. Por ehempel, maske cu Venezuela a considera e presencia Cubano den Grenada como un amenasa militar pa su seguridad, Venezuela no por a tackle e problema aki militarmente. E frustracion Venezolano a sali bon na cla durante e invacion Mericano di Grenada. (Myer, 1985).

E limitacionnan Venezolano ta un consecuencia di e caracter nacional di inseguridad y miedo, di e poco capacidad di management di su economia y di su cultura politico. E ultimo aki cu ta refleha den un sociedad mas o menos democratico, por permiti esfuerzonan pa influencia e politica domestico Venezolano. Den nos calculacion di e intencion Venezolano, nos mester comprende cu Aruba ta solamente parti di un interes mas grandi, esta Caribe, y cu e probabilidad cu Venezuela lo implementa accionnan cu lo ta contraproductivo pa e interesnan mas grandi aki, manera su interesnan den Esequibo y Golfo di Maracaibo, lo ta hopi chikito. Di tal manera cu e cuestion di nos integridad *teritorial y di defensa no ta e issue di mas relevante, sino un issue* mas den nos relacion cu Venezuela.

STRATEGIA DI CONOCEMENTO

Aruba ainda tin e bentaha cu e por siña di e exito y/o frasenan di choicenan haci dor di otro paisnan similar. E uzo di analogia historico pa comprende e presente den termino di pasado lo por funciona como un forma importante pa yuda determina nos actitud.

Esaki lo rekeri un strategia basa riba conocimento di e complexidad di e mundo cu ta rondona nos y cu lo por permiti midi cu mas exactitud e espacio cu lo bai tin pa maniobra den un mundu di anarquia y consecuentemente di inseguridad. E motibo pakico un strategia di conocemento ta necesario ta cu den lus di e poco posibilidadnan choicenan ta bira crucial y costonan di erornan ta halto. Den e contexto aki informacion ta masha relevante. Ta pesey Aruba mester crea un capacidad pa monitor y procesa informacion eficientemente pa asina reduci riesgonan envolvi den tumamento di decision y na mesun momento elimina asina auto-censura cu hopi biaha ta stroba e probechamento di oportunidadnan.

INVERCIONNAN NECESARIO

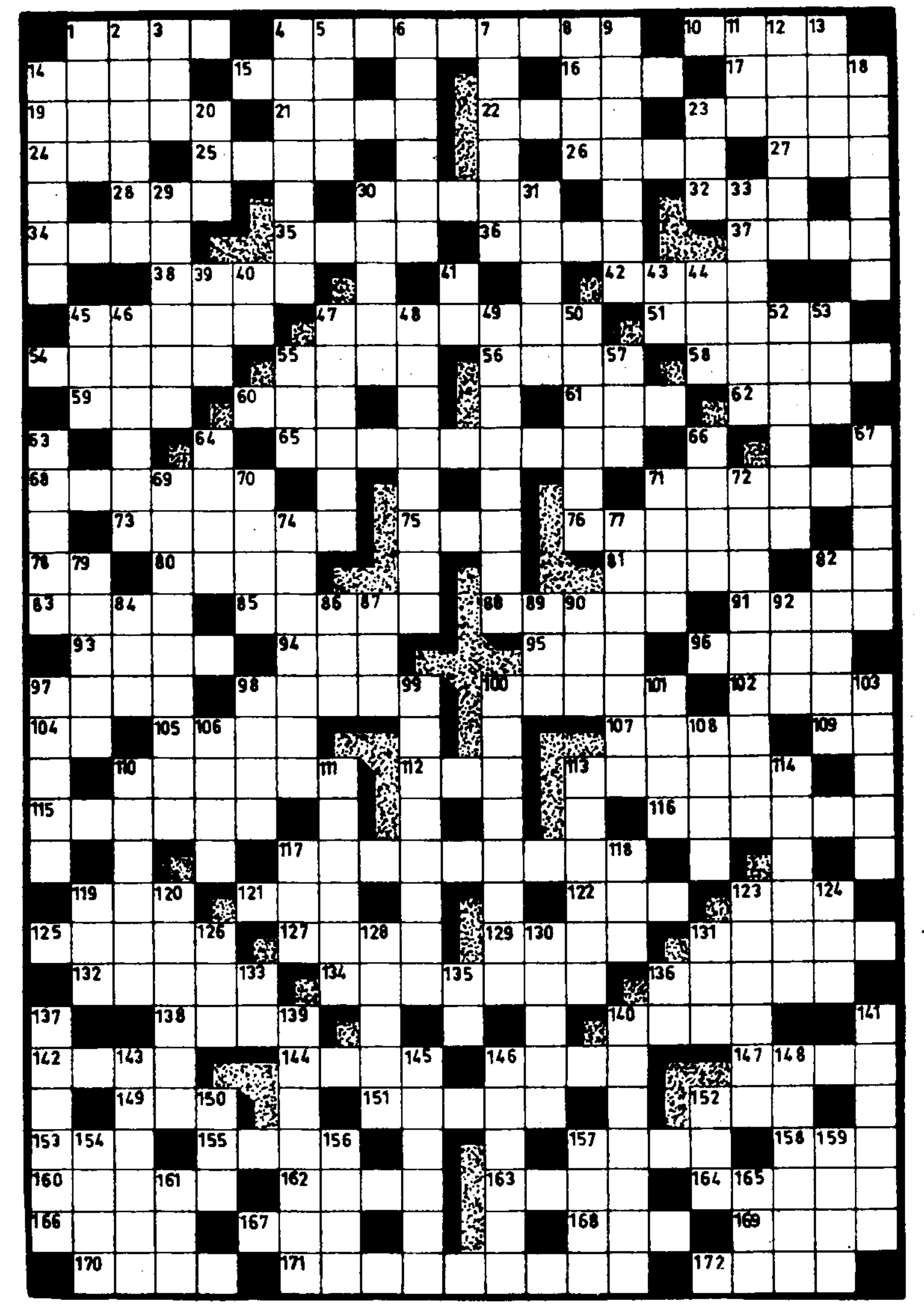
Un strategia di conocemento lo rekeri tambe un reconocimento cu invercionnan ta necesario pa por promove un politica exterior eficiente. E invercionnan aki lo mester wordo orienta pa atrae manpower prepara y establecimento di un network exterior den forma di embahadanan cu suficiente recursonan pa provee informacion nesesario y adecua.

Politica exterior por wordo ehecuta exitosamente si e tin un organisacion burocratico su tras cu ta sostene y ta complementario. Basicamente dos opcion organisatorio ta existi. Di un banda ta existi e opcion di un organisacion decentralisa y fragmenta y di otro banda ta existi e opcion di un Oficina di Relacionnan Exterior Coordinador. E problema fundamental cu organisacion fragmenta ta tre ce cu ne ta cu ta practicamente imposibel pa defini un set di prioridadnan of pa duna un sinti general di direccion pa tanto e relacionnan bilateral como esunnan multilateral. Un maneho integral y inovativo tin mas chens di progreso si e ta wordo implementa den un forma coordina. Pa por coordina optimalmente e oficina e cuestion mester tin suficiente poder burocratico pa e por tene e 'infighting' burocratico den contornonan manehabel y pa por, ora cu mester, obliga organisacionnan cambia custumbernan di operacionnan rutinario.

Pa e por logra esaki tal oficina lo mester di personanan di calificacion halto tanto den experiencia como den preparacion. No mester perde for di bista cu ta strategianan di politica exterior mester determina e structura organisatorio. Cu otro palabra mester sincronisa e maneho di politica exterior scohi y e structura organisatorio di tal manera cu e ultimo ta sostene y complementa e prome. Den ultimo instancia e exito o fracaso di nos esfuerzonan lo wordo determina den gran parti pa nos abilidad di maneha e mobilisacion di nos recursonan humano y materi*al den funcion di e realisacion di nos metanan.*

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. boom; 4. schriftkundige; 10. zeker vistuig, waarmee op paling wordt gevist; 14. dierenverblijf; 15. groot gebouw in Amsterdam; 16. vroeger; 17. plaats in Drente; 19. strijdgewoel; 21. nauwe opening; 22. luchtig onderkomen; 23. plaats in Zwitserland; 24. bijbels figuur; 25. heilige; 26. Engelse titel; 27. tocht; 29. bedrog; 30. gesponnen draad; 32. afgemat; 34. derhalve; 35. stand der edelen; 36. kleur; 37. muziekteken in de psalmen; 38. eng, nauw; 42. omlijsting; 45. soort kers; 47. blikken doos; 51. kleur; 54. een weinig scheel; 55. twijg, loot van een wilgenboom; 56. overal; 58. herfstbloem; 59. plaats in Gelderland; 60. deel van een weefgetouw; 61. zangstem; 62. ik; 65. ontspanningsplaats voor kinderen; 68. zwartsel; 71. grote vloot; 73. vreemde munt; 75. vroegere Spaanse koningin; 76. bijl; 78. waterstand; 80. ontspanning; 81. watervlakte; 82. administratieve troepen; 83. schaaldier; 85. soort appel; 88. weefsel; 91. selderij; 93. plaats in N-Afrika; 94. vluchtige stof; 95. droog; 96. knevel; 97. middag; 98. hoeveelheid; 100. sober, karig; 102. gestold vleesnat; 104. kippenproduct; 105. Europeaan; 107. aanlegplaats; 109. soort onderwijs; 110. geringste, kleinste, de mindere; 112. telwoord; 113. veldteken, vaandel; 115. langzaam (muziekterm) 116. uitgekozen, uitgelezen; 117. plaats in het Noorden van Mexico; 119. vogeleigenschap; 121. hoofddeksel; 122. afdeling, afbuiging; 123. boom; 125. graan; 128. bijbels figuur; 129. mondwater; 131. bitterheid; 132. vertrek; 134. wegkrabben; 136. vuurpijl; *138. hoogte; 140. reinigingsmiddel; 142. telwoord; 144. Indische dakbedekking; 146. honingdrank;* 147. deel van een kachel; 149. jaartelling; 151. schaakstuk; 152. vlaktemaat; 153. handgreep; 155. bloedvat; 157. knorrepot, nijdas (figuurlijk); 158. korrelig; 160. holte onder de arm; 162. neiging, zin; 163. plaats in Noord-Brabant; 164. rivier in Frankrijk; 166. klap, slag; 167. kostbare stof; 168. plaats in Gelderland; 169. uniek; 170. hennepbraak; 171. wereldtaal; 172. wier.

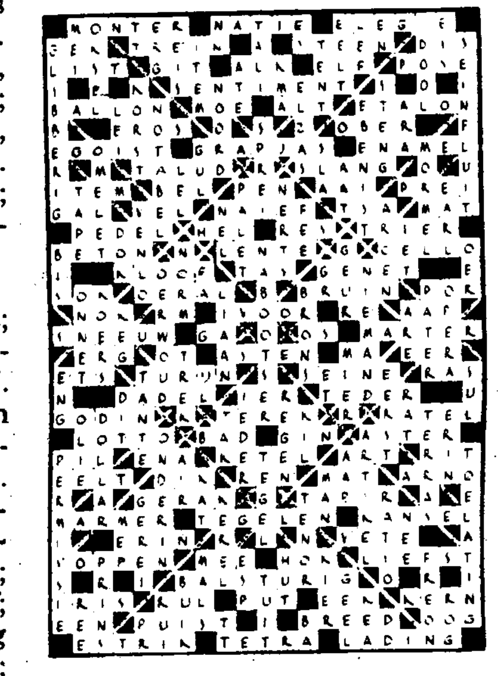
VERTICAAL: 1. span, paar; 2. vis; 3. biersoort; 4. schaaldiertje; 5. oevergewas; 6. funest, noodlottig; 7. deel van een woord; 8. plaats in Gelderland; 9. aanhoudend babbelen, praten; 11. hoeveelheid; 12. toegang; 13. grondsoort; 14. nederig en dringend verzoeken; 18. eerbiedige vrees voor iemand of iets; 20. boom; 23. boom; 29. verfstof; 30. soort; 31. edel; 33. vermenging van 2 vloeistoffen door een wand; 39. snijwerktuig; 40. aankomend; 41. vroegere Duitse munt; 43. Duitse N.V.; 44. papegaai; 45. herkauwer; 46. helper in nood; 47. kerkgebouw; 48. niet gekleed; 49. krijgshaftig; 50. Nederlandse grensplaats aan een Europese rivier; 52. nagras; 53. nieuw (in samenstelling); 55. stapel; 57. echtgenoot; 63. guit; 64. sluitmiddel; 66. behoeftige; 67. familielid; 69. ongeregeld, buitensporig leven; 70. kelner; 71. plaats in Duitsland; 72. grootste gedeelte; 74. gracieus; 77. werelddeel; 79. buit; 82. deel van het jaar; 84. vlaktemaat; 86. grappenmaker; 87. Europeaan; 89. gravin van Holland; 90. varkenshok; 92. stoot; 97. land in Azië; 98. vreemde munt; 99. te hoge dunk van eigen voortreffelijkheid; 100. lastgever, *opdrachtgever; 101. vogel; 103. loterij; 106. uniek; 108. beest; 110. wijnsoort; 111. niettemin, even*wel; 113. knop of knoopje als versiersel van een onderscheiding; 114. schaakterm; 117. klein vertrek; 118. vis; 119. haarkrul; 120. geconfijte wortelstok; 123. wederkerig voornaamwoord; 124. paardje; 126. ontkenning; 128. leenman; 130. water in België; 131. plat, ovalen vat; 133. regerings- reglement; 135. oude lengtemaat; 136. ambtshalve; 137. dikke, kleverige zachte vloeistof; 139. soort hert; 140. ten tweede (lat.); 141. talent; 143. voorste; 145. rantsoen, afgepast hoeveelheid; 146. figuur uit de Griekse mythologie; 148. sierheester; 150. vis; 152. grote bijl; 154. kleur; 156. vlinderlarve; 157. warm; 159. vereniging; 161. Europeaan; 165. edel.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe-kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnares van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Zr. Victorica
Breedestraat 193 (O)
Curaçao

De winnares kan haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel (tot 15.00 uur 's middags).

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

Oplossingen moeten ingediend zijn vóóR donderdag 5 juni 1986 tien uur 's morgens en duidelijk op de enveloppe vermelden:
KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

OPLOSSING RAADSEL
bos, mos, los, tros, klos, blos, gros, enzovoort.

OPLOSSING LETTERRAADSEL
O-E-J-L

Postzegels

HET VORIGE ARTIKEL in deze serie besloot met de opmerking, dat men in de Wereld van de Postzegel tevergeefs zoekt naar een filatelistische herinnering aan de tweede moderne Olympische Spelen te Parijs in het jaar 1900. Hetzelfde geldt voor de derde Olympische Spelen, waarvoor

in 1904 St. Louis in de Amerikaanse staat Missouri werd uitverkoren. De Spelen vielen hier samen met de wereld- tentoonstelling «The Louisiana Purchase Exposition», die van 30 april tot 1 december 1904 gehouden werd.

Aan deze tentoonstelling herinneren nog de Amerikaanse postzegels van 1 dollarcent met een afbeelding van Robert R. Livingstone (1746-1813); van 2 cent met Thomas Jefferson (1743-1826); van 3 cent met James Monroe (1758-1831); van 5 cent met William McKinley (1843-1901) en een zegel van 10 cent met een landkaart van de USA.

Robert R. Livingstone was indertijd één van de opstellers van de Declaration of Independence, gezant in Frankrijk en in 1803 leider van de Amerikaanse delegatie, die de staat Louisiana van Frankrijk terugkocht.

Thomas Jefferson was de derde president van de Verenigde Staten van Noord-Amerika, ontwerper van de reeds genoemde Declaration of Independence en stichter van de Democratische Partij in de USA.

De vijfde president van de USA, James Monroe, was de afkondiger van de zogenaamde Monroe- leer met de bekende leus "Amerika voor de Amerikanen". In de praktijk ging de Monroe- theorie twee richtingen uit. De USA onthiel-

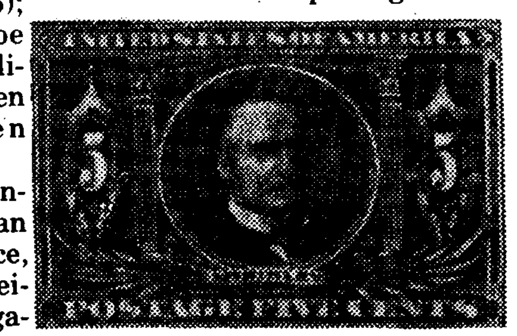
den zich enerzijds van inmenging in Europese zaken, maar eisten anderzijds een vrije uitbreiding van hun machtssfeer in Centraal- en Zuid-Amerika.

William McKinley was president van de USA van 1897 tot 1901. In laatstgenoemde jaar werd hij kort na zijn herverkiezing door een anarchist vermoord. William McKinley staat te boek als de eerste imperialistische gezinde president vanwege de annexatie van Guam, de Hawaï- eilanden, Puerto Rico, de Filipijnen en Cuba in 1898.

Op de zegel van 10 cent met een land kaart van de USA zijn de in 1803 verworven gebieden in een donkere kleur aangegeven. *Bij deze zegels hoorde dan eigenlijk ook nog een stempel, dat in een* postkantoor op het tentoonstellings- terrein gebezigd werd. Naar een filatelistische herinnering aan de derde moderne Olympische Spelen zoekt men echter tevergeefs. Intussen roerden de Grieken zich nog steeds. Hun aanvankelijk gebrek aan belangstelling voor de spelen van 1896 vergetend bleven zij bij het Internationaal Olympisch Comité er op aandringen de herleefde Spelen steeds in Griekenland te houden.

Van Baron de Coubertain en zijn medestanders werd het uiterste aan diplomatiek talent gevergd om een breuk te voorkomen. Tenslotte kwam men overeen, dat de Grieken tussen twee officiële Spelen in telkens enige internationale wedstrijden zouden organiseren. De eerste en tevens de laatste van deze tussentijdse Griekse Olympiade had in 1906 te Athene plaats.

Waarom aan deze Griekse tussenspelen een zo kort leven beschoren is geweest, heb ik niet kunnen ontdekken, maar voor de hand liggend is de conclusie van een financieel debacle. Hadden de Grieken zelf dus bepaald geen re-

den om over de Spelen van 1906 te juichen, de postzegel- verzamelaars mogen dit wel. De Griekse Posterijen lieten een serie van niet minder dan 14 zegels verschijnen en voegden daar nog een drietal speciale stempels aan toe. De veertien- delige postzegelserie staat van voor tot achter stijf van de verbindingslijnen met het oude Hellas.

Daarover de volgende keer meer.
(wordt vervolgd)

M.ARVIS

Kerk betuigt leedwezen over alle uitingen van antisemitisme

OPPERRABBIJN TOAFF: REGELRECHTE OMKEER IN KERKPOLITIEK

Bezoek paus Romeinse synagoge: boodschap dat dag is gekomen open te staan voor jodendom

ROME — Paus Johannes Paulus II heeft geschiedenis geschreven door als eerste paus in de geschiedenis de drempel van een synagoge te overschrijden, die te Rome. Het was niet de eerste keer dat hij een joods bedehuis van binnen zag: als aartsbisschop van Krakow heeft hij op 28 februari 1969 de synagoge daar met een bezoek vereerd. De Romeinse synagoge is in 1904 verrezen aan de oever van de Tiber in een wijk, waar drie eeuwen lang joden ook van pausen vernederingen hebben moeten ondergaan als getto- bewoners.

Tevoren had het Vaticaan gewaarschuwd, dat het pauselijk bezoek moest worden gezien als een gebaar, dat de bedoeling heeft mee te helpen aan het uit de weg ruimen van misverstanden tussen Rooms- katholieken en joden. Zoals die door de eeuwen heen zijn opgebouwd. Dit symbolische gebaar heeft uitsluitend tot doel de relaties tussen het Vaticaan en de 17,5 miljoen joden in de wereld te verbeteren en mag niet worden uitgelegd als een eerste stap tot erkenning van de joodse staat door de Heilige Stoel, aldus de Vaticaanse woordvoerder.

Dit heeft voorzitter Giacomo Saban van de joodse gemeenschap van Rome en opperrabbijn Elio Toaff er niet van weerhouden, Johannes Paulus II aan te sporen tot het laten varen van zijn terughoudendheid ten opzichte van Israël. Naar hun mening kan het Vaticaan niet langer weigeren de staat Israël officieel te erkennen door het aanknopen van diplomatieke betrekkingen. De paus van zijn kant noemde alleen de geestelijke erfenis die joden en christenen gemeenschappelijk hebben, alsmede zijn streven tot verbetering van de betrekkingen tussen de katholieke en joodse gemeenschappen, waarvan zijn bezoek een symbool is. Maar zijn overtuiging moet evenwel nog een lange weg worden afgelegd, alvorens sprake zal zijn van het uit de weg ruimen van elk vooroordeel, hoe subtiel ook. „U bent onze lievelingsbroeder en in zekere zin ook onze oudere broer", aldus de paus. Hij herinnerde «met afschuw» aan de miljoenen- voudige moord op de joden in de Tweede Wereldoorlog.

Opperrabbijn Elio Toaff had tevoren het bezoek omschreven als "het eerste echt historische ogenblik in de betrekkingen tussen de (katholieke) kerk en het jodendom, twintig jaar na Johannes XXIII en het tweede Vaticaans concilie". In het concilie- document «Nostra Retate» worden de betrekkingen met het jodendom nieuw geformuleerd en werd de algemene joodse verantwoordelijkheid voor de dood van Jezus Christus niet langer gehandhaafd. Voortaan wordt ook niet meer op Goede Vrijdag in katholieke kerken gebeden om bekering van de joden.

... *Opperrabbijn Elio Toaff begeleidt paus Johannes Paulus II naar de synagoge ...*

Woordvoerder Joaquin Navarro van het Vaticaan bracht dan ook tot uitdrukking, dat het bezoek alle christenen boodschapt dat de dag is gekomen om open te staan voor het jodendom en elk spoor van anti-semitisme uit hun hart te bannen. Dat was mede gevoed door het voorschrift van paus Paulus IV, dat geldigheid behield van 1555 tot 1848, waardoor de Romeinse joden werden gedwongen zich bij nacht achter een gesloten poort in het getto op te houden, terwijl zij alleen maar in tweedehands goederen mochten handelen, geen onroerend goed in eigendom mochten hebben en als herkenningsteken een geel kapje moesten dragen. Tot 138 jaar geleden moest de opperrabbijn van Rome op de laatste zondag voor Pasen verschijnen voor de hoogste stedelijke gezagsdrager om een rituele schop onder het achterwerk te ontvangen als verwerper van de Zaligmaker.

De paus betitelde de discriminatie die joden (hebben) ondergaan en de ongerechtvaardigde inperking van hun religieuze en burgerlijke vrijheden als «objectief zeer betreurenswaardig». Hij betuigde krachtige steun aan wat Nostra Aetate zegt wat betreft verwerping van de collectieve schuld van de joden aan de kruisdood van Christus. „Dit kan noch de joden van die tijd, noch hun nakomelingen, noch de thans levenden zonder aanzien des persoons worden aangewreven", verklaarde Johannes Paulus II.

Natuurlijk moet de Rooms- katholieke kerk haar eigen identiteit bewaren, maar dat maakt het nog niet geoorloofd de joden als «veroordeeld en vervloekt» te beschouwen, betoogde de paus, "alsof dat rechtstreeks uit de Heilige Schrift zou kunnen worden afgeleid." Steeds moeten kerk en christenen bereid zijn de dialoog met het jodendom aan te gaan, waartoe nog maar eerste schreden zijn gezet, aldus de paus.

Hij herinnerde aan de hulp die christenen in Rome joden hebben geboden ten tijde van de vervolging in de Tweede Wereldoorlog. Dat aspect werd ook aangesneden door de beide joodse woordvoerders, die evenwel tegelijk in herinnering brachten hoe de joden van Rome onder pauselijke heerschappij hebben geleden.

Indirect roerde voorzitter Saban van de joodse gemeente van Rome ook de kritiek aan, die menigmaal is geoefend op paus Pius XII (1939-1958) omdat hij zich niet duidelijk genoeg zou hebben uitgesproken tegen de jodenvervolging gedurende de Tweede Wereldoorlog. „Het is niet onze taak — omdat wij nog te dicht bij die tijd staan — te oordelen over wat toen in Rome is gebeurd, wat toen aan de oevers van de Tiber gebeurde kon niet aan de andere kant van de rivier worden gelaten voor wat het was, zoals wij niet konden overzien wat toentertijd in andere gebieden van het Europese vasteland gebeurde", aldus de voorzitter.

Opperrabbijn Toaff beschreef het bezoek van de paus aan de synagoge als «een regelrechte omkeer in de kerkpolitiek". Naar zijn mening moet het jodendom hierin een erkenning van kerkelijke zijde zien. „Wij kunnen het verleden niet vergeten, maar wij wensen voort te gaan met vertrouwen en hoop in deze nieuwe historische periode, die vruchtbaar zal zijn nu wij onze gemeenschappelijke taak op voet van gelijkheid en van wederzijdse achting aanpakking in het belang van het hele mensdom", alds Toaff.

Naar hij verklaarde doemt de gedachte van het geestelijke en morele ééngodendom van Israël te worden bevorderd om mensheid en het geschapene in de liefde, macht en rechtvaardigheid van God te verenigen, „die de God is van allen", en licht te brengen in de geest en het hart van de mensen, „zodat orde, moraliteit, het goede, harmonieuze en de vrede kunnen opbloeien in de wereld".

Hoewel met erkentelijkheid kennis nemend van het feit, dat Johannes Paulus II letterlijk verklaarde: „De kerk betuigt door zijn mond nogmaals leedwezen over alle uitingen van antisemitisme en van haat en vervolging, in welke tijd en door wie ook aangesticht tegen de joden", hield voorzitter Saban staande dat er meer nodig is. De staat Israël speelt in het hart van elke jood een centrale rol, „zodat een verandering in houding tegenover die staat niet alleen de aanwezigen, maar alle joden ter wereld diep zou beroeren en een belangrijke bijdrage zou leveren tot het brengen van vrede in een deel van de wereld, dat heden ten dage arglistige valstrikken en gevaren oplevert voor de hele Westerse wereld", aldus Saban. Hij vond dat erkenning van de staat Israël een volgende stap moet zijn na de eerste van «Nostra Aetate» en achtte het pauselijk bezoek een heenwijzend karakter te dragen naar betere tij-

DEZE AFLEVERING van Kerk en Wereld is voor een groot deel gewijd aan het recente bezoek van paus Johannes Paulus II aan de synagoge in Rome. Naast commentaren is het volledige ANP-verslag over dit bezoek overgenomen. Dit bezoek werd gekenschetst als een historische gebeurtenis.

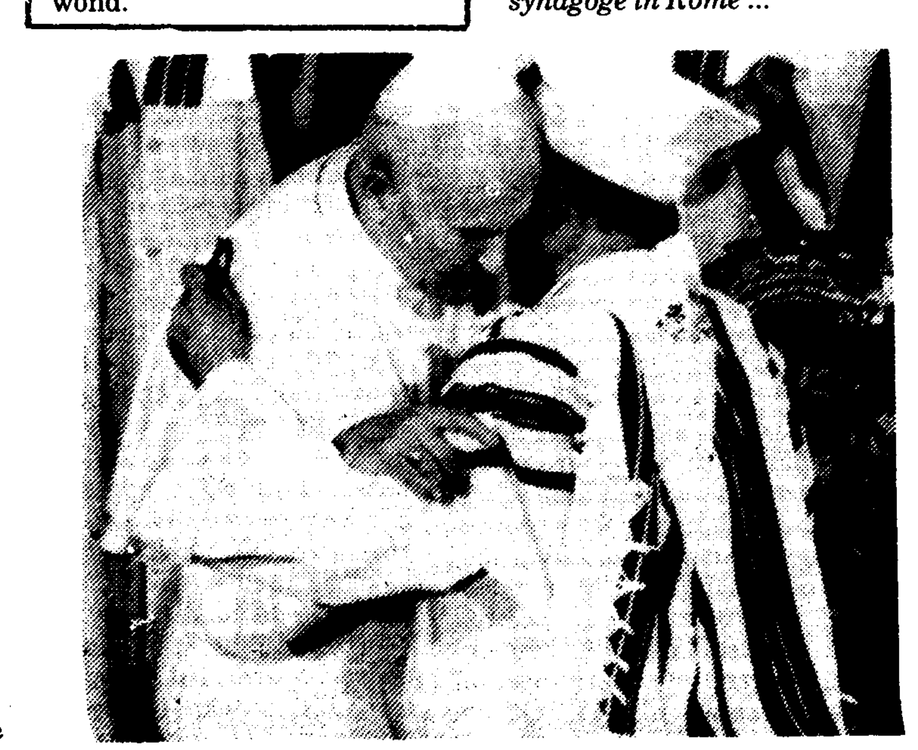
Ontroering

TOEN PAUS en opperrabijn de een na de andere het oude Oude Testament opsloegen, ging er een golf van ontroering door de synagoge. De paus las psalm 123: 'Zie, hoe goed en lieflijk is het dat broeders ook tesamen wonen'. Zonder de geschiedenis uit het oog te verliezen, antwoordde de opperrabijn met psalm 124: 'Ten ware de Here bij ons geweest als de mensen tegen ons opstonden, zo zouden zij ons levend verslonden hebben'.

Oudste

DE JOODSE GEMEENTE van Rome is de oudste in het Westen, de stichting ervan gaat terug tot ver in de tweede eeuw voor het begin van de christelijke jaartelling. Toen de paus op bezoek kwam, moest hij door tweeduizend politieagenten beschermd worden. In 1982 werd op de synagoge een aanslag gepleegd door Arabische terroristen, een jongetje werd gedood en er waren 35 gewonden. Anderhalf jaar eerder was er in Rome een aanslag op de paus zelf, hij werd zwaar gewond.

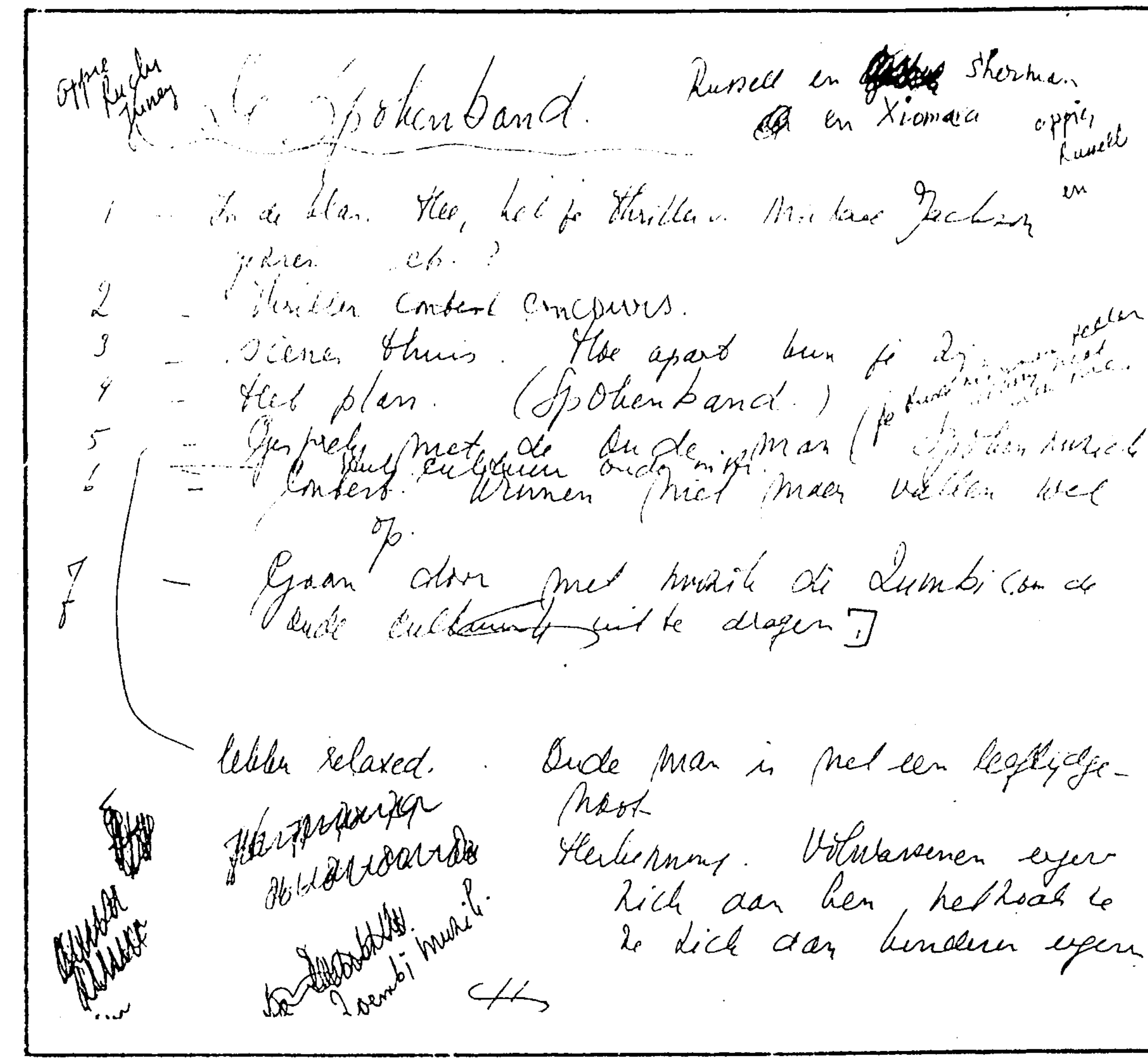
... *Paus Johannes Paulus II omhelst opperrabijn Elio Toaff aan het einde van zijn bezoek aan de synagoge in Rome ...*

vinden. De uitgever ook niet". Vandaar die moeilijke titel met zijn tweetalige uitspraak!

"Meestal zoek ik eerst een thema; ik moet weten waarover ik wil schrijven. Ik zoek een thema waarvan ik denk dat het mensen interesseert. Daarna ga ik het verhaal in blokken schrijven — van begin tot einde. Per hoofdstuk geef ik aan hoe ik het zou willen uitwerken. Ik maak een hoofdstukindeling, zodat ik weet wat ik wil. Of ik me er aan houd, is wat anders. Dan heb ik ook een idee van de omvang van het boek — de delen waarin ik het ga indelen. Maar lang niet altijd houd ik me er precies aan". Volgens de opzet zou «De spokenband» er als volgt uitzien:

Als je «De Spokenband» leest, zie je wel heel wat verschillen met het oorspronkelijke plan. Ik noem er enkele:

- De 7 hoofdstukken werden er in het plan eerst 8 (zie de tussenvoeging tussen 5 en 6), maar definitief in het boek zelf: 11;
- De namen van de figuren zijn veranderd;
- Hoofdstuk 1 is niet in de klas, maar bij Curt thuis;
- Hoofdstuk 3 is ook veel meer geworden dan alleen "scènes thuis";
- Vooral het gedeelte met Odulio is uitgebreid weergegeven: zijn verhalen en via hem de verhouding tussen oude culturen en moderne tijd, over hoe Odulio van vroeger vertelt, hoe hij de «benta» maakt;
- De voorbereiding van het concours wordt uitvoerig verteld (spanning- verhogend); het laatste hoofdstuk daarentegen is ingekort (hoofdstuk 6 en 7 zijn samengevoegd) wat het slot krachtiger maakt dan in het oorspronkelijke plan.
- Diana Lebacs heeft voor dit eenvoudige, chronologisch vertelde verhaal haar oorspronkelijke plan in grote lijnen gevolgd, maar een strakkere compositie gegeven: de klas aan het begin is weggelaten, het middenstuk is uitgebreid, het slot is kort en krachtig.

"Als een boek zichzelf begint te schrijven, weet ik dat het goed gaat. Als ik blijf ploeteren, is er iets mis. Ik kan niet beginnen op commando, ik moet letterlijk wachten tot de eerste regel geboren wordt. Ik weet niet wanneer het gebeurt. Iedere keer heb ik het weer, bijvoorbeeld met «De spokenband». Ik had een deadline en ik kwam in paniek. Ik kon maar niet beginnen en die dag kwam steeds nader. Als de eerste

regel geboren wordt, dan ben ik gered. Als die eerste regel er maar is. Ik ben daar totaal afhankelijk van, dat is wachten op hét moment".

"Tot en met de Nancho- serie heb ik gesteund op de adviezen van Miep Diekmann, maar vanaf «Suikerriet Rosy» (1983) heb ik totaal zelfstandig gewerkt. Ze weet nu niet meer wat ik schrijf; nu ben ik autonoom. Vroeger was het schrijven gemakkelijk. Maar schrijven wordt met de dag moeilijker! Voor ik vier of vijf regels op papier heb, is er een halve ochtend voorbij. Ik sleur me er nu doorheen. Zoveel plezier ik aan schrijven had, zo'n kwelling is het nu. Heeft dat met leeftijd of ervaring te maken? Nu moet ik dagen nadenken of ik aan dat karwei begin! Ik schrap wel, soms zelfs veel. Vroeger schreef ik altijd met mijn hand om het gevoel in mijn vingers te hebben, maar nu typ ik ook direct. Maar dat werk beschouw ik dan als kladpapier — waarin ik weer schrijf en doorhaal en veranderingen aanbreng".

WIM RUTGERS

Thera Coppens: «Vlieg op!»
Omniboek — Den Haag, 1985
Leeslift-project Antillen

Saskia, Tom en Debbie verhuizen met hun ouders vanuit Amsterdam naar Bonaire. Na vier weken in het nieuwe huis gewoond te hebben, maken ze kennis met de eerste kinderen die Pedrito, Maria en Juanita heten, en die hun vragen mee te doen in een musical die ze instuderen onder leiding van hun onderwijzer Mirto.

De musical «Vlieg op!» gaat over drie Nederlandse kinderen die naar de Antillen gaan, een beetje last van heimwee hebben, maar toch wennen aan het heel ander leven. De opvoering wordt natuurlijk een groot succes!

Het aardige van het boekje is dat er een musical met tekst en muziek van gemaakt is, die bijgeleverd worden. Ik las alleen het boek.

Het is jammer dat er zo veel fouten of onwaarschijnlijkheden in staan, als: Aruba ligt een beetje tussen Curaçao en Bonaire in. Als de kinderen op Hato landen zien ze het eerst palmbomen. De lachende donkere taxi-chauffeur heeft natuurlijk weer zijn spierwitte tanden volgens de bekende clichés. In Nederland is het al herfst, maar op Bonaire is de school nog niet begonnen; heeft de auteur misschien aan de Surinaamse vakantietijd gedacht? In die tijd van het jaar wordt er een vliegerwedstrijd gehouden. Als onderwijzer Mirto over het verleden vertelt, lezen we: Er zijn geen indianen op Bonaire en niet veel blanken MEER. Maar Mirto staat op, want het is zes uur en dus tijd om te eten. Kinderen zeggen «ayó» als ze elkaar begroeten en «adelisia» als ze iets lekker vinden.

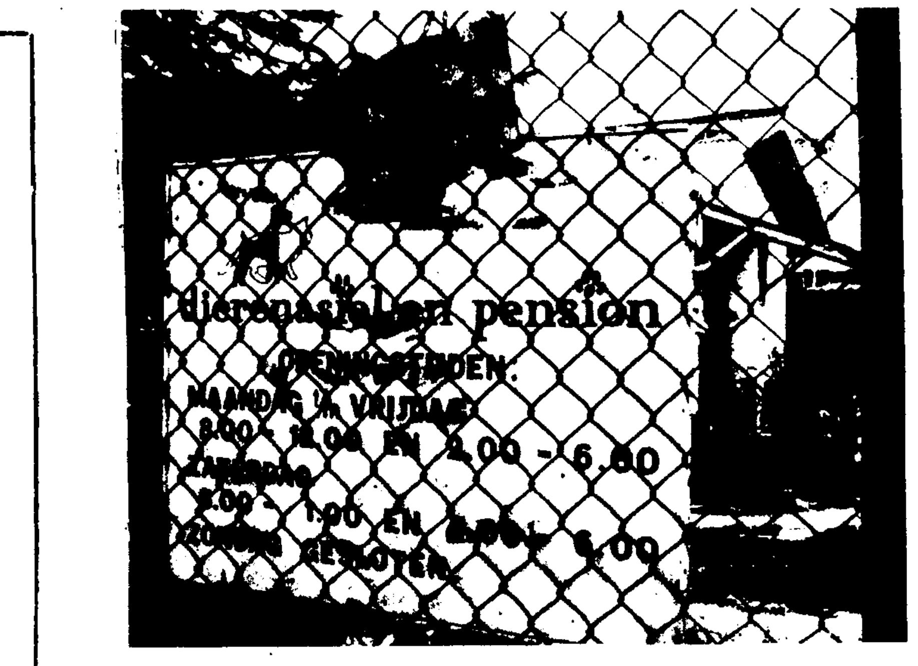
En dat allemaal terwijl de auteur zich heeft laten voorlichten door kinderen die op Bonaire gewoond hebben!

Volens de uitgeversfolder is het Leeslift-project Antillen "een ideale manier om kinderen meer te interesseren voor het leven op de Antillen en, in 't algemeen, om kinderen uit verschillende werelddelen dichter bij elkaar te brengen..."

Het boekje zelf is keurig uitgevoerd en bevat een vlot verhaal, maar wat bereik je met zoveel slordigheden?

«Vlieg op!» zeg ik dan, wat volgens de auteur in het Papiaments vertaald «ai bana» is.

dierenbescherming

WE ZITTEN weer midden in het seizoen.
Seizoen, wát voor seizoen — beslist niet dat van de toeristen! Dit gaat om de NIET betalende gasten (honden en katten) bij ons op het Dierenasiel te Parera.

Wij zitten weer vol. Vol met fijne, vrolijke, gezonde dieren: kunt U nog een plaatsje vrijmaken in Uw hart en Uw huis voor één van hen?

Ze hebben het goed bij ons, maar dat kan natuurlijk niet hun eindbestemming zijn. Honden (en katten) verlangen naar gezelligheid en liefde van één fijne baas — ze betalen U ruimschoots terug voor Uw goede zorgen met hún goede zorgen!

Over GOEDE zorgen gesproken — laat U het a.u.b. niet zover komen, dat Uw teefje, vol met babies, "afgedankt" wordt. In de eerste 4 maanden van het nieuwe jaar moesten wij tot ons verdriet weer 733 honden en katten afmaken.

Het is niet de schuld van Uw teefje, dat ze zwanger wordt — dat is UW verantwoordelijkheid: FAMIA PLANEA voor dieren, dus STERILISATIE, is het enig juiste antwoord. Kom bij ons voor advies en hulp, ook op financieel gebied. Het honden- en kattenbestand op ons eiland móét tot normale proporties worden teruggebracht. Daar moeten álle eigenaren van huisdieren aan medewerken.

Of komt U pas verontwaardigd in het geweer wanneer de autoriteiten het nodig vinden dieren te gaan afschieten?

Laat het niet zover komen: help ons de dieren te helpen. Een werkelijk beschaafd mens zal mede de verantwoording dragen voor zijn omgeving en zal daarbij respect en zorg voor dier en natuur tonen.

Bel ons even op, ons telefoonnummer is 54300 — of kom zelf langs op Parera. Wij helpen U graag met: advies, adoptie, ophaal en afstand, verzorging van Uw dier; ook transport voor doktersbezoek. En pension.

O ja pension. Maakt U voor de komende vakantiemaanden tijdig een reservering voor Uw hond(en)? Wel even bij de dierenarts langs gaan voor een gezondheidsverklaring. Helaas hebben wij nog geen gelegenheid katten logies te bieden. In alle geval, graag tot Uw dienst en tot ziens!!

Kinder- en jeugdliteratuur; Leeslift-project Antillen

Diana Lebacs werkt op drie fronten tegelijk

"«SHERRY» WAS MEER een samenvatting, een van me afschrijven van alles wat ik had meegemaakt. Of eigenlijk WIJ, want «Sherry» is het symbool voor het Antilliaanse meisje. Alles wat ik heb meegemaakt in de zestiger jaren heb ik van me afgeschreven in «Sherry»; alle frustraties, alle dingen die ik niet juist vond".

Zo kijkt de Curaçaose kinder- en jeugdboeken- auteur Diana Lebacs in een gesprek nú terug op haar Nederlandstalige debuut «Sherry; het begin van een begin» (1971, 1985[2]), waarmee ook de Antilliaanse jeugd- lieratuur in het algemeen begon.

Na «Sherry» volgde de vierdelige «Nacho»- serie, «Suikerriet Rosy» en binnenkort zal «Het witte licht», een bewerking van het filmscirpt van haar man, Pacheco Domacassé's «Boka Sarantonio», verschijnen.

Maar Diana Lebacs liet het in haar literaire werk niet bij de Nederlandse taal alleen; al gauw begon ze ook in het Papiaments te schrijven voor kinderen.

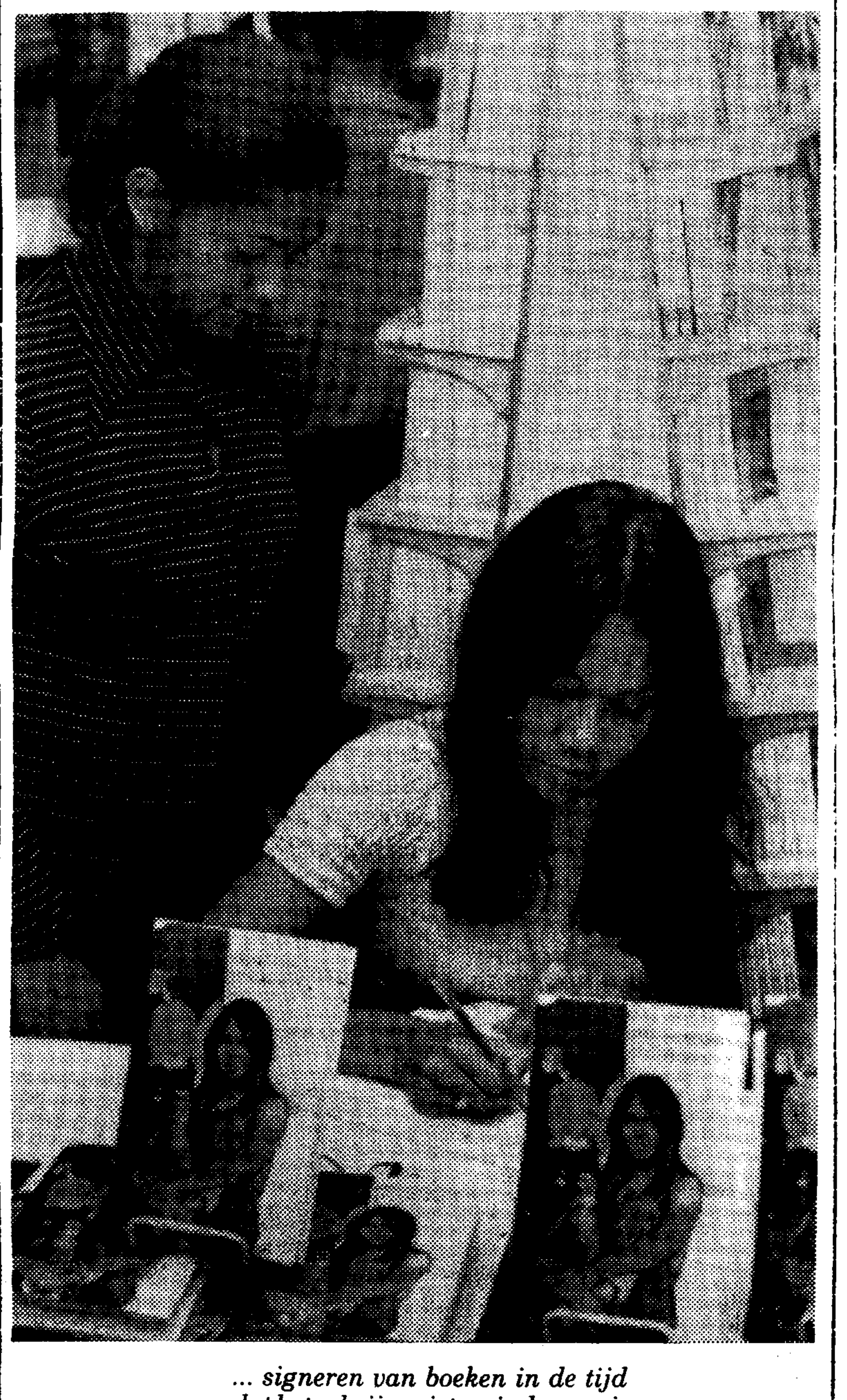
PAPIAMENTSTALIGE KINDERBOEKEN

Diana Lebacs volgde in het begin van de jaren zeventig, nadat «Sherry» verschenen was, een cursus Papiaments L.O., waar bij ze de bevoegdheid verwierf om les te gaan geven in die taal, nadat ze na twee jaar slaagde. Toen voelde ze zich voldoende voorbereid om in het Papiaments te gaan schrijven voor kinderen. "Voor mezelf had ik toen al uitgemaakt dat ik in twee talen zou blijven schrijven. Door de L.O.- cursus ben ik zowel beter Nederlands als Papiaments gaan schrijven, omdat ik meer inzicht in taal kreeg. Wij geven nu in eigen beheer heel eenvoudige boekjes uit. Ik werk op twee fronten: ik geef met Papiaments- literatuur kinderverhalen, klankrijmpjes en dergelijke voor kleine kinderen. Die eigen taak is heel belangrijk, omdat een kind van zes jaar natuurlijk graag zijn eigen taal leest. Ik speelde als kind in de sneeuw en Paulus de Boskabouter kon ik me prima voorstellen. Maar het was niet ónze werkelijkheid".

In 1974 publiceerde Diana Lebacs «Buchi Wan pia fini», waarna nog een half dozijn andere werkjes volgde, in het begin ieder jaar een, later werd de frequentie iets minder. Haar laatste werkjes voor kleine kinderen — om er nog één te noemen — heet «Kas ta kas» (1985) en bevat korte rijmpjes, waarin het verhaaltje verteld wordt van de dwaze mier die op onderzoekings- tocht gaat in een ***kosboom en daar allerlei "avonturen" beleeft. Het besluit met:***

"Vruminga loko, mashá purá
a kore drenta su nèshi den kurá.
E di: keirumentu ta dushi
pero si bo ke biba na pas
n'tin nada mas dushi ku bo mes kas".

"Ik ontmoet via mijn werk veel vrouwen die ook in het Papiaments willen schrijven. Daarom moet Papiaments nu naar school; we hebben al een hele generatie verloren laten gaan uit domme motieven. Men had nooit over intelligentie mogen schrijven in allerlei studies, omdat de mensen daardoor gingen denken dat ze te dom waren om Nederlands te leren. We moeten ze leren dat Papiaments op school geen kwestie van «kabes duru» is. We zaten vroeger met een dubbele moeilijkheid: je leert in een taal die niet van jou is ***en dan leer je ook nog over dingen die een cultuur vertegenwoordi***gen die niet van jou is. Mijn boeken in het Nederlands zijn dus wel in de taal van de Nederlanders, maar toch blijken ze soms nog moeilijk vatbaar. Zo zelfs dat leerlingen en studenten in Nederland vinden dat ik te moeilijk schrijf! De vreemde cultuur dringt ondanks de taalovereenkomst heel moeilijk door.

... signeren van boeken in de tijd dat het schrijven iets minder moeizaam ging ...

Op Curaçao hadden we dus de dubbele moeilijkheid toen, zo'n twintig jaar geleden. Men had Nederlandstalige boeken over de eigen cultuur moeten schrijven en publiceren in die tijd. En nu zitten we vast! Met een aangepaste kinder- en jeugd- literatuur was het nooit zo ver gekomen!

"Ik heb altijd gekozen om op twee terreinen te werken. Mijn werk op Curaçao is duidelijk gescheiden van het werk dat op Nederland gericht is. Vroeger was ***dat heel moeilijk, want iedereen zei tegen me dat ik dat niet moest*** doen, dat ik alleen voor Curaçao en in het Papiaments moest schrijven. Maar ik heb nooit geloofd in isolatie. Je moet je cultuur naar buiten uitdragen. Dat heb ik gezien op een congres voor Caribische cultuur in 1978 en in 1983 toen we in New York naar het Festival van Traditionele Culturen gingen. Je moet naar buiten toe; dat was trouwens al de eerste opzet van Sherry. Ik geloof in een wereldcultuur, ik voel me overal thuis.

Alleen voor de lokale markt werken is veilig, internationaal sta je voor een harde competitie. Maar ik ben nu helemaal bereid om die kwestbare positie in te nemen. Dat is ook een veel ruimer referentie- kader".

NEDERLANDSTALIGE KINDERBOEKEN VOOR DE BASISSCHOOL

Als consequentie van die gedachte heeft Diana Lebacs aan haar literaire werk een derde spoor toegevoegd: Nederlandstalige kinderboeken voor gebruik in de Nederlandse basisschool. Haar werd door Uitgeverij Omniboek in Den Haag voor het Leeslift- project Antillen gevraagd een boekje te schrijven voor kinderen die moeilijkheden met lezen hebben. Het resultaat was «De Toembakoning» (zie kader). In diezelfde serie verscheen van de Nederlandse schrijfster Thera Coppens het kinderboek «Vlieg op!», dat ook als musical verkrijgbaar is met teksten in dialoog, liederen en muziek (zie kader).

"De serie «Makkelijk lezen» van het project Leeslift Antillen waarvoor ik nu een deeltje geschreven heb: «De Toembakoning» (1985), was een nieuwe uitdaging omdat je een thema voor een ouder kind op een vrij hoog niveau heel helder moet opschrijven in korte zinnen en een beperkte woordenschat. Dat helpt me ook weer voor mijn schrijven voor kinderen in het Papiaments. Als ik een opdracht krijg, duik ik nooit zo maar ergens in, maar ik doe eerst zoveel mogelijk onderzoek. Voor ik «De Toembakoning» voor moeilijk lezenden schreef, heb ik in de bibliotheek die hele serie '«Moeilijk lezen» bestudeerd: Wat wil men hebben? Waar let men op? Wat hebben ze al als thema's opgenomen? Hoe is de schrijfstijl? Dat doe ik altijd. Dit jaar heb ik het verzoek gekregen om voor het l.b.o. teksten te schrijven. Het eerste wat ik deed, was het materiaal opvragen. Ik verken mijn terrein degelijk; dat maakt de kans om afgewezen te worden ook veel kleiner!"

Voor de Nederlandse uitgeverij van schoolboeken, Zwijsen in Tilburg, schreef Diana Lebacs voor de Zebraboeken reeds «De spokenband» (zie kader). "Met titels heb ik enorm veel moeite; ik kan geen titels bedenken. Iedere keer weer is dat een probleem. Voor de «De spokenband» heb ik vier maanden lang naar een andere titel gezocht, maar ik kon niets

Diana Lebacs: «De Toembakoning»
Illustraties Wop Sijtsma
Omniboek — Den Haag, 1985
Leeslift-project Antillen

In dertien hoofdstukjes van samen vijftig pagina's vertelt Diana Lebacs in korte zinnen en met veel herhaling van woorden heel eenvoudig het verhaal van de gehandicapte Dolfi, die in een volkswoning woont en meedoet aan het tumba- festival tijdens carnaval. Dolfi moet zelf een lied maken en de hele buurt leeft mee. Hij vindt het vreselijk moeilijk, tot Dolfi bij zijn opa en oma die in de knoek wonen, een idee krijgt. Opa leert hem wat een tumba eigenlijk is en helpt hem met de woorden en melodie.

Op het tumba- festival zingt Dolfi zijn kritiek op de hoge telefoon-, water- en electriciteitsrekeningen en wordt winnaar uit 33 deelnemers. Een gehandicapt kind presteert net zo goed als ieder ander!

Met zijn grote duidelijke lettertype en vijftien pagina grote zwart / wit illustraties door Wop Sijtsma is het een prima lees- kijkboek geworden: vrolijk, humoristisch, met een serieuze ondertoon.

Diana Lebacs: «De spokenband»
tekeningen van Jenny Dalenoord
Uitgeverij Zwijsen - Tilburg, 1985
Zebraboeken serie 4

Na een korte inleiding over de geschiedenis van Curaçao gaat «De Spokenband» over Curt en Ruchi, die onder de naam van "De Knettergekke Beenbrekers" veel succes oogsten bij de Thriller en Breakdance festivals op Curaçao.

Voor het nieuwe "Doen of Doodgaan" concours bedenken ze iets anders, omdat de oude Odulio hun leert van de «benta» en de «muzik di zumbi». Temidden van alle electronische thriller- effecten brengen de twee jongens en de oude man dan samen de traditionele muziek ten gehore.

Ze winnen wel niet, maar bewerkstelligen wel belangstelling en waardering voor de traditie in deze moderne tijd: "De volgende keer organiseer ik een Folklore Festival", zei de impresario. "Maar geen wedstrijd, nee. Iets, dat een band smeedt tussen oud en jong, tussen heden en verleden. Net zoals de band tussen Odulio en de jongens hier".

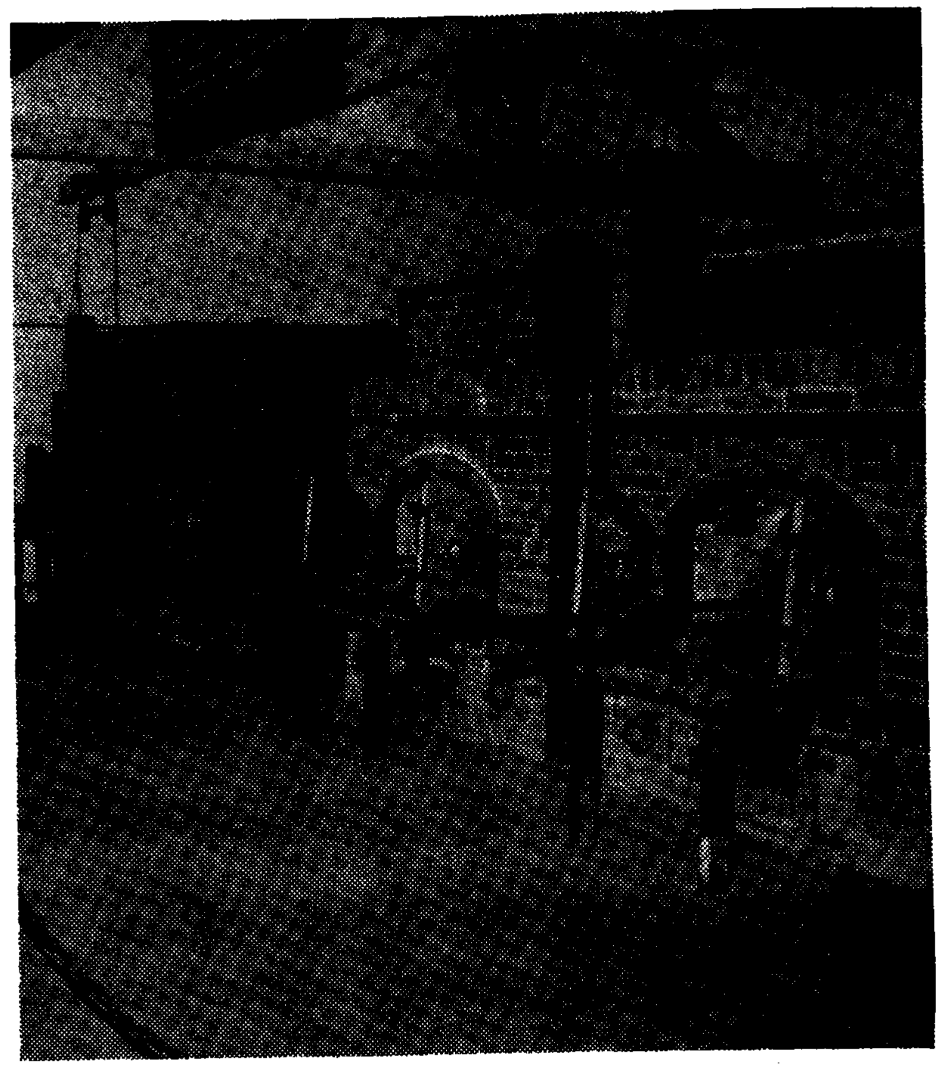
Een vlot, modern verhaal voor de hoogste klassen van de lagere school.

Halleluja

BIJ DE INGANG schudde de paus allereerst de handen van Giacomo Saban, de voorzitter van de joodse gemeenschap in Rome. De ontvangst- ceremonie had op het laatste moment nog enige problemen opgeleverd. Want wie zou de paus als eerste mogen begroeten: Saban of opperrabbijn Elio Toaff? Saban won, maar moest de rest van de middag in de joodse geestelijke zijn meerdere erkennen. Toaff zou de paus er aan herinneren dat hij het verleden niet kon vergeten, maar zijn uiterste best deed de blik naar de toekomst te richten. En Toaff zou zeggen dat Israël het wettige land is van het joodse volk, waarmee hij impliciet de weigering van het Vaticaan Israël te erkennen nog eens aan de kaak stelde.

Natuurlijk was er in de Romeinse synagoge geen ruimte voor alle ruim 16.000 joden die Rome telt. Dus hadden de joodsgeestelijke autoriteiten alleen plaatsen geboekt voor ongeveer duizend hoogwaardigheids- bekleders die de paus met het zingen van het Halleluja naar zijn zetel begeleidden.

AUSWITZ
...klooster in schaduw concentratiekamp...

den, dié op het punt staan zich baan te breken.

Johannes Paulus II verklaarde dat de tijd van alleen maar naast elkaar bestaan van een joodse en een katholieke gemeenschap in Rome voorbij hoort te zijn: „Er moet meer ontstaan dan hier en daar een beperkt bezoek, er dient broederlijke liefde te zichtbaar te worden". De paus legde de nadruk op het gemeenschappelijk geloof in een enige God, „die de vreemdeling lief heeft en recht doet aan weduwe en wees". De paus dankte God voor deze blijde ontmoeting „en voor het goede dat hieruit reeds voortvloeit, voor de herontdekte broederschap en voor het nieuwe en diepere begrip tussen ons in Rome en tussen kerk en jodendom overal, in elk land, ons allen tot heil". De paus bad enkele verzen in het Hebreeuws uit de 118e psalm, waarin de nooit eindigende liefde van God wordt geprezen.

Rabbijn Toaff gaf als zijn overtuiging dat de terugkeer van de joden naar hun eigen land als een nimmer op te geven ideaal moet worden erkend door de wereld. Het kan niet worden opgegeven omdat volgens de profeten hier een voorafschaduwing te zien is van het tijdperk van universele broederschap "waarnaar wij allen smachten" en naar die allesomvattende vrede waarvoor de bijbel de belofte geeft. Daarom kan volgens Toaff van erkenning van Israël niet worden afgezien, "omdat de onvervangbare rol in het plan van de uiteindelijke verlossing zoals door God beloofd, niet kan worden ontkend".

Wel ziet hij mogelijkheden voor gemeenschappelijke strijd voor het bereiken van menselijke vrijheid, slechts beperkt door inbreuk op de vrijheid van anderen. De mens is zijns inziens geboren tot vrijheid. Daarom moeten alle mensen, onverschillig tot welk volk zij behoren, vrij zijn omdat zij allen dezelfde waardigheid en dezelfde rechten gemeen hebben. Er is geen plaats voor mensen die zich superieur of inferieur achten, "omdat in elk mens de goddelijke vonk zit die hem gelijk maakt aan anderen".

Niettemin zijn er naties waar beperking van de vrijheid, discriminatie en vervreemding schering en inslag zijn. Wat betreft menselijke vrijheid dacht hij in dit verband aan de zwarten in Zuid-Afrika, wat godsdienstvrijheid aangaat aan katholieken en joden in de Sovjetunie. „Onze gemeenschappelijke taak bestaat in het betuigen van de fundamentele rechten van de mens zoals het recht op leven, op vrijheid van gedachten, geweten en godsdienst", *aldus de opperrabbijn.*

Paus en rabbi

JOHANNES PAULUS II, de Poolse paus die in zijn geboorteland van nabij van de vervolging en de uitroeiïng van de joden heeft geweten, had als aartsbisschop van Krakow al eens een joods bedehuis van binnen gezien. Bovendien was onder een van zijn voorgangers, paus Paulus VI, door het tweede Vaticaans concilie vastgesteld, dat joden geen schuld dragen aan de dood van Christus en dat in de kerk niet meer nadrukkelijk voor de bekering van joden gebeden zou moeten worden. Nu ging Johannes Paulus II aanmerkelijk verder dan de eerdere gebaren die door hem en zijn kerk tegenover het jodendom werden gemaakt. Hij zei in de synagoge dat de r-k kerk door zijn mond (nogmaals) leedwezen betuigt over alle uitingen van anti-semitisme en van haat en vervolging, die in welke tijd en door wie ook zijn aangesticht tegen de joden. Verder zei de man die zich plaatsbekleder van Christus op aarde pleegt te noemen, dat de joden „de lievelingsbroeder en in zekere zin ook de oudere broer" van de kerk zijn. Die uitlatingen als ook het pauselijk bezoek aan de synagoge zijn inderdaad van historische betekenis, zij het dat zij gezien de vernederingen en vervolgingen die joden ook van christenen hebben ondergaan wel erg laat komen.

Aan de vooravond van Israëlietisch pasen, het joodse bevrijdingsfeest waren het optreden van de paus en de gebaren van verzoening van zijn kant, een bewijs van goede wil. Het zal echter nog lang duren voordat ieder spoor van anti-semitisme of anti-judaïsme uit de r-k kerk en andere kerkgenootschappen is verdwenen en christenen er definitief mee ophouden joden af te schilderen als mensen die de ware godsdienst nog niet belijden en alleen al daarom met meewarigheid mogen worden bezien.

Of dat ook betekent dat het Vaticaan diplomatieke betrekkingen moet aanknopen met Jeruzalem is een vraag van heel andere orde. In joodse kring, ook voorafgaande aan het pausbezoek aan Nederland, is om erkenning van de staat Israël door de „Heilige Stoel" nadrukkelijk gevraagd en ook de Romeinse opperrabijn Elio Toaff zei bij zijn hartelijke ontmoeting met het hoofd van de katholieke kerk, dat die haar terughoudendheid tegenover de staat Israël moet laten varen. Rome gaat echter vooralsnog andere wegen, vooral omdat het goede betrekkingen wil blijven onderhouden met Arabische christenen en daarom politiek heel behoedzaam wil zijn. Rome is wel bereid mede- verantwoordelijkheid uit te spreken voor het leed dat eeuwenlang joden is aangedaan, maar gaat niet zover dat de kerk op grond daarvan de staat Israël als volkenrechtelijke gesprekspartner zou moeten erkennen. Zolang die erkenning niet komt, zullen de joden zeer begrijpelijk de katholieke vriendschaps- en schuldbetuigingen met reserve blijven bekijken.

(Uit NRC/Handelsblad)

Paus en joden

IN DEZE WAT het internationale nieuws betreft sombere tijd, is er één gebeurtenis, waarover positief kan worden geoordeeld. De paus heeft een dienst in een Romeinse synagoge bijgewoond. Daarbij heeft hij nog eens nadrukkelijk uiting gegeven aan de droefheid van de Rooms-katholieke kerk over het lot van zes miljoen joden in de Tweede Wereldoorlog. Paus Johannes Paulus heeft met dit bezoek verbondenheid willen demonstreren van de Rooms-katholieke kerk met de joodse godsdienst. Dat is een belangrijk gebaar, gezien de historisch gegroeide verhouding tussen de twee religies, die vooral door antagonisme is bepaald.

Historisch gegroeide verhoudingen: het in de eerste eeuwen van onze jaartelling opkomend christendom zag in de joodse godsdient voor alles een rivaal, waarvan de volgelingen bovendien buitengewoon moeilijk te bekeren waren. De katholieke kerk beschouwde zich als 'het ware Israël' en ontwikkelde de leer van het verworpen joodse volk, dat de Heiland had gekruisigd. Toch zou het nog tot de dertiende eeuw duren, voordat de Rooms-katholieke kerk ten tijde van paus Innocentius III, een officiële politiek ten aanzien van de joden invoerde.

De Franse historicus Joseph Calmette heeft het leven van de joden in de middeleeuwse maatschapij omschreven als 'een inbreuk op de christelijke samenleving. Gedwongen bekeringen, moordpartijen en verbanning van joden, men komt ze herhaaldelijk tegen in de annalen uit de Middeleeuwen'. In die maatschappij hadden joden de status van slaven, levend in getto's en door de jodenhoed duidelijk te onderscheiden van de christenen. Tegelijk werden de synagogen getolereerd en bediende de kerk zich soms van de wetenschap van de rabbi's, aldus Calmette. Zo heeft een Romeinse rabbijn er nog eens aan herinnerd dat de discriminatie van de joden in Rome tot 1848 heeft geduurd.

Het tweede Vaticaans concilie heeft in de jaren zestig van deze eeuw het anti-semitisme nadrukkelijk afgewezen, het gebed voor de bekering der joden beëindigd en vastgesteld dat de joden geen schuld dragen aan de kruisigingsdood van Christus. Paus Paulus VI bezocht wel het Heilige Land, maar zocht verder geen toenadering tot het joodse geloof of de staat Israël. Dit laatste wenst de huidige paus ook niet, maar wel is hij verder gegaan dan zijn voorgangers bij zijn bezoek aan de Romeinse synagoge. Hij sprak zijn leedwezen uit over uitingen van anti-semitisme, die in welke tijd en door wie ook zijn aangericht tegen de joden. Hij noemde zelfs het jodendom 'in zekere zin de oudere broer' van de katholieke kerk.

Aan de vooravond van het Joods Paasfeest moet het bezoek van de paus van Rome aan de synagoge in die stad als een hart onder de riem worden beschouwd voor de joodse samenleving. Temeer omdat deze paus uit Polen afkomstig is, een land dat de traditie van het anti-semitisme maar al te goed kent.

De jodenvervolging in de Tweede Wereldoorlog heeft voor verse littekens gezorgd als het gaat om de verhouding van de joden met het Vaticaan.

De Duitse toneelschrijver Rolf Hochhuth heeft met zijn stuk 'De Plaatsbekleder' op theatrale wijze de rol van paus Pius XII tegenover de joden in de Tweede Wereldoorlog gehekeld. Sindsdien is het debat over de rol van die paus gaande gebleven en heeft voor de nodige bitterheid aan beide zijden gezorgd. Paus Johannes Paulus heeft die wonden niet in één keer kunnen hechten, maar het gebaar van zijn bezoek is belangrijk als men deze paus wil zien als een bruggenbouwer naar andere religies.

De Romeinse opperrabbijn heeft er bij het bezoek van de paus aan de synagoge op aangedrongen dat het Vaticaan de staat Israël zou erkennen. Men hoeft echter niet te verwachten dat de kerkelijke staat op korte termijn een dergelijke stap zal zetten. De overwegingen van de curie, die in 1948 golden bij de stichting van Israël, om die staat niet te erkennen, gelden ongetwijfeld nog. Toen en nu ging het om de banden die het Vaticaan onderhoudt met Arabische landen en vooral de christelijke bevolking in die landen.

Paus Johannes Paulus is het voor alles te doen geweest om een puur religieus bezoek. De hartelijkheid, waarmee zijn beozek gepaard ging, moet dat nog eens onderstrepen. Het zou buitengewoon voorbarig zijn aan dit bezoek een politieke betekenis toe te kennen.

Maar het woord historisch kan wel degelijk worden gebezigd, vooral als men de smartelijke geschiedenis van de relatie tussen de Rooms-katholieke en de joodse religie in aanmerking neemt.

SOETENHORST

(Uit Haagsche Courant)

Beste vrienden

„U BENT goede vrienden van ons", zei paus Joannes Paulus II ten overstaan van de duizendkoppige menigte. Het bleef even stil, maar het applaus barstte los toen hij daaraan toevoegde: „In zekere zin zou je kunnen zeggen dat u onze beste vrienden bent." De handreiking van deze paus aan de joden is zonneklaar, hoewel de kerkvorst even uit het veld geslagen leek toen opperrabbijn Elio Toaff hem na zijn woorden met twee zoenen op de wangen bedankte. Ook toen werden beide hoofdrolspelers van deze historische middag vergast op een daverend applaus. Maar het was muisstil geweest toen de katholieke kerkvorst de vervolging van de joden tijdens de Tweede Wereldoorlog memoreerde en deze fel veroordeelde.

2,8 Miljoen mensen in krotten rond het Neza-stadion:

Nezahualcoyotl: een stad zonder straten, hooguit wat karresporen

MEXICOSTAD — De Paseo de Reforma van Mexicostad heeft de allure van de Champs Elysees in Parijs, Guadalajara is vanwege het eeuwige groen de "parel van het westen", het 365 kerken tellende Puebla het "Rome van Amerika", maar in de krottenwijk Nezahualcoyotl is alleen de grasmat van het plaatselijke stadion groen. Het leven is er grauw. Toch behoort deze menselijke mierenhoop op de bodem van een drooggevallen zoutmeer ook tot de entourage van het wereld- kampioenschap.

Het drie jaar geleden bebouwde Neza- stadion behoort tot de twaalf accommodaties, die zijn uitgekozen voor de Mundial. Uruguay, Denemarken en Schotland spelen er hun wedstrijden voor de eerste ronde, ondanks het feit, dat het op zichzelf fors ogende bouwwerk zonder een goede gids onvindbaar is. Nezahualcoyotl kent geen straten, hooguit karresporen en zeker geen straatnamen. Het kan lang duren eer men een politieagent vindt om de weg te vragen. "Het is zaak na de wedstrijden in de auto te stappen en zo gauw mogelijk weg te rijden", is de goede raad van een bewoner.

Het gemeentebestuur van Mexico heeft een kilometerlange muur opgetrokken om het schrijnend ongerief erachter aan de blikken van voorbijgangers te onttrekken. Toch behoort Nezahualcoyotl niet tot de allerergste probleem- gebieden van Mexicostad. Weliswaar wordt het brakke land voortdurend door overstromingen bedreigd en is het eigenlijk ongeschikt voor bebouwing.

Maar ook zo'n wijkplaats voor duizenden gestrande landloze boeren en hun gezinnen ontwikkelt een eigen dynamiek. De krotjes van adobe — in de zon gedroogde modder — trottoirbanden, die als balken dienden er platgeslagen oliedrums als dakbedekking, hebben hier en daar plaats gemaakt voor behuizingen uit gewassen betontegels. Er zijn tappunten gekomen voor leidingwater, hier en daar is zelfs een stukje straat geasfalteerd en de electrificatie is vergevorderd, wat van pas kan komen als straks de tv- uitzendingen beginnen. Bossen draden zijn over hoogspannings- kabels geworpen. Het licht gaat 's avonds op en neer op het ritme van de stroomstoten. Zo nu en dan huurt de electriciteits- maatschappij een ploegje mannen om de draden te kappen. Maar het is onbegonnen werk. Nezahualcoyotl heeft zijn eigen wetten en zelfs een eigen gemeentehuis. "Onze gemeenschap (2,8 miljoen zielen groot) bevindt zich in de ontwikkelings- fase. het wereldkampioenschap denkt er precies zo over. "De Mundial maakt onze burgers zelfbewuster en geeft hun moed in een moeilijke economische situatie", aldus Sergio Pelaez Farell. "Ook Nezahualcoyotl moet van het wereld- kampioenschap profiteren.

...het Mexicaanse elftal...

Mexico-WK '86-Snippers

QUERETARO — De Belgische Mexicogangers maken zich zorgen. Vijf spelers zijn in Queretaro ziek geworden. Het ergst is Leo van der Elst er aan toe. Hij moet met een ontsteking aan de hals het bed houden. Erwin Vandenbergh en Nico Claesen zijn het slachtoffer geworden van de gevreesde 'Montezuma's wraak', die gepaard gaat met hevige buikloop. Michel de Wolf en Stefan Demol hebben ook last van maagstoornissen, maar kunnen wel meetrainen. Verder heeft bondscoach Guy Thijs geconstateerd, dat zijn drie doelmannen Jean-Marie Pfaff, Jacques Munaron en Gilbert Bodart conditie te kort komen. De spelers hebben ook kritiek: ze vervelen zich in hun verblijf stierlijk en kunnen niet veel anders doen dan uren in de zon liggen. In de avond staat er steevast een bezoek aan de bar op het programma.

O-O-O-O-O

MONTERREY — In het land van de Azteken worden ongeveer 10.000 aanhangers van de teams van Engeland, Schotland en Noord-Ierland verwacht. Uiteraard hebben de Mexicanen de nodige voorzorgsmaatregelen genomen om de slecht bekendstaande Hooligans in het gareel te houden. Na aankomst op het vliegveld van Monterrey, met drie uur vertraging, zei coach Bobby Robson: "Het toernooi om het WK is voor onze supporters de enige kans op eerherstel. Ik geloof en hoop, dat onze fans verstandig zijn geworden. Een ramp zoals vorig jaar in Brussel moet toch iedereen afschrikken. Het Engelse voetbal is nu wel diep genoeg gevallen."

O-O-O-O-O

De Zuidkoreaanse keuzeheer Kim Nam Jung is tot dusverre erg tevreden over de voorbereiding van zijn selectie. Vooral de verrichting van zijn spelers tegen de Mexicaanse club Neza (5-2) was rede tot vreugde. De Zuidkoreanen kregen als opdracht te spelen in een 4-4-2-systeem. En niet zonder succes. Kim Nam Jung zal dezelfde basis nog een keer het veld insturen tegen Jong-Mexico. In het openingsduel tegen Argentinië op 2 juni zal de nadruk moeten liggen op de defensie. Daar doet de Zuidkoreaan allerminst geheimzinnig over.

O-O-O-O-O

LEON — Op 9 juni zal Hongarije in de laatste wedstrijd van groep C tegen Frankrijk een niet allerdaags jubileum vieren. Het duel is de 600e interland in de historie van het Hongaarse voetbal.

Door aardbeving getroffen daklozen weer illusie armer:

Grote TV-schermen in de armenwijken worden niet meer geplaatst

MEXICO-STAD — Een van de kleine pleziertjes die de dakloze voetballiefhebbers in Mexico-stad was toegezegd, reusachtige tv-schermen voor de arme buurten, gaat niet door. De autoriteiten in de Mexcaanse hoofdstad, waar op 31 mei de wereldkampioenschappen voetbal beginnen, trokken deze week de plannen in om de 40.000 mensen die door de aardbeving in september dakloos werden, in staat te stellen de competitie tenminste via de tv te volgen.

Het was een nieuwe teleurstelling voor de bewoners van de arme wijken en de dakloze Mexicanen, nadat al was gebleken dat de prijzen van de toegangskaarten ver de financiën van miljoenen Mexicaanse fans teboven gaan. In de kampen, waar bij sommige tenten rond een uit de puinhopen geredde naaimachine of een boor een klein winkeltje is opgezet, worden er de schouders over opgehaald.

Buiten haar tent, waarop de familienaam en het oude huisnummer staan geschilderd, zei Carmen Castellano dat ze al lang geen hulp meer krijgen van de Mexicaanse autoriteiten. „We ontvingen hulp in de eerste periode (na de aardbeving van vorig jaar september). Bedden en wat dingen van Buitenlandse hulp. Daarna niets meer, niets". Op de vraag wat ze verwacht, zei zij zachtjes: „niets".

De slachtoffers van de verwoestende aardbeving, die volgens officiële cijfers 5.000 en volgens schattingen wel 18.000 mensen het leven kostte, zijn bitter over de enorme sommen geld die worden uitgegeven aan het WK-voetbalfiesta. Ze hebben zich georganiseerd in niet- politieke zelfhulpgroepen en zijn van plan protestacties te houden tijdens de voetbalkampioenschappen, als de ogen van de wereld op Mexico zijn gericht.

Diplomaten houden rekening met verspreide protesten van daklozen in de 18 miljoen inwoners tellende Mexicaanse hoofdstad, als de overal aanwezige politie die toelaat.

Maar de grote schoonmaak in Mexico-stad, waarbij alle straatverkopers uit gebieden rond de stadions worden geweerd, geeft aan dat de autoriteiten vastbesloten zijn de best mogelijke facade op te richten voor de buitenlandse gasten.

Volgens de werkloze Martin Castello, die in zijn gezin vier monden te voeden heeft, maakt de officiële campagne om het mooiste gezicht van Mexico te tonen, het lot van de armen en daklozen nog zwaarder. De Mexicaanse regering geeft veel geld uit aan de voorbereidingen voor de wereldcup-, geld dat zou kunnen gaan naar huizen voor mensen die nu in tenten wonen, zei hij. „Ze hebben de belangrijkste straten schoongemaakt, en de muren die je vanuit de auto ziet geverfd". „Mensen zijn verdreven en gebouwen neergehaald die hadden kunnen worden gerepareerd".

Castellano zei dat hij vroeger van voetbal hield. Nu kan niets hem minder schelen. Hij ziet „zijn" Mexicaanse ploeg zelfs graag verliezen — een tot dusver ongehoord geluid in het voetbalgekke Mexico, en Latijns- Amerika. "De autoriteiten geven alleen om het beeld. Ze geven niets om de daklozen", zegt ook Juan Villegas, schuilend voor de zon die door de smog boven de stad komt. „Volgens mij worden veel geld en middelen die naar de daklozen zouden moeten gaan, gebruikt voor de cup", zei hij. „Kijk, het gaat zoals altijd — de armen blijven arm en de rijken verdienen geld, deze keer aan het toerisme en de fans".

Hier en daar in Mexico-stad worden nieuwe stenen huizen gebouwd, die aan de daklozen worden verkocht tegen langlopende leningen. Naar er worden ook talloze nieuwe kampen gebouwd van rijen triplex- hutten met golfplaat- daken om de tenten te vervangen. Veel daklozen willen echter de tenten niet verruilen voor de huttenwijken. Ze noemen die een val als er brand uitbreekt of vinden ze op concentratiekampen lijken. Ze uiten zich sceptisch over de officiële beloften en denken dat het uiteindelijke permanente woningen worden. In de kampen zijn mensen uit dezelfde getroffen buurten of verwoeste flatgebouwen bij elkaar geplaatst.

O-O-O-O-O

MEXICO STAD — Na elke wedstrijd wordt er dopingcontrole gehouden. De procedure is tot in de kleinste details vastgelegd: voor elk duel moeten de teamartsen formulier 0-I in vullen. Daarop moeten de artsen van alle betrokken spelers de in de voorgaande 72 uur verstrekte medicijnen (en waarvoor ze dienden) vermelden. In de rust van de wedstrijd in de eerste ronde worden twee spelers per ploeg aangewezen voor de controle. Vanaf de tweede ronde komt daar een speler per equipe bij. Die namen worden pas na afloop van de wedstrijd met formulier 0-II bekend gemaakt. Als de wedstrijdcommissie of de scheidsrechter een speler verdenkt van doping gebruik kan ook die speler worden opgeroepen voor een controle.

In 1974 was er tijdens de eindronde in West-Duitsland voor het eerst van een dopinggeval sprake. De libero van Haïti, Ernst Jeanjoseph werd toen betrapt. Vier jaar later werd de Schot Willie Johnston in Argentinië gesnapt. In 1982, in Spanje, bleven alle gecontroleerde spelers negatief.

... knuffeldieren ...

het Sanatorium een OPEN HOUSE. Het doel van die bijzondere dag is, om zowel de Curaçaose gemeenschap en vooral de familie van de hier in het Sanatorium verblijvende patiënten kennis te laten maken met het reilen en zeilen van de instelling.

NEGATIEF BEELD

Dus, wat er precies aan de hand is. Wat voor afdelingen we hebben en hoe die eruit zien. Hoe de patiënten verzorgd worden. Er is tijdens de open dag onder andere een rondleiding. Iedereen kan dan alle informatie krijgen. Vooral ook om dat negatieve beeld dat de laatste jaren rond het Sanatorium is ontstaan, uit te wissen.

Dat negatieve beeld", aldus Larmonie, "dat gaat eigenlijk om twee dingen. Ten eerste hebben we hier een afdeling psychiatrie. Weliswaar is dit één van de kleinste afdelingen met slechts 22 bedden, maar men zegt wanneer men ervan hoort of een bekende daar wordt opgenomen: "Oh ja, daar liggen de patiënten die normaal in de Caprileskliniek thuishoren. Dat is het beeld.

Ten tweede bestaat er de misvatting, dat in het Sanatorium hoofdzakelijk zware terminale patiënten liggen. Het is zo, veel van onze bewoners blijven hier vaak jarenlang. Sommigen gaan in het Sanatorium dood. En dan begint het beeld te ontstaan: "men gaat naar het Sanatorium. Die en die zijn daar doodgegaan. Dus je gaat er naartoe om er niet meer uit te komen. Om dood te gaan".

ZR. SURIEL

Inderdaad, het verschil tussen het hospitaal en het Sanatorium is wel, dat wij hier meer acute gevallen hebben. Het vereist veel aandacht en meer tijd voor de afzonderlijke patiënt.

Daarom is die open dag zo enorm belangrijk. Men kan nu eindelijk eens kijken in alle hoeken en gaten. Zelfs de psychiatrische afdeling is opengesteld, want ook deze patiënten hebben hun plaats in de gemeenschap. Behalve de rondleiding zijn er echter ook tal van andere activiteiten. We hebben deze dag een beetje aangekleed om het voor iedereen aantrekkelijk te maken.

SPONSORING

Onze bewoners", vervolgt zuster Larmonie, "doen veel aan bezigheids- therapie, waardoor ze het gevoel krijgen nuttig werk te verrichten. Ze produceren iets tastbaars: poppen, schilderijtjes en rieten manden. Bijzonder goed gemaakt. Op de open dag kan dit alles gekocht worden tegen schappelijke prijzen. Daarnaast kan er gedronken en gegeten worden, echte Curaçaose lekkernijen. Er is muziek, een folkloristische dansgroep. Het wordt dus een plezierige dag, zowel voor de bezoekers als voor de patiënten.

Niemand op Curaçao kent eigenlijk het Sanatorium. Er moet dus meer aandacht voor komen. Ook voor onze activiteiten met de bewoners. Die willen ook wel eens een tochtje maken naar bijvoorbeeld het Seaquarium of De Tempel. Maar we hebben totaal geen enkele sponsoring. Onze bewoners betalen een daggeld, dat in de praktijk voornamelijk door het gouvernement wordt opgebracht. En na aftrek van de kosten blijft er weinig extra's over!

ZR. LARMONIE

... houtjes, lijm en geduld, zijn de ingredienten voor de lampen die patiënten maken ...

Van patiënt naar bewoner

DE PROTESTANTSE sociaal- charitatieve Vereniging «Eendracht maakt Macht» werd in 1899 opgericht. In 1908 ontstond in protestantse kringen de behoefte aan een niet- katholieke ziekenhuis, bedoeld als tegenhanger van het St. Elisabeth Gasthuis en het militaire ziekenhuis. Vandaar dat in 1914 de oprichting volgde van de NV Sanatorium «Het Groene Kruis». Dit ziekenhuis werd in 1917 officieel in gebruik genomen.

In latere jaren werd het Sanatorium het ziekenhuis van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij, de voorloper van Shell Curaçao NV, die de instelling benutte voor de medische zorg van de olie-employees, maar ook buitenstaanders opnam. In die tijd werkte men voornamelijk met uitgezonden, gediplomeerde verpleegsters uit Nederland en West-Europa.

Het beddenbestand bedroeg tot het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog 150.

In de jaren zestig werd het beheer van het Sanatorium overgedragen aan het St. Elisabeth Hospitaal. In het bestuur namen toen ook vertegenwoordigers van de Shell en de protestantse gemeente zitting. Tenslotte werd in 1973 de Stichting St. Elisabeth opgericht, onder welke stichting zowel het hospitaal als het Sanatorium vallen. Het Sanatorium is tegenwoordig vooral ingericht voor de behandeling van chronisch zieke patiënten. Alle andere functies werden overgenomen door het Hospitaal, zoals operaties en bevallingen.

Het Sanatorium heeft een zestal afdelingen, te weten een afdeling psychiatrie, huidziekten, hart- en longziekten, een kinderafdeling voor geestelijk en lichamelijk gehandicapte kinderen en twee verpleegunits voor vrouwen en mannen. Daarnaast telt het Sanatorium nog enkele niet-verpleegkundige afdelingen, waaronder de afdeling bezigheids- therapie onder leiding van de heer Etienne.

Gezien het feit dat de meeste patiënten voor een vrij lange tijdsduur in het Sanatorium verblijven, probeert het 180 mannen en vrouwen tellende personeel de thuissituatie zoveel mogelijk te benaderen door het organiseren van activiteiten binnen- en buitensdeur. Op deze manier wordt getracht het isolement waarin de patiënt vaak terecht komt zoveel mogelijk te doorbreken.

Momenteel heeft het Sanatorium rond de 200 bewoners, waarvan de jongste op de kinderafdeling 13 jaar is en de oudste, op de verpleegunit de leeftijd van 102 jaren telt. Coördinerend hoofd verpleegkundige voor het Sanatorium is zuster Brigida Larmonie, die sinds 1983 bij de instelling in functie is.

Het Sanatorium houdt op 1 juni Open huis

Open huis; bin sera konosi...

ZONDAG 1 JUNI aanstaande zal er in het Sanatorium bij de Witteweg een OPEN HOUSE worden gehouden.
Doel van dit open house is het Curaçaose publiek nader kennis te laten maken met het Sanatorium, de patiënten en de medewerkers. Het publiek krijgt op deze unieke dag de kans zich op de hoogte te stellen van de activiteiten die door en voor de bewoners gedaan worden.

Tijdens deze dag zal er aan rondleiding zijn langs de verschillende afdelingen van het Sanatorium. Daarnaast worden er voor de bezoekers, groot en klein, diverse activiteiten georganiseerd, zoals bijvoorbeeld een grabbelton, terwijl door de patiënten gemaakte handvaardigheids- producten verkocht zullen worden.

Er is een folkloristische show, een draai- orgeltje; er zijn Curaçaose lekkernijen en een goed gesorteerde bar. Wij nodigen u hierbij uit om persoonlijk op 1 juni aanwezig te zijn en deze dag tot een succes te maken.

HET SANATORIUM

"IK BEN VERLATEN. Ik ben hier nu eenmaal en niemand kijkt meer naar mij om. Ik deug niet meer! Dit denken vele bewoners van Sanatorium «Het Groene Kruis»", aldus coördinerend hoofd- verpleegkundige Brigida Larmonie.

"Wij proberen het daarom voor onze bewoners — we spreken hier niet van patiënten — zo huiselijk mogelijk te maken, met televisie, de wekelijkse heiligemis en met handenarbeid. Maar een sanatorium is natuurlijk geen echt huis. Je moet dus de mensen zoveel mogelijk naar buiten laten gaan om ze in aanraking te brengen met de maatschappij.

Wij doen ons best. Maar de familie is niet te vervangen. Onze bewoners willen hun mensen, hun bloedverwanten zien. Dat telt enorm mee en het is daarom zo jammer dat sommige familieleden dit blijkbaar niet goed begrijpen. Want is men eenmaal hier, dan komt er vaak geen bezoek meer..."

Sanatorium «Het Groene Kruis» bij de Witteweg bestaat al bijna zeventig jaar. In 1968 ging de toen nog zelfstandig opererende instelling over naar het St. Elisabeth Hospitaal. In 1982 vond een grondige herstructurering plaats. De bewoners van het sanatorium hebben vaak een chronische ziekte, die hen langdurig bedlegerig maakt en die bijzondere aandacht vereist van het verzorgende personeel.

SCHAAMTE

"In het gedeelte van het Sanatorium dat wij verpleeghuisunit noemen", vertelt Brigida Larmonie, "liggen hoofdzakelijk patiënten die thuis niet meer opgevangen kunnen worden of door allerlei oorzaken geen eigen huis meer hebben".

Zuster Herta Suriel, die al 33 jaar aan het Sanatorium verbonden is, heeft de zorg over de afdeling zwakzinnigen. Herta Suriel: "We zitten hier op Curaçao jammergenoeg nog steeds in de situatie dat deze gehandicapten worden verscholen. Ze worden eenvoudigweg weggestopt voor de buurt.

Het is zuiver een kwestie van schaamte". Larmonie: "Je ziet die tendens bij iedereen die hulpbehoevend wordt of niet meer normaal meekan in de maatschappij. De mensen nemen dan weliswaar niet zozeer afstand, maar men weet niet meer wat men ermee aan moet.

Dat is onze grootste probleem. De familie komt niet opdagen. Er komt geen bezoek, of het nu gaat om een verjaardag of een feestdag. De familie blijft weg. Men weet er geen raad mee. De patiënt wordt afgezet bij het Sanatorium en daarna zie je de familie nooit meer".

Zuster Suriel voegt hieraan toe: "Op mijn afdeling liggen nu tien patiëntjes, variërend in leeftijd van dertien tot eenentwintig jaar. Van die tien krijgt slechts één kind maandelijks bezoek. De rest helemaal niet. Als je dan aan zo'n moeder vraagt: "waarom kom je niet?", dan is het antwoord: "geen tijd". Dat is natuurlijk nonsens. En die kinderen. Wanneer ze familie zien, dan zijn ze zo blij. Ze lachen, ze herkennen de moeder... Er ligt hier een jongetje. Hij kan niet praten, maar uit zijn ogen kan je alles lezen".

Zuster Brigida Larmonie: "Familie is onvervangbaar, maar vaak komt er voor onze patiënten helemaal geen bezoek meer!"

VASTGEBONDEN

Er was hier een jongen, die werd op zijn tweede jaar door de moeder naar het hospitaal gebracht. Die moeder is nooit meer komen opdagen. In al die achttien jaren dat hij nu al hier is.

Dat is niet alleen meer een kwestie van schaamte, het is het zuivere ontkennen dat je zo'n kind zou hebben, dat het je eigen kind is. Het is geweldig jammer, maar daarnaast typisch Curaçaos. Er worden nog steeds grote kinderen in een donkere kamer opgesloten of vastgebonden aan een tafel. Het is triest, maar waar.

Toch heb ik niet de indruk dat men helemaal niets voor het kind voelt, maar men geneert zich voor de omgeving, voor de buurt en wil er eigenlijk maar zo min mogelijk mee te maken hebben, zodat ook die omgeving snel vergeet dat er zo'n kind is".

Zuster Norma Petronilia leidt een verpleegunit in het Sanatorium. Zij begeleidt bewoners in de leeftijd van 58 tot 102 jaar. Deze mensen hebben meer celebrale aandoeningen, amputaties of zijn geplaatst met een sociale indicatie.

ZR. PETRONILIA

Petronilia: "Onder een sociale indicatie wordt verstaan dat de patiënt ziek is geworden en eerst in het hospitaal is opgenomen. Behandeling thuis is daarna vaak niet meer mogelijk, omdat de familie de verzorging niet aankan, of omdat men alleen woonde. Nu, dan is de enige mogelijkheid het Sanatorium.

SOCIALE CONTACTEN

De mensen zijn soms halfzijdig verlamd en daardoor zeer hulpbehoevend. Toch wil men naar huis, maar helaas, dat gaat vaak niet meer. Het oude huis is bijvoorbeeld bouwvallig en als hulpverlener kun je dan jammergenoeg niet toestaan dat men daar weer gaat wonen. Maar zoiets is maar al te vaak erg moeilijk te begrijpen. Het is nu eenmaal hun huis, hoe bouwvallig of klein ook.

Daarnaast", zegt zuster Petronilia, die aan haar vijfentwintigste jaar in het Sanatorium bezig is, "hebben de patiënten in de meeste gevallen hun hele leven op Montagne of Bandabao gewoond. Daar liggen al hun sociale contacten, en dan wordt je plotseling weggerukt uit die vertrouwde omgeving en overgeplaatst naar een zaal met allemaal vreemde mensen. Een groot gedeelte van je privé-leven valt weg. En dat wordt alleen nog maar erger gemaakt wanneer de familie nog maar nauwelijks of in extremo helemaal niet meer komt opdagen".

Het Sanatorium moet daarom meer in de belangstelling komen. Coördinatrice Brigida Larmonie: "Zondag 1 juni wordt de grote dag. Dan is er in

... hoe gezellig men het ook probeert te maken; het is nooit hetzelfde al "thuis" ...

Mexicaanse staat straatarm, Mexicaanse t.v. steenrijk

MEXCO-STAD — De eindronde van het wereldkampioenschap voetbal in Mexico is een typisch televisie- gebeuren. De staat telt nauwelijks mee. En dat is waarschijnlijk maar goed ook. Want de financiële huishouding van Mexico staat er zo mogelijk nog slechter voor dan die van Columbia, waar de organisatie van het wereldkampioenschap na vele jaren proberen uiteindelijk een onmogelijkheid is gebleken.

Mexico telt officieel vier miljoen werklozen, daarnaast zijn er nog eens zeven miljoen, die iets doen dat onvoldoende oplevert om in het levensonderhoud te voorzien. De prijzenslag op de oliemarkt, de recente aardbevingen en het mislukken van de economische plannen van de regering hebben de situatie nog verergerd. Alleen al aan olie- inkomsten derft de Mexicaanse staat dit jaar 7 tot 8 miljard (Amerikaanse) dollars, iets minder dan twintig miljard gulden. De schuld aan het internationale bankwezen is opgelopen tot 97.700 miljoen dollar. De rente daarop bedraagt alleen al voor 1986 meer dan tien miljard dollar.

Onder die omstandigheden laat het zich raden dat er uit de lege schatkist nauwelijks nog een peso kan worden geschraapt ten behoeve van het voetbal. Het wereldkampioenschap in Mexico is een zaak voor- en door het groot- kapitaal, verenigd in een machtige multi- national: televisa.

Zonder de toestemming van televisa of dien steenrijke eigenaar Emilio Azcarraga gebeurt er in Mexico nauwelijks iets. Televisa is de grootste onroerend- goedmaatschappij van het land, bezit vier van de stadions waarin gevoetbald gaat worden, heeft de beschikking over vier televisie- kanalen, die dagelijks van 7 tot 24 uur (of langer) uitzenden, verkoopt en verhuurt video- casettes op grote schaal, beheert in Noord-Amerika niet minder dan 220 spaanstalige radio-stations en fungeert — als het zo uitkomt — als geldschieter voor de Mexicaanse staat.

Televisa heeft het wereldkampioenschap omgevormd tot een televisie- gebeuren, waaraan de sportieve belangen ondergeschikt zijn gemaakt. Ten behoeve van de kijkers in Europa dienen in Mexico de elftallen om twaalf uur 's middags — op het heetst van de dag aan te treden. Het aantal rustdagen is ongelijk verdeeld. Van zes voor Mexico en Frankrijk tot negen voor Brazilië. Waaruit al blijkt dat het gastland bepaald niet is bevoordeeld. Het gaat om wereldwijde tv-contracten, niet om voetbalfans, die nauwelijks in staat zijn de gepeperde toegangsprijzen te betalen.

Televisa- eigenaar Emilio Azcarraga heeft evenals in 1970 het geval was, de controle op de dagelijkse gang van zaken in handen gegeven van Guillermo Canedo. De 65- jarige vroegere stierenvechter heeft prima contacten met het Fifa- bestuur en is persoonlijk bevriend met voorzitter Joao Havelange. Op zijn aanraden kocht de Braziliaan zich in bij een Braziliaanse tv- maatschappij om op die manier ook een graantje mee te pikken.

Canedo is ook voorzitter van de OTI, de Latijns- Amerikaanse tegenvoeter van de European Broadcasting Union (EBU). De OTI verzekert zich niet alleen van uitzendrechten, maar treedt zelf ook als organisator op. Vandaag een show rond Julio Iglesias in Miami, morgen in Sevilla een stierengevecht en overmorgen — via Televisa — het wereldkampioenschap voetbal in Mexico. Speciaal voor dat evenement richtte Canedo samen met de staatstelevisie kanaal 13 het consortium TeleMexico op.

Televisa heeft de voorfinanciering op zich genomen en ziet er nauwlettend op toe, dat het geld terugkomt. Duitse schlachtenbummler, informeerden naar de prijzen en reageerden nogal geschrokken, tussen de 4500 gulden (twaalf dagen) en 14.000 gulden (33 dagen). Bij dergelijke bedragen daalt de belangstelling snel. Vandaar dat de organisatie ervan uitgaat, dat er „slechts" 40.000 bezoekers uit het buitenland op het voetbal af zullen komen. De meesten, naar schatting drie- kwart van het totaal, overigens uit het Spaanssprekende bevolkingsdeel van de Verenigde Staten.

Dertig dagen na de finale (29 juni) komt voor televisa het per contract overeengekomen moment van afrekenen. Dan pas zal blijken of het wereldkampioenschap inderdaad zo'n financieel succes is geworden, als iedereen voorspelt en of er voor de deelnemende landen nog meer beschikbaar komt dan de gegarandeerde 1.35 miljoen zwitserse franken, 1,9 miljoen gulden.

Canedo heeft overigens laten weten dat de publieke belangstelling minder is dan aanvankelijk werd verwacht. Uit het buitenland als gevolg van de aardbeving van vorig jaar, uit eigen land door de verslechterende economische situatie. In Canedo's opzet was rekening gehouden met een verbetering van het Spaanse record van 1982, waar de bezettingsgraad van de stadions 82 procent was. Zeker in de provincie zal het bezoek in 1986 achter blijven bij de ramingen.

MEXICO STAD — De 43- jarige Zweedse ambtenaar Erik Fredriksson, die zaterdag de openingswedstrijd van het 13e wereldkampioenschap voetbal tussen titelhouder Italië en Bulgarije in het Aztekenstadion van Mexico leidt, zal worden geassisteerd door de 44- jarige Westduitser Volker Roth en de *34- jarige Mexicaan Edsardo Codesal.*

Mexico-WK '86-Snippers

MEXICO STAD — In de onderlinge training van dinsdag ging het bij de Italianen nogal hard toe. De beide Inter- spelers Marco Tardelli en Fulvio Collovati kwamen met elkaar in botsing met als resultaat, dat beiden aan de knie geblesseerd raakten. Bondscoach Bearzot zal zijn team pas vrijdag na de laatste training bekendmaken. Met name Paoli Rossi, de topscorer van 1982 heeft een conditionele achterstand.

O-O-O-O-O

MONTERREY — Het bestuur van de Portugese voetbalbond weigert in te gaan op de financiële eisen van de geselecteerden, die zich voor de eindronde om de wereldtitel in de Mexicaanse plaats Saltillo bevinden. "Het premiestelsel is uitgebreid besproken voor het vertrek naar Mexico. Iedere betrokkene is daarmee akkoord gegaan. „Er is geen enkele reden van de regelingen af te wijken of er opnieuw over te praten. De bond blijft op dit standpunt staan", stond in een perscommunique te lezen. „De Portugese voetbalbond heeft talrijke adhesiebetuigingen ontvangen van sportorganisaties uit het vaderland", werd er nog aan toegevoegd.

De spelers van de nationale voetbalselectie hebben enkele dagen geleden geweigerd een oefenwedstrijd te spelen uit onvrede over de financiële vergoedingen tijdens de eindronde. "Deze affaire is niet van vandaag of gisteren", aldus aanvoerder-doelman Manuel Bento, tevens woordvoerder van de spelers. „Vijf maanden geleden heb ik het probleem al aangekaart bij de betrokken officials bij de bond. Maar het eerste antwoord moeten we nog krijgen".

Ondanks de meningsverschillen heeft de selectie maandag normaal getraind. Enkele spelers, onder wie Fernando Gomez, droegen echter hun shirt binnenstebuiten uit protest. Als de situatie niet verandert is de kans groot, dat ook de volgende oefenwedstrijd van woensdag niet door kan gaan.

O-O-O-O-O

Maatschappelijke onrust sluimert:

Daklozen protesteren tegen de grote uitgaven voor het WK

DEN HAAG — Mexico telt miljoenen maatschappelijke verliezers en op 19 september 1985 is dat aantal door de aardbeving aanzienlijk uitgebreid. In het licht van de voortdurende inflatie, de prijsstijgingen van benzine en electriciteit met vijftig procent, van brood, melk en vlees met rond dertig procent in de eerste maanden van dit jaar, doen de klachten van de voetbalclubs overtrokken en onwezenlijk aan.

De clubs klagen dat zij door de voorbereiding van het nationale elftal, die de competitie vrijwel lamlegde, honderden miljoenen pesos verloren hebben. Het tekort op de begroting van de voorbereidings- campagne van de nationale ploeg wordt geraamd op meer dan een half miljard pesos, ongeveer drie miljoen gulden. Die bedragen zijn door niemand tegengesproken, maar anders uitgelegd. De voetbalbond noemde de bezwaren overdreven. Volgens de woordvoerder van de Federación *Mexicana de Futból gaat het niet om de verliezen, maar om investeringen.* De clubs echter vinden dat de 500.000 gulden, die is toegezegd aan iedere vereniging, die heeft moeten meewerken aan de voorbereidings- campagne van de nationale ploeg, ontoereikend is om de tekorten te dekken.

Slechts een opvallend succes van het elftal van Bora Milutinovic zal de toekomst van het Mexicaanse voetbal iets zonniger kunnen maken. De clubs immers zijn aan de verliezende hand ten opzichte van de almachtige televisie, die de toeschouwers wegzuigt. Per weekeinde zijn vier nationale wedstrijden op de buis te zien, een ontmoeting uit de Italiaanse competitie, de wekelijkse wedstrijd van Real Madrid, waar de nationale held Hugo Sanchez speelt, *een Corrida op zondag en bovendien nog reportages van het football uit de Verenigde Staten, dat* aan belangstelling wint, omdat het komt van over de grens waar voor veel Mexicanen het beloofde land begint.

De toekomst van de Mexicanen is velen een aanzienlijk groter zorg dan die van het nationale voetbal. De aardbeving heeft in een klap tenminste 100.000 mensen dakloos gemaakt, de helft van hen leeft nog in tenten of minder. Uit die groep worden protest- demonstraties verwacht, ondanks het verbod van de regering. De organisatoren van de protesten zullen hun plannen echter met de grootste voorzichtigheid uitvoeren. De herinnering aan het ingrijpen van de politie bij de studenten- demonstraties gedurende de Olympische Spelen van 1968 is nog niet vergeten. *In de officiële rapporten werd een dodental genoemd van 35, andere, minder afhankelijke bronnen, spraken echter van een aantal van 300, of meer, slachtoffers.*

Eduardo Salgedo, van de vereniging voor daklozen, verwacht dat de regering al het mogelijke zal doen om demonstraties te voorkomen. Zijn vereniging vertegenwoordigt onder andere tweeduizend families, die hun behuizing in de wijk Roma kwijtraakten door de beving en door de gemeente overgebracht werden naar huizen aan de rand van de stad. "Veel van de getroffenen", stelde hij, "verdienen minder dan het minimumsalaris van 260 gulden per maand. Zij kunnen de zelfs lage huren van hun nieuwe onderkomen niet betalen, noch de kosten van transport naar de plekken waar zij voor de ramp werkten".

Juist die groepen treft het als een schrijnend onrecht dat er voor het voetbal kapitalen kunnen worden uitgegeven, ook al komen die dan niet uit de stadskas. Hun standpunt is dat de opvang van de aardbevings- slachtoffers voor *Mexico belangrijker is dan de organisatie van een wereld- kampioenschap voetbal.*

Growing support for the human rights-struggle

Amnesty International celebrates 25th anniversary

THE LONG STRUGGLE for human rights is gaining momentum. Today more than half the governments in the United Nations have committed themselves to a worldwide treaty protecting their citizens against arbitrary arrest and torture by the state. This is progress. Twenty-five years ago not a single government had done so.

These legally binding commitments have been made as governments have ratified the Internaitonal Covenant on Civil and Political Rights, a treaty that protect freedom of expression, bans cruelty to prisoners, established other crucial rights for citizens in each country, and subjects states to international monitoring of their performance. More ratification were Sudan and the Philippines.

CONVENTION

There has been other progress. An international convention against torture has recently been adopted. It has now been signed by some 50 nations. Once it enters into force it will confirm torture as an offence under international law. Tortures will become liable to justice even after they have fled the country of their crime.

In the campaign to abolish the death penalty the last two decades have seen important progress in the setting of international standards. The United Nations General Assembly has recommended that the number of crimes to which the death penalty applies be progressively reduced. The Council of Europe has gone further: it has added a new element to its human rights convention — a protocol abolishing the death penalty.

These achievements are important. This means that international human rights standards have been set. The fundamental principle has been established that governments are accountable to the world community for the treatment of their citizens.

But the battle is far from over. Every day there is news of political arrests. In some countries political prisoners have been held without charge or trial for more than a decade. Torture is still widespread. Thousands who have "disappeared" after arrest remain unaccounted for. The death penalty remains a scourge in countries across the political spectrum.

Those responsible include many of the governments which have given legal undertakings to abandon such practices.

There is therefore no room for complacency. The last quarter century has shown that human rights cannot be left to governments alone. The protection of people's rights depends on public pressure, because ultimately the protection of human rights is a question of political will.

It is therefore encouraging that local human rights group have been formed in many countries during recent years. This has contributed to the dramatic increase of information about human rights abuses. It is now more difficult for governments to conceal their violations. Public opinion has begun to question official excuses. Abuses are reported in the media and provoke outrage.

Some governments have in turn responded with censorship and clamp- downs on their critics. Smear campaigns have been launched against defence lawyers and local civil rights groups. Those who have come forward to help the victums have themselves become targets for arrests or "disappearance".

The future strategy for human rights must emphasize the need to protect those courageous individuals who risk their lives and freedom to defend the rights of all citizens.

Another key element is promote the right of international human rights organizations to visit countries, collect evidence, interview prisoners, communicate with lawyers, inspect places of detention, cbserve trails and ask questions. Those governments who deny this access violate the very spirit of international human rights agreements.

It is also essential that governments themselves recognize that they have a responsibility not only for respecting agreed international stands in their own land but also for ensuring their implementation in other countries. Violations of international human rights agreements are breaches of contract and should be seen as such.

Such monitoring of other governments should be impartial. One- sided condemnations that spotlight only the political adversaries of a country cause further politicization of the question of human rights. This is not in the best interests of the individual victims.

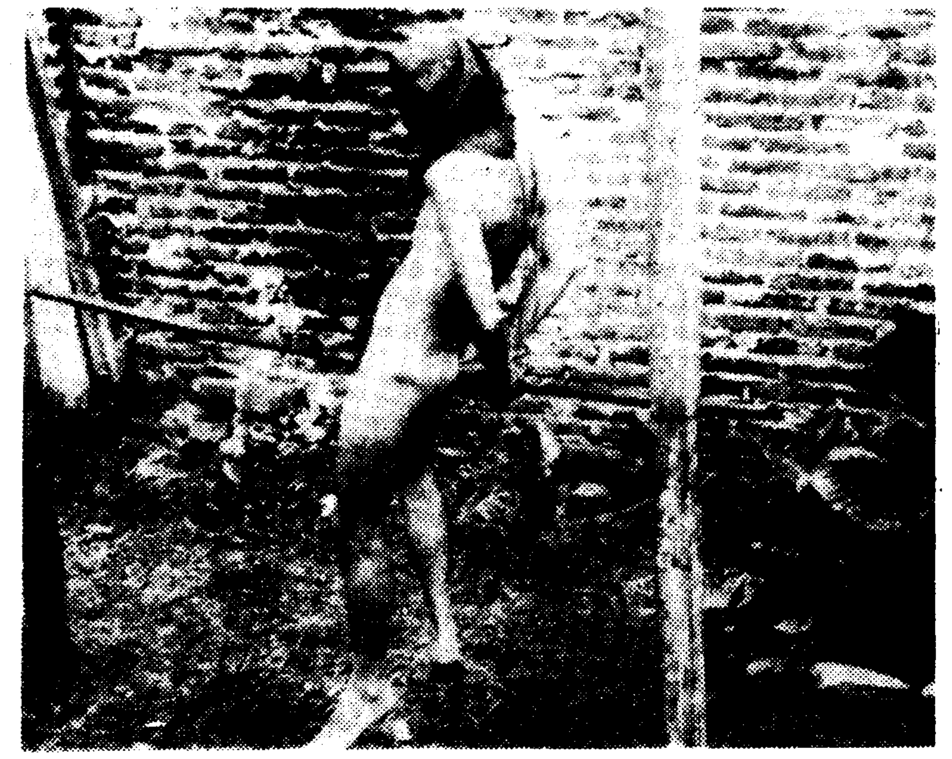
Each governement which is serious about human rights ought to develop a program of implementation at home and abroad. Such programs should include the following immedaite steps:

1. **Ratifications:** Every government in the world must now ratify the International Covenant on Civil and Political Rights and its Optional Protocol. This will make the treaty universally binding and extend its international human rights monitoring system to all governments. No further delays in this process of ractifications should be accepted. The international convention against torture must also be universally ratified. This is a matter of great urgency. The regional treaties, including the European protocol against the death penalty, should also be ratified by al countries in the area.

2. **Domestic Protection:** Governments should take all necessary steps in their own countries to enforce laws and international standards protecting human rights. There should, for instance, be regular and independent inspections of alle places of detention. Governments should keep procedures for detention and interrogation under regular review. Alle people detained should be fully informed of their rights, including their right to lodge complaints. All complaints and reports of torture and other serious violations should be impartially and effectively investigated. The methods and findings of such investigations should be made public. Complainants and witnesses should be protected form intimidation. Those responsible for the violations should be brought to justice.

3. **International Monitoring:** Governments must accept international control and on-site inspection. The United Nations, ILO and UNESCO should now further develop and strenghten their mechanisms for monitoring the implementation of the agreed standards. This should be the focus in the human rights work of intergovernmental bodies from now on. Governments who refuse to cooperate with these machineries should be exposed. Refusal of access of such bodies or relevant international human rights organization should be seen as **prima facie** evidence that the human rights situation in the country is unsatisfactory and that further investigation is needed.

4. **Bilateral Prevention:** Each government should make human rights an element in its relations with other governments. A dialogue should be developed on essential human rights concerns; individual cases should be raised when necessary. No government should be permitted to expel refugees or asylum- seekers to countries where they could face political arrest, torture and execution. Legislation and procedures should be introduced to ascertain that no weapons or security technology are transferred to countries where they are likely to be used for human rights violations such as torture and killings.

...according to Amnesty International in too many countries torturing is still taking place...

5. **Promotion:** Each government should develop a program for facilitating human rights education. The Universal Declaration of Human Rights and other crucial instruments should be widely disseminated in the country. The principles therein should be taught in the education programs at all school levels. Human rights protection should be given priority in the training of military, police and other law enforcement personnel. The United Nations and UNESCO should develop their programs for assisting member states in this area. Human rights promotion should also be a key to element in programs of development cooperation. Domestic non- governmental groups working for human rights promotion should be protected and supported.

The movement for human rights — including Amnesty International — is young and poor. The state machinery for torturing, killing or imprisoning people suspecting of some unproven threat has a long tradition and vast resources. Yet more and more people in towns and villages around the world know that if their neighbours, or their sons or daughters, are taken away arbitrarily, the outside world cares and is prepared to act. Governments are discovering that when critics are imprisoned, the result may not be silence: the prisoner's names may be spoken and written all over the world.

Amnesty International, planned in 1961 as a one-year campaign, now numbers more than a half a million members, supporters and subscribers, many of them writing letters on behalf of individual prisoners of conscience, with others on permanent standby to appeal urgently for prisoners under threat.

The challenge now is to develop a movement which will make governments finally understand that no amount of hypocrisy or prevarication will suffice, that the prisoners of conscience will not be forgotten, neither the victims of the torture chambers or the death cells.

NAPA AMIGOE Weekend Bijlage VRIJDAG 30 MEI 1986

Van het negatieve beeld dat aan Sanatorium "Het Groene Kruis" kleeft, willen ze bij die instelling af. Met name omwille van de patiënten die daar soms jarenlang verblijven en waarvan een deel de betekenis van het woord "bezoek" al bijna vergeten is.